G. Rasmus Koch, f. 25 Janv. 1764, kom meget ung til St. Thomas i Vestindien, hvor han først var Klokker, men blev siden ved Giftermaal Plantage-Ejer. Han døde kort før eller efter 1800, efterladende 2 Sønner:

a. Hans Peter Koch } om hvilke ingen Efterretning er
b. Kristian Ditlev Koch } kommen til Danmark.

H. Katrine Kristiane Hedvig Koch, døbt 17 Juli 1765, begr. 21 Nov. s. A.

I. Kristense Magdalene Koch, begr. 19 Sept. 1767, 3 Dage gl.

J. Else Kristense Koch, f. 27 Dsbr. 1768, † 9 Marts 1845. — 1 * 1 Sept. 1786 Hof- og Stadsrets-Prokurator Søren Thrige, fra hvem hun blev separeret 1792. 1 Søn. — 2 * 27 Nov.[1]) 1804 Hr. Jens Mikael Hertz, f. 26 Juli 1766, da Domprovst i Roskilde, † 2 Juni 1825 som Biskop i Ribe. Ingen Børn.

a. Hans Peter Thrige, f. 10 Janv.[2]) 1792, Student fra Roskilde Skole 1809, theol. Kand. 24 Okt. 1814 (L. egr.), i Nov. s. A. konst. Lærer ved Roskilde Skole, Adjunkt sstєds 29 Avg. 1815, Dr. phil. 25 Nov. 1819, Overlærer 15 Janv. 1820, † 14 Janv. 1827. — * 4 Juni 1819 Magrete Kristiane Marie Bloch, f. 7 Janv. 1798 (se S. 86).

A. Søren Bloch Thrige, f. 18 Marts 1820, Student fra Roskilde Skole 1836 (l. p. e. o.), tog Skole-Embedsexamen 9 Maj 1843 (Laud.), konst. Lærer ved Roskilde Skole 23 Sept. s. A., Adjunkt 4 Marts 1844, konst. Overlærer i Slagelse 6 Febr. 1845, fast ansat 18 Juli 1846, Overlærer i Roskilde 30 Okt. 1846, i Sept. 1850 Rektor i Haderslev. — * 9 Maj 1845 Kristine Avgusta Fibiger, f. 4 Sept. 1822 (se S. 122).

B. Elise Magrete Thrige, f. 22 Nov. 1821, * 7 Avg. 1843 Hr. Jürgen Heinrich Steffensen, f. i Flensborg 1814, Student i Kiel 1832, theol. Kand. i Foraaret 1838 (1ste Kar.), 19 Nov. 1840 kaldet til Præst i Sarau i Segeberg Provsti:

1. Elisabet Magrete Steffensen, f. 22 Dsbr. 1846.
2. Karl Vilhelm Steffensen, f. 2 Febr. 1849.

K. Katrine Magdalene Koch, f. 3 Avg. 1770, † s. A.

L. Katrine Magdalene Koch, f. 29 Sept. 1771, * 26 Okt. 1787 Mag. Peter Olivarius Bugge,[3]) f. 2 Dsbr. 1764, da

---

[1]) Ifølge Kirkebogen. Erslew I. S. 646 sætter 28 Nov.
[2]) Ifølge S. N. J. Bloch: Roskilde Domsk. Hist., 2det Hæfte, S. 23, hvor hans Levnet findes. Hundrup: Biogr. Efterretn. o. s. v. S. 106 sætter 9 Janv.
[3]) Hans Avtobiografi findes i Fallesens theol. Maanedsskrift III.

HIERONYMUS
ANDOVER-HARVARD
THEOLOGICAL LIBRARY

Den falsterske Gejstligheds

Personalhistorie.

Ved

Immanuel Barfod,
theologisk Kandidat.

Første Del
(Sønder-Herred).

Nykjøbing paa Falster.
Udgivet af Selskabet for Danmarks Kirkehistorie.
Trykt i V. Laubs Enkes Bogtrykkeri.
1851.

Stamtavler.

A. Familien Biering.

Jørgen Mortensen,

Bonde i Fyn, var Fader til 3 Sønner:

I. Gorm Jørgensen Biering, Student, var først Skolelærer i Hjallesø i Dalum Sogn, blev 6 Nov. 1733 kaldet til Klokker og Kateket i Rudkjøbing, nedlagde dette Embede i Sept. 1735. Hvor han senere er kommen hen, vides ikke. * Anne Marie Nilsdatter Møller. Der kjendes kun 1 Søn:

A. Kristian Gormsen Biering, f. 19 Nov. 1731, Student fra Odense Gymn. 1754, blev 1764 Fuldmægtig og Bogholder ved Adresse-Kontoret i Kjøbenhavn, fik 1771 Privilegium paa at oprette et Adresse-Kontor og Bogtrykkeri i Odense, begyndte 1772 paa Udgivelsen af „Odense Adresse-Kontors Efterretninger", og døde 28 Dkbr. 1776. (Om hans litterære Arbejder se Worms Forf.-Lex. I. S. 107—08, III. S. 76—77 og 907; — Nyerups Litt.-Lex. S. 61. — Rahbeks og Nyerups Danske Digtekonst V. S. 186.) — * Magrete Katrine Adrian, Datter af Kobbersmed og Branddirektør Adrian i Kjøbenhavn.

II. Nils Jørgensen Biering, f. omtr. 1691, blev først Skolelærer i Korup, 25 Okt. 1727 Degn for Korup og Ubberud Menigheder, død 14 Dkbr. 1777. — * Else Bosdatter, Datter af en Bogbinder i Odense. 3 Børn:

A. Birgitte Marie Biering, f. 1723, død i Maarsby Præstegaard 27 April 1802. 1 * 16 Okt. 1754 Johan Engelhardt Fahrenbach, Skovrider ved Fredriksborg. — 2 * 26 Avg. 1761 Hans Jørgen Holm, Skovrider først ved Fredriksborg, siden i Nykjøbing p. F. Ingen Børn.

B. **Sille Kirstine Biering**, f. 1725, død i Maarsby Præstegaard 8 Juni 1768. * 28 Okt. 1761 Erik Erikſen Strange paa Kringelborg. Ingen Børn.

C. **Kristian Henrik Biering**, f. 26 Avg. 1729, † 8 Sept. 1804 som Mag., Sognepræst til Aastrup. — 1 * 19 Juni 1761 Anne Marie Schrøder, † 24 Sept. 1767. — 2 * 14 Febr. 1770 Elisabet Jæger, † 16 Febr. 1809. — Af første Ægteskab 4, af sidste 11 Børn:

a. **Johan Kristian Biering**, f. 20 April 1762, blev efter Moderens Død nogle Aar privat underviſt i ovennævnte Skovrider Holms Hus i Fredriksborg, siden ligeledes nogle Aar i Hjemmet, sattes 1777 i Nykjøbing Skole, gik 1781 til Vordingborg Skole, hvorfra han 1784 blev Student (Laud.), tog 1785 Exam. philos. (H. ill.), og 21 Juni 1787 theologisk Attestats (Non cont.), prædikede for Dimis 7 Juni 1788 (H. ill.), blev 1788 Feltpræst i den norske Arme, ord. 3 Sept., var derefter en Tid Hjælpepræst hos Hr. Nikolaj Jæger i Damsholt paa Møen, blev 13 Janv. 1792 Sognepræst til Sønderho paa Fanø, 27 Maj 1814 til Grimstrup og Aarre, † 9 Dsbr. 1816. — 1 * 27 Apr. 1792 Abelone fl. Sørensens, f. Lillievang, † omtr. 1805, 70 Aar gl. — 2 * Fredrikke Skolastika Winther, † 19 Dsbr. 1844, en Plejedatter af Præsten Hr. Henrik Pontoppidan Bødtker i Kvislemark. Af sidste Ægteskab 1 Datter:

A. **Abelone Lillievang Biering**, f. 1811, † i Ribe 1821.

b. **Abigael Biering**, f. 10 Juni 1763, † 9 Febr. 1784, * 2 Marts 1781 Nils Benzon, døbt 25 Okt. 1747, † 1 Janv. 1803, Kjøbmand og Postmæster i Stubbekjøbing. 2 Børn:

A. **Anne Marie Benzon**, f. 1 Marts 1782, * 3 Dsbr. 1800 Kjøbmand Peder Staal i Stubbekjøbing, døbt 2 Juni 1772, † 29 Okt. 1830. 5 Børn:

1. Ditlevine Karenline Abigael Staal, f. 6 April 1801, * Hr. Magn. Vilh. Esmann, Sognepræst i Brøndum i Ribe Stift.
2. Nils Kristian Staal, f. 18 April 1802.
3. Dortea Kirstine Edvardine Staal, f. 16 Janv. 1804, * Rolleskriver Holst i Kjøbenhavn.
4. Lavrense Andrea Elisabet Staal, f. 16 Sept. 1806, * Maler Harbo i Kjøbenhavn.
5. Jakob Ferdinand Staal, f. 14 April 1809, * 24 Juli s. A.

B. **Kristian Benzon**, f. 28 Juni 1783, † ugift 1843.

c. Nils Peter Biering, f. 30 Sept. 1765, Student fra Nykjøbing Skole 1786 (H. ill.), tog theol. Attest. 8 Nov. 1792 (H ill.), Skibspræst paa Fregatten Freja 11 Juli 1794, † i Vestindien 5 Oktbr. 1795. — * Jørine Marie Jæger, f. 14 Febr. 1774, † i Juni 1842, Datter af Præsten Hr. Jørgen Jæger i Damsholt og Ida Sofie Herrested. (Se h.). 1 Datter:

A. Ida Sofie Elisabet Biering, f. 1795, † 1796.

d. Verner Kristian Biering, f. 17 Sept. 1767, † 5 Maj 1768.

e. Anne Marie Biering, f. 25 Juni 1771, nu levende som Enke i Nykjøbings Hospital. * 25 Janv. 1799 Hans Staal, f. 30 Avg. 1768, † 27 Juni 1821, Kjøbmand og Agent i Stubbekjøbing. 4 Børn:

A. Ditlev Kristian Henrik Staal, f. 27 Maj 1802, Skuespiller i Kristiania. — * 1827 Marie Matthisen i Bergen. Ingen Børn.

B. Nils Peter Staal, f. 17 Oktbr. 1804, Snedker ved Kristiania, ugift.

C. Karen Elisabet Staal, f. 22 Nov. 1807, nu boende som Enke i Nykjøbing, * 11 Okt. 1836 Tømmermæster Hans Jokum Fog, f. 6 Nov. 1797, † 30 Okt. 1848 i Ohio i Amerika. 3 Børn:

1. Anton Marius Fog, f. 8 Okt. 1837, † 1 Febr. 1838.
2. Hans Nelson Joakim Fog, f. 4 Marts 1840.
3. Anton Marius Fog, f. 6 Juli 1843.

D. Fro Katrine Magrete Nilsine Staal, f. 5 Janv. 1814, * 16 Oktbr. 1843 Prokurator Ole Høstrup i Ribe. 3 Børn:

1. Karen Hostrup, f. 8 Okt. 1844.
2. Hans Kristian Fredrik Karelius Hostrup.
3. Marie Hostrup.

f. Kristian Adolf Biering, f. 20 Juli 1772, Student fra Vordingborg Skole 1790 (H. ill.), blev siden Militær, avanserede til Kaptejn, afgik med Majors Karakter, bestikkedes 25 Febr. 1818 til Vejer, Maaler og Vrager i Stubbekjøbing, 1 Maj 1824 tillige til Postmæster sstds. † 26 Juni 1838. — 1 * 1798 Dortea Magrete Wolfen, f. 1776, død i Maj 1812. — 2 * 12 Maj 1813 Abigael Benzon, f. 11 Marts 1786, Datter af Nils Benzon, Kjøbmand og Postmæster i Stubbekjøbing (se h.) og dennes anden Hustru Eva Kirstine Mandix. Af 1ste Ægteskab 3, af 2det 6 Børn:

A. Kristian Henrik Biering, f. 1799, død Barn.

B. Kristian Henrik Biering, f. 21 April 1801, tidligere Guld-

smed, nu Gravør i Kjøbenhavn. — * 13 Okt. 1823 Georgine Vilhelmine Büttner, f. 15 Okt. 1804, Datter af Knapmagermæster Büttner i Kjøbenhavn. 10 Børn:

1. Kristian Adolf Biering, f. 5 Marts 1825, Guldsmedsv.
2. Charlotte Amalie Biering, f. 9 Febr. 1827.
3. Abigael Elisabet Biering, f. 14 Janv. 1829.
4. Avgusta Vilhelmine Biering, f. 16 Maj 1831.
5. Dortea Magrete Biering, f. 15 Sept. 1833, † 10 Nov. 1835.
6. Georg Theodor Biering, f. 12 Janv. 1836, † 18 Janv. 1840.
7. Johanne Dortea Biering, f. 28 April 1839.
8. Georg Kristian Theodor Biering, f. 28 Febr. 1841.
9. Emilie Sofie Biering, f. 29 Maj 1843, † 184·.
10. Lavrits Vilhelm Biering, f. 27 April 1846.

C. Elisabet Biering, f. 9 Maj 1804, * 30 April 1831 Kjøbmand Karl Fredrik v. Bergen i Præstø, f. 5 Oktbr. 1800. 2 Børn:

1. Johanne Sofie Abigael v. Bergen, f. 24 Avg. 1835.
2. Emma Beate Adolfine v. Bergen, f. 24 Nov. 1844.

D. Nils Benzon Biering, f. 10 Avg. 1813, tog dansk jurid. Ex. 1835 (Ej ubekv.), druknede som Postfører ved Masnedø 11 Sept. 1840, ugift.

E. Eva Kirstine Biering, f. 7 Avg. 1814, † 20 Maj 1818.

F. Karl Ludvig Anton Biering, f. 10 Juli 1815, Handelsbetjent, sindssvag paa Bistrup.

G. Klara Amalie Biering, f. 12 April 1818, † 1 Maj s. A.

H. Eva Kirstine Biering, f. 17 Avg. 1819, † 23 Okt. 1825.

I. Johanne Kristiane Magrete Biering, f. 24 Janv. 1822, * 23 Juli 1841 Harald Hoter Edvard v. Holstein, Cand. jur., Postmæster i Stubbekjøbing, f. 1807, † 6 Janv. 1846. 1 Datter:

1. Abigael Marie Holstein, f. 8 Avg. 1843.

g. Else Marie Biering, f. 29 Avg. 1773, † 13 Juni 1786.

h. Hans Jørgen Biering, f. 25 Maj 1775, Landmaaler, Kaptejn ved Landeværnet, blev 1 Juni 1817 beskikket til Postmæster i Nystæd, † i Kjøbenhavn 7 Juni 1835. — * i April 1800 Jørine Marie Jæger, Enke efter Broderen (c.). — 6 Børn:

A. Nilsine Petrine Biering, f. 16 April 1800, * Landmand Techov i Amerika. Ingen Børn.

B. Elisabet Marie Sofie Biering, f. 29 Marts 1802, * Kristian Ludvig Christensen, Posterpeditør i Stokkemarke Kro. De rejste 1846 til Amerika, og havde ved deres Bortrejse 6 Børn:
1. Karl Edvard Christensen, f. 17 Febr. 1830.
2. Hans Jørgen Biering Christensen, f. 31 Okt. 1835.
3. Nils Peter Biering Christensen, f. 5 Febr. 1838.
4. Kristian Henrik Biering Christensen, f. 19 Okt. 1840.
5. Georg Valdemar Christensen, f. 21 Nov. 1842.
6. Eline Meta Kristine Christensen, f. 2 Juni 1844.

C. Kristiane Henrikke Biering, f. 15 Marts 1805, lever ugift i Kjøbenhavn.

D. Jørine Nikoline Biering, f. 5 Maj 1806, † 29 Maj 1807.

E. Jørine Halvordine Biering, f. 20 Marts 1808, lever i Amerika.

F. Adolfine Magrete Fredrikke Biering, f. 29 Okt. 1813, begr. 3 Sept. 1814.

i. Fredrik Kristian Biering, f. 30 Maj 1776, først Sømand, derefter Forpagter af Horbelev Præstegaards Avling, kjøbte 1809 Gaarden Taarebæk paa Falster, kjøbte 1832 en Mølle ved Næstved, hvor han tillige var Opsynsmand ved en Klædefabrik indtil 1840, da han blev Inspektør ved Sorø Amts Syge- og Fattighus, hvilken Post han paa Grund af Alderdom og sit svage Syn nedlagde 1846, fra hvilken Tid han opholder sig hos Sønnen i Fyn. — * 11 Janv. 1803 Marie Koch, f. 9 April 1775, † 23 Maj 1844, Datter af Hr. Hans Peter Koch, Sognepræst i Horbelev. 5 Børn:

A. Henriette Hansine Biering, f. 2 Juni 1807, * 23 April 1834 Hr. Hans Jakob Kornerup, Sognepræst i Dybbe i Ribe Stift. 6 Børn:
1. Magrete Marie Fredrikke Kristense Kornerup, f. 8 Maj 1835.
2. Fredrik Rasmus Kornerup, f. 19 Dsbr. 1836.
3. Rasmus Kornerup, f. 26 Marts 1838.
4. Peter Jørgen Kornerup, f. 4 April 1840.
5. Kristian Ferdinand Kornerup, f. 19 Marts 1842, † 1848.
6. Petra Elisabet Dortea Kornerup, f. 15 Dsbr. 1843.

B. Fredrik Kristian Peter Biering, f. 1 Maj 1809, Konditor i Randers. * 16 Dsbr. 1836 Mette Marie Petersen, f. 1 Avg. 1809. 6 Børn:
1. Marie Fredrikke Kristense Biering, f. 26 Sept. 1837.

2. Fredrik Kristian Biering, f. 12 Marts 1839, † 30 Sept. s. A.
3. Elkakrima Biering, f. 8 Juni 1840.
4. Elisabet Lusie Marie Biering. †.
5. Ferdinand Biering.
6. Johan Rikard Krogness Biering, f. og † 1847.

C. Elisabet Lusie Marie Biering, f. 20 Janv. 1811, * 14 Juli 1841 Student Johan Rikard Krogness, siden Kjøbmand i Trondhjem, nu Ejer af en Gaard i Nærheden.
1. Ingeborg Marie Krogness, f. 28 April 1845. †.

D. Fredrik Ferdinand Biering, f. 21 Juni 1813, Sognepræst i Svindinge i Fyn. * 26 Sept. 1845 Anne Serine Bertine Beck, f. 24 Sept. 1812, Datter af Kjøbmand Beck i Slagelse. 3 Børn:
1. Hans Leon Vlademir Harald Biering, f. 26 Juni 1846.
2. Ingeborg Marie Biering, f. 25 Febr. 1848.
3. Fredrik Ferdinand Biering, f. 22 Okt. 1849.

E. Elkakrima Biering, f. 16 Juli 1817, * 26 Sept. 1843 Jakob de Rytter Kjelland, f. 8 Janv. 1803, dengang Bureauchef i det norske Finans-Depart., nu Postmæster i Bergen.

j. Marie Magrete Cecilie Biering, f. 7 Juli 1777, † 16 Sept. s. A.

k. Johannes Theodorus Biering, f. 21 Febr. 1780, var under Krigen Maaneds-Løjtnant, opholdt sig efter Moderens Død hos Broderen Fredrik (i) i Taarebæk, fulgte ham til Næstved, og kom derfra ind paa Slagelse Hospital, hvor han døde ugift i Febr. 1841.

l. Verner Kristian Biering, f. 20 April 1781, Forpagter paa Næsgaarden paa Falster, boede derefter en Tid i Stubbekjøbing, hvorfra han omtr. 1846 flyttede til Sønnen paa Fanø. — * 2 Janv. 1807 Karen Hee, f. 4 Juni 1778, Datter af Præsten Hr. Thomas Hee i Stubbekjøbing. 7 Børn:

A. Kristian Henrik Biering, f. 6 Okt. 1807, Student fra Nykjøbing Skole 1826 (Laud.), tog anden Examen 1827 (H. ill.), † 24 Sept. 1835 i Fredriksnagor som Huslærer hos Guvernør Rehling.

B. Elisabet Biering, f. 24 Maj 1809, † ugift 18 Juli 1826.

C. Thomasine Biering, f. 25 Avg. 1810, † 13 Febr. 1841, * 1 Juni 1846 Peter Petersen, Forpagter af Aarøsund. 3 Børn:
1. Andreas Kristian Petersen, f. 4 Juni 1837.

2. Kristian Henrik Biering Petersen, f. i Febr. 1839.

3. Thomasine Karoline Petersen, f. 4 Febr. 1841.

D. Karl Peter Biering, f. 15 Juni 1812, Sognepræst paa Fanø. * Lavra Skaarup fra Kjøbenhavn.

E. Halvor Nikolaj Biering, f. 27 Janv. 1814, dansk Jurist, Fuldmægtig paa Herredskontoret i Aarhus.

F. Marie Lavrense Biering, f. 8 April 1815.

G. Fro Georgine Biering, f. 15 Juni 1819.

m. Marie Magrete Cecilie Biering, f. 9 Juli 1782, lever nu som Enke i Ribe, * 24 Maj 1805 Hr. Jørgen Bang, Sognepræst i Vester-Vedsted i Ribe Stift, entled. 17 Juli 1838, † 12 Juni 1846. Ingen Børn.

n. Kristiane Henrikke Biering, f. 18 Sept. 1783, lever ugift i Kjøbenhavn.

o. Johan Fredrik Biering, f. 30 Maj 1785, Sognepræst til Vig og Asmindrup i Sælland (se Tingsted i Nørre-Herred). — * 18 Sept. 1809 Dortea Benedikte Benzon, f. 13 Maj 1787, Datter af Nils Benzon, Kjøbmand og Postmæster i Stubbekjøbing (se b.) og dennes anden Hustru Eva Kirstine Mandix. 8 Børn:

A. Elisabet Eva Kirstine Biering, f. 30 Nov. 1809. 1 * 10 Okt. 1837 Magdal Fredrik Magnus Stevenius, Kjøbmand i Holbæk, f. 7 Febr. 1809, † 1841. — 2 * 30 Nov. 1846 Karl Vilhelm Schache, Garver i Langtved ved Holbæk. Af første Ægteskab 2, af andet 1 Barn:

1. Eva Kirstine Stevenius, f. 17 Avg. 1838.

2. Dortea Jakobine Stevenius, f. 24 Janv. 1840.

3. Johan Kristian Schache, f. 17 Juni 1847.

B. Kristian Henrik Biering, f. 3 Febr. 1813, Student fra Nykjøbing Skole 1831 (Laud.), tog anden Examen 1832 (Laud.), polyteknisk Examen i Foraaret 1838 (H. ill.), i Maj s. A. konstitueret Lærer ved Rønne Skole, 6 Juni 1840 Adjunkt sstedø, 1841 Adjunkt i Aalborg, disputerede 1843 for Magister-Graden, som dog ikke blev ham konfereret, udnævntes 26 Juni 1846 til Adjunkt i Horsens, men døde før han tiltraadte dette Embede, 12 Sept. 1846. — * 3 Febr. 1844 Marie Lovise Sach, f. 18 Juni 1813, † i Janv. 1845. 1 Datter:

1. Marie Lovise Biering, f. 23 Dkbr. 1844.

C. Nils Benzon Biering, f. 1 Sept. 1814, † 8 Janv. 1818.

D. Edvard Biering, f. 3 Marts 1816, Student fra Nykjøbing 1835 (H. ill.), tog anden Examen 1836 (H. ill.), medicinsk

Examen 5 Maj 1843 (H. ill. 1mi gr.), 15 Febr. 1845 kaldet til Sognelæge i Marstal paa Ærø. — * 7 Avg. 1845 Hansine Marie Petersen, Datter af afdøde Kjøbmand Jens Fangel Petersen, Kjøbmand i Odense. 2 Børn.

E. Nikoline Biering, f. 6 Dsbr. 1818, * 13 Maj 1842, Nils Hansen, da Adjunkt i Nykjøbing, nu Sognepræst til Snedsted og Nørhaa, f. 23 Apr. 1813. 4 Børn:
1. Dortea Benedikte Hansen, f. 23 Juni 1843.
2. Anne Marie Hansen, f. 22 Avg. 1844.
3. Kristian Erhard Hansen, f. 26 Dsbr. 1845.
4. Johan Fredrik Biering Hansen, f. 13 Sept. 1850.

F. Nils Benzon Biering, f. 22 Juli 1822, Styrmand.

G. Johan Kristian Biering, f. 17 Dsbr. 1824, † 29 Sept. 1837.

H. Jørgen Bang Biering, f. 23 Juli 1827, Student fra Nykjøbing Skole 1847 (H. ill.).

III. **Peder Jørgensen Biering,** var imellem 1730 og 1740 Skolelærer i Ørsbjærg i Kærte Sogn, siden i Vantinge og Heden, hvorfra han 5 Maj 1768 blev kaldet til Degn i Stenstrup, † i Juni 1793. Kun een Søn kjendes:

A. **Nils Pedersen Biering,** f. 19 Okt. 1735 i Ørsbjærg, var 1777 Snedkermæster i Nykjøbing, † i Nørre-Ørslev 1815. * 16 April 1777 Else Marie Jørgensdatter i Nykjøbing, f. i Maribo 11 Febr. 1750, begr. 29 Marts 1799. 8 Børn:

a. Kristian Jokum Biering, f. 5 April 1778, død ung.

b. Mariane Dortea Biering, døbt 23 Febr. 1779, † 22 Nov. 1847, * 12 Nov. 1802 Johan Peter Hylsen, f. 25 April 1768, † 25 Dsbr. 1836, Snedkermæster først i Nykjøbing, siden 1805 i Sarkjøbing. 13 Børn:

A. Marie Dortea Hylsen, f. 26 Juli 1803, begr. 16 Maj 1807.

B. Kristian Henrik Hylsen, f. 24 Okt. 1804, død ugift som Snedker i Køng i Sælland 1840.

C. Johan Peter Hylsen, f. 6 Janv. 1806, Slagtermæster i Nykjøbing, * 11 Okt. 1833 Johanne Kirstine Kümmerling, f. 1812. — 6 Børn, hvoraf 3 døde.

D. Fredrik Avgust Hylsen, f. 3 Sept. 1807, død som Skrædder i Paris 5 Maj 1836, ugift.

E. Nils Peter Hylsen, f. 2 Marts 1809, Skrædder i Than i Elsas.

F. Hans Jørgen Hylsen, f. 1811, † 1812.

G. Marie Dortea Hylsen, f. 13 Avg. 1812, * Murer Lynge i Ringsted.

H. Anton David Hylsen, f. 12 Avg. 1814, Snedker i Sarkjøbing.

I. Nikoline Hylsen, f. 26 April 1816, † 1 Okt. 1827.

J. Johan Daniel Hylsen, f. 1 Maj 1818, Skrædder i Lejpsig.

K. Karl Andreas Hylsen, f. 19 Janv. 1820, i Hamborg.

L. Hans Jørgen Hylsen, f. 17 Maj 1822, Snedker i Lejpsig.

M. Hanne Katrine Hylsen, f. 27 Dsbr. 1823, * Værtshusholder Hansen i Sarkjøbing.

c. Juliane Marie Biering, f. 2 Dsbr. 1781, † 13 Juli 1832, * 9 Janv. 1807 Skipper Hans Pedersen Bots i Nykjøbing. † 11 Avg. 1840. 5 Børn:

A. Nils Peter Kristian Hansen, f. 1811, † 1812.

B. Nils Peter Kristian Hansen, f. 22 Febr. 1813, Matros i Nykjøbing, * 29 Avg. 1835 Abelone Henningsen. Børn.

C. Hans Ludvig Marius Hansen, f. 2 Janv. 1815, Slagtersvend paa Fredriksberg.

D. Hanne Magrete Hansen, f. 6 Janv. 1819, † 1843 i Kjøbenhavn.

E. Hans Jørgen Julius Hansen, f. 28 Nov. 1820, Snedkersvend i Kjøbenhavn.

d. Nikolaj Kristian Henrik Biering, f. 27 Okt. 1783, begr. 18 Janv. 1787.

e. Jørgen Kristian Biering, døbt 13 Juni 1786, Snedker, ægtede en Enke i Nysted, med hvem han erholdt Formue, blev Ejer af flere Steder og en Mølle i Nysted, † 182*. En Søn og en Datter, bægge døde i umyndig Alder.

f. Nikolaj Biering, f. 3 Nov. 1789, † 1794.

g. Hanne Marie Biering, f. 18 Nov. 1792, † 22 Dsbr. 1817, * 30 April 1815 Hans Nilsen Holm, Bagermæster i Nykjøbing, f. 27 Juni 1783.

A. Lars Nilsen Holm, f. 4 April 1816, Bager i Sarkjøbing, * 15 Febr. 1843 Anne Sofie Henriette Meisner, f. 1824. 4 Børn.

h. Kristian Henrik Biering, f. 1795, † 1800.

B. Familien Dannefer.

Jakob Nilsen Dannefer

vandt Navnkundighed i Krigen med Sverrig 1658 ved en modig Handling, der omtales i Holbergs „Danmarks Riges Historie" Tom. III. S. 330, og derfra i Mallings „Store og gode Handl." S. 150. Efter denne Daad gjorde Kong Fredrik III. ham til Offiser,[1]) og skænkede ham et anseligt Gods paa Møen,[2]) hvor han var opdraget. Han døde som Ritmæster 5 Marts 1682, og var gift med Mette Holstein, der efterlevede ham. Hvor mange Børn han har haft, kan ikke siges; med Sikkerhed kjendes kun følgende 4.[3])

---

[1]) Naar det i Paludans „Møens Beskrivelse" I. S. 353 siges, at Fredr. III. „tillod ham at føre Skjold og Vaaben, og adlede ham under Navnet Dannefer," — hvilket ogsaa er fortalt i Provst Smiths „Nyords Kirkes Indvielse" S. 56 Not. — da er det uden Tvivl urigtigt. I det mindste nævnes Dannefer ikke i det danske Adels-Lexikon, og Sønnen, Provst Erik Dannefer i Karleby, havde i sit Segl intet Vaaben, men kun et ret og slet ED.

[2]) Det var ikke noget samlet Gods, men nogle Bøndergaarde paa forskjellige Steder i Stege Landsogn. (Jfr. Paludans „Møens Beskrivelse" II. S. 340, hvor en urigtig Formodning om Godsets Beliggenhed I. S. 356 er rettet).

[3]) I Giess. Jubell. III. S. 124 nævnes en Mette Dannefer, 1 * Ambrosius Lassen (skulde ifølge Gardes Danske og Norske Sømagts Hist. IV. S. 652 være Larsen, f. 1702, † 27 Maj 1733 som Sekondløjtn. i Søetaten), 2 * Hans Olsen Bang, f. 5 Avg. 1696, † som Kaptejnløjtn. i Præsts 1740 (skulde ifølge Garde ssteds S. 650 være 12 Febr. 1742) — og ved denne

I. Holger Dannefer boede (ifølge en Optegnelse i Aastrups Kirkebog paa Falster) 120 Mile Norden for Trondhjem, men hvad Betjening han der havde, mældes ikke, ligesom vi ikke kjende flere af hans Børn, end denne ene:

A. Sofie Amalie Holgersdatter Dannefer, tjente først paa Ourebygaard paa Lolland, gift 23 Juli 1732 med Studiof. Rasmus Bærtelsen Wichman Svitzer, f. 1705, dengang Skoleholder i Maarsby, hvorfra han 1733 blev Skoleholder i Nørre-Alslev, 1 Maj 1741 kaldet til Degn for Onslev og Eskildstrup, i hvilket Embede han døde 11 Marts 1751. — Hvor hun er kommen hen efter hans Død, er ikke fundet. Foruden et dødfødt Barn, begr. paa Aastrup Kirkegaard 24 Janv. 1733, fødtes dem 4 Børn:

a. Cecilie, døbt 4 trin. 1734.

b. Bærtel Wichman, døbt 26 Oktbr. 1736, begr. 1 Janv. 1737.

c. Magrete Kristine, døbt dom. sexag. (ↄ: 9 Febr.) 1738, var 1764 i Nørre Vedby hos Degnen Viberg.

d. Mette Magdalene, f. 10 Oktbr. 1741, død i Onslev 13 Okt. 1795 ugift.

II. Erik Dannefer blev 1685 Student, 1695 perf. Kap. i Karleby paa F., 1696 Sognepræst ssteds, 1701 Provst, døde 1729 (begr. 8 Juli). — 1 * 14 Febr. 1696 Johanne Damsberg, begr. 22 April 1698, en Datter af Formanden Hr. Peder Jørgensen Damsberg. — 2 * Kristense Olufsdatter, f. 1668, begr. 3 Juni 1737 i Nykjøbing, hvor hun boede som Enke, en Datter af Hr. Oluf Andersen Tjæreby, Præst og Provst i Tillitse, og Sille Davidsdatter, samt Enke efter Vicepastor i Tillitse, Hr. Jens Jensen Snistorph († 1691). — Af første Ægteskab havde Provst Dannefer 2, af sidste 3 Børn:

A. Peder Mattias Dannefer, døbt 4 Maj 1697, begr. 11 Juni s. A.

B. Anne Dannefer, døbt 9 April 1698, begr. 13 s. M.

Sidste Moder til Datteren Ulrikke Helene Bang, f. 12 Janv. 1739. — Hun er formodentlig en Sønne-Datter af ovennævnte Stamfader Jakob Dannefer, men det kan ikke siges, om hendes Fader har været Holger Dannefer eller en Broder til ham, som vi ikke kjende. I Nykjøbings Kirkebog nævnes ved Byskriver Jakob Dannefers ældste Søns Daab en Mette Dannefer, maaske den Samme.

C. Johanne Dannefer, døbt 5 Marts 1700, begr. 3 Nov. 1755. — * 5 Nov. 1734 Hr. Herman Fuglsang, da Sognepræst til Holeby og Bursø paa Lolland, f. 8 Maj 1700. — Næppe Børn.

D. Apollonia Magdalene Dannefer, døbt 3 Okt. 1704, gift 1743 Nils Larsen Walther, begr. 18 Okt. 1748, Sognedegn til Tirsted, Skørringe og Vejleby paa Lolland. Hun nævnes 1751 som Fadder i Holeby Kirke „Apollone Magd. sl. Walthers", men hvor og naar hun er død, vides ikke. — Ingen Børn.

E. Jens Dannefer, døbt 3 Febr. 1706, død som Disipel i Nykjøbing Skole 9 Okt. 1719.

III. Jakob Dannefer, f. 1672, blev 14 Avg. 1702 bestikket til Byskriver i Nykjøbing, begr. 23 Maj 1725. — 1 * 14 Janv. 1707 Anne Heiche, f. 11 Avg. 1687, begr. 2 Okt. 1719, en Datter af Hr. Klavs Heiche, Sognepræst til Kippinge og Brarup, og Magrete Katrine Brandt. — 2 * 20 Febr. 1722 Marta Flindt, f. 1692, begr. 5 April 1737, en Datter af Mattias Flindt, Kjøbmand og Skipper i Nykjøbing (druknet 1693), og Katrine Johansdatter Ottendahl († i Janv. 1707). — Af første Ægteskab havde Dannefer 4, af andet 2 Børn:

A. Jakob Dannefer, f. 30 Okt. 1707, Student fra Nykjøbing Skole 1727, tog 14 Nov. 1729 theol. Attest. (Laud.), prædikede for Dimis 20 f. M. (Laud.), var derefter først Informator hos Forstander Møller ved Vartovs Hospital, derpaa i 3½ Aar Lærer ved Vajsenhuset, forlod denne Post paa Grund af Tvivl i Trossager, rejste til Korsør, men da han ikke erholdt en Plads, han her havde væntet, til Altona, derfra til Fredriksstad, hvor han holdt Skole i Forening med sin Ven Mattias Dyrhof. Her giftede han sig med en Kjøbmands-Enke fra Stokholm, en Majors Datter, som med Separatisterne var forvist fra Sverrig. Langt om længe kom han tilbage til Kjøbenhavn, hvor han fandt Yndest hos Hr. Giese, Sognepræst ved Garnisons tyske Kirke, der satte ham til Skoleholder ved en af Garnisonens Skoler. Derfra blev han 30 Marts 1748 af Baron Schach Brokdorf til Skelenborg kaldet til Sognedegn for Dalby og Stubbedrup i Fyn, hvor han levede kummerlig, indtil han i Nov. 1757 blev kaldet til Sognepræst i Skodborg i Haderslev Amt, endelig i Slutningen af 1759 til Sognepræst i Halk, hvor han døde 177*. Efter sin første Kones

Død ægtede han 12 Dsbr. 1766 Jfr. Seitze. Efterlod kun een Søn af første Ægteskab.

a. Jakob Dannefer, f. i Fredriksstad 17 Janv. 1745, studerede i Halle, hvor han en Tid (f. Ex. i Janv. 1769) var Lærer ved en Pige-Skole, og hvor en ugift Slægtning af ham, ligeledes en Dannefer, skal have været Professor(?), tog theologisk Attestats (? — ikke ved Kjøbenhavns Univ.), og blev senere Lærer i Historie og Geografi ved Landkadet-Akademiet i Khn. Han søgte ofte Befordring som Missionær, og kunde som saadan kommet til Ginea, men da hans Kone nødig vilde følge ham derhen, opgav han siden al Søgen. Han talte og skrev til daglig Brug Tysk, døde 23 April 1800. Som Lærer ved Landkad. * 12 Febr. 1790 Dortea Elisabet Lorentzen, f. i Ekernførde 17 Avg. 1758, en Datter af Inspektøren ved Landkadet-Akademiet Lorens Lorentzen († 6 Maj 1799) og Dortea Elisabet Kruse († 16 April 1771). — Efter Dannefers Død ernærede hans Enke sig ved Syning, indtil hun 1818 blev Oldfrue ved bemældte Akademi, nedlagde denne Post 1833, † 20 Juni 1834. — 2 Børn:

A. Magrete Jakobine Dannefer, f. 20 Marts 1791, blev 1833 Oldfrue efter Moderen.

B. Jakob Lorens Dannefer, f. 16 Okt. 1793, † 29 Juni 1795.

B. **Klavs Dannefer,** døbt 16 Okt. 1711, gik allerede 1720 i Nykjøbing Skole, men blev ikke Student. Der vides Intet om ham, før 1740, da han 5 Juli i Nykjøbing havde Bryllup med Marie Sofie Rejs, Enke efter en Fredrik Asmussen, men hvor de have boet, og om de have haft Børn, vides ikke. 1749 blev han Skoleholder i Klodskov, Onslev Sogn, men har uden Tvivl da været Enkemand, da hans Kones Død ikke omtales i Kirkebogen. 27 Maj 1757 ægtede han Anne Cecilie Ambech, døbt 3 S. e. Tr. (ɔ: 10 Juni) 1731, en Datter af Nils Ambech, Degn i Vaabensted (f. 1700, † 19 Janv. 1765) og Kristine Henriksdatter (f. 1697, begr. 15 Juli 1740). Med hende havde Dannefer 3 Børn, og døde 1763 (begr. 11 Febr.) — Enken døde i sit andet Ægteskab med Eftermanden i Klodskov Ole Becher 29 Marts 1792.

a. Johan Jakob Dannefer, f. 4 Maj 1758, sat i Nykjøbing Skole 1771, men udgik af øverste Klasse 28 Avg. 1782 med Testim. vitæ til privat Dimission. Hans Spor er siden tabt.

b. Anne Kirstine Dannefer, døbt 25 Janv. 1760, † 23 Okt. 1843, * 16 Maj 1787 Skomager Peder Arildsen i Nysted, f. 1737, begr. 5 Dsbr. 1810. 5 Børn:

A. Lavrense Sofie Arildsen, f. 17 Febr. 1788.
B. Birte Arildsen, f. 22 April 1790, begr. 24 s. M.
C. Birte Marie Arildsen, f. 5 Juli 1791.
D. Anne Johanne Arildsen, f. 3 Sept. 1793.
E. Hans Klavsen Arildsen, f. 15 Janv. 1796.

c. Erik Dannefer, døbt Midfaste Sønd. 1762, boede som Væver i Sarkjøbing, sidst i Kraghave, † 1837. — * i Maribo 9 Febr. 1787 Else Hansdatter. 5 Børn:
A. Klavs Dannefer, døbt 4 Nov. 1787, † Barn.
B. Hans Dannefer, f. og død 1789, 2 Dage gl.
C. Jakob Dannefer, døbt 17 Okt. 1790, lever som Husmand i S. Ørslev, Idestrup Sogn. — 1 * 20 Okbr. 1817 i Ønslev Elisabet Karstensdatter f. 1794, † 1820. — 2 * 28 Sept. 1821 Enken Bodil Pedersdatter, f. 1790, † 1833. — 3 * 4 Juli 1834 Enken Helene Hansdatter, f. 1787. — Han har kun een Søn af første Ægteskab:
1. Hans Jakob Dannefer, ugift hjemme.
D. Klavs Dannefer, døbt 16 Febr. 1794, kom som Skræder til Kjøbenhavn, hvor han døde omtr. 1840. Var gift og havde Børn.
E. Hans Jørgen Dannefer, døbt 1 Janv. 1797, † 1830 i Klodskov som Arbeidsmand. — 1 * 6 Nov. 1818 Maren Kristensdatter, † afsindig i Nykjøbing 15 Febr. 1827. — 2 * . . . . . Af første Ægteskab 2, af andet 1 Barn:
1. Nikolaj Dannefer, f. i Kraghave 1820, † 2 April 1842 som Møllerdreng paa Skovby Mølle.
2. Elisabet Dannefer, f. i Nykjøbing 7 Janv. 1826, opdraget paa Tingsted Fattigvæsens Bekostning, konfirm. 1840, har den meste Tid siden tjent i Kjøbenhavn, og i længere Tid nydt Understøttelse af Kong Kristian VIII paa Grund af hendes Nedstammelse fra den navnkundige Jakob Dannefer.
3. Hans Jørgen Dannefer, f. i Klodskov 24 Janv. 1830, Skomagersvend i Nykjøbing.

C. **Nikolaj Fredrik Dannefer,** døbt 4 Marts 1716. Hans Spor er tabt.

D. En Datter, død spæd udøbt, begr. 2 Juni 1719.

E. **Mattias Dannefer,** død spæd, begr. 22 Janv. 1723.

F. **Anne Kristense Dannefer,** døbt 29 Nov. 1724. 1 * 5 Febr. 1755 Hugo Fredrik Berthelsen, f. 1721, begr. 24 Marts 1763, boende i Agerup, Vaabensted Sogn. — 2 * 9 Maj

1764 Sr. Povl Kristensen. Naar og hvor hun er død, og om hun har haft Børn af sidste Ægteskab, vides ikke. Af første havde hun 2:

a. Jakob Berthelsen, døbt 8 Nov. 1756, begr. 9 Juli 1757.

b. Andreas Jakob Berthelsen, døbt 9 Janv. 1759.

IV. **Sofie Amalie Dannefer,** f. 5 April .... i Meldorf i Ditmarsken, * Peder Pedersen Krog, Organist i Stege. Det vides ikke, om hun med ham havde flere Børn, end efternævnte Datter, men efter sin Mands Død blev hun under Fredrik IV Oldfrue paa Valls, hvor hun døde 23 Juli 1722. (Se Næraae II. S. 246, hvor hendes Fødselsaar uhældigvis er glemt.)

A. **Pernille Pedersdatter Krog,** * Hr. Jørgen Strøyberg, f. 1680, † i Marts 1727, Sognepræst i Kærte i Fyn. Af deres Børn kjendes 3:

a. Kristoffer Strøyberg, f. 28 Febr. 1713, Student 1732, tog Attestats 28 Juli 1739 (Non cont.), præd. 5 Avg. s. A. for Dimis (Laud.), 4 Janv. 1743 konf. som Kapellan hos Hr. Hans Bang Bircherod, Sognepræst i Særslev, ordineret 8 Febr., 15 Okt. s. A. af Etatsraad Fredrik Kristian Pentz til Fjellebro kaldet til Sognepræst i Herringe, (konf. 8 Nov.), 17 Sept. 1760 kaldet til Sognepræst i Sønderbroby (konf. 3 Okt.), † som Jubellærer 1794. — 1 * Sille Bircherod, † 1757, Datter af Hr. Kristian Broderus Bircherod i Særslev, og Enke efter Hr. Anders Holm, Sognepræst i Vigerslev. — 2 * Anne Kirstine Hansdatter Lacoppidan, f. 15 Dsbr. 1724, † 28 Janv. 1788, Enke efter hans 2 Formænd i S. Broby, Hr. Thomas Amager († 1746) og Hr. Klemen Høeg († 1760). — Med denne sidste Hustru havde han 3 Børn.

A. Sille Strøyberg.

B. Anne Marie Strøyberg.

C. Jørgen Kristoffer Strøyberg, f. 29 Juli 1766, Student 1785 fra Odense Skole, tog Attestats 14 Juli 1790 (Non cont.), 3 Febr. 1792 konf. som pers. Kap. hos Faderen, ordin. 15 Febr., kaldet til Faderens Eftermand som Sognepræst i S. Broby 23 Janv. 1794 (konf. 7 Febr.), † 1834.

b. Jakob Strøyberg, først Skoleholder i Bogense Sogn i Fyn, 15 Juli 1762 kaldet til Degn for Sandager og Holevad, resignerede i Juni 1790.

c. .... Strøyberg, Tjener og Fuglefænger paa Holkenhavn i Fyn.

C. Familien Koch.

Hans Koch,

Husmand i det Slesvigske, født paa Als, havde en Søn:

Jeppe Hansen Koch, født i Sept. 1690, holdt i en Del Aar Skole, blev 1717 Degn i Aastrup i Haderslev Herred, 1738 i Fjælstrup, resignerede 1764, da han overlod Embedet til en Svigersøn, og levede sine 12 sidste Aar hos Sønnen i Horbelev, hvor han døde 1776, begr. 4 Juli. — * Katrine Magdalene Wiis († 1764), en Datter af Skomager Rasmus Wiis i Haderslev. De havde 6 Børn, nemlig nedennævnte eneste Søn og 5 Døtre, af hvilke den ældste, Katrine Marie Daugmann, døde som Enke hos Broderen i Horbelev 1789 (begr. 20 Okt.) i sit 79de Aar. De øvrige Døtre kjendes ikke. Sønnen var:

Hans Peter Koch, f. 31 Marts 1723, Student 1744, resid. Kap. for Nørre-Vedby og Nørre-Alslev 1751, Adjunctus & Successor til Horbelev 1765, virkelig Sognepræst 1766, † 20 April 1806. — 1 * 23 Juni 1752 Sofie Kristiane Tjellesen, † 26 April 1756. 2 Børn. — 2 * 17 Maj 1757 Lusie Olsen, f. 1741, † 16 April 1797. 18 Børn.

A. **Katrine Hedvig Koch,** døbt 29 Janv. 1755, begr. 3 trin. s. A.

B. En Søn, hjemmedøbt, begr. 5 April 1756.

C. **Sofie Kristiane Koch,** døbt 15 Oktbr. 1758, begr. 18 Febr. 1759.

D. **Jakob Ole Koch,** f. 21 Febr. 1760, begr. 6 Juni 1764.

E. **Kristian Ditlev Koch,** f. 31 Marts 1761, begr. 16 Maj 1764.

F. **Katrine Hedvig Koch,** f. 24 Nov. 1762, begr. 15 April 1763.

G. Rasmus Koch, f. 25 Janv. 1764, kom meget ung til St. Thomas i Vestindien, hvor han først var Klokker, men blev siden ved Giftermaal Plantage-Ejer. Han døde kort før eller efter 1800, efterladende 2 Sønner:

a. Hans Peter Koch } om hvilke ingen Efterretning er
b. Kristian Ditlev Koch } kommen til Danmark.

H. Katrine Kristiane Hedvig Koch, døbt 17 Juli 1765, begr. 21 Nov. s. A.

I. Kristense Magdalene Koch, begr. 19 Sept. 1767, 3 Dage gl.

J. Else Kristense Koch, f. 27 Dsbr. 1768, † 9 Marts 1845. — 1 * 1 Sept. 1786 Hof- og Stadsrets-Prokurator Søren Thrige, fra hvem hun blev separeret 1792. 1 Søn. — 2 * 27 Nov.[1]) 1804 Hr. Jens Mikael Hertz, f. 26 Juli 1766, da Domprovst i Roskilde, † 2 Juni 1825 som Biskop i Ribe. Ingen Børn.

a. Hans Peter Thrige, f. 10 Janv.[2]) 1792, Student fra Roskilde Skole 1809, theol. Kand. 24 Okt. 1814 (L. egr.), i Nov. s. A. konst. Lærer ved Roskilde Skole, Adjunkt ssteds 29 Avg. 1815, Dr. phil. 25 Nov. 1819, Overlærer 15 Janv. 1820, † 14 Janv. 1827. — * 4 Juni 1819 Magrete Kristiane Marie Bloch, f. 7 Janv. 1798 (se S. 86).

A. Søren Bloch Thrige, f. 18 Marts 1820, Student fra Roskilde Skole 1836 (l. p. e. o.), tog Skole-Embedsexamen 9 Maj 1843 (Laud.), konst. Lærer ved Roskilde Skole 23 Sept. s. A., Adjunkt 4 Marts 1844, konst. Overlærer i Slagelse 6 Febr. 1845, fast ansat 18 Juli 1846, Overlærer i Roskilde 30 Okt. 1846, i Sept. 1850 Rektor i Haderslev. — * 9 Maj 1845 Kristine Avgusta Fibiger, f. 4 Sept. 1822 (se S. 122).

B. Elise Magrete Thrige, f. 22 Nov. 1821, * 7 Avg. 1843 Hr. Jürgen Heinrich Steffensen, f. i Flensborg 1814, Student i Kiel 1832, theol. Kand. i Foraaret 1838 (1ste Kar.), 19 Nov. 1840 kaldet til Præst i Sarau i Segeberg Provsti:

1. Elisabet Magrete Steffensen, f. 22 Dsbr. 1846.
2. Karl Vilhelm Steffensen, f. 2 Febr. 1849.

K. Katrine Magdalene Koch, f. 3 Avg. 1770, † s. A.

L. Katrine Magdalene Koch, f. 29 Sept. 1771, * 26 Okt. 1787 Mag. Peter Olivarius Bugge,[3]) f. 2 Dsbr. 1764, da

[1]) Ifølge Kirkebogen. Erslew I. S. 646 sætter 28 Nov.
[2]) Ifølge S. N. J. Bloch: Roskilde Domsk. Hist., 2det Hæfte, S. 23, hvor hans Levnet findes. Hundrup: Biogr. Efterretn. o. s. v. S. 106 sætter 9 Janv.
[3]) Hans Avtobiografi findes i Fallesens theol. Maanedsskrift III.

Sognepræst i Skulleleo, entlediget som Biskop i Trondhjem 8 Avg. 1842, † 6 Dsbr. 1849. 11 Børn:

a. **Severine Edvardine Bugge**, død ugift.

b. **Agate Johanne Bugge**, død ugift.

c. **Hans Peter Bugge**, Sømand, druknede 1809 paa Tilbagerejsen fra engelsk Fangenskab, ugift.

d. **Lusie Benedikte Bugge**, 1 * Daniel Hoflund, † 14 April 1825, 33 Aar gl. — 2 * Karl Kristian Piene, bægge Kjøbmænd i Trondhjem. 3 Sønner, af hvilke 1 er Præst, og 2 Disiple i Trondhjems Skole.

e. **Kristian Severin Gabriel Bugge**, f. 1795, Overtoldbetjent i Arendal, * Hanne Helsing. 2 Døtre og 3 Sønner, af hvilke de 2 ældste ere Studenter.

f. **Søren Bruun Bugge**, f. 6 Febr. 1798 i Vandsø, Student 1815, tog filolog. Embedseramen 1820, Lektor i det lat. Sprog ved Kristiania Universitet 2 Dsbr. s. A., Professor i samme Sprog 11 Okt. 1825, Rektor ved Kristiania Katedralskole 13 April 1833, Ridder af Vasaord. 6 Febr. 1843, Sognepræst til Grans Præstegjeld paa Hadeland 1848. — * 27 Desbr. 1821 Karen Mattea Hals Ingier, f. paa Gaarden Maastad i Ullensager 27 Dsbr. 1801. De have ilive 3 Døtre, ugifte, og 2 Sønner, af hvilke den ældste er ansat ved Jærnstøberiet paa Hortens mekaniske Værksted, den yngste Disipel i Kristiania Skole.

g. **Katrine Magdalene Bugge**, * Kjøbmand J. K. B. Hüpeden i Hamborg. 2 Sønner, af hvilke den ene er Kjøbmand, den anden studerer.

h. **Jokum Bugge**, Sognepræst til Tingvold i Romsdalen. — 1 * Maren Ingier. — 2 * Hanne Nannestad. 8 Børn.

i. **Elise Kristiane Marie Bugge**, f. 8 Nov. 1802, * Sognepræst Nikolaj Benjamin Flood i Stadsbygden ved Trondhjem. 2 Sønner, 4 Døttre.

j. **Fredrik Julius Kristian Bugge**, f. 1803, † 1809.

k. **Fredrik Moltke Bugge**, Rektor ved Trondhjems lærde Skole. — * Marie Magelsen. 4 Sønner og 2 Døtre.

M. **Kristiane Sofie Koch**, f. 16 Dsbr. 1772, † 5 Marts 1804. — * 18 Marts 1791 Hr. Jens Mikael Hertz, dengang Sognepræst i Nørhaa, Aalborg Stift (se J.). 6 Børn.

S. 670—673. Jfr. Andr. Erlandsens Nordenfjeldske Gejstlighed S. 34—36, Nyerup S. 105, Hundrups biogr. Efterretn. S. 53—54. — Nærværende Meddelelser om hans Børn, skyldes tildels Sønnen, Hr. Prof. S. B. Bugge.

a. Hans Peter Boie Hertz, f. 2 Nov. 1793, Student fra Roskilde Skole 1811, theol. Kand. 9 Juli 1816 (H. ill.), pers. Kap. ved Roskilde Domkirke 26 Maj 1819, Sognepræst til Kirkehvalsø og Særløse 29 Sept. 1824, til Frue Kirke og St. Jørgens i Roskilde 28 Avg. 1829, Konsistorialraad 18 Sept. 1846. — 1 * 3 Sept. 1819 Marie Kornerup, † 7 Nov. 1820, Datter af Kjøbmand Jakob Kornerup i Roskilde. 1 Barn, † lille. — 2 * 12 Avg. 1821 Bolette Borch, f. 21 April 1800, Datter af Kjøbmand Jakob Borch i Roskilde. 4 Børn:

A. Jens Mikael Hertz, f. 17 Janv. 1825, Student fra Roskilde Skole 1842 (H. ill.), tog theol. Attest. 4 Nov. 1850 (H. ill. IIdi gr.).

B. Else Katrine Hertz, f. 1 Juli 1827.

C. Jakob Borch Hertz, f. 12 Janv. 1830, forlod 1848 Roskilde Skoles øverste Klasse, for at gaa til Armeen som Frivillig, blev Sergeant i 1ste Reserve-Jægerkorps, og 25 Avg. 1850 Sekondløjtn. i Infanteriets Linie.

D. Anne Marie Bolette Sofie Hertz, f. 25 April 1834.

b. Kristian Elers Hertz,[1] f. 28 Marts 1795, Student fra Roskilde Skole 1812, blev Offiser 1813, tog som Løjtnant juridisk Embedsexamen i Foraaret 1819 (Laud.), Premierløjtnant 1822, f. A. Byfoged i Bogense, Kancelliraad 1827, Herredsfoged i Nørre- og Bølling Herreder i Ringkjøbing Amt 1829, Justitsraad 1840, Byfoged i Fredriksund 1842, Borgermester i Aarhus 1847. — * 4 Juni 1823 Inger Sofie Kirstine Kornerup, f. 3 Febr. 1798, Datter af Kammerraad Kornerup i Kjøbenhavn. 2 Børn:

A. Fredrik Mikael Hertz, privat dim. til Univ. 1843 (Laud.), studerer Jura.

B. Jens Mikael Hertz, Landmand.

c. Herman Adolf Hertz, f. 1 Nov. 1796, Student 1814, tog i Efteraaret 1818 kirurgisk Examen (2den Kar.), 1819 praktiserende Læge i Kallundborg. 1 * 3 Sept. 1819 Katrine Thomasine Potter, f. 25 Sept. 1799, † 1 Juli 1826, en Datter af Grosserer Thomas Potter i Kjøbenhavn og Inger Dortea Hertz (Biskoppens Søster). 3 Børn (foruden 4, døde i spæd Alder). — 2 * 16 Maj 1828 Katrine Elisabet Bayer, en Datter af Apoteker og Kancelliraad Kr. Ad. Bayer og Johanne Sofie Gercken i Kallundborg. 3 Børn.

A. Herman Mikael Theodor Hertz, f. 5 Juni 1820, Student fra Roskilde Skole 1837 (H. ill.), theol. Kand. 28 April 1845 (Non cont.), pers. Kap. i Bogense og Skovby 2 Dsbr. 1847.

B. Elisa Evfemia Hertz, f. 5 Avg. 1823, † 6 Janv. 1840.

---

[1]) Jfr. Erslew I. S. 647—48.

C. Kristian Adolf Hertz, f. 16 Sept. 1824, Musiklærer i Kjøbenhavn.

D. Johanne Sofie Fredrikke Hertz, f. 10 Okt. 1830, † 14 Maj 1831.

E. Viggo Valdemar Hertz, f. 21 Dsbr. 1831, ved Boghandelen, Jæger i Armeen.

F. Frits Balduin Hertz, f. 13 April 1835.

d. Børge Theodorus Hertz, f. 24 Juni 1798, Klædefabrikør i Rusland. 1 * 25 Sept. 1819 Anna Jergowna fra Petersborg, med hvem han havde mange (14?) Børn (deriblandt: Alexander, Agrafena, Elise, Jens Mikael). 2 * (1840?) en Præstedatter Mikla fra det jekatrinoslavske Guvernement.

e. Lusie Elise Hertz, f. 15 Marts 1800, * 27 Maj 1825 Hr. Hans Jakob Fich,[1]) Konsistorialassessor, Sognepræst i Bogense og Skovby. Ingen Børn.

f. Jens Mikael Hertz, f. 19 Febr. 1802, Student 1819, theol. Kand. 28 Okt. 1824 (H. ill.), Kateket i Hjørring 30 April 1828, † 12 Avg. s. A. — * 28 Juli 1825 Karen Hanne Halvorsen, f. 1805, Datter af Skibskapt. Halvorsen fra Østerrisør. 3 Børn.

A. Thora Elise Kristense Hertz, f. 28 Okt. 1825, * 10 Juni 1849 Universitets-Boghandler Maack i Kiel.

1. Ernst Filip Maack, f. 10 Febr. 1850.

B. Viggo Axel Thrige Hertz, f. 1827, Sømand, fører Paketten mellem Java og Bali i Ostindien.

C. Jens Mikael Hertz, f. 7 Nov. 1828, Handelsbetjent i Odense.

N. **Hans Kristoffer Elers Koch**, f. 4 Marts 1774, Student fra Nykjøbing Skole 1790, theol. Kand. 13 Juli 1795 (Laud.), resid. Kap. til Horbelev og Falkerslev 23 Maj 1798, Sognepræst ssteds 1 April 1808, † 18 Juli 1847. — * 2 Juli 1800 Lavrense Marie Buntzen, f. 19 Febr. 1781. 11 Børn:

a. Lusie Bolette Koch, f. 28 Juni 1801, ugift.

b. Johan Buntzen Koch, f. 3 April 1804, Student fra Nykjøbing Skole 1821 (Laud.), theol. Kand. 12 Janv. 1826 (Laud.), i samme Foraar konstitueret Lærer ved Nykjøbing Skole, Adjunkt 25 Nov. s. A., Sognepræst i Højrup 4 Juni 1830, i Skærbæk 26 Juni 1842. — * 2 Juli 1831 Petrea

---

[1]) Jfr. Erslew I. S. 434.

Povline Taarning, f. 17 Dsbr. 1806, † i Nov. 1849 (se S. d.).
8 Børn:
A. Hans Lavrits Koch, f. 20 Febr. 1832, ved Landvæsenet.
B. Povl Taarning Koch, f. 1833, † 1840.
C. Dortea Marie Koch, f. i Avg. 1834.
D. Kristiane Sofie Koch, f. 1835, † 1836.
E. Kristiane Sofie Koch, f. 1838.
F. Povl Kristian Taarning Koch, f. 1841.
G. Hans Kristoffer Elers Koch, f. 1842, † s. A.
H. Fredrikke Lusie Thomasine Lavrense Koch, f. i Sept. 1844.
c. Hans Peter Koch, f. 3 April 1806, † 29 Avg. s. A.
d. Hans Peter Gyllembourg Koch, f. 1 Nov. 1807, nu Sognepræst i Sønder-Kirkeby (se S. 237). — 1 * 10 Maj 1835 Karen Magdalene Amalie Parelius, f. 12 April 1813, † 27 Nov. 1846, Datter af Justitsraad, Ridder Hans Ludvig Schielderup Parelius, Amtsforvalter i Nykjøbing († 6 Okt. 1849), og Petrea Søborg († 29 Dsbr. 1846). — 2 * 14 Juni 1850 Anne Oline Parelius, f. 26 April 1823, Forriges Søster. — Af første Ægteskab 8 Børn:
A. Hans Ludvig Schielderup Parelius Koch, f. 29 Juli 1837, Disipel i Nykjøbing Skole.
B Hans Kristoffer Elers Koch, f. 28 Juni 1839, † i Janv. 1841.
C. Kristian Ditlev Koch, f. 20 Avg. 1840.
D. Hans Kristoffer Elers Koch, f. 11 Dsbr. 1841.
E. Petrea Lavrense Koch, f. i Nov. 1843, † 1 April 1845.
F. Hans Peter Gyllembourg Koch, f. 8 Okt. 1844.
G. Emil Johan Stanlej Koch, f. 29 Nov. 1845, † 9 Juli 1847.
H. Magdalene Petrea Koch, f. 19 Nov. 1846.
e. Thomasine Elisabet Johanne Koch, f. 27 Sept. 1809, * 8 Sept. 1827 Hr. Peter Andreas Heiberg Jürgensen, nu Provst og Sognepræst i Riserup (se Nørre-Herred). 6 Børn:
A. Lavrense Marie Elisabet Jürgensen, f. 29 Nov. 1828, * 5 Okt. 1849 Emmanuel Andreas Gotfred Saugman, Forvalter paa Korselitse, f. 5 Dsbr. 1815.
B. Johanne Lusie Jürgensen, f. 9 April 1831.
C. Dortea Elisabet Jürgensen, f. 23 April 1833.
D. Froderus Kristian Jürgensen, f. 11 April 1835.
E. Kristiane Sofie Jürgensen, f. 4 Marts 1837.
F. Rasmus Emil Jürgensen, f. 6 Avg. 1839.

f. Ditlev Kristian Thorvaldsen Koch, f. 12 Avg. 1811, rejste 1837 som Sømand til Amerika, hvor han har nedsat sig i Pearlington ved New-Orleans. — * i Sommeren 1841 Annette Netto, en Amerikanerinde, hvis Fader var fra Majorka, Moderen fransk af Fødsel. 4 Børn:

A. Dødfødt Datter 1842.

B. Hans Kristoffer Elers Koch, f. 1844.

C. Rasmus Emil Bruun Koch, f. 1846.

D. Lavrense Marie Koch, f. 1848.

g. Kristiane Sofie Koch, f. 14 Avg. 1813, † 27 Janv. 1836.

h. Lavrense Marie Koch, f. 26 Avg. 1815, ugift.

i. Gustav Adolf Stanlej Koch, f. 19 Sept. 1817, Student fra Nykjøbing Skole 1839 (H. ill.), tog Aaret efter anden Examen (H. ill.), blev 1843 Forstkandidat, og tiltraadte 1 Maj 1848 Skovrider-Embedet paa Guldborgland. — * 7 April 1848 Johanne Mikkeline Aagaard, f. 7 Sept. 1823, Datter af Præsten Aagaard i Farum.

A. Sofie Kristiane Koch, f. 14 Maj 1850.

j. Hans Kristoffer Elers Koch, f. 4 Avg. 1819, nu pers. Kap. i Bæggerløse. (Se S. 287).

k. Rasmus Emil Bruun Koch, f. 28 Dsbr. 1821, † 20 Janv. 1836.

O. Maria Koch, f. 9 April 1775, † 23 Maj 1844, * 11 Janv. 1803 Fredrik Kristian Biering (se Stamtavlen over Familien Biering).

P. Jakob Olaus Koch, f. 3 Juli 1776, blev Sø-Offiser 22 Sept. 1797, afgik som Kaptejn-Løjtnant af dansk Tjeneste 11 Avg. 1814, † omtr. 1842 som Kaptejn og Søenroulleringschef i Stavanger. — * Nikoline Kjelland, Datter af Apoteker Kjelland i Stavanger. Ingen Børn.

Q. Kristian Ditlev Koch, f. 14 Sept. 1777, gik 10 Aar gl. til Søs, og døde ved et Fald fra Masten, just da han havde naaet Kina og Skibet laa paa Reden.

R. Ole Stampe Koch, f. 4 Dsbr. 1778, blev 1797 Student fra Nykjøbing Skole (Laud.), tog næste Foraar filolog. Examen (Laud.), men forlod da Studeringerne, blev Gaardejer i Nørre-Ørslev, Sognefoged og Dannebrogsmand. 1831 solgte han sin Gaard i Ørslev, og kjøbte en anden i Allstrup, Kippinge Sogn, men døde i Sept. s. A. — * 30 April 1802 Marie Sørensdatter fra Kjøbenhavn, f. 1766, † 17 April 1833 som Enke hos Sønnen i Nykjøbing. 2 Børn:

a. Hans Peter Kristian Koch, f. 17 Marts 1803, Student fra Nykjøbing Skole 1821, theol. Kand. 17 Okt. 1826 (Laud.), tog 1829 de prakt. Prøver (Laud.), blev ordin. Kateket i Nykjøbing 29 April 1829, Sognepræst i Udby ved Holbæk 22 Juli 1835, Provst 1 Sept. 1850. — * 1829 Nikoline Mollerup, Datter af Skibskaptejn Mollerup fra Kjøbenhavn. Ingen Børn.

b. Kristense Lusie Koch, f. i Nov. 1806, lever ugift i Holbæk.

S. Dortea Elisabet Koch, f. 3 Maj 1780, * 2 Okt. 1799 Nils Povl Taarning, f. 9 Nov. 1774 i Binderup, Bjært Sogn, Haderslev Amt, hvor Faderen var Selvejer, optoges paa det blaagaardske Seminarium 1793 dimitteredes derfra 1795 (meget dulig), blev 1796 Skolelærer i Tudse, 1802 Degn i Butterup. 5 Børn:

a. Fredrikke Lusie Taarning, f. 1 Juli 1800, † 3 Dsbr. 1838, 1 * 8 Nov. 1820 Nils Dyrlund, Ejer af Kaltredgaard, Bregninge Sogn, f. 22 Nov. 1790, † 28 Janv. 1830. 6 Børn. — 2 * 28 Dsbr. 1831 Jørgen Andersen, Ejer af Bregningegaard, nu Arvefæster af Torpegaard, Bregninge Sogn, f. 1782. 5 Børn.

A. Olave Vilhelmine Dyrlund, f. 5 Okt. 1821, † 2 Marts 1828.

B. Elise Sofie Kristense Dyrlund, f. 29 Dsbr. 1822, * 15 April 1848 Gjørsenius Mørch, Skolelærer i Kastrup i det Tørninglenske.

C. Fredrik Emil Dyrlund, f. 21 Nov. 1824, Møllersvend.

D. Nils Kristian Folmer Dyrlund, f. 24 Maj 1826, Student fra Roskilde Skole 1844 (H. ill.), studerer de nordiske Sprog.

E. Beate Dortea Dyrlund, f. 20 Dsbr. 1827.

F. Hanneline Olerikke Nilsine Dyrlund, f. 28 Dsbr. 1829.

G. Olave Vilhelmine Magrete Andersen, f. 30 April 1832.

H. Marie Stamsine Andersen, f. 7 Nov. 1833.

I. Nils Povl Taarning Andersen, f. 15 Okt. 1834.

J. Marie Johanne Fredrikke Andersen, f. 5 Sept. 1836.

K. Dødfødt Datter, Nov. 1838.

b. Elise Sofie Taarning, f. 17 Avg. 1802, † 13 Juni 1822.

c. Hans Vilhelm Riber Taarning, f. 17 Okt. 1804, † 3 Febr. 1818.

d. Petrea Povline Taarning, f. 17 Dsbr. 1806, † i Nov. 1849. — * 2 Juli 1831 Johan Buntzen Koch (se N. b.).

e. Mikael Kristian Avgust Taarning, f. 26 Marts 1811, Student fra Roskilde Skole 1831 (H. ill.), theol. Kand. 21 Nov. 1836 (H. ill.), Huslærer først paa Kaltredgaard, siden paa Gisegaard, † hjemme i Butterup 8 April 1840.

T. Nikoline Lusie Koch, f. 21 Maj 1782, lever som Bestyrerinde af en Haandgjernings-Skole i Horbelev. — * 3 Maj 1802 Nils Burman Schierning, f. 25 Juni 1779, først Kjøbmand i Nykjøbing, forpagtede 1807 Bjerregaard i Sønder-Kirkeby Sogn, † 15 Nov. 1827. 5 Børn:

a. Matea Lusie Schierning, f. 10 Janv. 1803, † ugift hos Moderen i Horbelev 15 Okt. 1842.

b. Johanne Kristine Schierning, f. 20 Juni 1808, † ugift hos Moderen i Horbelev 12 Maj 1843.

c. Nilsine Petrea Schierning, f. 9 Dsbr. 1812, † i Nørre-Ørslev 25 April 1831.

d. Nils Peter Schierning, f. 4 Avg. 1814, Student fra Nykjøbing Skole 1833 (Laud.), tog 1834 anden Examen (H. ill.), gav sig til Landvæsenet, og efter at have opholdt sig en Tid paa Korselitse, begav han sig til Møglin i Pommern, hvor han studerede under Thaer, er nu Schäferisorterer i Neustadt. — * 1842 Avgusta Førster, Datter af Tømmerhandler Førster i Neustadt. 3 Børn:

A. Nikoline Johanne Schierning, f. 17 Juni 1843.

B. Johanne Schierning, f. 1845.

C. Berta Sofie Rejnholdine Schierning, f. 1847.

e. Charlotte Sofie Rejnholdine Schierning, f. 11 Okt. 1819, lever som Bestyrerinde af en Haandgjernings-Skole paa Ourupgaard. — * 18 Maj 1843 Koffardikaptejn Johannes Florander, f. 6 Marts 1808, † af Kolera paa Rejsen fra Stettin 29 Avg. 1849. 3 Børn:

A. Nils Burman Schierning Florander, f. 15 Avg. 1844, † 29 Maj 1846.

B. Nils Burman Schierning Florander, f. 22 Sept. 1847.

C. Johanne Nilsine Florander, f. 3 Okt. 1849.

Fortale.

Idet dette Arbeide fremtræder for Lyset, indser Forf. meget godt, at Læseren kan have Anledning til forskjellige Anker. Disse bør imidlertid ikke angaa Æmnet selv, thi er det end saa, at vor Tid ikke stort ændser Genealogi og Personalhistorie, kan denne Omstændighed dog umulig kaste Skygge paa Videnskaben selv, der med Rette kan gjøre Krav paa at have en ikke ringe Betydning for Historien i Almindelighed: de kunne kun angáa Æmnets Behandling, og det er i denne Henseende, Forf. mener at burde forudskikke nogle faa Bemærkninger.

Hvad her fremlægges Publikum, er en Presbyterologi, der slet ikke indeholder Mere, end nogle Bidrag til Levnetsbeskrivelser af de Mænd, der have været Præster paa Falster fra Reformationen til Nutiden. Det kan siges, at skulde en saadan Bog have nogen væsenlig Betydning for Historien og navnlig Kirkens Historie, maatte den frembyde et andet og rigere Stof, end her er skeet; den skulde vise os, hvad hine Mænd have udrettet i deres Kald, saa at vi saa dem som Kirkens Redskaber i Forhold til dennes egen Udvikling. Men denne Fordring er for stor, dens Opfyldelse er umulig. En Præsts Gjerning er ikke af den Natur, at Historien strax kan træde til med sin Alen og paavise hvad og hvor meget der af ham er virket. Den er forborgen i Menighedens aandelige Liv, og for dette har Historien ingen fast

Maalestok. Have enkelte af Kirkens Tjenere haft en ejendommelig og kjendelig Indflydelse paa det kristelige Livs og den kristelige Videnskabs Udvikling, da er det en Hoved-Opgave for Historien at fastholde disse Momenter, men hver enkelt Tidsalder har ikke mange saadanne Navne at opstille; de fleste Gejstlige bæres nødvendigvis af deres Samtids kirkelige Bevidsthed og virke i Overensstemmelse dermed, uden selv at give nye Impulser for Fremtiden. Har en Præst saaledes i Stilhed udrettet sit Kald, og som Sjælesørger virket til — megen eller liden — Opbyggelse i sin Menighed, da gjemmes Mindet om hans Gjerning af den Slægt, for hvilken han virkede, hans Navn maaske af den, der følger efter; men derfor har hans Virksomhed dog ikke kunnet blive Gjenstand for Historiens Dom. Det maa derfor ikke lægges Forf. til Last, at han saa sjælden har kunnet dvæle ved denne aandelige Side af den Gejstliges Liv: Stoffet dertil kan efter Sagens Natur hverken haves eller gives.

Men forbydes det os saaledes at erholde et Billede af de enkelte Gejstlige som saadanne, maa Presbyterologien blive staaende ved de gejstlige Personers Historie, ɔ: meddele de Data, det har været muligt at samle til deres Levnetsløb. Et større Formaal har Forf. ikke stillet sig. Det vil maaske forekomme Nogle, at mange Meddelelser ere af en saa smaalig Natur, at de godt uden Savn kunde undværes; men ligesom det vil indsees, at det er saare vanskeligt i dette Stykke at drage en Grændse imellem de Meddelelser, der kunne tjene til virkelig at belyse en Personlighed eller hans Tid, og dem, der kun berøre ham, uden at have historisk Værd i sig eller i Forhold til Manden, saaledes er der Meget, der kan faa Interesse for Historien, som Publikum i Almindelighed finder minutiøst. Og de, der have beskæftiget sig med lignende Arbejder, ville have erfaret, at man, som ved en lang Omgang, let faar en saadan Kjærlighed til disse længst hensovede Mænd, hvis Minde skal fornyes, at man kun finder meget Lidet ligegyldigt af de Ting, der vedkomme dem, selv om det maa synes Fremmede saa, — en Omstændighed, Forf. beder overveiet mere som en Undskyldning, end

et Forsvar, hvis Læseren i denne Henseende et eller andet Sted skulde mene at have Grund til Anke.

Det Samme gælder om de mangfoldige Tids-Angivelser og Familie-Oplysninger, som det har været Forf. magtpaaliggende at samle; det vilde endogsaa være forunderligt, om ikke Mange fandt den i dette Stykke anvendte Nøjagtighed yderst smaalig og kedsommelig. Forf. har alligevel ikke kunnet lade sig bevæge til at opgive dem, da det er hans Overbevisning, at just Nøjagtigheden i hine Angivelser ville give Bogen Værdi som et ikke uvigtigt Materiale for den danske Genealogi. Det er denne Gren af den historiske Videnskab Forf. har haft for Øje, naar han har anvendt megen Omhu paa at faa alle Dags- og Aars-Angivelser paalidelige ved baade at benytte Kilderne med Troskab, og veje dem med saa megen Kritik, som det tilstedeværende Materiale kunde frembyde. At en Del Fejl ikke desto mindre ere indløbne, betvivles ikke, da selv de Dokumenter, der maatte antages at være aldeles avtentiske og sikre, meget ofte have vist sig at være unøjagtige i sine Angivelser. — Det er ligeledes i Genealogiens Interesse Forf. agter at tilføje Stamtavler over nogle enkelte Familier, af hvilke flere Mænd til forskjellige Tider have beklædt Præste-Embeder i Særdeleshed paa Falster, nemlig over Familierne Biering, Engberg, Koch og Sidenius, ligesom han vil meddele hvad han har kunnet samle til Oplysning om Familien Dannefer.

Ikke saa meget af Prinsip, som af Hensyn til Sagens Vanskelighed har Forf. undladt at meddele Karakteristikker over de senere afdøde Geistlige. Dette er ikke sket af Eftergivenhed for en Opinion, der uden Tvivl er falsk, at disses Levnet ikke skulde være hjemfaldet til Historien, naar Døden har sat sin Grændse for det, men fordi det omtrent er umuligt at give en aldeles tro Karakter-Skildring af en Mand, man ikke blot ikke har kjendt personlig, men ikke kjendt i mange enkelte Livs-Situationer: Lys og Skygge kunne let blive for lidet eller for meget fremhævede. Det Samme kan synes i endnu højere Grad at maatte være Tilfældet med de Mænd, hvis Liv ved Aarhundreder ligger fjer-

net fra Nutiden, men der er Historikeren langt mindre fristet til at bygge en Dom paa en individuel Opfattelse af Andres Anskuelser og Meninger om Manden. Resultatet er der ikke kommet til os som et Konversations-Æmne, hvoraf de forskjelligste Billeder kunne tegnes, det afhænger af bestemte historiske Aktstykker. For at undgaa Vilkaarlighed, er Aaret 1820 sat som Grændsen mellem den forrige og den nuværende Menneskeslægt, og Forf. har strængt afholdt sig fra enhver Bedømmelse af Mænd, der have tilhørt den sidste Generation, hvad enten de have vundet Nutidens almindelige Berømmelse eller paadraget sig dens Dadel, thi Historien kan ikke indlade sig paa hin Opinions Fordring, der kun vil have Lovtaler, og al Brøst tildækket af Kjærligheds-Kaaben, — en Fremgangsmaade, der grændser tæt op til vitterlig Løgn.

Med Hensyn til Skriftets Plan maa endnu tilføies, at de Geistliges Levnet findes affattet paa det Sted, hvor de sidst have været ansatte paa Falster, og hvortil da er stet Henvisning. Hvor Forf. har kunnet erholde nogen sikker Oplysning om deres Børns Skæbne, er dette medtaget, men naar disse siden have faaet en geistlig Ansættelse i Lollands-Falsters Stift, ere deres Levnets-Omstændigheder kun meget korteligen berørte, da det er Forf.s Ønske, hvis nærværende Samlinger maa finde en nogenledes gunstig Optagelse hos Publikum, at fortsætte dem ogsaa for Lolland, hvor Saadannes Levnetsløb da udførligere skal blive behandlet paa sit Sted. Hvor falsterske Præste-Sønner derimod ere indtraadte enten i ikke-geistlige Stillinger eller i geistlige Æmbeder udenfor Stiftet, ere de omtalte noget udførligere, for saa vidt deres Levnet ikke, Forf. vitterligt, er behandlet i andre personalhistoriske Skrifter, til hvilke da er henvist.

Endelig trænger Forf. maaske til en Retfærdiggjørelse, fordi Latinskolernes Lærere ere medtagne. Men høre disse end ikke til Geistligheden efter Nutidens Opfattelse af det lærde Skolevæsen, saa er det dog uimodsigeligt, at Latinskolerne lige til Skole-Reformen 1806 betragtedes som geistlige Institutioner, der lige saa fuldt som Præste-Æmbederne stode under Bispernes Bestyrelse og Tilsyn, ligesom disse bestikkede

de underordnede Lærere, i Almindelighed ogsaa Rektorerne. Desuden stode Skolens Lærere tidligere i et ganske andet Forhold til Kirken, idet de ikke blot besørgede Kirke-Sangen, men ogsaa, skjøndt uordinerede, ved deres Bestikkelse forpligtedes til at assistere Præsterne med Prædiken og Katekisation. (Jfr. S. 100 Not. 1.) Bisköp J. K. Bloch har af disse Grunde medtaget Skolernes Historie i sine Manuskripter, og Forf. mente saa meget mindre at burde afvige fra denne Plan, som dette Stifts Skoler ikke, som de fleste af Landets andre Latinskoler, i Programmer have været Gjenstand for personalhistorisk Behandling. Og selv om dette engang vilde ske for Nykjøbing Skoles Vedkommende, der nu er den eneste Latinskole, der bestaar i Stiftet, vilde det vel næppe nogensinde ske hvad de mange reducerede Skoler angaar, da nu, Nakskovs undtagen, over hundrede Aar ere hengaaede efter deres Nedlæggelse, hvis de ikke bleve medtagne i Præsternes Historie, og deres Læreres Navne saaledes reddede fra Forglemmelse.

Her at ville nævne alle de Kilder, hvoraf Forf. har benyttet sig, vilde for de trykte Vedkommende være unyttigt, da der i Regelen er henvist til dem i Noten, og hvad de skrevne angaar, vilde det være meget vanskeligt, da Meddelelserne ere samlede og kombinerede fra saa mangfoldige Steder. Mange Notiser ere desuden ydede mundtligt af Familie, Paarørende eller Efterkommere af de omtalte Personer. Omtales maa dog som den vigtigste af alle brugte Kilder de Blochske Manuskripter paa Universitets-Biblioteket.

Det forudsættes bekjendt, at Biskop Jørgen Karstens Bloch i Ribe efterlod sig et for Genealogi og Personalhistorie overordentlig værdifuldt Materiale til den fynske Geistligheds Historie. Det var Frugten af mange Aars Samlerflid, og en stor Del deraf var alt redigeret til Trykken, da hans Død 8 Janv. 1773 forhindrede Udgivelsen. En af de Mænd, der med varm Interesse for Samlingen havde ydet Bloch sin Bistand, Provst Nøraae i Svendborg, fik Manuskriptet i Eje og begyndte 1787 dets Udgivelse, efterat han havde beriget det med gode Tilføjelser og Rettelser. I 3 Aar udgav han 1ste Bind (872 Sider,

indeholdende Fyns Bisfopper, Odense Gymnasiums og Skoles Lærere, samt Odense Bys Geistlighed) og 1ste Hæfte af 2det Bind (364 Sider, indeholdende Aasum og Baag Herreders Geistlighed). Hermed standsede han, formodentlig paa Grund af sin høje Alder, og døde 1794, 80 Aar gammel, overladende en senere Slægt at fortsætte hvad han havde begyndt. Men indtil denne Dag henligger det øvrige Manuskript udgivet paa Universitets-Biblioteket, hvorhen det for en Del Aar siden naaede i en betryggende Havn, efterat det var gaaet igjennem forskjellige Ejeres Hænder og ved Sammenstød af heldige Tilfælde havde undgaaet Undergang skjøndt det har lidt saare meget ved en skaanselløs Behandling af Folk, der ikke have forstaaet at vurdere det. — I dette Manuskript findes ogsaa „Lollands og Falsters Geistligheds Historie", da disse Øer som bekjendt, hørte til Fyns Stift, indtil de 30 Oktbr. 1803 fik deres egen Bisfop, — og det kan paa en Maade siges at ligge til Grund for nærværende Arbejde. Denne Del af Blochs Manuskripter er imidlertid den stifmoderligst behandlede af hans Samlinger, for en stor Del sammenflikket af Meddelelser, indhentede fra Præsterne. Hvor derfor disse have haft Sands for at samle saadanne Ting, har ogsaa Manuskriptet faaet nogen Værdi, men da dette de færreste Steder har været Tilfælde, ere de Personalia, som denne Del af Manuskriptet indeholde, meget magre og fulde af Fejl, især da hverken Blochs eller Næraaes redigerende Haand har berørt dem. Skjøndt Forf. derfor skylder disse Manuskripter mange Oplysninger, kan det dog saa lidt siges, at det er dem, der her ere udgivne, at man let ved en Sammenligning vil finde det meste Materiale hidført fra andre Kilder, medens Intet er optaget uden en omhyggelig Prøvelse og Bearbeidelse, for ikke at tale om, at de i Regelen standse ved Aaret 1767, og paa mange Steder ikke engang ere giennemførte saa langt.

Som de vigtigste utrykte Kilder maa dernæst nævnes de geistlige Stifts-Protokoller og Rets-Protokoller, nogle enkelte Landemodes-Akter, samtlige Falsters Kirkebøger, Indskrifter paa Ligstene og Epitafier i Kirkerne, ligesom en Del Notiser ere samlede af Nykjøbing Bys Stifts- og

Ting-Protokoller, samt Regnskaberne for Kippinge Kirkebloks Penge.*) En anden Hoved-Kilde, som imidlertid hidtil ikke er benyttet, er Odense Bispe-Arkiv. Forf. ansøgte hos afdøde Biskop Faber om at maatte erholde enkelte af dettes Dokumenter og Protokoller oversendte til Gjennemsyn, men denne troede ikke at torde opfylde denne Begjæring, da Ansøgeren var ham ubekjendt, og da Biskop Gad, hvis Velvillie og Redebonhed med Hensyn til dette Arbeides Fremme Forf. maa omtale med Taknemlighed, overtog Arkivets Bestyrelse, var Arbeidet allerede saa vidt fuldendt, at hine Dokumenters Afbenyttelse altfor meget vilde have forsinket Udgivelsen. Da imidlertid Biskop Bloch i sin Tid har gjennemgaaet dem og samlet det vundne Udbytte, har Forf. saaledes paa anden Haand kunnet meddele de fleste Oplysninger, som deri indeholdes fra de ældre Tider.

Idet Forf. til Slutning aflægger sin Tak til alle de Mænd, der med stor Forekommenhed have sat ham i Stand til at afbenytte de nævnte Kilder, af hvilke Erkjendtligheden byder ham i Særdeleshed at nævne Bestyrerne af Universitets-Biblioteket, der velvilligen have oversendt ham de Blochske Manuskripter til Afbenyttelse: skal han ikke glemme at tilføie, at Hr. Kall-Rasmussen, Inspektor ved Geheime-Arkivet, har vist ham den Godhed at gjennemgaa Manuskriptet, ved Berigtigelser, Suppleringer, Henvisninger og Oplysninger af forskjellig Art ladet det nyde godt af hans i vor Personalhistorie uendelig rige Kundskabsforraad, og uden Hensyn til Opofrelse af Tid ved sit nøie Kjendskab til hvad Arkiverne eie, meddelt meget nyt Materiale. Hr. Student Fr. Barfod har ligeledes gjort Forf. den Tjeneste at gjennemgaa Manuskriptet og af sit fortrinlige Materiale beriget det med mange Notiser, ligesom

*) Paa Grund af den almindelige Folketro om Kippinge Kildes helbredende Kraft indkom i Kirkeblokken saa rige Gaver, at de fleste af Lollands og Falsters Præste-Enker foruden mange andre af Stiftets og i Særdeleshed Falsters Trængende deraf fik betydelig Understøttelse. Den over Pengenes Anvendelse fundne Protokol, der gaaer fra 1674 til 1732, indeholder derfor en stor Mængde Navne paa afdøde Præsters Enker og Børn, til hvis Dødstid man ofte kan slutte sig af Tiden, da Understøttelsen ophørte.

han ved at tage en nøjagtig Afskrift af Thuras *Valvæ apertæ*, for saa vidt disse angaa Nykjøbings og Stubbekjøbings Skoler, har skaffet Forf. mange Supplementer til Rektorernes Historie.

Et Arbejde af denne Natur vil vel aldrig kunne blive fuldstændigt, og Forf. har mange Gange maattet beklage, at han ikke har været i Stand til at erholde Oplysninger, som nødig maatte savnes. Det vilde derfor være i Skriftets Interesse og Forf. saare kjært, hvis de, der maatte kunne meddele Rettelser og Supplementer, vilde tilsende ham dem. De ville blive modtagne med Taknemlighed, og skulle, for saa vidt de befindes at ligge indenfor Skriftets Plan, blive optagne som et Tillæg til Slutnings-Hæftet.

Abbreviaturer ere i Regelen ikke brugte, uden saadanne, der forstaaes af sig selv. Det maa blot bemærkes, at „Bl. Ms." betyder Blochs Manuskripter, „Næraae" de af Provst Næraae udgivne Hæfter af disse, samt at „K. R." betegner, at Meddelelsen er fra Hr. Kall-Rasmussen.

Nykjøbing, den 1 November 1849.

Falsters Sønder-Herred.

Dette Herred indeholder 8 Pastorater, nemlig: 1. Nykjøbing og Systofte, 2. Aastrup, 3. Horbelev og Falkerslev, 4. Karleby, Horreby og Nørre-Ørslev, 5. Idestrup, 6. Sønder-Kirkeby og Sønder-Alslev, 7. Skælby og Gedbesby, 8. Væggerløse. De sex af disse have fra Reformationen til nu været besørgede ved hver sin Præst, men de 5 Sogne: Karleby, Horreby, Nørre-Ørslev, Horbelev og Falkerslev have undergaaet mange Forandringer ved Adskillelse, Sammenlægning og Omannektering. Ved Reformationen udgjorde de 4 Pastorater: 1. Karleby og Horreby, 2. Nørre-Ørslev, 3. Horbelev, 4. Falkerslev. Men i Aaret 1650 forandredes det saaledes, at Karleby og Nørre-Ørslev skulde være et Pastorat for sig, ligeledes Falkerslev og Horreby, medens Horbelev beholdt sin egen Præst. Denne Ordning varede kun kort. I de nærmest paafølgende Aar indløb mange Klager fra Præsterne over, at deres Kald vare saa smaa, at de ikke kunde leve af dem. Der blev da 1687 for Lolland og Falster nedsat en Kommission, hvis Hverv det var efter Raadslagning med Præsterne at foretage en bekvem Omannektering, eller rettere, en Sammenlægning af de mindre Sogne.

Denne Kommission bestod af Gehejmeraad Giøe, Kancelliraad Povl Matthiesen, Bisp Kingo og Krigskommissær Hofman, hvilke Mænd for disse Sognes Vedkommende fik bestemt, at ved indtrædende Vakanse skulde Horreby Kirke nedbrydes, Nørre-Ørslev være Anner til Karleby, Falkerslev til Horbelev Den første Vakanse indtraadte 1695, da Hr. Mads Damsberg, Sognepræst til Falkerslev og Horreby, forflyttedes til Idestrup. Ifølge kongelig Befaling skulde da den omtalte Forandring træde i Kraft, men Horreby Menighed, der skulde fordeles til Karleby og Nørre-Ørslev Kirker, vilde saare nødig se sin egen Kirke nedbrudt, indgav derfor gjentagne Gange Ansøgninger til Stiftamtmand Lützou og Bisp Kingo om at maatte beholde sin Kirke, men bestandig forgæves. Da derfor Hr. Erik Dannefer, der var bleven Præst i Karleby, ved sin Tiltrædelse 1696 fra Prædikestolen formanede Horreby Sognefolk til for Fremtiden at søge de dem anviste Kirker, bade de ham indstændig om blot Kirke-Aaret ud at blive ved at prædike for dem i deres egen Kirke, da de endnu engang vilde forsøge en Ansøgning til Kongen selv. Paa denne var endnu Advent-Søndag 1696 intet Svar kommet, og — Horreby Kirke blev lukket. Men til Menighedens Glæde udgik i Begyndelsen af næste Aar en kongelig Befaling, at Horreby Kirke maatte blive staaende paa den Betingelse, at der de fire Vinter-Maaneder altid skulde prædikes først i Karleby og da skiftevis hver anden Søndag i de to andre Kirker, medens der om Sommeren skulde prædikes hver Søndag i dem alle tre. Tredie Søndag i Fasten 1697 begyndte da Guds-Tjenesten igjen i Horreby Kirke, som har staaet siden. Denne Bestemmelse om Tjenesternes Fordeling i de tre Kirker stod ved Magt, indtil et kongeligt Reskript, dat. 3 Dsbr. 1745, bestemte, at overalt hvor der var tre Kirker, skulde hver Søndag være

Mæssefald i den ene. — Som en Følge af disse Forandringer ville nu hine fem Sognes Præster blive nævnede i følgende Orden:

1. Karleby og Horreby fra 1537 til 1650.
2. Nørre-Ørslev fra 1537 til 1650.
3. Horbelev fra 1537 til 1695.
4. Falkerslev fra 1537 til 1650.
5. Karleby og Nørre-Ørslev fra 1650 til 1695.
6. Falkerslev og Horreby fra 1650 til 1695.
7. Karleby, Horreby og Nørre-Ørslev fra 1695 til Nutiden.
8. Horbelev og Falkerslev fra 1695 til Nutiden.

I. Nykjøbing og Systofte.

A. Sognepræster.

1. Hr. Hans Holste blev 1532 den første lutherske Sognepræst [1]) ved den af Kongen til Sognekirke skænkede Graabrødre-Kirke. [2]) Da han ved sin Kaldelse allerede be-

---

[1]) I Registre over alle Lande № 3 fol. 189 a berettes derom saaledes: „Hr. Hans Holste, Sognepræst i Nykjøbing, fik altero die post Botulphi abb. (18. Juni) 1532 Præsentats paa Graabrødre-Kirke i Nykjøbing, som Kongen har undt og givet Borgerne til en Sognekirke, efterdi den gamle skal afbrydes. Og skal han selv sætte og sky sig en Kapellan, som hannem skal understundum hjælpe at prædike.“ (K. R.)

[2]) Byens nærværende Kirke var i den katolske Tid Klosterkirke ved et Fransiskaner-Kloster, hvorfor den og længe beholdt Navnet Graabrødre-Kirken, men da Munkene forlode Klosteret 1532, blev selve Kloster-Bygningen af Kong Fredrik I. skænket Byen, og anvendt

nævnes „Sognepræst i Nykjøbing", maa han ogsaa have været Byens sidste katolske Præst.

---

deels til Raadhus, deels til Latinskole, medens Kirken „af Kongen blev undt og givet Borgerne til en Sogne-Kirke, efterdi den gamle skal afbrydes", ved Brev, dat. Onsdagen næst efter Corporis Christi (5 Juni) 1532 — (Regist. o. a. Lande. № 3 fol. 188. b K. R.). Den ældre Kirke, som laa noget norden for Byens nuværende Torv, skulde da afbrydes — det være sig nu at den var for gammel eller for lille for en større Menighed, eller at den havde lidt ved Ildebrand (Pont. Atl. III. S. 364: „Før Reformationen var her en anden Kirke, som blev afbrændt —", Rhode Falst. Hist S. 47: „men, da Byens Kirke var, som menes, ved Fiender afbrændt —"). Dens Plads lader sig næppe nøie paavise, men paa det hele omliggende Strøg, der endnu kaldes „gamle Kirkegaard", har man endog i de sidste Aar ved at nedlægge Grundstenene til nye Bygninger fundet mangfoldige Menneske-Ben. — Hvor vidt Nykjøbing i ældre Tider har havt flere Kirker, lader sig ikke let afgjøre, men det synes ikke rimeligt, at den — foruden Kloster-Kirken — har havt flere, end den ene Sogne-Kirke. I Bl. Ms. findes Afskrifter af tvende i Aaret 1494 affattede Dokumenter: i det ene søger Hr. Henrik Mikkelsen, Sognepræst i Nykjøbing og Officialis i Falster, at godtgjøre sin lovlige Ret til Brugen af „Raunstrup og Raunstrup Fangh", og understøttes heri af Hr. Hans Henriksen Blomme, Capellan i Nykjøbingh i vor Frue Kirke; det andet indeholder en Protest fra Hr. Hans Abrahamson, Prest og Vicarius till St. Cathrine Alltere i Nykjøbingh, der mener sig berettiget til benævnte Gods. Dette forudsætter dog ikke mere, end een Kirke, vor Frue helliget, der rimeligvis er hin ældre Sogne-Kirke, som afløstes af Graabrødre-Kirken. Rhodes Paastand, at denne kort før 1532 afbrændte Sogne-kirke var St. Nikolai helliget (Falst. Hist. S. 47), er uden Hjemmel: maaske vor Frue Kirke har havt et Altar for St. Nikolai, ligesom for St. Katrine. Naar fremdeles Domprovsten Mag. Hans Urne ved Testamente 1503 skænker „Nykjøbind" Kirke en Øre (Danske Mag. I. S. 294) tyder dette kun paa een Kirke.

Med Hensyn til den nuværende Kirkes Historie vides kun, at da det gamle Kirke-Taarn, som sees afbildet i Thuras Danske Vitruvius og i Pontopp. Atlas III. S. 354, (hvilket sidste er besynderligt, da denne Del af Atlas først udkom 1767) — i Midten af

2. Hr. Peder Sörensen levede som Sognepræst her 1549 [1]), blev siden Provst over hele Falsters Land [2]), og døde 16 Marts 1588. Han havde et efter de Tiders

forrige Aarhundrede nedfaldt, udgik et kgl. Reskript. dat. 13 Okt. 1758, at der til Hjælp til et nyt Kirke-Taarns Opbyggelse maatte ombæres Kollekt-Bøger overalt i Lolland og Falster, samt at af hver Kirke i Danmark skulde svares 1 Rdd. For den indkomne Sum, henved 5000 Rddlr., opførtes da Taarnet, som nu staar, med dets ingenlunde smagfulde Spir og Kuppel. Det blev fuldført 14 Juni 1766, i hvilken Anledning et Digt af Mag. Biering i Aastrup er indrykket i Adresse-Cont. Efterr. for 1766 Nr. 93.

[1]) Han har nemlig da underskrevet et Dokument, som vi ville kalde **Onslev-Afbigten**, der nærmere skal blive omtalt ved Onslev Præsters Historie i Nørre-Herred.

[2]) I Geheime-Arkivet opbevares de falsterske Sognepræsters Fuldmagt til Hertug Kristians Hylding i Odense, udstædt i Tingsted Kirke 26 Maj 1584 af Følgende: Jens Kristiernsen til Tingsted, Peder Jørgensen til Eskildstrup, Lavrits Jørgensen til Onslev, Lavrits Pedersen til Sofieholm [nu Stadager] og Nørre-Kirkeby, Jørgen Jensen til Vaalse, Simen Andersen til Nørre-Alslev, Staffen Rasmussen til Gunslev, Peder Kristensen til Torkildstrup, Nils Hansen til Lillebrænde, Lavrits Mikkelsen i Stubbekjøbing, Peder Sommer paa Bogø, **Alle Sognepræster i Nørre-Herred**, Theophilus Hansen til Aastrup, Jørgen Madsen til Falkerslev, Peder Jakobsen til Karleby og Horreby, Kristoffer Povlsen til Sønder-Kirkeby og Sønder-Alslev, Thor Olufsen til Nørre-Ørslev, Mads Andersen til Skælby og Geddesby og Povl Jørgensen til Væggerløse, **Alle Sognepræster i Sønder-Herred**. — De affærdige til Hyldingen: Hr. Peder Sørensen, Sognepræst i Nykjøbing, „vores **Landeprovst**", Hr. Nils Axelsen, Sognepræst til Nørre-Vedby, Hr. Jørgen Skjold, Sognepræst til Kippinge og Brarup, Hr. Nils Hansen, Sognepræst til Horbelev, Hr. Bendt, Sognepræst til Idestrup. (K. R.) — Denne Fortegnelse er her meddelt i sin Helhed, da den er af stor Vigtighed for Bestemmelsen af alle de falsterske Præste-Rækker.

Kone anseligt Bibliotek, som han kort før sin Død forærede Nykjøbing Kirke, men deraf er nu intet Spor.[1])

3. Hr. Jens Mikkelsen Veile var, ifølge hans Gravminde, der endnu findes i Kirken[2]), Præst her i 25 Aar og døde 16 Sept. 1612 som Provst i Sønder-Herred. Hans Kone Katrine Læt døde 23 Febr. 1621. Epitafiet er opsat af hendes Fader, Borgermester Jakob Læt i Odense. Hun var altsaa Søster til Biskop Mads Jensen Middelfarts Kone i Lund, Inger Læt.[3])

4. Hr. Hans Jakobsen (Lat. **Johannes Jacobæus**) var ligeledes Provst i Herredet. Han var født i Odense, hvor han gik i Skole og 1606 blev Rektor.[4]) 1607 maa han derfra være kaldet til Præst i Kippinge[5]), og kom endelig hertil 1612. Han var et af de haardeste Vidner imod Biskop Hans Veile i Odense, der 1616 blev afsat for Kalvinisme.[6]) Han døde 18 Juli 1630, efterladende Enke og to Døtre, af hvilke den ene, Karen, blev gift med Hr. Gregers Humble i Sønder-Kirkeby, den anden med Hr. Peder Stub i Idestrup. **Bl. Ms.** har en lang Beretning om, at denne Hans Jakobsen som Disipel i Odense Skole friede til **Dr.** Hans Mules Frues Søster for sig selv, skjøndt han havde dette Ærinde for sin Rektor.

---

[1]) Jfr. Hoffm. Fund. VI. S. 157.

[2]) Inskriptionen er denne: „Dn. Joannes Michaelis Welleius Pastor & Præpositus huius loci obiit Ao. 1612. 16. 7br., Pastoratus ao. 25. Uxor eius Catharina Læt obiit ao. 1621. 23. Febr." — Hendes Fader, Borgermester Jakob Læt døde 19 Avg. 1622. (Mummes St. Knuds Kirke i Odense S. 325.)

[3]) Zwerg. Sæll. Kler. S. 547. — Res. Inscr. Hafn. p. 168.

[4]) Næraae I. S. 351.

[5]) Hans Eftermand i Rektoratet, Mag. Knud Beske, tiltraadte nemlig dette, ifølge det anførte Sted hos Næraae, i Foraaret 1607.

[6]) Pont. Ann. eccl. III. 698. 699. — Næraae I. 83, hvor han kaldes Hans Jakobsen Mule.

Bl. tilføjer ved en Note: „dette maa nærmere prøves“, men Rhode (Falst. Hist. 56 flg.) har dog meddelt denne Historie in extenso uden videre Prøve, hvortil den dog synes at trænge, thi for det Første har der næppe i Odense levet nogen Dr. Hans Mule, men vel en Mag. af dette Navn, dernæst blev denne først 1653 Konrektor ved Skolen, altsaa omtrent 50 Aar efter, at Hans Jakobsen selv blev Rektor. Hvad Sandhed der ligger til Grund, lader sig vel nu vanskelig udfinde.

5. **Mag.** Lavrits Pedersen[1]) er født 3 Okt. 1598 i Skælskør, hvor hans Fader Peder Lavritsen Holst var Kirurg, Moderen Apollonia Hansdatter. Han skrev sig selv **Laurentius Petri Schelschorensis**, men Navnet Thura, under hvilket hans Descendenter ere blevne saa bekjendte, førte han næppe selv. 1605 sattes han i sin Fødebys Skole, som han 4 Okt. 1613 ombyttede med Slagelse, hvorfra Rektor Mag. Ole Fochs dimitterede ham i April 1619. 21 Juni s. A. blev han Hører i Slagelse Skole, gjennemgik som saadan alle Lektier, indtil han 7 Juni 1620 naaede fjerde Lektie, tog strar dervaa Bakkalavr-Graden, og paatog sig da i Okt. s. A. at rejse udenlands med en ung Adelsmand Kristoffer Herlufsen, med hvem han studerede i Rostok og Wittenberg. Efterat han her ved forskjellige Disputatser havde gjort sig bekjendt, især ved sin Dygtighed i det græske Sprog, blev han i Maj 1623 kaldet hjem med den unge Herlufsen, og forblev i sin Stilling som dennes Hovmæster paa Fuglebjærggaard, indtil han i Nov. s. A. blev beskikket til Rektor i Næstved Skole. 9 Maj 1625 tog han Magister-Graden, blev i Dsbr. 1626 Konrektor ved Kjøbenhavns Skole, i Marts 1628 Rektor paa Herlufsholm,

[1]) Hans Levnet findes i Danske Magasin V. S. 215; Gjesf. Jubell. I. S. 457 flg. Not. — Jfr. Worm II. 491, Melch. Herlufsh. Hist. S. 164.

hvorfra han 13 Sønd. efter Trin. 1630 blev kaldet til Sognepræst i Nykjøbing. Biskop Hans Mikkelsen ordinerede ham i Odense 3 Sept., og beskikkede ham kort efter til Provst i Falsters Sønder-Herred. I dette Embede døde han 7 Janv. 1655.

Han skal have besiddet stor Kundskab i de østerlandske Sprog. Foruden tvende trykte Skrifter, som nævnes hos Worm, efterlod han tvende i Manuskript, der 1728 brændte i Resens Bibliotek.

Han havde Bryllup 6 Janv. 1631 med Katrine Maschwedel, Datter af Dr. Baltasar Maschwedel, Enkedronning Sofies Hofprædikant i Nykjøbing.[1]) Med hende havde han 4 Sønner og 5 Døtre. Af disse kjende vi:

1. Baltasar, død som Barn før 1640.[2])
2. Magrete Lavritsd. Thura, gift 4 Juli 1654 med den berømte Mag. Lavrits Mortensen Bidsted i Raskov, og ved ham Stamme-Moder til Thura-Slægten. Hun døde som Enke 1695, begr. 26 Juni.[3])
3. Sofie Lavritsd. Thura, gift samme Dag som Sø-

[1]) Zwerg. Sæll. Kler. S. 607. — Om Familien Maschwedel se nedenfor ved Præsterne i Karleby.

[2]) Ifølge Indskriften paa Faderens Ligsten (Danske Mag. V. S. 219—20, Giess. Jubell. I. S. 459), der nu ikke findes mere. Af denne Indskrift, der er forfattet af Mag. Lavrits Pedersen over ham selv og hans Hustru 1640, altsaa mange Aar før deres Død, synes det at fremgaa, at indtil den Tid vare flere Døtre fødte, men ingen andre Sønner, end denne Baltasar. Han siger nemlig, at hun ved sin Død vil være „filiarum forte stipata comitatu". — I Kippinge Kirkebloks Regnskaber nævnes „Maria Tura" og „Apollone Tura", der nøde Understøttelse af bemældte Kirkeblok, den første i Aarene 1683—85, den anden i Aarene 1683—90, sandsynligvis begge Døtre af Mag. Lavrits Pedersen.

[3]) Mag. Bidsteds Levnet findes i Danske Mag. V. S. 220—23, hvorfra det atter med Stam-Tavle er meddelt i Giess. Jubell. I. S. 454 flg.

steren, 4 Juli 1654, med Hr. Peder Kristensen Ørslev, Sognepræst i Eskildstrup. (Se Nørre-Herred.)

Hans Lavritsen Thura, født i April 1649, kom 1665 ind i Nykjøbing Skoles øverste Klasse, og blev nogle Aar efter Student. 1670 blev han Medhjælper hos Degnen Jørgen Kristoffersen i Vaalse, ved hvis Død (begr. 19 Avg. 1686, 77 Aar gl.) han endelig blev Degn 1686, giftede sig 29 Juni 1687 med hans Enke Anne Pedersdatter (født 1640, begr. 17 Marts 1690), siden med Magrete Marie ....., der overlevede ham. I dette Embede døde han 1713, begr. 27 Novbr. Af første Ægteskab havde han ingen Børn, men af sidste en Datter Katrine døbt 27 Juli 1692.

6. Hr. Jesse Jessen er født i det Holstenske 1625. Til hans tidligere Liv kjendes Intet [1]) før han i Begyndelsen af 1655 af Nykjøbings Menighed valgtes til dens Præst. Imidlertid har man dog ikke været enig om Valget, idet tre Mænd fra Byen 23 Febr. gjorde Indsigelse derimod til Bispoppen Dr. Lavrits Jakobsen Hindsholm, og fordrede en retslig Afgjørelse, der endte med, at Lensmanden og Bispoppen 4 April tildømte Hr. Jessen Embedet. [2]) De Mis-

---

[1]) I Vinstrups Epigrammata 1046 findes et latinsk Vers til Jessen som Student.

[2]) I Smaal. Tegnelser № 8, fol. 95a—96a findes følgende Brev til Lensmanden Offe Schade, dat. 2 Febr. 1655: „Eftersom samtlige Borgere og Indvaanere i Nykiøbing have ladet andrage, at den ene Borgermæster, Jakob Christensen [† 1657], skal findes villig at kalde en Sognepræst i M. Laurits Pedersens Sted og af egen Myndighed have til sig taget en Kirkeværge, som er hans egen Broder, eftersom Raadmændenes Tal ei er komplet, hvorved han agter at indtrænge sin egen Søn i Kaldet, hvori ogsaa Viceprovsten Hr. Jesper Jepsen i Stubbekiøbing skal være ham behjælpelig, og vil Kongen, at enten Lensmanden strax

fornøiede synes at have gjort flere Indsigelser, thi omendskjøndt flere Ordinationer fandt Sted i Mellemtiden, blev han dog først ordineret 20 Juli tilligemed Lektor ved Odense Gymnasium Jørgen Falster. 1674 blev han af Biskop Dr. Nils Bang beskikket til Provst, underskrev Eden som saadan 20 Maj, og døde saa to Aar derefter 7 Maj 1676.

Han har her i Nykjøbing vundet en Navnkundighed, der vel aldrig vil dø, ved den Aandsnærværelse og djærve Fremtræden, hvormed han 1658 frelste Byen fra Svenskens Ødelæggelse. Da nemlig Karl Gustav havde indtaget Nakskov og erobret Lolland, dvælede han i Nykjøbing et Par Dage, før han drog over til Sælland. Byen blev skrækkelig plyndret, og da den umulig kunde udrede den forlangte Brandskat, besluttedes dens Brand, og denne Udaad skulde iværksættes en Søndag. De ængstede Borgere forsamles om Morgenen i Kirken, hvor Præsten Jessen holdt en Tale til dem, svarende til Tidens Trængsel. Under Prædiken indtraadte i Kirken en Del Svenskere, af hvis Dragt han sluttede, at de ei hørte til Hoben. Uden at glemme sin Værdighed eller den nødvendige Besindighed, skærper han sin Tale imod Grumhed og Undertrykkelse. Da han var kommen hjem, lod Karl Gustav, der selv havde været tilstede i Kirken, sig melde som hans Middags-Gæst. Men Jessen svarede ved Budet, at han frabad sig denne Naade, da han undsaa sig ved at byde Kongen lidt Ærter og Flæsk, som var Alt hvad hans Soldater havde levnet i hans Hus.

---

skal indsætte saa mange Raadmænd, som der ere ledige Pladserr eller Borgerskabet og Sognefolkene skulle vælge en Person for hvel manglende Raadmand, hvilke saa tilligemed dem, der allerede ere Borgermestre og Raadmænd, kunne være befuldmægtigede til at kalde Sognepræsten. I Hr. Jesper Jepsens Sted, som ska entholde sig derfra, skal den ældste Præst i Sønder-Herred tilforordnes som Viceprovst at overvære Kaldelsen." (K. R.)

Kongen kom alligevel, og blev nu af Præsten tiltalt med en saadan Fynd, at han tilsidst lovede at standse de begyndte Volds-Gjerninger, og — Nykjøbing blev frelst. Paa et Skilderi, der endnu hænger paa Byens Raadstue, er han afmalet med Hustru og fire Børn. De ærværdige Træk vidne om Mandens Kraft og mandige Djærvhed.[1])

Hans Hustrus Navn var Anne, som efter Hr. Jessens Død blev gift med Mag. Stenkelstrup, Sognepræst i Toreby paa Lolland. Om hans Børn og Efterslægt er hidtil ikke erholdt paalidelige Efterretninger. Ifølge det omtalte Maleri paa Raadstuen har han havt fire Børn, af hvilke nedenfor omtales Mag. Fredrik Jessen, Sognepræst i Idestrup, og Datteren Anne, gift med Provst Jakob Sadolin i Horbelev. Rhode (Falst. Hist. S. 61 og 65) omtaler desuden Kjøbmand Kristian Jessen i Naskov som hans Søn, men det kan ikke passe med nedenstaaende Vers: „— med Hustru, Døttre, Søn."

7. Mag. Fredrik Brandt[2]) er født 13. Avg. 1632 i Igen paa Als, hvor Faderen Hr. Nikolaj Brandt var Præst.[3]) Hans Moder var Magrete Conradi, en Dat-

[1]) Under Maleriet staar følgende Vers:
„Da Falster trøstesløs Carl Gustav var thænde
Og Dommen affagt var, Nyekiøbing skulle brænde,
Har denne Herrens Mand for Fienden sig teed,
Og heele Staden frelst ved sin Veltalenhed,
For slig Fortieneste er til et Ære-Minde
Paa denne Raadstue-Sahl hans Skilderie at finde.
Han her afmaled staar med Hustru, Døttre, Søn,
Og Rammen giver nu hans ældste Sønne-Søn.
Lorentz Jessen,
Justitsraad, Told- og Consumtions Inspecteur i Kbn. 1768."

[2]) Moll. Cimb. litt. I. p. 65. — Zwerg. Sæll. Kler. S. 739.

[3]) Hr. Nikolaj Brandt er f. i Sønderborg 1586, var først Hofpræst hos Hertug Hans den Yngre, derfra kaldet til Igen 1612, døde 1648.

ter af Formanden Hr. Nikolaj Conradi i Igen. Efter at have tilendebragt sine akademiske Studier ved Gymnasiet i Stettin og Universitetet i Wittenberg, og 1654 taget Attestats i Kjøbenhavn, blev han Hovmæster for Didrik Schult (død som Geheimeraad og Stiftamtmand i Fyn), og 1658 Sognepræst i Svindinge i Fyn, hvorfra han 1676 blev kaldet til Dronning Sofie Amalies Hofpræst paa Nykjøbing Slot og Sognepræst i Nykjøbing og Systofte. 1677 blev han Provst i Sønder-Herred, tog 1690 Magister-Graden og døde Aaret efter, 22 April 1691.[1] Efter sin egen Begjæring blev han begravet i Systofte Kirke, hvor hans Skilderi i Legems-Størrelse endnu viser Mandens ædle og alvorlige Træk. — Hans Portræt er 1683 stukket i Kobber.

Han var en meget lærd Mand og vandt i sin Tid baade i Danmark og Tydskland megen Berømmelse for sine ikke faa theologiske Skrifter, af hvilke hans Sylva soliloqviorum seu meditationum sacrarum, der udkom først paa Tydsk i Hamborg, siden paa Dansk i Kjøbenhavn, er mest bekjendt. 1685 udgav han i Frankfurt en tydsk Oversættelse af nogle af Kingos Psalmer, og det — efter Samtidens Dom — med saa meget Held, at ikke blot Kingo selv ledsagede den med en Anbefaling, men Dr. og Prof. theol. Joh. Lassenius i et latinsk Elogium, trykt foran i Bogen, kalder ham Maro nostrorum temporum.[2]) — Han ejede et Bibliotek paa omtrent 3000 Bind, der ved Skiftet vurderedes for 991 Sldl., en dengang betydelig Sum,[3])

[1]) 30 April blev udstædt Universitets-Program i Anledning af hans Død. Af dette har Hr. Kall-Rasmussen uddraget flere af de her meddelte Efterretninger.

[2]) Moll. Cimb. litt. l. c. — En Prøve paa hans danske Psalmedigtning findes hos Brandt og Helweg 1ste Del S. 358—60.

[3]) Paa samme Tid efterlod en af hans Nabo-Præster sig et Biblio-

en Samling af 330 Kobberstik, en betydelig Mængde gamle Mynter, der paa Avktionen solgtes — efter Vægt, samt saare mange „Rariteter", han havde samlet paa sine Reiser, f. Ex. **Frustum de lapide, in qvo stetit Christus in sua flagellatione, Amuletum superstitiosum argenteum,** et Stykke af den forbrændte Jord ved Sodoma og Gomorra, „som Hertzog Christian August haver medført og foræret", o. s. v. — Mag. Brandt var her paa Falster en meget anset Mand, og en af Danmarks rigeste Præster.

Han var fire Gange gift. 9 Juni 1661 ægtede han sin første Kone Anne Lavritsdatter, der døde i Svindinge uden Tvivl i Begyndelsen af 1663.[1] Med hende havde han een Datter.

Sin anden Hustru Sofie Elisabet Rehefeld ægtede han i Sept. 1664. Hun var en Datter af den flesvigske Superintendent Bonaventura Rehefeld, og døde ogsaa i Svindinge efter 3 Aars Ægteskab, efterladende een Søn. En Datter var død kort efter Fødselen.

Hans tredie Hustru var Anna Riisbrich, en Datter af Hr. Broder Riisbrich, Sognepræst til Gislev og Ellested i Fyn. Til hende blev han viet 6 Sept. 1668 i Gislev Kirke af Mag. Jakob Birkerod i Odense, og hun døde 1687, begr. 8 Avg. Hun fødte ham 12 Børn, af hvilke 4 Sønner og 3 Døtre døde før Faderen.

Hans sidste Hustru var Agnete[2]) Portuan, Datter

---

tet, bestaaende af i Alt 4 Bøger, nemlig en af Fredrik II.'s Bibler og tre Postiller!

[1]) Hendes Datter Magrete Katrine var nemlig, da hun havde Bryllup, i Juli 1683, 20½ Aar gl., maa altsaa være født i Begyndelsen af 1663, og kostede ved sin Fødsel Moderen Livet. — Skiftet efter denne Mag. Brandts første Hustru blev sluttet i Marts 1664.

[2]) Worm I. S. 156 kalder hende urigtigen Agata.

af Tolder Jens Portuan i Rasкov, Søster til Mag. Jens Portuan i Sorø. Da de bægge havde stor Formue, blev 2 Jan. 1688 affattet en vidtløftig Ægteskabs-Kontrakt, der 11 Febr. fik kongelig Konfirmation; kort efter havde de Bryllup. Efter Mag. Brandts Død ægtede hun Rektoren i Nykjøbing, Mag. Højelse. Med Brandt havde hun ingen Børn.

Af hans i Alt 15 Børn af de tre første Ægteskaber levede ved Faderens Død følgende 7:[1])

1. Magrete Katrine Brandt, gift i Juli 1683 med Hr. Klavs Heiche, Sognepræst i Kippinge. (Se Nørre-Herr.)
2. Bonaventura Brandt maa være født 1665 eller 1666, døde 12 Marts 1709 som res. Kap. i Stokkemarke.
3. Johannes Brandt var 1684 Dux i Nykjøbing Skoles tredie Lektie, men „forlod Bogen“.[2])
4. Anne Katrine Brandt, gift med Eftermanden Mag. Zimmer.
5. Sofie Elisabet Brandt, gift med Hr. Rasmus Kisby, Sognepræst i Stadager. (Se Nørre-Herred.)
6. Ide Magrete Brandt, først gift med Mag. Kristian Fredrik Vinterberg, da res. Kap. i Nykjøbing (se Kapellanerne), og efter hans Død med Eftermanden i Sarkjøbing, Mag. Gregers Maschwedel (se Rektorerne).
7. Thomas Brandt.[3])

---

[1]) I Latinskolens Regnskabs-Bog nævnes ved „Indkomne Lig-Penge“: Mag. Brandts Barn, begr. 29 Febr. 1680. De øvrige Børn maa være døde i Svindinge.

[2]) Han er udentvivl den Johannes Fredrik Brandt, der 1720 som kongl. Renteskriver i den geistlige Stifts-Protokol nævnes som Kurator for Mag. Zimmers Søn Fredrik, der i saa Fald var hans Søster-Søn. I Stats-Kalenderen for 1734 nævnes Renteskriveren, Kammerassessor Johannes Fredrik Brandt; 1735 kaldes han Kammerraad, med hvilken Benævnelse han findes indtil 1747, da hans Plads er besat af en anden.

[3]) I Gardes Efterretninger om den danske og norske Sømagt IV.

8. Mag. Gregers Zimmer er født i Nykjøbing i Juli 1666. Faderen Hans Jakob Zimmer var af Kristian IV. indkaldt her til Danmark som Hof-Sadelmager, og boede som saadan i Nykjøbing i Tjeneste hos den udvalgte Prins Kristian V., var siden baade Fredrik III.s og Kristian V.s Sadelmager, og døde her 1681. Han var gift med Birte Gregersdatter Humble, en Datter af Præsten Hr. Gregers Humble i Sønder-Kirkeby, født 1632, begr. 9 Novbr. 1708.[1]) Vor Mag. Gregers Zimmer, der saaledes er en Datter-Datter-Søn af Præsten Hr. Hans Jakobsen her i Nykjøbing, blev til sit 12te Aar privat undervist i Kommerseraad Peter Kloumans Hus i Kjøbenhavn, og derefter i Juli 1678 sat i Frue Skole, hvor han gjorde saa god Fremgang, at Faderen besluttede,

---

S. 630 nævnes en Thomas Fredrik Brandt, der 30. Maj 1705 blev Sø-Løjtnant, og døde som Kommandør-Kaptejn 6 Okt. 1725. Det er ikke usandsynligt, at det er ovenstaaende Søn af Mag. Brandt, der da, ligesom Broderen Johannes, har brugt Faderens Fornavn efter sit eget.

[1]) Foruden Mag. Gregers Zimmer vides disse Forældre at have haft 3 Børn.

1. Karen Zimmer, der var 5 Gange gift. Hun er uden Tvivl den Søster, der ved Broderens Død kaldes Madam Hjort i Korsør. Maaske en af hendes Mænd har været Vinhandler Niels Juul i Kjøbenhavn; i det mindste kalder dennes Datter Inger, som var gift med Mag. Oluf Bagge i Kærteminde, Mag. Zimmer sin Morbroder.
2. Engel Marie Zimmer, gift med en Slots-Forvalter i Frederiksborg, havde 10 Børn.
3. Magdalene-Sibylle Zimmer, gift med Henrik Seck Staldskriver, Gemaks-Forvalter og kongelig Herold. De vare Forældre til Birte Katrine Seck, gift med Mag. Abraham Schrøder i Torkildstrup, og til Engel Marie Seck, der levede 1717 i Frederiksborg som Enke efter en Schermacher, Moder til 2 Døtre og uden Tvivl til Hans Jakob Schermacher, der 27 Marts 1722 døde som Degn i Idestrup.

at holde ham til Bogen, skjøndt Kongen havde tilbudt ham, at han maatte rejse paa Faderens Haandværk, og derefter at overtage dennes Værksted. 1685 blev han dimitteret af Rektor, Mag. Peder Foss, og antog til Privat-Præseptor Dr. Villum Worm, der satte ham til Hovmester for sine to Sønner: Kristen (siden Sællands Biskop) og Peder († 1702 som Sø-Kaptejn). — 1687 tog han anden Examen og Bakkalavr-Graden, og Aaret derpaa theologisk Examen. Skjøndt han nu fik Tilbud om at blive Hr. Frans Brun i Gunslev adjungeret med Sukzession, foretrak han dog at gjøre en Udenlands-Rejse, men inden han tiltraadte denne, blev sendt ham Kalds-Brev paa Stenløse og Veru Kald, hvor han ligeledes skulde adjungeres og sukzedere Mag. Vindekilde. Det blev ham dog tilladt at rejse, saaledes at denne Ansættelse skulde staa ham aaben ved hans Hjemkomst. Han opholdt sig da ved Universiteterne i Leipsig, Jena og Vittenberg, besøgte tillige sin Faders Familie i Pforsheim, men paa Grund af de Franskes Angreb paa Rin-Provinserne, blev han kaldt hjem i Foraaret 1690, og blev strax 28 Maj Magister. Han var Fiskarius ved Magister-Promotionen, til hvilken ogsaa Sognepræsten Hr. Fredrik Brandt i Nykjøbing var indbuden. Ved denne Lejlighed gjorde da Brandt den unge Zimmer det Forslag, at han vilde søge om Sukzession for ham til Nykjøbings Kald, hvilket Zimmer modtog, efterat han havde leveret sit Kalds-Brev paa Stenløse Kald tilbage. — Ansøgningen blev bevilget, og 10 Sept. s. A. blev han ordineret hertil af Biskop Kingo. Ved Mag. Brandts Død Aaret efter blev han 25 April 1691 konfirmeret som Sognepræst, i hvilket Embede han døde 27 Juni 1720.[1])

[1]) Pontopp. Marm. Dan. I. p. 571: Pedum pastorale adeptus est 25 Apr. 1691, deposuit Ao. 1720 die 27 Junii.

Mag. Zimmer synes ikke at have været nogen nidkjær Præst, men særdeles myndig og prikken paa sin Ære, hvorfor han hverken kunde forliges med Byens Rektorer eller de residerende Kapellaner. Af den geistlige Rets-Protokol erfares saaledes, at han 1692 havde indgivet et Indlæg i en Sag, der verserede for By-Tinget imellem to af Skolens Hørere og hans Svigerinde Ide Magrete Brandt, hvem han forsvarede, og i dette hentydede han med Bitterhed paa, at Rektor Højelses Kone Agnete Portuan havde født et Barn 7 Maaneder efter Vielsen. Herover anlagde da Høielse Sag imod Mag. Zimmer, og efterat Dr. med. Bøhme i Nykjøbing havde givet en Attest for, at Foetus septimestris kan leve, maatte Mag. Zimmer gjøre Afbigt, tilbagekalde sine Ytringer og betale Sagens Omkostninger.

Et Træk, der vidner baade om Stikkenhed, Mangel paa Diskretion og Penge-Griskhed er dette. 1691 døde Borgemæster Jakob Madsen. Mag. Zimmer skulde holde Lig-Prædiken, men blev syg, og da han stod i et saa spændt Forhold til Kapellanen, at han ikke vilde anmode ham om Hjælp, sendte han Bud derom til sin Svoger Hr. Kisbye i Stadager. Denne lover at komme, men faar Forfald og anmoder da Kapellanen i Nykjøbing Hr. Rasch om at holde denne Lig-Prædiken paa sine Vegne, hvilket Hr. Rasch ogsaa gjør. Salæret, 12 Rdd., blev givet til Hr. Rasch, men da han havde udført Forretningen for Hr. Kisbye, sendte han denne Halvparten. Hr. Zimmer havde stor Lyst til disse Penge, og stævnede begge de andre for en Provste-Ret, hvor Sagen fik det besynderlige Udfald, at Mag. Zimmer og Hr. Kisbye delte de 12 Rdd., medens Hr. Rasch, der havde holdt Lig-Prædikenen, Intet fik.

Hans Proces med Kapellanen Hr. Poggense skal omtales ved Kapellanerne.

1712 havde Mag. Zimmer fornærmet Rektor Mag. Fischer ved nogle Verbal-Injurier. Der prøves paa Forlig, og Mag. Fischer erklærer, at naar Mag. Zimmer vil bede ham om Forladelse, da vil han „af kristelig Medlidenhed over Mag. Zimmers Uforstandighed og Vanartighed" tilgive ham, imod at „han for Fremtiden styrer sin Tunge og holder sig fra usømmelig Bagtalelse." Denne Erklæring krænkede Mag. Zimmer, der forlangte Sagen for Landemodet, hvortil virkelig Stævning blev udtagen, men Bisskop Muus fik dog Sagen forligt forinden.

Kort før sin Død, i Efteraaret 1719, havde han endnu en Sag for Provste-Retten mod sin Kapellan Mag. Bødtker, fordi denne i Systofte Kirke havde taget nogle Kyrasserer til Altars, der laa paa Ladegaarden, som hørte til Nykjøbing Sogn. Af denne ubetydelige Sag, hvori han ogsaa fører et meget myndigt Ord, faar han udspundet en Injurie-Proses, der uden Tvivl først faldt hen ved hans Død.

I samtlige sine Indlæg, der ere affattede i et højtravende og skvadronnerende Sprog, viser han sig som en meget stridslysten Mand af en lidet elskelig Karakter, ligesom hans Proses med Hr. Poggense vidner om Herske-Syge, forbunden med Lunkenhed for hans Embede.

Med sin Formands Datter Anne Katrine Brandt havde han Bryllup i Kristiansborg Slots-Kirke 27 Novbr. 1692. Hun døde i Slutningen af Aaret 1699, efterladende ham tre Børn.

Hans anden Hustru Anne Suhr, en Datter af Kammerraad, Amtsforvalter Fredrik Suhr i Nystæd, var født 22 Juli 1679, havde Bryllup 26 Juli 1700 og døde 22 Janv. 1706. Med hende havde han 4 Børn.

Hans Børn af bægge Ægteskaber ere:

1. Anne Birgitte Zimmer, gift 3 Sept. 1720 med Hr. Knud Leonard Schridtzmeier, Sognepræst i Errindlev, og efter hans Død med Eftermanden Hr. Mogens Nilsen Gram.
2. Katrine Marie Zimmer, død 1704.
3. Hans Jakob Zimmer, født 1699, blev 1717 Stud. fra Odense, tog 1718 Bakkalavr-Graden, 1720 blev han Hører i Odense Skole, hvorfra han 1730 blev kaldet til Sognepræst i Tranderup paa Ærø, og døde 1741. Han var gift med Sidsel Katrine Flensborg, (døbt 14 Juli 1712), en Datter af Kjøbmand Thomas Flensborg i Odense.
4. Anne Katrine Zimmer, født 1701, var 1729 gift med Hr. Henrik Herman Røder, da Præst for Graabrødre Kirke i Viborg, samt Asmild og Tapdrup, siden forflyttet til Vemmelev i Sælland, hvor han døde 1739, og efterlod hende som Enke.
5. Fredrik Zimmer, født 1702, var ved Faderens Død Sø-Kadet, blev 28 Juli 1727 Løjtnant, og døde 5 Septbr. 1774 som Vice-Admiral.
6. Peter Zimmer, født 1704, begr. 14 Maj 1709.
7. Kristoffer Zimmer, født 22 Avg. 1705, døde 1763 som Sognepræst i Dannemarre.

9. Mag. Fredrik Flindt er født 8 Novbr. 1686 i Nykjøbing af Forældrene Raadmand Henrik Flindt og Anna Bergeshagen.[1] Han blev opkaldt efter sin vær-

[1]) Denne Anna Bergeshagen var født 1649 og blev begravet 9 Maj 1729. Hun var en Datter af Kjøbmand Hans Bergeshagen i Nykjøbing, (der blev begravet 2 Februar 1679), var gift med 4 Kjøbmænd i Nykjøbing, og døde som Enke. Da hun er Stammemoder til en meget talrig og godt bekjendt Efterslægt, var hun vistnok en ordnet Stam-Tavle værd, men da Forf. endnu ikke har kunnet samle tilstrækkeligt Materiale til en saadan, hidsættes

dige Forgænger Mag. Fredrik Brandt, der døbte ham. Da hans Forældre mærkede hans gode Næmme, satte de ham

ver blot følgende aldeles sikre Oplysninger om hendes Ægteskaber, der kunne danne Udgangs-Punktet for en senere Behandling.

Hendes første Mand var Kjøbmand Hans Smidt, med hvem hun kun havde een eneste Søn Henrik Hansen Smidt, der blev Kjøbmand og Kirkeværge i Nykjøbing, og var Fader til i det Mindste 2 Døtre, nemlig: Engel Katrine Smidt, gift 19 Okt. 1714 med Lorens Fisker, da Amtsforvalter i Nysted, siden Justitsraad og Byfoged i Kjøbenhavn, — og Anna Dortea Smidt, først gift 19 Febr. 1726 med Hr. Gustav Aarhus † 1736 (se Kapell.), anden Gang 3 Juli 1742 med Regiments-Feltskær Henrik Gynther Schmalz i Nykjøbing

Hendes anden Mand var Kjøb- og Raadmand Henrik Flindt. Med ham havde hun ingen Døtre, men følgende 6 Sønner:

1. Hans Bergeshagen Flindt, født i Sept. 1678, begr. 26 Marts 1723, først Kjøbmand i Saxkjøbing, siden Hospitals-Forstander i Nykjøbing. Af hans Børn kjende vi Henrik Flindt, som blev Præst i Kippinge, og Anna Flindt, som blev gift med Præsten Kr. Pontoppidan i Torkildstrup.
2. Klaus Flindt, født 1679, begr. 23 Maj 1737 som Borgermæster i Nykjøbing, efterlod nappe Børn.
3. Ditlev Flindt, født i Maj 1681, begr. 7 Okt. 1762 som Kjøbmand i Stubbekjøbing; gift 4 Dsbr. 1708 med Engel Jakobsdatter Lind. De havde 5 Børn, af hvilke de to yngste døde smaa; de ældste vare: a) Anna Flindt, døbt 16 Janv. 1711, gift 12 Juli 1735 med Kjøbmand Lars Staal i Stubbekjøbing, b) Dorte Katrine Flindt, døbt 1 Janv. 1712, gift 6 Juni 1730 med kgl. Husfoged og Tolder Burkard Wæbe, og efter hans Død anden Gang 24 Okt. 1741 med Kjøbmand Peder Staal i Stubbekjøbing; c) Jakob Flindt, døbt 2 Juni 1713.
4. Thomas Flindt, født 1683, begr. 3 Marts 1719 som Kjøbmand i Nykjøbing; gift 25 Nov. 1711 med Kirstine Nilsdatter, med hvem han havde 3 Børn: a) Anne Mette Flindt, døbt 11 Juni 1714, gift 13 Dsbr. 1741 med Kjøbmand Andreas Schumacher Bolf i Nykjøbing (se Skelby); b) Henrik Flindt, døbt 20 Maj 1716, blev 1737 Student fra Nykjøbing; c) Mette Kirstine Flindt, døbt

i Nykjøbing Skole, hvorfra han 1704 blev sendt til Universitetet, næste Aar tog han Exam. philos. og Bakkalavr-Gra-

12 Nov. 1717, gift 9 Janv. 1754 med Kammerraad, Amtsforv. Thomas Kristian Rennemann.

5. Jakob Flindt blev 1712 Kjøbmand i Nystæd, kjøbte 1732 Nilstrup paa Lolland, døde som Kommerseraad 1750. Med sin første Hustru, som var en Datter af Kaspar Greve paa Binnitse, havde han 8 Børn, af hvilke de 6 døde tidlig. De to, der levede, vare: a) Henrik Flindt, f. 22 Febr. 1718 † 1790, til Nilstrup, Konferensraad, Landsdommer, adlet 1768, Stammefader til den adelige Gren af Familien Flindt; b) Anna Flindt, f. 5 Marts 1719, gift 26 Juli 1735 med Kjøbmand Lars Kristensen Høj (begr. 6 Marts 1737), derefter 25 Sept. 1737 med Kjøbmand og Kirkeværge Thomas Reimer (begr. 13 Maj 1748), endelig 7 Janv. 1750 med Tolder Mattias Wederkinch, Alle i Nystæd. Med sin anden Hustru Bodil Birgitte Monrad (se Giess. Jubell. III. S. 230) havde han i det mindste 7 Børn, af hvilke 5 døde smaa. Af de to, der levede blev den ene gift med Justitsraad Hans Riegelsen, der 1770 døde som Eier af Øllingsøgaard.

6. Fredrik Flindt, Præst i Nykjøbing (se ovenfor).

Hendes tredie Mand var Kjøbmand Abraham Olsen From († 1693). Med ham havde hun 2 Børn: 1. Bodil Katrine From, † 1760, gift 4 Marts 1707 med Kjøbmand Bærtel Wichmand i Nykjøbing, der 1726 kjøbte Engestofte paa Lolland, og ved ham Stammemoder til Familien Wichfeldt; anden Gang gift med Konferensraad Rasmus Rasmussen til Engestofte, med hvem hun ei havde Børn; 2. Abraham From, født 1692, begr. 21 Nov. 1729 som Kjøbmand og Kirkeværge i Nystæd; havde 7 Børn, af hvilke de 4 døde smaa.

Hendes fjerde Mand var Kjøb- og Raadmand Lars Povlsen Vendelbo, begr. 22 Dsbr. 1719. Med ham havde hun ei Børn. Han var Farbroder til Povl Løvenørn.

Hun saa flere, end 150 Børn, Børnebørn og Børnebørns Børn. De Fleste af dem bar hun til Daaben, og de Fleste fulgte hende til Graven.

Lengnick har udgivet tvende Stamtavler over Familien Flindt, af hvilke den ene er over den adelige Gren, men de ere begge meget mangelfulde og upaalidelige.

den, og 1712 Magister-Graden, efterat han et Par Aar i Forvejen havde taget theologisk Examen, og 1711 var bleven ordineret til Feltpræst af Bisskop Worm. Ved sin Hjemkomst fra Felttoget blev han saaledes anbefalet Kongen, at denne 1716 kaldede ham til Sognepræst for Skælskør, Skørpinge og Faardrup. Da det Regiment, hvorved han stod, passerede Revy for Kongen efter Hjemkomsten, aflagde han denne sin Taksigelse for den alt modtagne Befordring, og vandt i en Samtale Kongens Gunst i den Grad, at han befalede ham at prædike for sig, førend han gik til sit nye Kald. Kongen fandt saa stor Behag i hans Prædiken, at han kort efter tilbød ham et Slotsprædikant-Embede i Kjøbenhavn, hvilket han dog frabad sig, da han ønskede at blive i Skælskør. Men da Mag. Zimmer døde, forestillede hans store Beundrer, Over-Sekretær Ditlev Vibe, ham, at han dog skulde modtage Embedet som Slots- og Sognepræst i sin Fødeby. Efter megen Overvejelse modtog han Tilbudet, tiltraadte dette Embede 1720, blev Provst 1729, og døde her 21 Avg. 1751, en Søndag, just da det ringede til Kirke. Hans Svigersøn Hr. Jørgen Busch holdt Lig-Prædiken over ham af 2 Kong. 2, 12. og Ps. 38, 22. 23

Han har efterladt sig et hæderligt Eftermæle, var berømt for sine sirlige Taler baade paa Dansk og Tydsk, af hvilket sidste Sprôg han ofte som Hof-Prædikant maatte benytte sig, som og for latinske ved Rektorers Indsættelse. Han besad en fortrinlig Dygtighed til at vælge passende Texter og udlægge dem til stor Opbyggelse. Ingen kunde dog overtale ham til at udgive sine Taler i Trykken, og efter hans Død bleve Brudstykkerne af hans Papirer afleverede til Stifts-Arkivet, hvor de sagtens ere tilintetgjorte.

Som Præst i Skælskør ægtede han 1717 Charlotte Sofie Mandix, Datter af Amtsforvalter Thomas

Mandix paa Antvorskov. Hun døde 3 Febr 1747,[1]) efter at have født ham følgende 11 Børn:

1. Anne Henrikke Gide Flindt, begr. 18 Apr. 1742, gift 10 Avg. 1740 med Hr. Jørgen Busch, da Kapellan i Nykjøbing (se Sønder-Kirkeby).
2. Johanne Klavdia Flindt, død 7 Dkbr. 1766, gift 24 Sept 1752 med Hr. Peder Rasmussen Vind, Sognepræst til Sandager og Holevad i Fyn, død 26 Okt. 1781.[2])
3. Lavrentia Povline Flindt, ugift.
4. Thomas Flindt, døbt 12 Marts 1721, begr. 23 Marts s. A.
5. Thomas Jakob Flindt, døbt 24 Juli 1722, var ved Faderens Død Prokurator ved alle Over- og Underretter i Danmark, Høieste-Ret undtagen.
6. Hans Bergeshagen Flindt, født 16 Okt. 1723, død 1760 som Sognepræst i Slemminge og Fjælde paa Lolland.

---

[1]) Vi have fra Mag. Flindts Haand følgende Vers over hans Hustru, skrevet i Sønnernes Navn:

To Snese-Riddere er Dagens Mærke-Minde
I Almanakken, — som Licinius lod binde
For Jesu Navn, og først i Isen fryse lod,
Og siden brænde op med et tyrannisk Mod.
Tormaaneds niende, den Dag vi aldrig glemmer,
Paa hvilken de af Kuld og Hede pinte Lemmer
I en langtærend' Sot, vor Moder bar oppaa,
Iskolde blev lagt hen i Gravens mørke Vraa.
I brave Riddersmænd! I Martyrer med Ære!
Vi lade Jer Jer Krans: dog bør hun den og bære.
Hun holdt sig ridderlig i Jesu Tro og gik
Igjennem Ild og Vand, og Seier-Kronen fik.

[2]) Næraae II. S. 280.

7. Georg Fredrik[1]) Flindt, døbt 21 Sept. 1727, begr. 10 Novbr. 1736.

8. Henrik Flindt, døbt 15 April 1729, dimitteret fra Nykjøbing Skole 1747, døde som Højesterets-Advokat 14 Febr. 1767

9. Sextus Theodorus Natalis Flindt, døbt 29 Okt. 1730, gik i Nykjøbing Skole, men blev næppe Student. Siden blev han Klokker i Nykjøbing, men frasagde sig dette Embede inden sin Død, som indtraf 1 Marts 1781.[2])

10. Deca-Vitalis a Lapide Flindt, døbt 29 Apr. 1734, begr. 11 Maj s. A.

11. Ditlev Amadeus Flindt, døbt 29 Juli 1739, begr. 4 Marts 1740.

10. Hr. Henrik Weberkinch er f. 9 Juli[3]) 1701 i Bogense, hvor Faderen Jørgen Weberkinch var Kjøbmand og Postmæster, Moderen Maren Hansdatter var en Raadmands Datter der fra Byen. 17 Avg. 1713 sattes han med Broderen Hans Weberkinch, siden Kjøbmand i Assens, i Odense Skoles fjerde Lektie, blev 1720 af Rektor Th. B. Birkerod overflyttet paa Gymnasiet, og som

---

[1]) Kaldes ved sin Død Georg Ernst. Et af Navnene maa være en Fejlskrift i Kirkebogen. Lengnick betragter dem paa sin Stam-Tavle som to forskjellige, men det er urigtigt.

[2]) En „Madam Flindt" nævnes i Kirkebogen begr. 30 Janv. 1776, formodentlig hans Kone, men om han har haft Børn, vides ej, da Kirkebogen for Tidsrummet 1750—1773 er brændt.

[3]) Denne Angivelse er af Hr. Weberkinchs af ham selv skrevne Levnetsløb i Sæll. Bispe-Arkiv. Samme Datum sættes ogsaa i Gjesf Jubell. III. S. 148, samt i Bl. Ms. Derimod angives hans Fødselsdag at være 2 Juli i Gjesf. Jubell. II. 2. S. 351, hvor denne Jubellærers Levnet findes. Lengnick i sin Stam-Tavle over Familien Weberkinch sætter ingen Fødsels-Dag, men det urigtige Fødsels-Aar 1702.

Dur derfra dimitteret 1721 af Prof. Elias Naur. 1722 tog han Exam. philos. med Ros og 14 Marts 1724 Attestats med Haud illaud., medens han kort efter fik Laud. for Dimisprædiken. Kong Fredrik IV. kaldede ham 16 April 1729 til Sognepræst for Søborg og Gilleleje, hvorfra han 19 Novbr. 1751 blev kaldet til Nykjøbing, og her indsat af Provst Waldt Nyaars-Dag 1752. Til Provst i Sønder-Herred blev han valgt 21 Marts 1753 efter Provst Hjort i Karleby. Fra 1769 til 1776 havde han sin Søn Bertel til Kapellan, siden Hr. Avgustinus Meldahl[1]). Han døde 4 Febr. 1784, efterat han et Par Aar tidligere havde nedlagt Provstiet.

Da han var kaldet til Søborg, giftede han sig 12 Sept. 1729 med Marie Katrine Lehrman, begr. 10 Sept. 1780, 78 Aar 2 Maaneder 6 Dage gammel, altsaa født i Slutningen af Juni 1702. Hun var en Datter af Hr. Ananias Lehrman, Sognepræst i Skamby i Fyn, og Mette Westengaard.[2]) Med hende havde han følgende 7 Børn, hvis talrige Efterslægt endnu blomstrer:

1. Elisabet Wederkinch, f. 1732, død 1807, gift 3 Nov. 1762 med Hr. Mattias Bech, da Præst i Snodstrup, død 1789 som Præst i Skærbæk. De havde 15 Børn.
2. Maren Wederkinch, født 1733, død 1820, gift 1756 med Hr. Peder Usfing, Provst og Præst, først til Brørup og Lindknud, siden til Torsted og Horne, født 1717, død 1784. De havde 16 Børn.
3. Mette Wederkinch, født 1735, død 1807, ugift.

[1]) Hr. Avg. Meldahl blev Præst i Adserballig, hvorfra han 21 Maj 1802 blev kaldet til Lysabbel, begge paa Als, døde 1821.

[2]) Hun var en Datter af Jens Erikſen til Dallund, øverste Borgermester i Odense, og Maren Bang, Datter af Fyns Biskop Dr. Nils Bang. Se Næraae I. S. 143.

4. Anania Wederkinch, født 1737, død 1816, gift 1758 med Mag. Peder Tetens, da Rektor i Horsens, død som Biskop i Viborg 1805. De havde 9 Børn.

5. Birgitte Kirstine Wederkinch, født 1739, død før 1766, gift med Brygger, Cand. jur. Andreas Rigelsen Thestrup [1]) paa Kristianshavn. De havde en Datter Andrea Thestrup, død i Nykjøbing ugift 14 Avg. 1798.

6. Bærtel Hauch Wederkinch, født 14 Marts 1741, sat i Nykjøbing Skole i Juli 1754, derfra dimitteret 1761. Hans Rektor, Mag. Monrad, gav ham kun Vidnesbyrd om temmelig godt Haab. Han blev 1769 Kapellan hos sin Fader, og 1776 kaldet til Sognepræst i Koldby paa Samsø, hvor han døde 1786, og var gift med Adolfine Kristiane Lacoppidan, født 17 Juli 1741, død 1810. De havde to Børn, døde smaa.

7. Jørgen Wederkinch, Faderens Eftermand.

11. Hr. Jørgen Wederkinch er født af nysnævnte Forældre i Søborg 21 Okt. 1742, sattes med sin ældre Broder i Nykjøbing Skole i Juli 1754, og dimitteredes med ham 1761 af Rektor, Mag. Monrad, der gav ham Vidnesbyrd om stort Haab. Han blev først Hører i Ribe Skole, derfra Præst i Lunde og Ovtrup, kom 1784 i Faderens Embede, og døde ugift 1802, begr. 29 Novbr.

12. Mag. Peder Estrup [2]) er født 6 Okt. 1756 i Ribe, hvor hans Fader Kristen Estrup, tidligere For-

---

[1]) Han nævnes paa Stam-Tavlen over Familien Thestrup, Giess. Jubell. I. S. 480 Tab. II., med sin anden Hustru Anne Katrine Hammond.

[2]) Disse Meddelelser ere væsenligst tagne af hans i Flemmers Program fra Randers Skole 1834 S. 24—28 indrykkede Biografi, forfattet af Sønnen, nu afdøde Etatsraad H. F. J. Estrup.

pagter af Lindenborg, da døde. Hans Moder Magdalene Engelstoft, en Datter af Provst Lavrits Struch Engelstoft, Præst til Sebber og Ajstrup, døde ved hans Fødsel, og da ogsaa hans Fader døde Aaret derefter, traadte hans Morbroder, Mag. Kristian Engelstoft, død 15 Febr. 1803 som Præst i Næsborg, ham i Faders Sted, og dimitterede ham 1772 til Univ.; 1774 tog han Exam. philos. med Udmærkelse, 1777 den store filologiske Examen med Laud. og 1779 theol. Attestats med H. ill. Hans fortrinlige Indsigter i den græske Filologi skaffede ham Plads paa Borchs Kollegium, i Nov. 1782 tog han Magister-Graden og ansattes s. A. som Hører ved Frue Skole i Kbhn. 1788 blev han Rektor i Randers, hvis Skole han forefandt næsten øde og i en maadelig Forfatning, men ved ufortrødne Anstrængelser lykkedes det ham at give den nyt Liv. I denne Stilling tilbragte han 15 af sine lykkeligste og virksomste Embeds-Aar, men da Indtægterne vare for smaa for en voxende Familjes Underholdning, nødtes han til at søge om geistlig Befordring, og blev da 18 Marts 1803 kaldet til Præst i Nykjøbing. Kun lidet tilfreds med denne Forandring, søgte han snart igjen tilbage til Randers. Da næmlig Sognepræsten ved Mortens Kirke, Prof. Møller-Holst, døde, blev Mag. Estrup 25 Nov. s. A. kaldet til hans Eftermand, blev tillige Provst i Støvring Herred, men afgav senere Provstiet, og fik 10 Juli 1812 Rang med Amtsprovster. Den præstelige Gjerning, røgtet med Estrups Nidkjærhed, blev ham med Aarene bestandig sværere, og træt af Arbejde og af Livet døde han 31 Dkbr. 1818. Der er kun een Mening om Estrups Værd, i Særdeleshed som Skolemand. „Han vidste at forbinde Alvor med Blidhed, at indgyde Agtelse og Kjærlighed til samme Tid; han kjendte Men-

nesket og elskede Mennesket, han havde mange Venner og ingen virkelig Fjende."

1785 ægtede han Gedske Katrine Jungersen (død 1830), en Datter af Provst Peder Jungersen, Præst paa Søl. Deres Børn vare følgende 6:

1. Magdalene Katrine Estrup, f. 6 Sept. 1786, gift med Konferensraad Lavrits Struch Engelstoft i Kjøbenhavn. — Ingen Børn.
2. Juditte Petrine Estrup, f. 17 Juli 1788, (død), gift med Kanselliraad Peter Georg Toft, Byskriver i Tisted, død 1832. De havde 2 Børn, af hvilke Sønnen Cand. jur. Harald Peter Nikolaj Toft er død 1841 som Godseier paa Rønnebæksholm, og Datteren Thora Toft er gift med Harald Iver Andreas Raasløff, Kriminal- og Politirets-Assessor i Kbhn.
3. Kristen Estrup, f. 20 Juni 1790, nu Etatsraad og Borgermæster i Odense. Han har en Datter Viktorine Estrup, gift med Kjøbmand Hansen i Kolding.
4. Peder Jungersen Estrup, f. 12 Avg. 1791, Student fra Randers 1811, medisinsk Kand. 1818 (n. c.), vandt 1819 og 1820 Universitetets Guld-Medallier for Besvarelser af de medisinske Pris-Opgaver, rejste 1822 til Rusland, hvor han ansattes som Kreds-Læge, og døde 1830. Han ægtede en tysk Dame, havde 2 Sønner, af hvilke den ene er død, men den ældste, Lavrits Estrup, kom til Danmark og er Landmand.
5. Hektor Fredrik Janson Estrup, f. 5 Janv. 1794, Direktor ved Sorø Akademi (entl. 1837), død 29 Dsbr. 1846 [1]). Af hans 2 Sønner var den ældste, Peder Estrup, f. 3 Okt. 1823, Cand. phil., Godseier til Kirstineberg paa Falster, død i April 1848; den anden

[1]) Om ham se Erslews Forf.-Lex. I. S. 389.

Jakob Brønnum Scavenius Estrup, f. 16 Apr. 1825, er Forstkandidat, Ejer af Kongsdal og Kirstineberg.

6. Arentine Kirstine Estrup, f. 11 Maj 1796, ugift paa Kongsdal.

13. Hr. Rasmus Winther[1] er født 1765 i Slagelse, ved hvis Skole hans Fader var Rektor. Moderen blev siden gift med Konrektor Borch sammesteds. 1782 blev han Student fra sin Fødebys Skole med Udmærkelse, tog theologisk Attestats med Laud.* 26 April 1792, blev derefter Dekanus ved Kommunitetet, og beskikkedes 17 Febr. 1804 til Sognepræst i Nykjøbing, hvor han døde 24 November 1829, ugift og efterladende sig en betydelig Formue.

14. Hr. Thomas Trojel er født 11 Sept. 1779 i Ræbbelunde paa Lolland, hvor Faderen Hr. Jakob Kofod Trojel var Sognepræst (født 12 Sept. 1736, død 10 Marts 1812). Moderen var Regise Sofie Stoedt (født 29 Dkbr. 1749, død 15 Maj 1808), en Datter af Provst Ole Støedt i Gudbjærg. — I Foraaret 1801 blev han af Rektor Stoud dimitteret fra Vordingborg Skole med Laud., tog 23 Janv. 1804 theologisk Attestats med Laud., og da Faderen 31 Maj næste Aar 1805 blev entlediget, udnævntes Sønnen samme Dag til hans Eftermand. I Maj 1817 blev Hr. Trojel fungerende Herreds-Provst i Fuglse Herred,[2] men nedlagde 1 Maj 1828 Provstiet, og blev 1 Avg. 1829 udnævnt til Konsistorialraad. 12 Janv. 1830

[1]) Han havde tre Brødre:
1 Hans Kristian Winther, Præst til Ulse og Braaby i Sælland, hvis Enke Johanne Dortea Borchsenius siden blev gift med Lollands Biskop Rasmus Møller.
2. Karl Winther, var paa et Handels-Kontor.
3. Johannes Winther, død som Klokker i Stege.

[2]) Biskop Boisen var nemlig selv Amtsprovst, men erholdt en Præst i hvert Herred beskikket til Medhjælper i Provste-Embedet.

blev han Sognepræst i Nykjøbing, men forflyttedes allerede 22 Febr. 1832 til Kjøbelev, hvor han 9 Maj 1834 blev Distrikts-Provst. 1 Maj 1845 entledigedes han fra Provstiet.

Han havde Bryllup 30 Sept. 1808 med Lovise Sybille Birch, født 8 Avg. 1784, Datter af Dr. theol. Karl Kristian Birch, Sognepræst til Brahetrolleborg i Fyn, og Eleonore Hedvig Seidelin. Deres Børn ere:

1. Karl Jakob Trojel, født 7 April 1813, Vicepastor i Sandby paa Lolland.
2. Fredrik Kristian Ludvig Trojel, født 21 Juni 1815, blev 1832 Student fra Nykjøbing Skole (Laud.) udmærkedes Aaret efter ved anden Examen, tog 1838 filologisk Embeds-Examen (Laud.), blev først Adjunkt i Frederiksborg, og er nu Overlærer i Kolding. Gift 23 Juli 1841 med Avgusta Fredrikke Mohr, en Datter af Apoteker Mohr i Nykjøbing. 3 Børn.
3. Peter Leonard Trojel, født 21 Juni 1819, personel Kapellan hos Provst Kofod-Ancher i Østofte.
4. Regine Sofie Trojel, født 29 Oktbr. 1820.
5. Lovise Thomasine Amalie Trojel, f. 13 Maj 1824.

15. Hr. Kristian Reefs[1]) er født 2 Marts 1774 paa Rugaard i Væflinge Sogn i Fyn. Hans Fader var Henning Ulrik Reefs, Kjøbmand i Odense. Han blev Student 1794 fra Odense Skole med Non contemn., tog Aaret efter anden Examen med H. ill., og 17 Juli 1804 theologisk Attestats med H. ill. 20 Avg. 1810 blev han beskikket til resid. Kapellan i Hjørring, 5 Sept. 1814 til resid. Kapellan for Asminderød, Grønholt og Fredensborg, 12 Novbr. 1817 til Sognepræst i Slaglille og Bjernede, udnævntes 1 Novbr. 1828 til Konsistorialraad, blev 15 Juni 1832 kaldet til Sognepræst i Nykjøbing, og 30 Okt. 1835

[1]) Tildels efter Erslews Forf.-Lex. II. S. 442.

til Strøby og Varpelev i Stevns Herred, hvor han endnu lever. Hans første Hustru Anne Kirstine Thostrup, Datter af Grosserer Thostrup i Kjøbenhavn, døde 1812, efter at have født een Søn. Derefter ægtede han Anne Kirstine Wolff, født 18 Avg. . . . ., Datter af Hr. Valle Valdemar Wolff, Hr. Reess's Formand som resid. Kapellan i Hjørring, død som Sognepræst sammesteds 1816, og Sofie Agnese . . . ., død 81 Aar gl. hos Datteren i Nykjøbing 18 Febr. 1835. Med denne sin anden Hustru havde Hr. Reess 3 Børn. Hans Børn ere:

1. Jakob Kristian A. Rees,[1]) født 6 Marts 1812, Løjtnant ved Livjægerne, 1841 polyteknisk Kandidat (H. ill.), gift 2 Juni 1835 med Vilhelmine Sofie Frederikke Jürgensen, Datter af Urmager Urban Jürgensen i Kbn.
2. Anton Valdemar Reess, født 6 Marts 1814, er Bonde i Ødby Sogn ved Holstebro, gift med Mette Hansdatter.
3. Fredrik Sofus Reess, født 18 Dsbr. 1818, er Kontorist.
4. Ludvig Avgust Reess, født 2 Februar 1825, er Landmand.

16. Hr. Hans Peter Svitzer er født 22 Maj 1798 i Øster-Hæsinge i Fyn, hvor hans Fader, Hr. Zeuthen Ejler Svitzer var Sognepræst i 42 Aar (født 19 Sept. 1769, død 8 Sept. 1838). Hans Moder, Else Petrine Bachmann, som endnu lever, er født 5 Janv. 1778, en Datter af Hr. Hans Peter Bachmann, Provst og Sognepræst i Øster-Hæsinge, og Else Hee. — Han underviistes privat i sine Forældres Hus i Forbindelse

[1]) Han skriver sit Navn med eet s, som det og tidligere skreves af Familien.

med sin Fætter, nuværende Sognepræst i Øster-Hæsinge, H. Agerbek, af flere Lærere, blandt hvilke nuværende Professor N. M. Petersen, indtil de 1815 sattes i Borgerdyds-Skolen i Kbhavn, som de dog efter et Aars Forløb forlode ved Paaske 1816, og bleve dimitterede s. A. af Cand. theol. J. P. Karmark (død 1821 som Præst paa St. Thomas), bægge med Laud. — 18 Okt. 1822 tog Hr. Svitzer theol. Attestats (Laud.), 1824 de praktiske Prøver (Laud.), og kaldetes da 29 Sept. 1826 til residerende Kap. for Besser og Onsberg paa Samsø, blev 25 Febr. 1829 Præst i Koldby, 29 April s. A. Provst over Samsø og Tunø, 9 Febr. 1836 Sognepræst i Nykjøbing, 6 Nov. 1838 sin Faders Eftermand i Øster-Hæsinge, og 1 Avg. 1841 Sognepræst ved St. Knuds Kirke i Odense, Provst i Odense By, samt Stiftsprovst i Fyn; 28 Juni 1845 Ridder af Dannebrog.

Han indtraadte 23 Maj 1827 i Ægteskab med Elise Henriette Ployen, født i Kbhavn 26 Febr. 1799, en Datter af Gehejmelegationsraad, Ridder Fredrik Adler Ployen (født i Guldbrandsdalen, hvor hans Fader var Sorenskriver, 2 Juli 1764, død i Kbhavn 8 Febr. 1849), og Johanne Jakobine Bachmann, en Søster til Hr. Svitzers Moder, (født i Øster-Hæsinge 22 Nov. 1775, død i Kbhavn 17 Okt. 1837). — Deres Børn ere:

1. Fredrik Zeuthen Svitzer, født i Onsberg 25 Maj 1828, død paa en Rejse i Kbhavn 13 Juli 1830.
2. Jakob Kristian Svitzer, født i Koldby 27 Avg. 1829, død 17 Dsbr. s. A.
3. Else Betty Jakobine Svitzer, født i Koldby 5 Nov. 1832.
4. Jakobine Helene Svitzer, f. i Koldby 15 Okt. 1834.
5. Zeuthen Ejler Fredrik Ployen Svitzer, født i Nykjøbing 18 Marts 1838.

17. Hr. Hektor Fredrik Janson Fogh er født i Aarhus 17 Jan. 1796. Hans Fader var Jens Kristensen Fogh, Stiftsrevisor og Bisskop Jansons Amanuensis (død 1797), hans Moder Dortea Augusta Warbinghuus (død 1814). — Efter Faderens Død toge Bisskoppen og Bispinden ham i Søns Sted, og satte ham i hans 10de Aar i Aarhus Skole, men da de bægge døde 1805, kom han i Huset hos Konrektor E. Tauber, med hvem han 1811 fulgte til Aalborg, hvor denne da blev Rektor. Fra Aalborg Skole blev han 1812 Student (Laud.), og tog 10 Janv. 1816 theol. Attestats (Laud.). 22 April 1820 blev han Adjunkt ved Aalborg Skole, og efterat han 1827 havde underkastet sig de praktiske Prøver (Laud.), blev han 24 Okt. s. A. kaldet til Sognepræst for Solbjærg og Sundby paa Mors, 4 Febr. 1831 residerende Kap. i Aalborg og Præst i Sønder-Tranders, og 29 Janv. 1839 til Nykjøbing, hvor hans Svagelighed 1844 nødte ham til at tage Kapellan (M. Mørk Hansen, se Kateketerne), og tilsidst søge sin Afsked, som han fik 7 Febr. 1846 i Naade med Pension.[1]) Ansattes 1847 som Lærer ved en højere Bondeskole i Stenløse i Sælland.

7 Marts 1820 ægtede han Fredrikke Marie Lovise Kall, født 28 Avg. 1793, en Datter af Etatsr. Prof. Nik. Kristoffer Kall og Agnete Mektildis Stendrup.

Deres Børn ere:

1. Nikolaj Kristoffer Kall Fogh, født 6 Juli 1820, Student fra Aalborg Skole 1838 (Laud.), theol. Kand. 27 Okt. 1843 (Laud.), pers. Kap. i Varde 12 Maj 1847.
2. Emannel Kristian Fogh, født 24 Juli 1822, Landsmand, opholder sig paa Hastrup i Jylland.
3. Matilde Charlotte Fogh, født 26 Sept. 1823.

[1]) Se Fr. Barfods Danmarks Geistlighed S. 190 № 198.

4. Karl Johan Fogh, født 8 Dsbr. 1824, Student fra Nykjøbing Skole 1842 (Laud.), studerer Naturvidenskaben.
5. Fredrik Adolf Fogh, født 18 Maj 1826, Landmand, var Avlsforvalter paa Bodderup paa Falster, indtil han i Maj 1849 indkaldtes som Soldat.
6. Julius Fogh,
7. Theodor Fogh, } døde som Børn

18. Hr. Thomas Nikolaj Nielsen er født 5 Sept. 1804 i Udesundby i Sælland, hvor hans Fader Jens Nielsen var Skolelærer (død 12 Janv. 1833), Moderen Marie Magdalene Topp. 1821 blev han Student fra Fredriksborg Skole (Laud.), tog 12 Janv. 1826 theol. Attestats (Laud.), og 1829 de praktiske Prøver (Laud.). I Nov. 1826 blev han konstitueret Lærer ved Nykjøbing Skole, og 1 Sept. 1829 fast ansat Adjunkt, men 23 s. M. kaldet til Præst for Deiberg og Hanning i Ribe Stift, 26 Juli 1836 til Melby i Sælland, og 27 April 1846 til Nykjøbing og Systofte.

Han havde 16 Sept. 1830 Bryllup med Lavrette Severine Wesenberg, født 10 Nov. 1807 i Holstebro, hvor hendes Fader Kammerraad Karl August Wesenberg var Land-Inspektør. Deres Børn ere disse 4:

1. Jens Karl Wesenberg Nielsen, f. 7 Juni 1832, Disipel i Nykjøbing Skole.
2. Jakob Tyko Hoffmann Nielsen, f. 29 Sept. 1833, Disipel i Nykjøbing Skole.
3. Marie Magdalene Ernstine Elisabet Nielsen, f. 2 Dsbr. 1835.
4. Thomas Nikolaj Topp Nielsen, f. 20 Nov. 1839, Disipel i Nykjøbing Skole.

B. Residerende Kapellaner.[1])

1. Hr. Niels Kjeldsen Winther blev 1580 forflyttet fra dette Kapellani til Radsted paa Lolland, hvor han døde som Jubellærer 20 Febr. 1629. Hvor længe han har været her, lader sig ikke bestemme.

[1]) Da det blev paalagt den første evang. Sognepræst i Nykjøbing at holde en Kapellan, er der neppe Tvivl om, at de residerende Kapellaners Series burde føres lige saa langt tilbage som Sognepræsternes; men Navnene paa de Mænd, der i de første 50 Aar beklædte denne Post, ere tabte. — Det er imidlertid ikke usandsynligt, at Hr. Rasmus Charisius er en af hine, hvis Navne fattes. Bl. Ms. anfører nemlig en Mand af dette Navn som Nykjøbings første lutherske Sognepræst; Ordene ere disse: „Hr. Rasmus Charisius var formodentlig den første evang. Lærer i Nykjøbing paa Falster, levede 1571, men heller ikke længe derefter; thi i det Aar er hans Søn Jonas Charisius født, der siden blev J. U. D., Kong Kristian IVdes Raad og Kannik i Roskilde; døde 30 Juli 1619 og efterlod en Søn, der blev adlet af Kong Frederik III." — Rhode (Falst. Hist. S. 20) siger ligeledes, at den lærde Statsmand „Thomas" (!) Charisius er født i Nykjøbing paa Falster 1571 af fattige Forældre. — Pontopp. Atl. III. S. 366 beretter derimod, at bemeldte Jonas Charisius, „der med Ære haver forhvervet sin Afkom adelig Værdighed", var født 1571 i Nykjøbing paa Falster af borgerlige Forældre. — Det sees heraf, at disse forskjellige Forfattere ere enige om Jonas Carisius's Fødested, men ikke om Faderens Stilling. Worm (i sit Lexicon III, S. 147) kunde da synes at berigtige disse Beretninger, idet han siger, at Jonas Charisius „er født 1571 i Nykjøbing i Ods-Herred, hvor hans Fader Rasmus Charisius var Sognepræst og Provst." I Falsters Nykjøbing kan han nemlig ikke have været Sognepræst i bemeldte Aar, da Hr. Peder Sørensen, der først døde 1588, allerede beklædte denne Post 1549, men en Forvexling af de to Byer af samme Navn kunde let have fundet Sted hos hine 3 Forfattere, der mulig have øst af tildels samme Kilde, saa Feilen kunde være gaaet over fra den ene til den anden. — Hr. Kall Rasmussen har imidlertid bragt det til Vished, at Dr. Jonas Charisius er født i Nykjøbing paa Falster, da han har fun-

2. Hr. Nils Hansen Bang er født i Skamby i Fyn, hvor hans Fader Hr. Hans Klavsen[1]) Bang var Sognepræst. Han blev 19 Maj 1588 fra Kapellaniet i Nykjøbing af Skamby Sognemænd kaldet til sin Faders Medtjener og Efterfølger. Kristoffer Walchendorf satte sig rigtignok derimod, og tog Stævning mod Sognemændene, da saadant „Flækkeri" med Præste-Kald, medens Præsten levede, var partisk og imod Kirke-Ordinansen, men Kaldelsen blev dog erklæret gyldig. Siden blev han af Adelsmanden Movrits Podebusk beskyldt for en Løgner: der gik Dom i Sagen, som maa være falden ud til hans Fordel, da han blev i Embedet, og først døde 1648 som Provst i Skam Herred. — Hans Kone var en Enke, der tilbragte ham flere Stifbørn, af hvilke en Søn 1631 gik i Odense Skole, men løb hjem fra Skolen for at undgaa Straf for begaaet Lejermaal, hvorfor Biskoppen 19 Febr. skrev Hr. Bang til, at han maatte „drive" ham ud til Odense igjen at staa aabenbare Skrifte. — Men han havde selv en Datter Maren Nilsd. Bang, der i Ægteskab med Præsten Hr.

det, at Povl Abrahamsen, der 1589 og endnu 1596 var Borgemæster i Nykjøbing paa Falster, (i Begynd. af 1603 var han død) — var Jonas Charisius's Stiffader. Men da Navnet Charisius bedre passer paa en studeret Mand, — især paa en Tid, da lærde Folk satte stor Pris paa at faa deres Navne latiniserede —, end paa en ret og slet Borgermand, og Hr. Rasmus Charisius ikke kan have været Stedets Sognepræst, komme vi let til Formodningen om, at han har været resid. Kapellan, maaske født i Karise i Sælland. — I saa Fald har vel Pontopp. (l. c.) Uret, naar han siger, at Jonas Charisius er født af borgerlige Forælore, men Grunden til denne Fejltagelse kunde da søges i, at Stiffaderen, som Hr. Kall Rasmussen har vist, var Borgemæster.

[1]) Bl. Ms. kalder ham Hr. Hans Nilsen, men Gjesf. Indell. III. S. 167 kalder ham Hr. Hans Klavsen Bang, hvilket maa være det Rigtige, da Faderen var Klavs Bang.

Hans Bang i Klinte blev Moder til Fyns Bisskop Dr. Nils Bang. Han skal ogsaa have haft en Datter, gift med en Bonde.

3. Hr. Hans Justesen var her fra 1588 til 1601, da han blev Sognepræst til Nørre-Vedby. (Se Nørre-H.)

4. Hr. Anders Sørensen er født 1571, kom hertil 1601, og forflyttedes herfra til Præst i Horslunde, i hvilket Aar kan ikke nøie siges.[1]) Bisskoppen beskikkede ham 7 Juni 1630 til Provst i Lollands Nørre-Herred. Han døde 6 Dskr. 1631. Var først gift med Maren Dinesdatter, død 21 Dskr. 16.., med hvem han havde en Søn Dines Andersen, som blev hans Eftermand. Hans anden Hustru var Elisabet Hansdatter.

5. Hr. Albert Kristensen maa have været her til omtrent 1609, da han blev Sognepræst i Idestrup.

6. Hr. Isak Pedersen var her fra omtrent 1609 til 1612, da han blev beforbret herfra til Kippinge. (Se Nørre-Herred.)

7. Hr. Nils Kiær var her fra 1612 til 1618, da han blev Sognepræst i Vaalse. (Se Nørre-Herred.)

8. Hr. Oluf Togersen Skytte var her fra 1618 til 1619, da han blev Sognepræst i Tingsted. (Se Nørre-H.)

9. Hr. Peder Hansen har — ifølge Bl. Ms. — været her fra 1619 til 1620. Hvor han er kommen hen herfra vides ikke.[2])

---

[1]) Som Præst i Horslunde nævnes han 2 Mai 1608 blandt Udskriverne af de lollandske Præsters Fuldmagt til Hertug Kristians Valg til Tronfølger. (Geheime-Arkivet ved K. R.) Hans Navn findes paa den ældste Kirke-Klokke i Horslunde 1619.

[2]) Bl. Ms. formener, at han er bleven Præst i Nørre-Alslev i Nørre-Herred, men at dette ikke godt kan være muligt, skal der vises.

10. Hr. Rasmus Sørensen Rosenqvist blev 1623 Sognepræst i Vaalse. (Se Nørre-Herred.)

11. Hr. Gregers Kristensen Humble fra 1623 til 1624, da han blev Sognepræst i Sønder-Kirkeby.

12. Hr. Jens Sørensen Koch fra 1624 til 1628, da han blev Sognepræst i Væggerløse.

13. Hr. Lavrits Kristensen Brun er født 1602 i Hillested paa Lolland, hvor hans Fader, Hr. Kristen Madsen Brun da var Sognepræst (1621 Provst, † 1639). Han blev 7 Juni 1624 Rektor i Nykjøbing paa den Betingelse, at han i tre Aar ikke maatte søge Forflyttelse. Da denne Termin var udløben, forfremmedes han til Kapellaniet, blev ordineret 23 Apr. 1628, men allerede 5 Maj 1629 fik Bisoppen gjennem Provsten Underretning om hans Død.

14. Hr. Nils Jensen Klyne var her fra 1629 til 1630, da han blev Sognepræst i Idestrup.

15. Hr. Nils Kristensen Solgaard var her fra 1630 til 1633, da han blev Sognepræst i Nørre-Alslev. (Se Nørre-Herred.)

16. Hr. Nils Kristensen Othsing var her fra 1633 til 1641, da han blev Sognepræst i Nørre-Vedby. (Se Nørre-Herred.)

17. Hr. Hans Jørgensen Arrebo er født 1609 uden Tvivl paa Ærø, og skal have været af Bisop Mag. Andr. Arrebos Slægt. 1638 blev han Medtjener i Toreby paa Lolland, og dertil ordineret 25 Juli. I Februar 1641 blev han kaldet til Kapellan i Nykjøbing, hvor han tilligemed 5 Børn 1654 døde af en fra Kjøbenhavn hidført smitsom Sygdom. (Bl. Ms.) — Hans Hustru Mette blev siden gift med Hr. Hans Rostorph, da Kapellan i Nykjøbing. Foruden hine 5 Børn vides Hr. Arrebo at have

haft en Søn, der siden blev Sognepræst i Gunslev, og 2 Børn ere døde 1650 ifølge Latin-Skolens Regnskabs-Bog:

„19 Maj 1650 begr. Hr. Hanses Barn."

„10 Dsbr. 1650 begr. Hr. Hanses Datter."

18. Hr. Mads Madsen Eskildstrup var her fra 1654 til 1655, da han blev Sognepræst i Ønslev. (Se Nørre-Herred.)

19. Hr. Hans Thomsen Rostorph er født 1627, blev ordineret som Kapellan i Nykjøbing 1655, fik 29 Avg. 1666 Kollats paa Sogne-Kaldet i Naskov efter Mag. Bidsted. Han døde 1684, begr. 6 Marts. Hans første Hustru Mette, Hr. Arrebos Enke, døde, medens han var i Nykjøbing. Hans anden Hustru Anne Sørensd., med hvem han var gift, da han kom til Naskov, overlevede ham, men var død før 1698.[1]) — Om han har haft Børn af begge Ægteskaber, er uvist, men de 5 yngste af følgende 8 Børn ere fødte i Naskov af den anden Hustru:

1. Thomas Rostorph, født 1660, blev Sognepræst i Vaalse. (Se Nørre-Herred.)
2. Ide Johanne Rostorph, gift 26 Maj 1685 med Hr. Povl Roggert, Kapellan i Naskov. 7 Børn.
3. Mette Rostorph, først gift med Hr. Bent Grimeton i Aastrup, siden med Raadmand Jørgen From i Naskov.
4. Hans Rostorph, døbt 3 Apr. 1667, Mag., Kap. i Naskov, død 4 Maj 1719 som Præst i Aggersborg, Aalb. Stift.
5. Katrine Rostorph, døbt 26 Juli 1668.
6. Kirstine Rostorph, døbt 2 Janv. 1670, begr. 2 Februar s. A.
7. Anne Rostorph, døbt 30 Juli 1671.
8. Magrete Rostorph, døbt 4 Juni 1673, gift 20 Juli 1702 med Peder Karlsen i Branderslev.

[1]) 1697 fik hun sidste Gang Understøttelse af Kippinge Blokkepenge.

20. Hr. Vessel Henriksen Barthling (kaldes i Skole-Bogen deels Vessalius Henrici, deels Venzelius Henrici Bagger) er født 1632, og gik allerede 1646 i Nykjøbing Skole, hvorfra han er dimitteret 1651. 1660 blev han Hører i Skolen, og 28 Aug. 1666 ordineret til Kapellan. 1678 [1]) blev han Sognepræst i Vesterborg paa Lolland, hvor han døde 5 Janv. 1684. Han var gift med Magrete Asmusdatter Rosenfeld af Nykjøbing, født 1639, død i Nakskov 1712 som Enke efter Hr. Jens Ruchrad, Eftermanden i Vesterborg. — Af deres Børn kjendes:

1. Niels Barthling, født 1668.
2. Engel Barthling. 3. Else Barthling. De nævnes i Sydstofte Kirke-Bog som Faddere 24 Sønd. e. Tr. 1686: „Engel og Else Vesselsdøtre i Nykjøbing.“ De maa altsaa dengang have været voxne, og formodentlig efter Faderens Død været komne til Moderens Familie i Nykjøbing. Det synes derfor rimeligt, at deres Fødsels-Tid sættes mellem de 2 ældste Brødres. Hvor Engel er bleven af, vides ikke, men Else blev omtrent 1687 gift med Jørgen Thomsen, Borger i Nykjø-

[1]) Bl. Ms. siger rigtignok, at han kom til Vesterborg 1676, hvilket ogsaa stemmer overens med hans Angivelse af Formandens, Hr. Eskild Rosenqvists Døds-Tid, nemlig ved Mikkelsdags-Tider 1676. Men det staar i Strid med en Optegnelse i Latin-Skolens Regnskabs-Bog: „7 Juli 1678 begr. Hr. Vessels mindste Barn“, paa hvilken Tid han altsaa maa have været her endnu. Desuden kan Eftermanden i Nykjøbing, Hr. Oluf Lundt, ikke være kommen her før i Efteraaret 1678, thi Bl. Ms. sætter selv, at han blev ordin til Kapellan i Branderslev 22 April 1676, og Hr. Lundts Eftermand i Bøggerløse, Hr. Burserus, har i Kirke-Bogen skrevet, at han var i Branderslev „paa 3die Aar“. Vi tage derfor neppe Feil, naar vi antage, at Hr. Oluf Lundt er kommen hertil efter Mikkelsdag 1678, og at Hr. Rosenqvists Døds Tid er ved Mikkelsdag 1678 i Stedet for 1676.

bing (død 1692), med hvem hun havde 2 Sønner, Thomas og Vessel, og en Datter Else Magrete, der ved Faderens Død kun var 16 Uger gl. — Kort efter ægtede hun atter Hans Jensen, Borger i Nykjøbing (død 1707), med hvem hun havde 2 Sønner, Jens, f. 1693, og Jørgen, født 1695. Hendes Døds-Tid er ikke funden.

4. Henrik Barthling, født 1672, gik 1684 i Nykjøbing Skole, hvorfra han blev dimitteret 1692, blev siden Hører i Nastov Skole, og havde Løfte paa Vesterborg Kald efter sin Stiffader, hvilket dog blev omgjort til Fordel for Mag. Jan Samuel. Siden blev han Sognepræst til Højslev, Dommerby og Lundø i Viborg Stift, hvor han døde som Provst 1752.[1]) Hans Kone var Ide Marie Bagger, født 1675, død 1759.

5. Asmus Barthling. Det maa vist være denne, der menes, naar det i Latin-Skolens Regnskabs-Bog hedder: „3 Febr. 1676 begr. Hr. Vessels yngste Søn."

6. ....„7 Juli 1678 begr. Hr. Vessels mindste Barn."

21. Mag. Oluf Jørgensen Lundt var her fra 1678 til 1682, da han blev Sognepræst i Bæggerløse.

22. Hr. Karsten Thomæsen Olstrup[2]) blev 28 Janv. 1679 indsat ad tempus som Hører i Nykjøbing Skole, fast ansat 9 April s. A. I Begyndelsen af 1683 blev han Kapellan, døde 10 Maj 1684. Hans Hustru Malene Kristensdatter, død i Juni 1694, var en Dat-

[1]) Lengnick har udgivet en Stam-Tavle, der indeholder hans Descendenter. Ifølge denne havde han 6 Børn.

[2]) Hvorfra han var, vides ikke. Ved hans Død nævnes to af hans Brødre, Søren og Lars „Tommesen", samt Moderen Karen Sørensd., da gift med en Jokas Rummesen.

ter af Præsten Hr. Kristen Jakobsen i Bæggerløse. — De havde ingen Børn.

23. Mag. Simon Pedersen Aarhus er født i Aarhus 16 Okt. 1644. Faderen Peder Simonsen var en fattig og ærlig Borgermand, Moderen Maren Jensd. 10 Aar gl. sattes han i Aarhus Latin-Skole, gik alle Klasserne igjennem, og blev 1666 dimitteret af Rektor Mag. Nils Krog, der meget elskede ham for hans Flids Skyld. 20 Juli blev han immatrikuleret. 1 Avg. 1668 tog han theologisk Examen under Prof. Mag. M. Foss og Dr. Mavr. Køning, holdt i samme Maaned Dimisprædiken, og fik for begge Dele Berømmelse. 1670 blev han Baккalavr, og derefter Huslærer for to Præste-Børn i Skaane, siden hos en Ridefoged sstteds, kom da igjen til Kbhavn, hvor han i 5 Aar i Dr. Jens Bircherods Hus læste med hennes og flere andre Børn. Imidlertid nød han Kosten paa Kommunitetet, hvor han 1673 blev Dekanus, og tilsidst 1½ Aar Vice-Provst hos Provsten Mag. Jørgen Hammer[1]), og holdt i den Tid ofte Disputatser[2]), samt theologiske og filosofiske Forelæsninger for Studenterne. Rekommenderet til Enkedronning Sofie Amalie blev han ved hende beskikket til Vice-Rektor i Nykjøbing Skole og indsat som saadan 29 Novbr. 1678, efterat han Aaret i Forvejen, 21 Juni 1677, havde taget Magister-Graden.

[1]) Henr. Beckman Commun. reg. Hafn. hist. p. 156 & 133—34, hvor dog Tiden for hans Vice-Præpositur fejlagtig er ansat til Aarene 1675 og 1676 istedenfor 1677 og 1678. (Se de to flg. Not.)

[2]) Worm. I. S. 7., hvor dog tvende ere glemte, nemlig Decades octo thes. philos. Resp. Joh. Georg Stabager, hab. in. coll. Reg. 19 Jul. 1673, og Posit. metaphysicæ. Resp. Andr. Ric. Seerup, hab. ib. 13 Apr. 1678. De øvrige af hans Disputatser sees at være holdne i Aarene 1676—1678 (den sidste de geniis 29 Okt. 1678. Resp. Sev. Jan. Winther), hvilket tydelig nok viser, at han endnu da har nydt Kommunitetet.

22 Juli 1679 indsattes han til virkelig Rektor, hvilket Embede han forestod til 1684, da han 22 Juli indsattes til Kapellan for disse Menigheder.[1]) Her steg han i Dronningens Gunst, idet han ofte prædikede for hende baade paa Tydsk og paa Dansk. Da derfor i samme Aar Præsten i Halsted paa Lolland, Mag. Rasch, var død, og mange Bøn-Skrifter om dette Embede allerede vare indkomne til Dronningen, befalede denne ham ved sin Marskalk at indgive en Ansøgning om Kaldet, hvorpaa hans Kaldelse til dette betydelige Embede fulgte 13 Dsbr. 1684. Der virkede han til sin Død, 14 Febr. 1708, efterat han i tre Fjerdingaar tilforn havde været plaget af Skørbug, Bylder og Udslæt. Han blev begr. 22 Febr., og Mag. Rodriguez' Lig-Prædiken over ham er i samme Aar trykt i Kjøbenhavn.[2])

Han har Ord for at have været en brav og retsindig Præst, men skal ogsaa have haft den lærde Mands Særheder i høj Grad. Bønderne vidste længe at fortælle Historier om denne lærde Magister. Endog naar han red, siges der, tiltalte han sin Hest paa Latin: „perge, perge". Skjal

---

[1]) Tids-Bestemmelserne i Bl. Ms. ere her aldeles konfuse, idet han derefter bliver Vice-Rektor 1676, Rektor 1677 og Kapellan 1678 „i Hr. Wessel Henrikssens Sted", — og dog skulde han — ifølge samme Ms. — i denne Tid have sendt 24 Kandidater til Universitetet. Denne Angivelse modbevises allerede af det i foregaaende Note Anførte, men simplest af hans egenhændige Optegnelse i Skolebogen: „Relicta vice-præpositura Reg. Communit' Havn. introductus est scholæ conrector, nullo rectore, 29 Nov. 1678, rector 1679, 22 Jul. — Inauguratus Nicopiæ Capellanus ecclesiar. Nicop. et Systofte 1684, 22 Jul. — Ipsa sacra Regia Majestas ipsum vocavit ad Pastoratum in Halsted et Aunede in Lollandia 1684, 13 Debr. In ecclesiis Nicop. et Syst. valedixit et abiit 1685, 13 Mart." — Worm l. c. har den samme Angivelse som Bl. Ms. — Og dog synes din falske Angivelse at bestyrke vort Antagende om Hr. Wessels Fratrædelse 1678.

[2]) Worm. II. S. 273.

hans Karl fra ham, og han fik det opdaget, var Dommen snart afsagt: „Løs mig den Synders Burer!“ — hvorpaa han meddelte ham Tugtelsen. Eodem modo ancillas castigabat. Hans 12 Aar gamle Søn maatte ofte, skjøndt han allerede da var Student, taale samme Behandling, for at blive en god Hebræer.[1])

Som Præst i Halsted giftede han sig 25 Juni 1685 med sin Formands, Mag. Raschs femtenaarige Datter Anne Magrete, der, efterat hun i lidt over 19 Aar havde født 13 Børn, døde ved den sidstes Fødsel 23 Okt. 1704. Deres Børn ere disse:

1. Peder Aarhus, født 4 Juni 1686, blev Sognepræst i Horbelev.
2. Johan Rasch Aarhus, f. 11 April 1688, blev 1718[2]) Sognepræst til Asperup og Rorslev i Fyn, døde 1755.
3. Maren Aarhus, født 10 Dsbr. 1689, gift 1710 med Mag. Hans Hansen Bødtker, da Kapellan i Nykjøbing, siden Sognepræst i Vaalse. (Se Nørre-Herred.)
4. Simon Petrus Aarhus, født 16 Avg. 1691, død 5 Avg. 1694.
5. Anders Aarhus, født 27 Okt. 1692, død 5 Dsbr. s. A.
6. Anders Aarhus, født 26 April 1694, døde 1727 som Sognepræst i Gloslunde.
7. Gustavus Aarhus, født 14 Nov. 1695, død 1736 som Præst i Ebeltoft, gift 19 Febr. 1726 med Anna Dortea Smidt, Datter af Kirkeværge Henrik Smidt i Nykjøbing.[3])

---

[1]) En Del Anekdoter og karakteristiske Historier om ham findes i Bl. Ms.

[2]) Ifølge Bl. Ms. — Worm I. S. 6 sætter 1721.

[3]) Se ovenfor S. 20 Noten. Det er dennes Sønner, der i Suhrs Smaaskr. II. S. 100 nævnes som dimitterede fra Vordingborg Skole, nemlig: Henrik Smidt Aarhus, dimitteret 1749, og Simon Peter Aarhus, dimitteret 1752. Foruden disse Søn-

8. Sara Aarhus, født 23 Nov. 1697, død før Faderen.
9. Simon Aarhus, født 15 Juli 1699, død før Faderen.
10. Hans Aarhus, født 15 Nov. 1700, død før Faderen.
11. En dødfødt Datter, 4 Febr. 1702.
12. Anne Magrete, født 8 Juni 1703.
13. En dødfødt Søn 23 Okt. 1704.

24. Mag. Hans Rasch er født i Halsted Præstegaard 1666. Faderen var Mag Johan Jørgensen Rasch (død 25 Nov. 1684), Moderen Sara Hansdatter Færø (død i April 1711). Han blev Student 1682 [1]), Aaret efter Bakkalavr, og beskikkedes i Begyndelsen af 1685 — altsaa 19 Aar gammel — til Kapellan i Nykjøbing i Svogeren Mag. Aarhuses Sted og formodentlig ved hans Indflydelse hos Enkedronningen. 3 Maj 1692 tog han Magister-Graden, og blev 17 Marts 1696 kaldet til Sognepræst ved St. Peders Kirke i Næstved. Næste Aar rejste han til Halsted i et Besøg, og døde der 24 Juni 1697.

I Nykjøbing giftede han sig i Foraaret 1688 med Fredrikke Amalie Wichman, født i Nykjøbing 1668, en Datter af Tolder Kaspar Wichman (død 1696), der fra Bremen var kommen herind under Fredrik III., og Maren Pedersd. — Efter Mag. Raschs Død giftede hun sig med Eftermanden i Næstved, Mag. Johan Ernst Wandal, der 6 Marts 1703 blev Sognepræst i Nyborg og døde 10 Janv. 1714. — Mag. Rasch efterlod to Sønner:

ner, af hvilke Henrik 1770 var død, og Simon Peter boshdende i Bisfenberg Sogn i Fyn (et Mskr. siger: „Skalbjærg", men det maa vist enten være Kaalbjærg eller Skallebølle) — havde de en Datter Charlotte Amalie Aarhus, gift med Byskriver Thim i Fredriksborg.

[1]) Ifølge Bl. Ms.; derimod sætter samme Forf. (Næraae I. S. 554), at han 1679 — altsaa 13 Aar gammel — deponerede fra Helsingørs Skole, — men denne Angivelse er vist ligesaa urigtig, som at han er død 1696 (S. 556).

1. Peder Rasch, født midt i Dsbr. 1692, død 22 Maj 1771 som Kancelli-Assessor, Professor i Matematik og Filosofi ved Odense Gymn. — Gift 1742 med Magrete Ebsen, død 17 Janv. 1764 uden Børn.[1]

2. Johan Kaspar Rasch, født 1694, Justitsraad, blev 1734 Ejer af Rønningesøgaard i Fyn, døde 1770.

25. Mag. Kristian Fredrik Winterberg blev 1696 Kapellan i Nykjøbing og samme Aar Magister. 7 Maj 1698 blev han Sognepræst i Sarkjøbing, døde 1706. Var gift med Ide Magrete Brandt, en Datter af Sognepræsten Mag. Fredrik Brandt (Se S. 14.)

Foruden dette vides Intet om ham, uden at han som Student paa Borchs Kollegium i Aarene 1693—95 udgav 3 Disputatser: de litera Theta, de Eleusiniis, de Panathenæis.[2] Hans Billede hænger endnu i Sarkjøbing Kirkes Sakristi med den Hofumske Indskrift: Meest Hisfet.

26. Mag. Polykarpus Hartman blev Bakkalavr 1690, rimeligvis Student Aaret i Forvejen. Til Kapellan i Nykjøbing kaldedes han 1698, og blev s. A. Magister. Herfra blev han 8 Maj 1707 kaldet til Præst for Kallehave Menighed, hvor han døde 27 Marts 1717. Hans Enke skal endnu have levet 1734. Nykjøbing Kirke-Bog, der begynder 1705, nævner to af hans Børn:

---

[1]) Om ham, saavelsom hans Forældres Familie, see Nøraae I. S. 554—61, Gjesf. Jubell. II, 1. S. 216—19.

[2]) Det er aabenbart en Fejltagelse i Bl. Ms., naar Mag. Winterberg sættes som Rektor her i Nykjøbing fra 1684 til 1696, altsaa i hele 12 Aar. Af Ovenstaaende sees han nemlig i Halvfemserne endnu at have ligget paa Borchs Kollegium, hvilket — sært nok — læses samme Sted i Ms. Desuden viser Rektorernes Historie, at Mag. Hojelse var Rektor fra 1684 til 1704, saa der ingen Plads kan gives ham i Rektor-Rækken. Han nævnes heller ikke hverken i Skole-Bogen eller Regnskabs-Protokollen.

1. Sibille Dortea Hartman, døbt 30 Janv. 1705, begr. 6 Martis 1706.

2. Markus Hartman, døbt 18 Juli 1706.

27. Hr. Johan Anton Poggense er født 1676. Hans Fader er kommen ind i Landet med en af vore Dronninger, der gav ham en Hof-Bestilling. Sønnen blev dimitteret fra Frue Skole i Kjøbenhavn 1697, hvorefter han var Huslærer, først i Norge, siden paa Bækkeskov til 1704, da han blev Kateket ved en af Holmens Fattigskoler i Kjøbenhavn. Hans Kalds-Dag til Nykjøbings Kapellani vides ikke, men hans Testim. publ. er dateret 22 Juli 1707, og 7 Okt. sees han at have haft Folk til Skrifte i Nykjøbing, saa han maa være ordineret i Mellemtiden.

Ingen maatte saaledes som Hr. Poggense lide under Sognepræsten Mag. Zimmers Myndighed. Strax ved sin Ankomst blev han af denne modtaget som Uven. Hr. Poggense blev nemlig i lang Tid ved Sygdom forhindret fra at tiltræde sit Embede, som Mag. Z. da paa hans Regning havde ladet forrette ved Kapellanen Hr. Hans Rimb i Toreby. Denne Udgift fandt Hr. Poggense for stor og vægrede sig ved at betale. Dels heraf, dels paa Grund af disse to Mænds store personlige Forskjellighed opstod et bittert Fiendskab imellem dem, der ret fik Luft i en Provste-Ret. Anledning til denne gav foruden hin Vægring det, at de ikke kunde enes om Fordelingen af de kirkelige Forretninger. Det smertede Hr. Poggense, at han ofte maatte antage Folk til Altars, der vare ganske uvidende i deres Kristendom, hvilket naturligvis dengang, da der ingen Konfirmations-Undervisning gaves, neppe Skole-Undervisning, hyppig maatte finde Sted. For at raade Bod herpaa, vilde han da indføre en regelmæssig og flittig Katekisation i Kirken, men Mag. Zimmer forsikrede ham, at dette Forsøg vilde være

forgæves, da han ofte selv havde gjort Tillysning derom, men Ingen var mødt. Da dog Hr. Poggense drev Sagen med Ufortrødenhed, og denne syntes at faa god Fremgang, ærgrede det Mag. Z., der da aldeles forbød Hr. P. at katekisere i Kirken, eftersom hans Katekisationer — som han foregav — vare latterlige, og lod dem besørge ved Kantoren Bødtker eller en af Hørerne, ja endog af Latin-Skolens Disiple, indtil han libt efter libt fik dem til at høre op. — Saa begynder Hr. Poggense at katekisere i Skriftestolen, og det skete nogle Gange, at han viste Skrifte-Børnene fra, fordi han ikke fandt dem modne til at modtage Sakramentet. Denne Nidkjærhed maatte naturligvis forarge Mag. Z., som sagde, at han selv kunde skrifte 5 i samme Tid, som Hr. P. brugte til at skrifte 1, ja Mag. Z. beviste i Provste-Retten, at Hr. P. engang havde brugt 5 Timer til at skrifte 45 Kommunikanter; — hvorfor Mag. Z. aldeles forbyder ham at udspørge Skrifte-Børnene. — Da bekjendtgjorde Hr. P., at han tog Skrifte-Børn til Undervisning hjemme i sit Hus. Det gik til en Tid, men snart forbød Mag. Z. ham ogsaa dette, fordi slige „Hus-Forsamlinger“ vare „suspekte og lovstridige“. — I Provste-Retten fandt nu Hr. P. Mag. Z. uberettiget til alle disse Forbud, da han ved sin Præste-Vielse var forbunden til at lære publice et privatim. Under Prosedyren lagdes det endvidere Hr. P. til Last, at han under Mag. Z.s Sygdom havde været uvillig til at forrette Sognepræstens Partes, men skjøndt dette tildels var saa, skjønnes dog Grunden let at ligge i den pikante Stemning, de nærede mod hinanden. Hr. P. vilde nemlig ikke gjøre det, med mindre Mag. Z. vilde bede ham derom, men dertil var denne for stolt. De vare desuden aldrig blevne enige om hvorledes deres Embeds-Gjerninger skulde fordeles mellem dem, og disse vare dengang ikke faa, da der om

Helligdagene skulde holdes baade Froprædiken, Høimæsse og Aftensang, samt desuden Onsdags-Prædiken baade i Nykiøbing og Systofte. Latin-Skolens Hørere skulde rigtignok være dem behielpelige, men Broderparten hvilede dog paa Præsterne. — Ved Retten, for hvilken en stor Mængde Vidner bleve førte, næsten alle for at give Forklaringer om Hr. Poggenses Katekisationer, undslap Hr. P. de Ord til Mag. Z.: „Det er Løgn, hvad I der siger", — foranlediget ved, at denne havde kaldet ham en Ordgyder. Dette lagde et vægtigt Lod i Dommen, der faldt ud til stor Honnør og Fornøielse for Mag. Z. — Hr. Poggense blev nemlig suspenderet, og Sagen indskilket til Landemodet. For sin lange Udeblivelse fra Embedet maatte han betale Mulkt, skiønt Sygdom var Aarsagen, og oven i Kiøbet giøre Hr. Hans Rimb fuld Fyldest. Han maatte entholde sig fra Hus-Forsamlinger og andre „Noviteter", være Mag. Z. som sin Foresatte hørig, for „Løgneren" bøde tre Lod Sølv, samt betale Mag. Z. Proces-Omkostninger med 40 Rdd. Denne Dom afsagdes 29 Maj 1709, og ved en høiere Instans, ved Landemodet eller Høieste-Ret, blev Hr. Poggense afsat i Aaret 1710, men fik selv samme Dag, som denne Dom forkyndtes ham, af Dronningen Kalds-Brev paa det store Strøby og Varpelev Sognekald i Sælland, i hvilket Embede han døde i Marts 1723.[1])

Han blev i Strøby gift med Katrine Vinsløv, en Datter af Mag. Peder Vinsløv, Præst og Provst i Præstø, og Marta Brunov.[2]) Hun havde

[1]) Rhode Falst. Hist. S. 73 skriver, at han først er død 1759, 80 Aar gammel, men det beroer paa en Misforstaaelse af Næraae S. 500, hvor denne ikke ganske rigtige Angivelse gælder hans Enke.

[2]) Bl. Ms. siger, at Hr. Poggense var gift med en Datter af Mag. Nils Brunov, Præst ved Frue Kirke i Odense, men det skulde været hans Datter-Datter.

ej Børn, og døde som Enke i Kjøbenhavn 1758, 83 Aar gammel. [1])

28. Mag. Hans Bødtker var her fra 1710 til 1722, da han blev Sognepræst i Vaalse. (Se Nørre-Herred.)

29. Hr. Kristian Pontoppidan var her fra 1722 til 1726, da han blev Sognepræst i Torkildstrup. (Se Nørre-Herred).

30. Hr. Jørgen Busch var her fra 1726 til 1748, da han blev Sognepræst i Sønder-Kirkeby.

31. Hr. Kristen Nilsen Janson er født 6 Janv. 1703 i Valløby i Sælland, hvor hans Fader, Hr. Nils Janson, var Sognepræst, (forflyttet herfra til Haarlev og Himlingøje 1716, hvor han døde 1727), Moderen Birte Kaalund døde 3 Maaneder før Manden. St. Hansdag 1725 deponerede han fra Frue Skole i Kjøbenhavn, tog næste Aar anden Examen, men først 1734 i Sept. Attestats. Sine bedste Aar fortærede han med at søge, indtil han 15 Apr. 1748 blev kaldet til Kapellan i Nykjøbing, og ordineret 9 Avg. I dette Embede døde han i Efteraaret 1764. Han blev gift 6 Juni 1754 med Marie Ellerman, døbt 25 Marts 1727, Datter af Kapt. (siden Ritmæster) Johan Bent Ellerman og Kirstine Nilsdatter. Hun maa være død omtrent 1788 eller 89. Om de havde Børn, vides ikke. [2])

32. Hr. Dines Pontoppidan er født 21 Juni 1733 paa Herlufsholm, hvor Faderen Hr. Børge Pon-

---

[1]) Lengn. Personalhist. Bidrag S. 36.

[2]) I Latin-Skolens Regnskabs-Bog nævnes Hr. Jansons Enke sidste Gang 1788 som nydende Pension af Dronning Sofia Amalias Legat, men hvor hun er død, vides ligesaa lidt, som om hun har haft Børn, da Nykjøbings Kirke-Bog er defekt just for de Aar, Hr. Janson var Kapellan.

toppidan (siden Sognepræst i Torkildstrup) da var Kompastor, Moderen Magdalene Sofie Leegaard. 1750 sattes han i Nykjøbing Skole, hvorfra han deponerede 1752, tog næste Aar anden Exámen og, efter at have opholdt sig et Par Aar hjemme, 20 Nov. 1756 Attestats med Non contemn., medens han 2 Dsbr. s. A. fik Laud for Dimisprædiken. 4 Febr. 1757 blev han kaldet og 24 Maj af Bisp Ramus ordineret til sin Faders Medtjener i Torkildstrup. Næste Foraar 1758 døde Faderen, og Eftermanden Hr. Bergh maatte i 4 Aar indtil hans Befordring give ham Kost og Pension (30 Rbd. aarlig). I denne Tid bestyrede han Sognekaldet i Stadager og Nørre-Kirkeby fra Begyndelsen af 1760 til Efteraaret 1762, medens Sognepræsten Hr. Arent var suspenderet, og nød i denne Tid det Halve af dette Embedes Indtægter, hvorfor Hr. Bergh ved kgl. Reskr., dat. 5 Marts 1762, blev fritagen for den halve Pension (15 Rbd.). Hr. Pontoppidan underskrev selv som Assessor i Provste-Retten Hr. Arents Afsættelses-Dom. 24 Juni 1762 blev han kaldet til resid. Kapellan i Stubbekjøbing, hvorfra han 2 Marts 1764 blev kaldet til Kapellan i Nykjøbing. 1772 blev han Sognepræst til Lundum og Hansted i Aarhus Stift, hvor han døde 1791.

Han blev gift 15 Febr. 1764 med Birte Marie Sidenius (født 1743, død 1830), Datter af Provst Isak Sidenius i Riserup. Deres 6 Børn skulle blive nævnede paa Stam-Tavlen over Familien Sidenius. (Se Nørre-Herred.)

33. Hr. Jørgen Egtved er født 1739 i Vejle, hvor Faderen var Byskriver, deponerede fra Kolding Skole 1760, og findes 1766 blandt Regensens Alumner. — 1772 blev han kaldet til Kapellan i Nykjøbing, og 24 Nov. 1786 til Sognepræst i Arninge paa Lolland, hvor han døde 23 Nov. 1812. Det almindelige Vidnesbyrd af hans Sognefolk i

Arninge betegner ham som en saare retsindig, hæderlig og dygtig Præst. Med megen Sjælskraft bar han Verdens haarde Slag, idet han 1793 mistede sin elskelige Hustru, deels før, deels efter, tre kjære Stifbørn, og 1796 brændte hans Præstegaard. Hans Navn vil ofte velsignes af Lollands Sønder-Herreds Præste-Enker: sin betydelige Formue bestemte han nemlig ved Testamente til et Legat, af hvilket hine skulle have Renterne.[1])

Han var ikke gift i Nykjøbing, men samme Aar han og herfra, 23 Juli 1787, ægtede han Anne Marie Mølmark, Enke efter Hr. Otto Didrik Blechingberg, Sognepræst i Vordingborg, og tidligere gift med Præsten Hr. Strange i Tingsted (se Nørre-Herred). Med Hr. Egtved havde hun ingen Børn, og døde 1793 (begr. 18 Juli), 47 Aar og næsten 9 Maaneder gl., altsaa født i Okt. 1745.

34. Mag. Jens Seidelin er født 25 Juli 1750 i Ulsted i Aalborg Stift, hvor Faderen, Hr. Jens Jørgensen Seidelin[2]), var Sognepræst (født 1719, død 20 Juni

[1]) Legatet uddeles i Portioner paa 25 Rbd. aarlig, men naar der ikke ere saa mange Enker, som Legat-Portioner, kan een Enke nyde flere. Da Hr. Egtveds Kones Søsterdatter, Mad. Maren Kristine Bachhausen, født Kullerup, der, saalænge hun levede, skulde nyde samtlige Kapitalens Renter, for faa Aar siden er død, er nu Testamentets Bestemmelse traadt i Kraft.

[2]) Hr. Jens Jørgensen Seidelin findes ikke paa Seidelinernes Slægt-Register hos Giessing (Jubell. II, 2. S. 292—312), og det er vanskeligt at bestemme hans Plads derpaa. Erslews Forf.-Lex. III. S. 155 siger, at han var en Præste-Søn fra Vonsild, men han kan dog næppe være en Søn af Hr. Jørgen Seidelin Thoustrup i Vonsild, der — ifølge Giess. l. c. S. 310 — kom til Vonsild 1728, og døde Dagen efter Bryllupet 1729 (Jfr. Lengn. Personalh. Bidr. S. 40, hvor han dog ikke kaldes Thoustrup, men Seidelin). Han maatte i saa Fald have været Præst andensteds før, og gift engang tidligere.

1750), Moderen Elisabet Katrine Steenfeldt. 1770 blev han Student fra Aalborg Skole, tog Magister-Graden 1785, blev 1787 Kapellan i Nykjøbing, og herfra 1790 Sognepræst i Arrild i Ribe Stift, hvor han døde 1806.

Han blev gift 8 Okbr. 1790 med Magdalene Smidt, og havde følgende 7 Børn: [1])

1) Jens Seidelin, født 1793, død 1823 som Kaptejn ved de vestindiske Tropper.
2) Erik Seidelin, Jurist.
3) Mattias Seidelin, Malersvend.
4) Peder Seidelin.
5) Karl Seidelin.
6) Anne Elisabet Seidelin, gift med Skolelærer Dupont i Birkerød.
7) Katrine Seidelin, gift med Kapt. v. Gosch.

35. Hr. Gjerlev Kristian Krog er født 19 Marts 1762 i Værdalens Præstegjeld i Trondhjems Stift, hvor hans Fader, Provst Peder Krog, var Sognepræst (død 1781). Moderen var Anne Dons. Efter privat Undervisning i Hjemmet kom han 1780 i Trondhjems Skole, og dimitteredes derfra 1783. I Juli 1785 tog han theologisk Attestats med H. ill, blev 1787 Præst paa et af det asiatiske Kompagnis Skibe, 3 Okbr. 1790 Kapellan i Nykjøbing, 14 Juni 1793 Sognepræst i Ny og Sonnerup i Sælland, og 23 Juni 1815 i Stege paa Møen samt Amtsprovst over Møenbo, Baarse og Hammer Herreder. Døde 2 Janv. 1830 [2]).

Han havde Bryllup i Kjøbenhavn 10 Avg. 1791 [3])

---

[1]) Ifølge en Stam-Tavle af Lengnick over Hr. Jens Jørgensen Seidelins Efterslægt.

[2]) Jfr. Erslews Forf.-Lex. II. 66, hvor hans ubetydelige Skrifter nævnes.

[3]) Lengnk. Personalh. Bidr. S. 26.

med Inger Marie Holst, en Datter af Hr. Kristian Holst, Præst ved Trinitatis Kirke.

36. Hr. Fredrik Karl Studsgaard er født 1765 i Lille Ræstved, hvor hans Fader Hr. Kristian Beverlin Studsgaard boede som Præst ved Herlufsholm (død som Biskop i Aalborg 1806). Moderen Charlotte Hoe var en Datter af Præsten Hr. Movrits Hoe i Dollefjælde paa Lolland. — Han blev Student fra Aalborg Skole 1784 (H. ill), tog 27 Apr. 1792 theol. Attestats (H. ill. sp. ser. l. d.), og blev næste Aar 1793 Kapellan i Nykjøbing, 24 Apr. 1798 anden resid. Kapell. ved Aarhus Domkirke, 18 Dsbr. 1807 Sognepræst ved Frue Kirke og Anneret Aaby, fik 7 Maj 1813 Rang med Kjøbenhavns Sognepræster, blev 4 Sept. 1816 Præst ved Domkirken og Stiftsprovst over Aarhus Stift, døde i Juli 1829.

Han blev som Student (uden Tvivl 1790) gift med Johanne Kirstine Marie Rahbek, født 1772, død 1806, en Datter af Konsumtionsskriver (siden Justitsraad og Toldinspektør) Jakob Rahbek i Kjøbenhavn og Anne Olrog, — altsaa Halvsøster til Prof. Knud Lyhne Rahbek, — og havde med hende 7 Sønner og 2 Døtre. Efter hendes Død ægtede han Nikoline Matilde Elisabet Wulff, en Datter af Kommandør Wulff, Enroulleringschef og Overlods. Endelig ægtede han 1823 Magrete Thomsen, der ved kgl. Bevilling havde faaet Tilladelse til at bære Navn af „Enkemadame Steen". Efter hans pludselige Død traadte hun i Ægteskab med Løjtnant Schoppe. I de to sidste Ægteskaber havde Hr. Studsgaard ingen Børn, men af det første følgende 7: — (de to, der fattes, bleve fødte i Aarhus og døde smaa.)

1) Kristian Beverlin Studsgaard, født i Kjøbenhavn, døbt 5 Sept. 1791, død 1823.

2) Jakob Rahbek Studsgaard, født i Kjøbenhavn, døbt 18 Juni 1793.
3) Anne Studsgaard, født i Nykjøbing, døbt 30 Dsbr. 1794, begr. 5 Okt. 1796.
4) Karl Høe Studsgaard, født i Nykjøbing, døbt 23 Dsbr. 1796, død som Styrmand 1825.
5) Holger Knud Mattias Studsgaard, født 1798, er Kjøbmand.
6) Hektor Fredrik Janson Studsgaard, født 1800, død 1840, var Vinhandler.
7) Steffen Gertsen Studsgaard, født 1805, Student fra Aarhus Skole 1825 (Laud.) død faa Aar efter.

37 Hr. Peter Holm Borch er født 1769 i Vordingborg, hvor hans Fader var Kjøbmand. Fra sin Fødebys Skole blev han 1784 Student (H. ill), tog 2 Maj 1792 theologisk Attestats (H. ill), fik for Dimisprædiken Laud, for den katekētiske Prøve Egregie, blev 24 Apr. 1798 resid. Kapell. i Nykjøbing, 30 Dsbr 1809 Sognepræst i Ude- og Oppe-Sundby, 6 Okt. 1830 til Lidø og Smørum, hvor han døde 14 Apr. 1833. — Da det var bestemt, at det resid. Kapellani i Nykjøbing skulde nedlægges ved hans Forflyttelse, og et Katechet-Embede i dets Sted oprettes, paatog han sig frivillig at organisere Byens Skolevæsen, og udførte selv en Katekets Partes, saa Skolen var allerede i god Gang, da han forlod Nykjøbing. Det var paa Grund heraf, han 28 Janv. 1810 udnævntes til Ridder af Dannebrog. — 11 Juli 1798 ægtede han Ellen Cecilie Benzon (død som Enke hos Datteren Vitta), en Datter af Hr. Jens Winther Benzon, Sognepræst i Gladsaxe. Deres Børn vare:

1) En dødfødt Søn, begr. 24 Juni 1799.
2) Gustav Kristian Nikolaj Borch, født 14 Apr. 1802, Student fra Frederiksborg Skole 1820, tog 13

Janv. 1826 theol. Attestats (H. ill), blev 18 Apr. 1827 personel Kapellan i Birkerød, 15 Juni 1832 Kateket i Odense, 13 Nov. 1842 resid. Kapellan og Hospitalspræst i Horsens.

3) Vitta Jensine Gerhardine Kristiane Charlotte Borch, døbt 2 Aug 1805, gift med Hr. Ludv. Kr. Joh. Ludvigsen Thygesen, Sognepræst i Sjælle, Skørring og Laasby i Aarhus Stift.

C. Ordinerede Kateketer.[1])

1. Hr. Olaus Lund er født 8 Avg. 1780 i Nykjøbing, hvor hans Fader Peter Lund var Tolder. 1791 blev han sat i sin Fødebys Skole, hvorfra han 1798 blev Student (Laud), tog 19 Okt. 1802 theol. Attestats (Laud), og ansattes næste Aar som Hører. Da Skolen 1806 blev reformeret, forblev han i sin Stilling under Navn af Adjunkt, hvortil han udnævntes 5 Sept., og selv efter at han 5 Okt. 1810 var kaldet til ordineret Katekeet, vedblev han, saa længe han var i Nykjøbing, at undervise paa Latinskolen som Timelærer. 4 Okt. 1815 blev han beforvret til Sognepræst for Dollerup, Finnerup og Ravnstrup i Viborg Stift, 17 Janv. 1821 til Glenstrup i Aarhus Stift, 12 Sept. 1828 til Kullerup og Ræfsvindinge i Fyn, 7 Sept. 1832 til Øster-Tørslev i Aarhus Stift, hvor han 22 Apr. 1835 udnævntes til Provst i Nørrehald, Gjerlev og Onsild Herreder, endelig 30 Juni 1838 til Agerskov i Ribe Stift, hvor han endnu

[1]) Ved kgl. Reskript, dat. 30 Sept. 1803, bestemtes, at de fleste residerende Kapellanier i Fyns Stift, hvortil endnu da Lolland og Falster hørte, ved indtrædende Vakanse skulde nedlægges, og iblandt dem ogsaa Nykjøbings. Senere blev det ligeledes ved et kgl. Reskr., dat. 1 Juli 1808, bestemt, at første Lærer ved de Kjøbstæd-Skoler, hvor ingen residerende Kapellan er, skal være ordineret Katekeet.

lever. — I Ægteskab med Sofie Elise Petz havde han i Nykjøbing 3 Børn:

1) William August Lund, født 10 Apr. 1807.

2) Karl Adolf Lund, født 12 Okt. 1808.

3) Harald Emil Theodor Lund, født 26 Juli 1810.

2. Hr. Jens Peter Theil er født 2 Okt. 1785 i Jylland, hvor hans Fader Knud Theil var Herredsskriver i Hellum-Hinsted Herreder og Forvalter paa Torstedlund, Moderen Ane Lavrense Aagaard. I Foraaret 1803 blev han privat dimitteret til Universitetet af Præsten Hr. Sabolin i Vive (Laud), 12 Janv. 1807 theol. Kand (Laud), tog 1812 de praktiske Prøver (Laud), var fra 1 Maj 1807 til 1809 Huslærer hos Præsten Hr. Schow i Ørslev ved Korsør, fra 1 Maj 1809 til 1812 hos Kherre Bertouch til Søholt, fra 1 Maj 1812 til Febr. 1816 hos Grev Raben paa Aalholm, beskikkedes 24 Janv. 1816 til ord. Kateket i Nykjøbing, men blev 26 Juni s. A. af Kherre Bertouch kaldet til Sognepræst for Fuglse og Krønge paa Lolland, i hvilket Embede han endnu lever. Han er gift med Anne Regine Amalie Wichman, født 25 Sept. 1798, en Datter af hans Formand i Fuglse, Provst Fredrik Wichman og Engel Kirstine Solling. Deres Børn ere:

1) Knud Fredrik Theil, født 11 Avg 1820, Handelsbet.

2) Lavrits Peter Solling Theil, født 20 Janv. 1823, Student fra Nykjøbing Skole 1843 (Laud), tog i Foraaret 1849 theol. Attest. (Laud).

3) Engeline Kirstine Lavrense Theil, født 11 Juni 1825.

4) Regine Theil, født 12 Juni 1827.

5) Julian Theil, født 28 Febr. 1832.

3. Hr. Jørgen Lemvigh Fog var Kateket fra 26 Juni 1816 til 14 Janv. 1829. (Se Præsterne i Horbelev.)

2. Peder Hansen Brun (lat. Brunovius, hvorfor Navnet ofte findes skrevet Brunov) var her fra 1622 til 3 Juli 1623, da han blev Sognepræst i Torkildstrup. (Se Nørre-Herred.)

3. Jens Sørensen Koch var her fra 1623 til 1624, da han blev Stedets resid. Kapellan. (Se Væggerløse.)

4. Lavrits Kristensen Brun var her fra 1624 til 1628, da han ligeledes fik Kapellaniet. (Se S. 38.)

5. Nils Kristensen Solgaard var her fra 1628 til 1630, da han ligeledes blev Byens Kapellan. (Se S. 38.)

6. Jørgen Kristensen Flensborg er født 1598 i Flensborg. „Han tilbragte først næsten 2 Aar ved det dengang berømte Universitet i Helmstedt og studerede siden i Rostok. Derpaa blev han Lærer ved Skolen i Flensborg, indtil Urolighederne i den kejserlige Krig fra 1627 til 1629 drev ham over Bælterne. Her var han først Lærer i Næstved [1]," hvorfra han 1 Nov. 1630 blev kaldet til Rektor i Nykjøbing, hvilket Embede han tiltraadte 22 Nov., og lod sig i Janv. 1632 indskrive ved Kjøbenhavns Universitet. 18 Sept. 1633 blev han ordineret til Kapellan i Toreby, overgav dog først 16 Okt. Rektoratet til Eftermanden. I Anledning af en Del Klagemaal, som han og hans Sognepræst i Toreby, Hr. Mikkel Lukassen, førte mod hinanden, maatte han 13 Juni 1637 møde for Bispen i Hillested, og der afbede sin Forseelse og love Bedring. Om dette har foranlediget ham til at forlade Toreby og sin præstelige Virksomhed, er usikkert, men vist er det, at han i Febr. 1639 blev kaldet til Rektor i Vordingborg, i hvilket Embede han blev til 1650. Om han da er død eller andensteds befordret, vides ikke.

Hvad hans Embedsførelse angaar, har Rhode (Falst.

---

[1]) Suhrs Smaaskr. II. 58.

Hist. S. 80—81) fundet og aftrykt en Stævning imod ham af Lensmanden Palle Rosenkrans og Biskop Hans Mikkelsen, forbi han 1ste Sønd. e. Tr 1632 havde forsømt sin Aftensangs-Prædiken „og dermed givet et forargeligt Ugudeligheds, Dovenskabs, Trodsigheds og Uforskammeligheds Exempel, hvilket maa endelig disputeres og paakjendes, om I ikke dermed haver forbrudt Eders Skole-Tieneste.“ Flensborg foregav imidlertid, at han havde været syg, og fik da Biskoppens Tilgivelse, men 3 Juli s. A. blev affattet et Dokument, hvori Rektor med de tvende Hørere forpligtede sig til Aaret igjennem skiftevis at forrette Aftensangs-Tienesten, saaledes at Rektor prædikede over Fadervor, øverste Hører over Budene, anden Hører over Troen, undtagen paa de tre høje Fester, da Sognepræsten og Kapellanen selv skulde forrette den. — Samme Aar har han haft et slemt Klammeri med Vordingborgs berømte Rektor Mag. Søren Gotlænder, der tildelte Flensborg en Dragt Prygl, men Anledningen hertil er ubekjendt. [1])

Da Flensborg aflagde sit sidste Skole-Regnskab i Nykjøbing, gav Sognepræsten dette følgende Paategning:

„Den 17 Octobris 1633 bleff alltt dette forrige Regenskab cognosceret, och Jeg tacker Her Jørgen for tro, och flidt och gott Regenskab.

Laur. Petri Schelsch. p. Ec. N.“

7. Mag. Erik Andersen Bredal er født 1607 i Rudkjøbing, hvor Faderen Hr. Anders Bredal var Sogne-

[1]) Suhrs Smaaskr. II. S. 56, hvor Følgende anføres af Biskop Hans Mikkelsens Dagbog om denne Sag dat. 29 Juni 1632: „Ludirector Orthingburgensis accessit ad me purgaturus se ob Ludirectorem Nicopiensem verberibus exceptum. Delicti veniam petiit dimisse, reconciliatus M. Laurentio (Sognepræsten Mag. Lavrits Pedersen) et Rectori. Ego, qvia ipsum nemo damnavit, neque condemnare volui.“

præst (død 1630), deponerede fra Odense Skole omtrent 1627, studerede nogen Tid i Rostok, blev 5 Sept. 1631 Hører her i Nykjøbing Skole, til hvis Rektor han blev beskikket 28 Avg. 1633, og begyndte at fungere som saadan 16 Okt. — Som Rektor fik han af den udvalgte Prins Kristian, som da holdt Hof paa Nykjøbing Slot, og Biskop Hans Mikkelsen Tilladelse til at gjøre en Udenlandsreise paa halvandet Aar. Biskoppens Tilladelse er dat. 9 Febr. 1636; 27 April gav han sig paa Reisen, og findes at have udgivet to Disputatser i Rostok, en 1637 og en 1638. Det blev ham forundt under sin Fraværelse at nyde Rektor-Stipendiet, og ved Hjemkomsten at tiltræde Embedet paany. I denne Tid blev Høreren Peder Stub konstitueret til Rektor, men paa det Vilkaar, at han skulde gaa tilbage til Hørerpladsen igjen, naar Bredal kom hjem. Da imidlertid Stub tredie Paaskedag 1638 blev kaldet til Sognepræst i Idestrup, blev en Anden, uden Tvivl Eftermanden i Rektoratet, konstitueret, da Bredal ifølge erholdt Prolongation først kom hjem 1639, og erholdt 21 Maj s. A. Magister-Graden af Dekanus Mag. Jakob Finke. Efter sin Hjemkomst fungerede Bredal igjen som Rektor indtil 5 Marts 1640, da han nedlagde Rektoratet, efter 9 Janv. at være kaldet til at være den første Sognepræst ved den da fuldførte Kirke paa Kristianshavn, hvor han maatte prædike baade Dansk og Tydsk. Han blev ordineret af Biskop Brochman 1 Apr., men efter næppe tre Aars Embeds-Tid der blev han 22 Janv. 1643 indviet til Biskop i Trondhjem, hvor han døde 22 Janv. 1672.[1]) — Biskop Bredal med sin Hustru Johanne Villumsd.

[1]) Om hans biskoppelige Virksomhed, hans Nidkjærhed for Missionen iblandt Lapperne og Finnerne læses udførligere i Pont. ann. eccl. Tom. IV. p. 218—19. Hans faa Skrifter nævnes hos Worm I. S. 159.

skænkede 13 Sept. 1651 til Nykjøbing Skole en Kapital paa 100 Rbd., hvis Rente skulde tilfalde en værdig Disipel, dog saaledes, at hans eller hendes Slægt havde Fortrinet.[1])

8. Hr. Jakob Dutzen fra Haderslev var tidligere Hører ved Skolen, og har uden Tvivl som saadan vikarieret for Rektor Bredal efter Stubs Forflyttelse. 28 Febr. 1640 tilskrev Bisp Hans Mikkelsen Provsten, at han havde antaget ham til Rektor, 5 Marts tiltraadte han Embedet. Da Biskoppen ogsaa tilskrev Hofprædikanten Mag. Gotfred Gesius[2]) om hans Ansættelse, er denne vist sket paa hans Anbefaling. Rhode[3]) sætter hans Dødsdag til 12 Oktbr. 1641.

9. Mag. Nils Pedersen Brun er en Søn af den ovenanførte Rektor Hr. Peder Hansen Brun, og født her i Nykjøbing, altsaa enten 1622 eller 1623. Rektoratet i sin Fødeby overtog han 25 Febr. 1642.[4]) 15 Maj 1643 blev han Magister og endnu samme Aar 22 Nov. ordineret til Sognepræst ved vor Frue Kirke i Odense, hvor han 5 Juni 1661 tillige beskikkedes til Provst over Odense Herred, og døde 12 Avg 1670. — Havde 7 Børn.

10. Mag. Klemen Pedersen Fabricius blev Rektor i Nykjøbing i Slutningen af 1643, efter samme Aar at have erholdt Magister-Graden, og allerede 8 Maj 1644 ordineret til Sognepræst i Sandby[5]) paa Lolland, hvor han

---

[1]) Hoffm. Fund. VI. S. 173—74.

[2]) Prins Kristian V tes Hofprædikant paa Nykjøbing Slot 1637—47, død som Præst i Hamborg 1679 (Moll. Cimb. lit. II. p. 224).

[3]) Falst. Hist. S. 85. Denne Angivelse maa omtrent være rigtig, thi i Skolens Regnskabs-Bog staar: „21 Febr. 1642 giorde Axell Bredal rede oc Regenskab Paa S. Jacobi Dutzenii oc hans arffuingers Vegne.“

[4]) Nøraae I. S. 762 har fejlagtig 1643.

[5]) Naar Bl. Ms. siger, at han blev Præst i Stavanger, da maa dette

rimeligvis er død 1647, da hans Eftermand det Aar er ordineret 10 Marts.

11. Mag. Johan Stenson, „Hafniensis", blev 1643 Magister, og sees af Skole-Regnskabet at have været Rektor her fra 15 Maj 1644 til 29 April 1646, da han var kaldet til Præst i Valkager og Snarestad i Skaane. Dette er Alt, hvad der vides om ham. Kun findes imellem Udgifts-Posterne i Skole-Regnskabet Følgende: „8 Maji 1646 leiede Præsten Bud till Bispen, fornemmelig om M. Johans Forsømmelse", — hvilket forekommer besynderligt, da han da allerede havde nedlagt Rektoratet, og Klagen altsaa maatte komme bagefter.

12. Mag. Jakob Hansen Falster fik Magister-Graden i Maj 1645 af Mag. Joh. Kristoffersen,[1] tiltraadte Rektoratet 15 Maj 1646 og drog herfra 16 Juni s. A. til Skaane.[2] Iøvrigt vides Intet om ham.[3])

---

være en Forvexling imellem Sandby og Sundby (saaledes hedder Byen, hvor Stadagers Præst bor,) da han ikke kan have været Præst i Stadager, hvilket ved Nørre-Herreds Præster skal vises, hvorimod det er vist, at han var i Sandby. Rhode (Falst. Hist. S. 238) har den samme Feiltagelse, og for at den ikke skal staa ene, fortæller han tillige, at Mag. Fabricius uden Tvivl var en Søn af Dr. Daniel Fabricius, Dronning Sofias Kansler (S. 86), hvilket ikke godt kan være muligt, da han hed Pedersen. Dr. Daniel Fabricius's to Sønner Jakob og Johannes (Worm I. 293—294), der begge ere fødte i Nykjøbing, kalde sig Faber. Men at han har været af hans Familie, er vel endog rimeligt.

[1]) Ifølge Thuræ Valv. apert. — Bl. Ms. siger, at han blev Mag. 1643, men det er mindre rimeligt, da i det Aar Mag. Jak. Finke var Dekanus.

[2]) „Mag. Jacobus Joh. Falster, qvi menstruum spacium aut plus eo Rectoratum postqvam administrarat, in Scaniam abiit." (Skole-Bogen.)

[3]) Bl. Ms. siger, at i Biskoppens Tegnebog nævnes En af dette

13. Mag. Peder Pedersen Empolesius Horbelov blev beskikket til Nykjøbings Rektorat 15 Juni 1646, indsat 16 Avg., og døde i Embedet 14 Martis 1652 i sit 32te Aar. Denne Mand efterlod sig et saare hæderligt Eftermæle, elsket og savnet af Disiplene.[1]) Dagen efter hans Død lod Konrektor øverste Klasses Disiple skriftlig tolke deres Følelser i denne Anledning og egenhændig indføre disse Afhandlinger i Skole-Bogen, hvor de endnu findes.[2])

Ved hans Bestræbelser fik Skolen 1650 en Tilvært i Indtægter, idet han ved en vel skreven Ansøgning til Magdalene Sibylle, den udvalgte Prins Kristians Enke, som havde Falster til Livgeding, fik drevet igjennem, at Sundby og Nørre-Kirkeby Degne-Kald blev lagt til Skolen, uagtet Sognepræsten Hr. Jørgen Lavritsen høilig protesterede.[3])

Følgende Bemærkning i Skole-Bogen afgiver et Vidnesbyrd om, hvorledes Horbelov efter de Tiders Maade forstod at holde Disiplin:

„Een skelm som bar hyssen Wed Naffn, Anders Kloskou tog pinden bag aff och Stall pengene, huorfor hand maatte Staa skole Rett, och effter huer Aff dem som gich om byen haffde giffvet ham Sex Slau, fech hand Resten[4]) Aff Rectore och forwiestt Schoelen."

Navn, hvem Bispoppen 25 Martis 1637 havde „givet Sus", da han kom drukken til ham. Om det er ham, vides ej; i saa Fald er det venteligt flet i hans Skolegang.

[1]) „M. Petrus Horbelewius 14 die Martii defunctus præclaram famam suiqve maximum desiderium præsentibus omnibus reliqvit, egregium vero successoribus exemplum." (Skole-Bogen.)

[2]) „Discipulorum supremæ classis qvidam, nimia doloris vi perculsis et disjectis nonnullis, hoc qvalecunqve profectus specimen hic locarunt 15 Martii 1652."

[3]) Forhandlingerne om denne Sag findes i Skole-Bogen.

[4]) Et temmelig ubestemt Tall

Han nævnes ikke hos Worm, men findes dog 23 Juni 1643 at have holdt en Disputats: **de philosophia**, hvorved Kristian Joakim Stenbuch var Respondens. Magister-Graden fik han derimod 25 Maj 1647 ved at forsvare Peder Spormans **„Dissertatio, geographiam omnium literarum studiosis esse summe utilem.“**

14. Mag. Kristian Jensen Wibe var her fra Foraaret 1652 til 21 Juni 1653, da han var bleven Kapellan i Aastrup.

15. Kristen Jakobsen var her fra 1653 til 1654, da han blev Sognepræst i Væggerløse.

16. **Mag. Lago Paulinus Broch**, hvis danske Navn var Lawe Poffuelsøn, kalder sig **Randrusius**, saa Randers har formodentlig været hans Fødeby. Dette Rektorat tiltraadte han 1654, og blev næste Aar 1655 kreeret til Magister ved Sorø Akademi af Prof. eloqv. Mag. Nils Aagaard. Han døde i Embedet 1658.[1]) Dagen kan ikke bestemmes nærmere, end ved Eftermandens Indsættelses-Dag 30 April 1658.[2])

17. Mag. Kristian Jakobsen Ørn[3]) blev immatr.

[1]) „In hoc pulvere eodem die cursum et muneris et vitæ feliciter perfecit.“ (Skole-Bogen.)

[2]) Af Bl. Ms. er desværre det Blad udrevet og tabt, hvorpaa baade Mag. Brochs og hans tre Eftermænds Levnet var affattet.

[3]) Jfr. Worm II S. 147—48, hvor han kaldes „Christianus Jacobus Örn“ — og hvor det ved den af ham forfattede, af N. P. Sibbern 1712 udgivne Norvegia Monarchica & Christiana bemærkes, at der „paa Titelbladet er begaact den Trykfejl, at Forf. kaldes Christian Jacobi Lørn i Steden for Christian Jacobus Larsen Ørn“, en Bemærkning, som Worm har laant af Er. Joh. Jessens „Kongeriget Norge“ S. 82. At Lørn er en Trykfejl for Ørn er aabenbart, men derfor behøver hverken Jacobi ogsaa at være en Trykfejl, eller det indsnegne L at betyde Larsen. I Skole-Bogen kaldes han M. Christ. Jac. Örn, hvilket efter den almindeligste Analogi bør læses Jacobi, indtil Udfin-

som Student fra Sorø 27 Maj 1648, og findes i Aarene 1648—52 at have været Respondens ved forskjellige Disputatser. Til Nykjøbing Skoles Rektor indsattes han 30 April 1658, og tog som saadan Magister-Graden 21 Juli 1663. — 5 Nov. 1663, da den nye Bisskop Nils Bang første Gang visiterede Skolen, holdt han „orationem elegantissimam de obitu alterius & adventu hujus Episcopi" — (Thur. valv. ap.). Næste Aar 26 Janv. 1664 blev han kaldet til Rektor i Sorø, hvilket Embede han nedlagde 1680, men da Eftermanden Mag. Hans Wandal 1683 var kaldet til Professor i de orientalske Sprog ved Khns Universitet, blev han atter Rektor ved samme Skole, og blev i Embedet til sin Død 1702, efterat han i 2 Aar havde haft sin Eftermand Mag. Anders Frølundt til Vicerektor. Hans Hustrus Navn var Birgitte Johansdtt.

18. Mag. Johan Pedersen Stenstrup (eller Steensdorph) er uden Tvivl en Søn af Mag. Peder Nilsen Falster,[1]) der i Aarene 1638—39 var Sognepræst i Stenstrup i Fyn, hvorfra han 1639 blev kaldet til St.

delsen af hans Faders Navn beviser det Omvendte. Baade i Universitets-Matriklen, da han blev Magister, og i Thur. valv. apert. kaldes han Christianus Jacobi Örn.— Rhode (Falst. Hist. S. 87) har læst hos Worm l. c., at Orn var Rektor her 1663, men gjør det saaledes om, at han blev Rektor 1663 (en Feil, der ogsaa findes i Thur valv. ap.), og for at forklare denne Lakune lader han Embedet „formedelst den bedrøvelige svenske Fejde" staa ledigt i 5 Aar, omendskjøndt Skole-Bogen har ovenanførte sikre Udsagn om det Fejlagtige deri.

[1]) Saaledes siger Næraae I. S. 828, men er det rigtigt, maa det nødvendigvis være en Feil, naar Bl. Ms., der omtaler ham som Præst i Taars, siger, at han er født 1636, thi ovennævnte Mag. Peder Falster blev først — ifølge Næraae l. c. — gift 2 Sept. 1638. Hans Fødsels-Aar bliver saaledes rimeligst 1639, thi var han født senere, maatte han være født i Odense, og vilde da næppe have faaet Tilnavnet Stenstrup.

Hans Kirke i Odense. — Han blev indsat til Rektor i Nykjøbing 27 Janv. 1664, og fik s. A. i Sorø Magister-Graden ved at forsvare Sebastian Laurenbergs Disputats: **de America priscis cognita.** 13 Marts 1670 blev han kaldet til Sognepræst i Taars paa Lolland, ordineredes 27 Marts,[1] og døde 18 Sept. 1675.[2]

19. Just Valentin Fulda[3] blev 1666 indsat ved Skolen til anden, og det følgende Aar til øverste Hører. 19 April 1670 indsattes han som Rektor, og blev 10 Maj 1675 kaldet til Sognepræst for Saltum og Hune i Aalborg Stift.[4] Her mistede han sin Hustru 3 Maj 1677, og tolv Dage derefter, 15 Maj, afbrændte hans Præstegaard, hvilken dobbelte Ulykke saaledes nedbrød hans Kraft, at han i sine bedste Aar allerede 1686 maatte tage Kapellan,[5] og døde 3 April 1689.[6]

20. Mag. Knud Mogensen Hosum var Rektor her fra 1675 til 1677, da han blev Kap. i Ønslev. (Se Nørre-H.).

---

1) Bircherods Dagbog for 1670 (K. R.). De Ord, der om ham findes i Skole-Bogen: „— qvi post volutum et revolutum curiose cum Sisypho saxum Sexennalium curarum nactus demum est præmium Taarsensem apud Lalandos Pastoratum" — skulle vel ikke indeholde Andet eller Mere, end en Betegnelse af Skole-Livets Møjsommelighed.

2) Bircherods Dagbog for 1675 (K. R.).

3) 6 Maj 1654 blev en Just Valentini indskrevet ved Universitetet fra Randers Skole, rimeligvis denne.

4) Han kom efter Hr. Erland Hansen, „som ikke med sømmelig Ærbødighed, men snarere bespottelig havde talet om Sakramenterne, og dog slap med frivillig at frasige sig Embedet". (Bl. Ms.)

5) Denne var Hr. Jakob Lavritsen Holm, som 16 Nov. 1686 blev Vicepastor og Sukcessor, 1689 Fuldas Eftermand og døde 1717. (Paludans haandskr. Presbyterologi over Aalb. Stift.— K.R.)

6) Pontopp. Marm. Dan. II. 266, hvor ogsaa er anført et latinsk Distikon paa hans Ligsten i Anledning af hans tunge dobbelte Sorg. (Jfr. Pontopp. Atl. V. S. 303).

21. **Mag.** Rasmus Pedersen Brun (**Brunovius**), hvis Fader Hr. Peder Hansen Brun og Broder **Mag.** Nils Pedersen Brun forhen ere nævnede som denne Skoles Rektorer, er født 16 Juni 1641 i Torkildstrup, hvor Faderen da var Præst, Moderen hed Dorte Rasmusdatter. Ved Faderens Død 1653 blev han sat i Stubbekjøbing Skole, gik der i to Aar, og indsattes saa ved Juletid 1655 som Disipel i Nykjøbing Skole, hvor han var til Paaske 1661 [1]), da han kom i Kjøbenhavns Skole, hvorfra han 30 Okt. 1662 blev dimitteret til Universitetet. 16 Dsbr. 1665 fik han „en god Attestats", og efter i det Hele som Student at have opholdt sig 14 Aar i Kjøbenhavn, af hvilke han laa 5 Aar paa Valkendorfs Kollegium, blev han 1 Maj 1677 indsat til denne Skoles Rektor, som han selv skriver, „effter hindis Maj.tes Dronning Sophiæ Amaliæ Naadigste beskickelse." 21 Juni 1677 blev han Magister, og 25 Okt. 1678 opgjorde han Skolens Regnskaber, efter at være kaldet til Sognepræst for Klinte Menighed i Fyn. Han blev ordineret til dette Embede 13 Nov. og døde i samme 31 Avg. 1713. „Th. Bircherod giver ham Ord for at have været en meget lærd og agtet Mand." (**Bl. Ms.**) — Han var 3 Gange gift, og havde 7 Børn, af hvilke en Datter var gift med en Præst Storch i Jylland, og en anden med Borgermæster Kristen Ottesen i Faaborg. — Hans første Kone Anne var fra Sken i Norge. Den anden, Anne Lusie, en Borgermæster-Datter fra Bogense, døde i første Barselseng med en Søn Peder, som døde 15 Aar gammel.

---

[1]) — „**In hac schola olim, ab anno 1655 circa Salvatoris natalitia ad ann. 1661 circa festum Paschatos discipulus vixerat.**" (Skole Bogen.) Det er ellers besynderligt, at han allerede 1656 nævnes blandt øverste Klasses Disiple, og dog først blev Student 1662.

Den tredie, Kirsten Jensdatter, en Kjøbmands-Enke fra Faaborg, død i høj Alder 1728, er bekjendt ved det lille af hende udgivne opbyggelige Skrift: „Enkens Skærv i Templen.“ [1])

22. Mag. Simon Pedersen Aarhus var Rektor her fra 1678 til 1684, da han forfremmedes til Kapellaniet. (Se S. 42.) — (At han det første Aar var Vice-Rektor, „nullo rectore“, maa formodentlig have sin Grund i, at en Anden, der dog siden kan være bleven forhindret, har været designeret til Rektoratet.)

23. Mag. Peder Andersen Højelse er født i Højelse i Sælland, hvor hans Fader, Mag. Anders Thomæsøn (en Søn af Hr. Thomas Lavgesen, Sognepræst i Kristiania) var Præst. Han deponerede ved Sorø Akademi, men blev 28de Juni 1673 immatrikuleret ved Kjøbenhavns Universitet. Da han i Juni 1676 blev Bakkalavr, var han 2den Lekties Hører ved Frue Skole. Siden kom han til at konditionere hos Prof. Kristian Nold som Lærer for dennes Stifsøn. I Juni 1684 blev han Magister, efter s. A. at være kaldet til Rektor ved Nyborg Skole, men endnu s. A. 8 Dkbr. blev han kaldet til Nykjøbings Rektorat, hvilket han dog først tiltraadte i Marts 1685. [2])

---

[1]) Hun omtales hverken hos Worm eller Nyerup, hvorimod Thura i Gynæceum p. 73 skriver om hende: „Christina Jani filia b. Mag. Erasmi Brunii, Pastoris Klintensis in Fionia relicta vidua, matrona pia; qvam devote sacram poësin tractaverit, testis est liber vernaculus, nuperrime typis publicis commissus, cujus hic titulus est: Enkens Skærv i Templen i. e. Viduæ Teruncius in templo. Hafn. 1724 in 12 e typographia Höpffneriana editus. — Liber inscriptus est ipsi totius mundi servatori Jesu Christo, et constat meris suspiriis et cantionibus sacris.“ Thura anfører derefter en Prøve af Bogens Fortale, hvilken hel findes i Schønaus Lærde Fruentimmer, S. 818—20, tilligemed flere lærde Mænds Anbefalings-Vers.

[2]) Besynderligt er det, at alle andre Angivelser afvige betydelig herfra.

1692 søgte han om at blive Prof. math. et phil. ved Odense Gymn., men opnaaede det ikke, og blev i Nykjøbing til sin Død 13 April 1704, efter kort tilforn at være udnævnt til Assessor consistorii.

Mag. Høielse var en udmærket dygtig Skolemand, og havde ogsaa ved sin lange Embeds-Virksomhed Lejlighed til at bringe Skolen i Anseelse og hævde samme. Hertil bidrog vel væsenlig den betydelige Udvidelse af Skolens Midler, som faa Aar før Høielses Ankomst var bleven den til Del ved Dronning Sofia Amalias Gavebrev, men uden en Personlighed som Høielse vilde disse udvortes Fordele ikke have kunnet hæve Skolen til den Rang, den nu kom til at indtage. Disiplin havde de forrige Rektorer vistnok ogsaa vidst at øve, og det gjordes Behov,[1]) men Høielse forstod at

Giess. Jubell. II. 2, S. 317: — „Magister og Rektor i Nyborg 1684, i Nykjøbing 1696." Worm I. S. 451, Nyerups Litter. Lex. I. S. 279, Nyerups Statistik II. S. 159 have ganske det Samme. Bl. Ms. har det endnu mere forvirret: — „1684 Mag., omsider — efter 1692 — Rektor i Nyborg, hvorfra han blev Rektor i Nykjøbing 1696. — Der bør dog ikke være nogen Tvivl om Rigtigheden af ovenstaaende Angivelse, da han 1685 med Navns Underskrift har affattet Skole Regnskabet, og saa fremdeles til sit Døds-Aar. I Skolebogen nævnes udtrykkelig den angivne Kalds-Dag, ligesom hans Eftermand ved hans Død (1704) sammesteds har skrevet: — „efter at han i 19 Aar siden 1685 med god berømmelse hafde forestaaet Nykjøbings skoles Rectorat —."

[1]) En Hoved-Grund til, at Skolen indtil da virkede saa saare Lidet til at forædle Disiplenes Aand og Sæder, er ikke blot den, at Undervisningens Formaal var et saa unaturligt, nemlig blot det at lære Børnene Latin, — men ogsaa den, at selve Skolens Formaal var forrykket. Den blev meget ofte baade af Disiplene og deres Forældre, ja af Lærerne selv, mere betragtet som et Levebrød for Disiplene, end en Dannelses-Anstalt. Kom en fattig Disipel saa høit op i Skolen, at han kunde bruges til Løbe-Degn til et af Land-Sognene, havde han naaet sit Maal: han blev da gærne for en Formalitets Skyld gaaende i Skolen 6—8, ja 10 Aar efter

øve den med Humanitet, og derved virkelig at bringe en bedre Aand og Sands for Videnskabelighed — efter den Tids Maalestok — ind i Skolen. Han forstod at vække Kappelyst, om ikke ved rent aandelige Midler, — saa vidt ere vi jo ikke komne endnu, — saa dog ved Midler, der vel kunne sættes ved Siden af det nu brugelige Karakter-System. [1])

den Tid, da hans Kundskaber kunde have tilstedet ham Dimission, og det var ikke sjeldent, at Mæster-Lektien bestod af en hel Kohorte af saadanne bedagede Skole-Drenge, der ligefrem opdroges til Dagdrivere, da de for mange Aar siden havde naaet Skolens Meta. Derfor var den Usædelighed, der gik i Svang, meget stor. Slagsmaal og Nattesvir var mange af Disiplenes Hoved-Metier. Baade Byens Borgere, Torvebønderne og især Krambod-Svendene, imod hvem de bestandig laa paa Feltfod, maatte ofte føle Virkningerne af Disiplenes Raahed og Misbrug af de Vaaben, de altid førte med sig. Om denne Skolens Tilstand vidner til Exempel dette, at 1674 ikke mindre end tre Disiple maatte forlade Skolen paa Grund af Tyveri. Dette har Fulda skrevet med egen Haand:

„1674. Johan Bager & Joh. Tyrremand ejusdem sceleris socii, metu poenæ se ferulæ subduxerunt, consumtis hic illic male partis pecuniis, a Rectore Scholæ Nestvedianæ tandem sine testimoniis accepti." — „Johan Severini post datas furti poenas ad rastra relegatus est." Medens Aarhus var Rektor, læses i Skole-Bogen for 1681: „En Discipel bortdoblede af de indsamlede penge, hvorfor hand exemplariter strafvedis og stod in stoleret." (Jfr. Mag. Hofbelov S. 65).

[1]) Følgende læses i Skole-Bogen: „1687, 21 Maj Perorerede 4 af Deposituris, Asmus Rosenfeld, Hans Caspar Anthonisen, Ananias Leermand og Jacob Stadager i Scholen i de fornemstes paahør her af byen, og for at opmuntre dem og sette Æmulation imellem dem, lod ieg giøre en Sølfskeed, som hend skulde hafve, der af Auditoribus blef Kient for at hafvestaaed sig best. Men der det kom dertil, at Audit. skulde gifve deres suffragier, fangede hans Excellence Hr Geheime Raad Giøe en Tale an paa Latin, hvorudi Hans Exc. mod min forhaabning lagde en sær Berømmelse først paa min Ringe person for min flid og Schole-arbejde, og siden paa Disciplerne, som hafde alle huldet sig Vel, og derfor burde Vere lige i præmio, lof-

Derfor strømmede Disiple til Skolen i Mængde, hidkaldte baade ved Høielses Ry som Skolemand og ved de rige Stipendier.

Musikken blev under Høielse dreven i Skolen med megen Flid og Dygtighed. Nykjøbings Skole-Disiple vare bekjendte for deres musikalske Dannelse, idet de baade nød en grundig Underviisning i Instrumental-Musik og flittig øvedes i Sang. Høielse udvirkede da hos Kong Fredrik IV en kgl. Bevilling for Skolens Disiple, (dat. 22 Marts 1701), ifølge hvilken „det forundtes dem som andre virkelige Musici at opføre Spil og Musik, naar og hvor det forlangtes".[1]) Dette kunde saa meget mindre dengang ansees for at være under Disiplenes Værdighed, som de lige til 1782 vedbleve at gaa omkring i Byen og synge for Folks Døre, betlende Skillinger i deres Bøsse.

At Høielse var en dygtig Latiner, bevidnes ved hans Oversættelse af Konge-Loven, fra Dansk paa Latin, trykt 1683. En lignende Oversættelse af Kristian Vtes Lovbog udkom først 6 Aar efter hans Død (se Høreren Vindelev), og i Fortalen til dette Værk lovede han ogsaa at oversætte Politi-Forordningerne, hvilket Arbejde dog ikke saa Lyset. Han havde ogsaa i Sinde at udgive et latinsk-dansk Lexikon, i hvis Udførelse Døden hindrede ham.[2])

---

vede derfor at gifve hver af dem sin Sølfskeed ligesom den opsatte; hvilcket og skeede strax, saa snart de kunde blifve ferdige hos Guldsmeden. Der stod udstucket paa dem: æqvaliter militantibus æqvalia præmia. Dette skrives til hans Excellences berømmelse. Skeen veyede 3 lod og et qvintin, Er med arbeidsløn 1" 5" 8". —"

[1]) At Nykjøbing Skole har bevaret denne Berømmelse efter Mag. Høielses Tid, sees af M. C. Lund: Om Verden o. s. v., der udkom 1718, hvor det S. 145 hedder om Nykjøbing: „Hvor og er en berømt Skole af musikaliske Exercitiis."

[2]) Dette sees af nogle af Høielse forfattede „Lineamenta Latino-Danici Lexici", indførte i Nov. lit. mar. Balt., Sept. 1704, p. 285—286, og 1705, p. 57.

Før vi forlade Mag. Højelse bør det tilføjes, at hans indgribende Reformer ved Skolen ikke fandt hans Medlæreres udelte Bifald. Af nogle Breve til Prof. Jens Bircherod fra Høreren Jens Snitger lægger denne megen Misfornøjelse for Dagen over „novi **Rectoris insolentia**" og „viderlig Konversation". Endskjøndt det nu er let forklarligt, at Snitger, der nærede megen Kjærlighed og Højagtelse for den forrige Rektor Mag. Simon, kunde være utilfreds med, at den nye Rektor ganske „mæstrede hins Metode om" — tør det dog af hine Breve sluttes, at Mag. Højelse, i Bevidstheden af sin Dygtighed og sin Metodes Rigtighed, har vist en Medlærerne krænkende Myndighed, og tilsidesat den Humanitet, der maatte synes nødvendig, naar han skulde virke i Forbindelse med dem til Velsignelse.[1])

---

[1]) Bircherods Dagbøger, S. 233, 1685, 25 April: „Fik jeg Brev fra Jens Snidker, dateret Nykjøbing d. 22 hujus. Han var derudinden saare malecontent ved den Forandring, som post abitum Mag. Simonis var sket i deres ludo literario; thi han kunde ikke vel med novi Rectoris insolentia komme tilrette. Det maatte og nu (hvilket blev mig af Andre refereret) ikke tillades hannem Conrectoris Titel længer at føre; thi post mortem reginæ matris bleve Hendes Majestæts Anordninger i de Maader ej mere observerede." — I dette Brev fra „Janus Erasmi Snitger" af 22 April 1685 forekommer Følgende: „Dette sidste skriver jeg, fordi det bliver noget underligt, siden Mag. Simon, homo antiqva virtute et fide, forlod Skolen. Mag. Peder Højelse, vores ny Rektor, innoverer snart Alting og mæstrer ganske Mag. Simons Methode om; med hvad Frugt, vil Tiden lære. Tilmed affekterer han her monarchiam scholasticam, hvilket ikke vil gaae af uden Collegarum total Ruin og Foragt. Aarsagen, som animerer ham hertil, er, at han har Luxdorph, Biskoppen Kingo og Provsten Frederik Brandt paa sin Side, hos hvilke jeg erfarer, at det er vel gjort, hvad han gjør. Jeg vilde ønsket, at Mag. Simon maatte forblevet stedse her ved Skolen; thi af hans Konversation og billige Moderation, som han brugte udi Skolen, havde jeg, hvor længe det end skulde varet, ikke blevet

Han blev 2 Maj 1692 gift med Agnete Portuan, Enke efter Sognepræsten Mag. Brandt i Nykjøbing. Om hans Børn vides kun Lidet. Af Naskov Kirkebog erfares, at 2 Juni 1694 blev i sl. Jens Jakobsens indsprinklede Begravelse under Koret i Naskov Kirke nedsat et Barn af Mag. Peder Højelse, hidført fra Nykjøbing.[1]) En Datter af Højelse, Magnille, blev gift med Hr. Johannes Clod, først tydsk, siden dansk Præst paa Vemmetofte, men havde ingen Børn.[2]) Sønnen Anders Højelse

kjæd af. Sed novus rex, nova lex scindunt animos: saa gaaer det og her. Skulde det derfor komme til det extremum, at jeg formedelst hans Importunitet skulde valedicere (thi ingen Ting er mere fortrydelig, end fastus infesti semper vultus), vilde jeg ønske, at jeg fremdeles maatte have en gunstig Patron udi Eder." o. s. v. — I Bircherods Dagbog for 1687 (App. til Sept.) findes atter et Brev fra Snitger, dat. 20 Sept. 1687. Han skriver blandt Andet: „I Sandhed, jeg seer ingen Tegn til, at jeg skulde bekomme min Løn, som nu resterer snart fra 3 Aar. — Lønnen staaer, og Tiden gaaer. Rektor, som er Biskoppens partikular gode Ven, han faaer sin, men vi Andre Intet. — Og foruden at vi faaer ikke vores Salarium, saa er her ved Skolen Fortred mere end gemeen, formedelst at Rektor raader alene, saa man i saadan Tilstand nu enten faaer at være Dreng eller ogsaa qvittere, om man ikke vil taale deres fastidia. — Siden Dronningen Sal. døde, saa døde Lykken ogsaa for os docentes her, uden den som Biskoppen des bedre ynder." — Under 21 Okt. antegner Bircherod, at han atter fik Brev fra Snitger, „fast af lige Indhold med det forrige forgangen Maaned og fuldt af Misfornøjelse over hans Rektors viderlig Konversation saavelsom og hans Funktions ubelønnet travaille." — I samme Dagbog (App. til Oktbr.) anføres et nyt Brev fra Snitger, hvori han taler om sin „lumpne Conrectors Titel". — „Biskoppen lovede vel godt, sidst han var i Nykjøbing; mens jeg troer nok, at staaer det til Mag. Peder, saa skal det snart være forgjæt." (K. R.)

[1]) Sammesteds er maaske ogsaa hans Enke nedsat, ligesom hendes Broder, Mag. Jens Portuan fra Sorø, der blev begravet der 10 April 1690.

[2]) Jfr. Gjess. Jubell. II. 1, S. 234, Tab. I.

er (ifølge Distinktions-Protokollen) født 17 Febr. 1698, nævnes 1714 blandt Skolens Disiple, deponerede 1717, tog Attestats 23 Janv. 1719, blev Liv-Medikus hos Prins Karl og Prinsesse Sofie Hedvig, og døde som Etatsraad 14 Janv. 1775.[1])

Ved sit Ægteskab fik Højelse Formue og skænkede heraf 21 Janv. 1699 til Skolen en Kapital paa 500 Rdd.[2]), men bedst gavnede han dog Skolen ved sin personlige Dygtighed.

24. **Mag. Gregers Maschwedel**, en Søn af Hr. Baltasar Kristoffersen Maschwedel, Sognepræst i Karleby, er dimitteret fra Nykjøbing Skole 1694,[3]) blev Subrektor ved Skolen i Efteraaret 1696,[4]) opsteg da til Rektoratet ved Mag. Højelses Død, og fik sit Kalds-Brev af Biskop Kr. K. Müller, dat. 25 April 1704. Efter 30 April at være kreeret til Magister, blev han 15 Maj indsat som Rektor, men beklædte ikke dette Embede i fulde to Aar, da han 3 April 1706 blev kaldet til Sognepræst i Saxkjøbing. Han ordineredes i Nystæd Kirke 23 Juli[5]) og døde 21 Febr. 1723. — Først ægtede han sin Formand Mag. Winterbergs Enke Ide Magrete Brandt[6]), og efter hendes Død Sara Katrine Greve,[7]) en Datter af Kaspar Greve paa Sæbyholm. Hun giftede sig igjen 9

---

[1]) Jfr. Giess. Jubell. II. 2, S. 317.

[2]) Hoffm. Fund. VI. S. 175.

[3]) Hans Navn findes blandt Disiplene fra Aaret 1689. At 1694 er Dimissions-Aaret, er en Meddelelse af Hr. Kall-Rasmussen.

[4]) Ifølge Thur. valv. ap. „Scholæ hujus per septennium et semestre spatium vice Rector."

[5]) Ifølge Bircherods Dagbog. (K. R.) — Thur. valv. ap. sætter 13 August.

[6]) Se ovenfor S. 14 og 46.

[7]) Med hende kan han først være bleven gift efter 1716, thi 18 Okt. d. A. nævnes hun som Fadder i Nystæd Kirkebog „Mademoiselle Sara Katrine Greve fra Sæbyholm".

Marts 1731 med Hr. Ludvig Jakobsen Reus, Kapellan i Nystæd (død i April 1742).

25. Mag. Johan Thomæsen Fischer[1]) maa være bleven Student omtrent 1698, thi 1699 blev han Bakkalavr. 30 April 1704 tog han Magister-Graden, og blev 17 April 1706 af Bisp Kr. R. Müller kaldet til Rektor i Nykjøbing, hvilken Kaldelse Kongen stadfæstede 24 April. — 1713 udnævntes han til Assessor consistorii, og 1714 til Landsdommer over Lolland og Falster, hvilket Embede han — mærkeligt nok — beklædte tilligemed Rektoratet lige til sin Død.[2]) Han blev begravet 28 April 1718.

1711 ægtede han Marta Brinck, født 1696, død 1758, en Datter af Mag. Ivar Brinck, Provst og Sognepræst ved Nikolaj Kirke i Kjøbenhavn, og Sofie Hansd. Sejdelin.[3]) Hun blev 1720 gift igjen med daværende Bogholder ved det ostindiske Kompagni, siden Etatsraad Fredrik Holmsted.[4]) Af hvert Ægteskab havde hun tre Børn, med Mag. Fischer disse tre:[5])

---

[1]) Om Mag. Fischers Slæg's-Forholde kan kun gives den Oplysning, at han var Broder til Lorens Fisker (født 24 Juli 1684) der var Amtsforvalter i Nystæd, død i Janv. 1757 som Byfoged i Kbhavn. Se S. 20 Noten.

[2]) Dette ser man af Eftermandens egenhændige Optegnelse i Skole-Bogen: „Efftrat Sl. Assessor Fischer, forrige Rector her ved Skolen Ved Doden Var afgangen, er ieg Niels Hiort bestikked igien at Være Rector her Ved Skolen."

[3]) Giess. Jubell. II. 2, S. 295—97.

[4]) Holmsted var da Enkemand. Han havde 17 Avg. 1710 haft Bryllup med Mette Fischer († 1718), formodentlig en Søster til Rektoren.

[5]) Om disse Børns Efterslægt henvises til det anførte Sted hos Giessing. Ogsaa Lengnick har leveret en Stam-Tavle over Mag. Fischers Børn, i hvilken dog de fleste Feil, der alt findes hos Giess., ere medtagne og nogle flere tilføiede. Den er ikke gjennemført til Nutiden, men standser, hvor Giess. standser.

1) Ambrosia Fischer, døbt 8 Juli 1712, død 16 Maj 1765 i Kjøbenhavn, gift 19 Juli 1730 med Hr. Peder Orsleff, dengang Kapellan ved Holmens Kirke i Kjøbenhavn, 1733 Sognepræst i Helsingør, død 10 Juni 1748. De havde 2 Sønner.

2) En dødfødt Datter, begravet 29 Okt. 1714.

3) Johanne Fischer, døbt 5 April 1716, død 1752...54, først gift 14 Maj 1732 med Hr. Nils Barfod (Søn af Admiral Nils Barfod, f. i Kbhavn 11 Juni 1696, Præst i Kallundborg i Dsbr. 1727, Stiftsprovst i Kristiania 28 Nov. 1732, død 10 Maj 1739), atter gift i Januar 1743 med Hr. Rasmus Paludan (f. i Kristiania 26 Febr. 1702, Tolvpræst ssteds 3 Marts 1730, Præst i Stege 30 Dsbr. 1740, Stiftsprovst i Kristiania 22 Marts 1743, Konsistorialraad 1749, Bisskop i Kristiansand 3 Dsbr. 1751, død 1759). Af første Ægteskab havde hun tre Sønner og to Døtre, af sidste en Søn og sex Døtre.

26. Mag. Nils Hjort blev 1710 Rektor i Naskov, tog 4 Maj 1712 Magistergraden, og fik da 3 Juni 1718 af Bisskop Lodberg Kalds-Brev paa Nykjøbings Rektorat, stadfæstet af Kongen 25 Juni. 22 Juli 1718 blev han indsat, men med hvad Frugt han forrettede sit Embede, lader sig nu vanskelig sige. Saa meget er derimod vist, at han var aldeles udygtig til at bestyre Skolens Penge-Sager. Han kunde ingen Regnskaber aflægge, og da denne Skoles Midler vare betydeligere, end de fleste Skolers i Landet, maatte Bisskoppen af den Grund suspendere ham 20 Juni 1720. En Provste-Ret nedsattes over ham, og da man kom under Vejr med, at han havde opstillet falske Udgifts-Poster, samt at Disciplene i de to Aar, han havde været Rektor, kun havde faaet meget Lidet af de dem tilkommende Stipendier,

blev han arresteret, og hans Sag iøvrigt ført for verdsligt Forum, først for Nykjøbings By-Ting, siden for Lands-Tinget. Han dømtes fra sit Embede, alle hans Ejendele solgtes ved Avktion, men de løbe kun op til 25 Rbd. Han drog da til Kjøbenhavn, hvor han skal være død som Politi-Betjent. — „Han var hengiven til at spille og leve for frit, saa Bispoppen raadede ham til at resignere, at han ej skulde blive afsat, saa altfor regelret tør han ikke have været i sit Embede." [1])

27. Mag. Johan Kastrup var her fra 1720 til 1724, da han blev Kapellan i Nysted. (Se Kippinge i Nørre-Herred.)

28. Mag. Lavrits Hammer er født 1693 i Sælland, hvor Faderen var Birkedommer, men Slægten skal ellers være fra Norge. [2]) Han var først Hører ved Frue

---

[1]) Ifølge Bl. Ms.; men naar samme Ms. antager, at „han undgik Afsættelsen ved at modtage Bispoppens Advarsel og resignere i Tide, gik saa og hos Politimæster Himmerig blev Betjent" — da er det Første baade ifølge Skole-Bogen og Rets-Protokollen urigtigt, og det Sidste synes heller ikke at kunne være saa, da Hans Himmerich først blev Kjøbenhavns Politimæster 1726. (Tauber: Samling til Aalborg Katedr.-Skoles Hist. 1ste Hefte S. 54.) Det er sammesteds fejlagtigt, at Hiort skulde have tiltraadt Rektoratet 1716, og hans Eftermand være indsat 1718.

[2]) Om hans Familie kan ingen anden Oplysning gives, end at han vides at have haft følgende Søskende:
1) Nils Hammer, død 30 Janv. 1739 som Hospitals-Forstander og Borgermæster i Nykjøbing.
2) Morten Hammer, født 1701, begr. 31 Oktbr. 1757 som Byfoged i Saxkjøbing.
3) Gert Hammer, Tolder i Rønne paa Bornholm.
4) Maria Hammer, gift 19 Oktbr. 1727 med konst. Regimentsskriver Søren Thamsen i Nykjøbing.
5) Karen Hammer, begr. 1 Juli 1734, gift 12 Oktbr. 1731 med Guldsmed Jakob Synderborg Nykjøbing (begr. 23 April 1746).

Skole i Kjøbenhavn, og tog som saadan (5te Klasses Hører) Magister-Graden 30 Juli 1722, dernæst Hovmester for de unge Herrer Gyldenkrone hos Geheimeraad Moth, endelig 3 Marts 1724 kaldet til Nykjøbings Rektorat, hvilket han beklædte til sin Død. Han blev begr. 30 Sept. 1729. 28 April 1724 blev han gift med Magdalene Sibylle Rodriguez, en Datter af Mag. Fredr. Kristian Rodriguez, Sognepræst i Naskov, sidst Sognepræst til Trinitatis Kirke i Kjøbenhavn (død 1726). Hun blev atter gift 1733 med Løjtnant Fredrik Kaas, der boede og døde paa Skodborghus. Hun døde paa Faarup 29 Dsbr. 1753. Hendes Børn med Mag. Hammer ere:

1) Fredrik Kristian Hammer, født 26 Febr. 1725, Student fra Nykjøbing Skole 1744, Hører og Kantor i Ribe 1746, Sognepræst i Hviding i Ribe Stift 1750 (eller 1751), død 18 Febr. 1764. Gift med Inger Katrine Fog, en Datter af Formanden i Hvidding, Provst Klemens Fog.
2) Morten Vilhelm Hammer, døbt 3 Febr. 1728, blev Skolelærer i Vedel i Slesvig.
3) Kristian Mattias Hammer, døbt 10 Maj 1729, begr. 14 Okt. s. A.

29. Mag. Peder Jonsen er født af fattige Forældre i Nykjøbing, hvor han blev sat i Skole. 1711 blev han Student, kort efter Præseptor for Provsten Mag. Engbergs Børn i Stubbekjøbing, hvorfra han 1713 blev ansat som nederste Hører ved Skolen i den bortrømte Vingaards Sted. 1722 eller 23 blev han beskikket til Rektor i Nystæd efter Hr. Nils Sølle, der var bleven Præst paa Bogø. Endelig blev han 7 Okt. 1729 af Biskop Lodberg udnævnt til Rektor i sin Fødeby, og fik kgl. Stadfæstelse 4 Novbr. Efter en nidkjær og virksom Embedsførelse døde han 4 Marts

1757, og havde da været Skolemand i 44 Aar. I sine sidste 13 Aar havde han sin Stifsøn og Eftermand til Medhjælper i Rektoratet. 20 Juli 1732 tog han Magister-Graden, men har iøvrigt ikke beriget vor Litteratur. Rhode[1]) beretter, at han har været en god Poët; i saa Fald have hans Poesier næppe overlevet ham.

Som Rektor i Nystæd giftede han sig 28 Juni 1726 med Magrete Rhold, født 6 Avg. 1688, død i Juli 1750, en Datter af Sognepræsten i Nystæd, Mag. Albert Rhold, samt Enke efter Mag. Frans Fredriksen Monrad, død 1721 som Sognepræst til Rold og Vebbestrup i Viborg Stift, med hvem hun havde Bryllup 23 Sept. 1716.[2]) Med Mag. Jonsen havde hun ingen Børn.

30. Mag. Fredrik Monrad er født af ovennævnte Forældre i Rold 1717, dimitteredes af sin Stiffader fra Nykjøbing Skole 1737, tog 1742 Magister-Graden, og blev f. A. ansat som øverste Hører ved Skolen. 17 Febr. 1744 fik han kgl. Bestalling som **Rector adjunctus**, og senere af Kong Fredrik V Løfte om Sukcession. Ved Mag. Jonsens Død blev han virkelig Rektor 1757, og døde i Embedet 1 Juni 1780, efter at have tjent Skolen med Ære i 38 Aar.

Han var gift med Kristine Suhr, født 1717, Datter af Mag. Peder Suhr, Sognepræst i Utterslev, og

[1]) Falst. Hist. S. 90.

[2]) Paa den Monradske Stam-Tavle i Gjess. Jubell. III. S. 227 nævnes af disse Forældre kun den ene Søn, Mag. Fredrik Monrad, der blev Rektor i Nykjøbing efter Stiffaderen. men af Nykjøbings Kirkebog erfares, at de i det Mindste have haft to Sønner foruden ham, nemlig:
1) Peder Albert Monrad, dimitteret fra Nykjøbing Skole 1739, begr. 18 Martis 1740, 21 Aar gl., Studiosus.
2) Frans Monrad, „Rektor Jonsens mindste Stifsøn“, begr. 18 Jan. 1737.

Maren Schandorf. — Hun havde ingen Børn og døde i Nykjøbing 27 Nov. 1782.

31. Mag. Lavrits Smith[1]) er født 12 April 1753 i Kjøbenhavn, hvor Faderen Hans Jørgen Smith var Toldbetjent, Moderen Anne Kristiane Schytte. Efter privat Undervisning sattes han 1765 i Kjøbenhavns Skole, hvorfra han 1772 bleb dimitteret. Næste Aar tog han anden Examen og Baffalavr-Graden, og fik kort efter Kloster og Regents. 1776 blev han Lærer ved Landkadet-Akademiet, og 1779 blev det ham tillige af Kongen paalagt at holde offentlige Forelæsninger for Landofficererne, hvorefter han s. A. udnævntes til Professor i Filosofien og erholdt Rang med Universitetets Professorer 1780 ansattes han som Lærer for Søkadetterne, og i Efteraaret s. A. blev han Rektor i Nykjøbing, men i Slutningen af 1781 forflyttedes han i samme Egenskab til Trondhjems Skole, og blev strax Medlem af det Norske Videnskabers Selskab. Herfra blev han 3 Juni 1785 kaldet til Sognepræst for Vejle og Hornstrup i Ribe Stift, og 17 Sept. ordineret i Ribe af Biskop Tønne Bloch. 1786 valgtes han til Provst. 8 Febr. 1788 udnævntes han til Sognepræst for Fredriksberg og Hvidovre, 9 Janv. 1789 til nederste Kapellan ved Holmens Kirke i Kjøbenhavn, og fik s. A. Diplom fra Göttingen som **Dr. theol.** 12 Okt. 1792 blev han udnævnt til Slotspræst for Fredensborg og Sognepræst for Asminderød og Grønholt. Men han var næppe kommen her, før hans altid svage Helbred forværredes i den Grad, at han slet ikke kunde forrette sit Embede. For stedse at kunne have dygtige Læger om sig, flyttede han til

---

[1]) Hans Levnet findes vidtløftig behandlet i Fallesens Magasin IV. S. 623—636, hvor den Besynderlighed maa bemærkes, at hans Fødsels-Aar først er angivet til 1753, siden — i hans Gravmindes Indskrift — til 1754. — Jfr. Nyerup S. 561—62.

Kjøbenhavn, og fik i Begyndelsen af 1794 udnævnt sig en personel Kapellan, Hr. Wittendorf (død 1835 som Præst i Hvirring), der skulde bestyre Embedet paa hans Vegne, men inden han ordineredes, døde Professor Smith i Kjøbenhavn 22 Marts 1794, og blev begravet paa Holmens Kirkegaard, hvor hans tidligere Tilhørere ved Subskription opreiste ham et Marmor-Monument 8 Okt. 1795. Hans Karakter var ædel, hans Temperament fyrigt og lidenskabeligt, hvorfor han ogsaa idelig attraaede Forandring. Han var overordentlig afholdt som Taler, og hans mange Skrifter vidne om sund og grundig Tænkning. En stor Del af disse vare Smaataler, Programmer og Strids-Skrifter, der kun havde Interesse for Samtiden, men hans berømte Værk „om Dyrenes Natur og Bestemmelse“ vil altid hævde ham en værdig Plads blandt danske Forfattere. — Hans Virksomhed i Nykjøbing var for kort til at have Betydning for Skolen.

Han blev 1779 gift med Kristiane Fredrikke Speerfeldt, født i Pyrits i Pommern. Hun overlevede ham uden Børn.

32. Mag. Mattias Bastholm er født 31 Avg. 1745 i Kjøbenhavn, hvor Faderen Hans Bastholm[1]) var Krigsraad og Divisions-Kvartermæster (død hos Sønnen i Nykjøbing 1798, begr. 29 Sept., 88 Aar gl.); hans Moder var Klara Hosum. Han blev 1764 Student fra Kjøbenhavns Skole, 30 Juli 1765 Bakkalavr, 1767 Hører

[1]) Dennes andre Børn vare:

1) Kristian Bastholm, Konfessionarius. (Se Ers. I. S. 76—80.)
2) Jens Jakob Bastholm, Kammerraad, Renteskriver, † 1805.
3) Nikolaj Abraham Bastholm, f. 28 Maj 1754, afgik af Søetaten som Kaptejn-Løjtnant 6 Marts 1789, død i Nykjøbing 1800, begr. 14 Avg.
4) Magrete Hedvig Bastholm, gift med Kammerraad Lorens Oxholm i Trondhjem.

paa Herlufsholm, og efter at have forrettet dette Embede i 14 Aar, blev han i Slutningen af 1781 kaldet til Rektor ved Nykjøbing Skole, da han s. A. havde taget Magister-Graden. Ved de lærde Skolers Omordning blev han 5. Sept. 1806 entlediget, og døde som Emeritus i Nykjøbing 1812, begr. 22 Juni.

Professor Melchior nævner i sin „Herlufsholms Historie" Mag. Bastholm blandt denne Stiftelses dygtigste Lærere, der fortjene Berømmelse for deres Flid og heldige Anvendelse af deres Kundskaber. Dette synes ikke at have været det enstemmige Vidnesbyrd for hans Rektor-Virksomhed. Af hans Disiple omtales han gærne som en skikkelig Mand, men temmelig indskrænket baade med Hensyn til Aands-Evner og Kundskaber, saa han i det Hele skal have været lidet skikket til at styre en Skole. Men da denne Bedømmelse af Manden hidrører fra hans ældre Aar, kan han jo godt som yngre have udviklet Virksomhed og en vis Dygtighed som Lærer. Der skyldes ham Ros for, at han ved denne Skole fik afskaffet den fra de ældste Tider nedarvede Skik, at Disiplene skulde gaa omkring i Byen med en Bøsse, at indsamle Skillinger for Indbyggernes Dyrre[1]). Da Bastholm nemlig kom til Skolen, bade de vorne Disiple alle med een Mund, at de maatte være befriede herfor, „da de hos Mange af den nedrige Klasse bleve slet og uhøfligt begegnede, ja Nogle lagde i Bøssen en hel halv Skilling," — og efter at have undersøgt Skolens økonomiske Tilstand og fundet denne blomstrende, fritog Bastholm Disiplene for dette nedværdigende Betleri, men — erholdt strax Aaret efter

[1]) Mærkeligt nok var det i Skole-Forordn. 11 Maj 1775 § 82 udtrykkelig blevet bestemt, at en saadan Bøsse skulde ombæres, hvor det tilforn havde været Skik. I Vordingborg og maaske i flere Skoler vedblev denne Ombæren indtil Reformen 1806.

en Udsættelse i sit Skole-Regnskab, fordi ingen Bøsse-Penge vare opførte. Han svarede, at han hellere, hvis Dhrr. Direktører befalede det, vilde betale disse Bøsse-Penge med 10 Rbd. aarlig af sine egne Penge, end „udsætte unge Mennesker, der bør vænnes til Ærekjærhed, for visse Folks Grovheder." — I en Skrivelse, dat. 5 Juli 1783, resolverede da Stiftamtmand Wind og Biskop Ramus, „at denne Bøsse — ifølge Mag. Bastholms gjorte Forslag — ikke mere skulde omværes".

Det Eneste, som Mag. Bastholm har udgivet, er hans „Grækiske og romerske Guderlære. Kbh. 1780."

Han ægtede 12 Dsbr. 1787 Elisabet Schiønning, f. 1738, først gift med Kaptejn Schrødter, efter hvis Død hun 7 Janv. 1767 ægtede Kjøbmand Kaspar Nilsen Wandel i Nykjøbing (død 2 Dsbr. 1786). Hun døde en Maaned før sin Mand (begr. 23 Maj 1812). Af sine 2 første Ægteskaber havde hun Børn, men med Mag. Bastholm ingen.

33. Dr. Søren Niklas Johan Bloch er født 13 Febr. 1772 i Middelfart, hvor Faderen Hr. Tønne Bloch (død 6 Sept. 1803 som Dr. theol. og Biskop i Odense) da var Sognepræst. Efter privat Undervisning sattes han 1784 i Ribe Skole, hvor Faderen 1775 var bleven Biskop, og da denne 1786 blev Biskop i Fyn, sattes Sønnen s. A. i Odense Skole under Rektor Prof. J. H. Tauber, hvis Eftermand Prof. Ole Kraft 1788 dimitterede ham til Universitetet, hvor han især studerede Filologi, og 22 Juni 1793 tog Skole-Embeds-Examen med bedste Karakter. Hans Ønske nu at komme i Virksomhed som Skolemand opfyldtes snart, idet han 10 Sept. s. A. blev udnævnt til tredie Lekties Hører ved Odense Skole, hvor han tillige i Januar 1794, da det ledigblevne Rektorat efter Kancelliets Befaling skulde forblive ubesat indtil en paatænkt Reform af Skolen kunde iværksættes, konstitueredes til som

Subrektor at besørge Rektors partes i Mæster-Lektien. Dette vedvarede til 1798, da Rektoratet igjen blev besat. Imidlertid var han steget op til øverste Hører, og havde 1 Sept. 1796 disputeret for Doktor-Graden i Filosofien. 16 Maj 1800 blev han beskikket til Konrektor ved samme Skole, hvor han efter dens Reform 1802 tillige fungerede som Overlærer i Græsk og Dansk. 5 Sept. 1806 blev han i Anledning af den almindelige Skole-Reform udnævnt til Rektor i Nykjøbing, 28 Janv. 1812 Ridder af D., fik 29 Avg. 1815 Prædikat af Professor, og blev samme Dag beskikket til Rektor i Roskilde, i hvilket Embede han endnu lever, blev 28 Juni 1840 Dannebrogsmand, og fik ved sit Jubilæum 10 Sept. 1843 Etatsraads Titel.[1])

Sin første Kone Magrete Magdalene Hensler (f. 23 Marts 1774) ægtede han 27 Nov. 1794. Hun var en Datter af Bendix Vilhelm Hensler, Generaladjutant og Eskadronschef ved det fynske Dragon-Regiment (død 28 Maj 1789), — og døde 11 Sept. 1821, efterat have født ham 4 Døtre, foruden en Søn, der døde som Barn. 11 Okt. 1823 ægtede han sin anden, nulevende Hustru, Henriette Marie Holmer, f. 18 Sept. 1791, en Datter af Hospitalsforstander Peter Holmer i Odense (f. 21 Juni 1752, død 23 April 1833), og Charlotte West (f. 17 April 1760, død 18 Nov. 1829), Præsten Hans Sakarias Wests Datter i Mesinge. — Med hende har han tvende Sønner. Hans 6 Børn af bægge Ægteskaber ere:

1) Magrete Kristiane Marie Bloch, f. 7 Janv. 1798, først gift 4 Juni 1819 med Dr. phil. Hans Peter Thrige, Overlærer ved Roskilde Skole, f. 9 Janv. 1792, død 14 Janv. 1827; anden Gang gift 24 Sept. 1835 med

[1]) Erslew I. S. 150—155 Blochs Roskl. Domsk. Hist. I. S. 79—90. Hundrups biog. Efterr. S. 71—73.

Dr. jur., Etatsraad Povl Kristian Ditlev Paulsen, Professor i Kiel, f. 10 Janv. 1798. Af første Ægteskab havde hun 2 Børn, der skulle nævnes paa Stam-Tavlen over Familien Koch, af sidste 2, nemlig:

1) Thorvald Vilhelm Paulsen, f. 1 Janv. 1837, Discipel i Roskilde Skole.

2) Thora Alvilda Paulsen, f. 19 Juni 1843.

2) Charlotte Amalie Bloch, f. 14 Avg. 1799, gift 13 Dsbr. 1823 med Legationsraad Jakob Bredow Heide, f. 20 Janv. 1794, entl. 1848 som Chef for Expeditions-Kontoret under det udenlandske Departement. De have 4 Børn:

1) Andreas Kristian Heide, f. 26 Sept. 1824, Student 1842, studerer Theologi.

2) Antonie Vilhelmine Heide, f. 8 Maj 1826.

3) Marie Magrete Elisabet Heide, f. 6 Maj 1828

4) Thora Georgine Heide, f. 28 Maj 1836.

3) Antonie Vilhelmine Bloch, f. 9 Maj 1801, ugift.

4) Thora Alvilde Bloch, f. 6 April 1802, død 14 Marts 1834, gift 6 April 1826 med ovennævnte Dr. juris Paulsen. Havde een Datter: Sofie Marie Magrete Paulsen, f. 11 Sept. 1829

5) Valdemar Tønne Bloch, f. 9 Maj 1826, Student 1843, studerer Filologi.

6) Karl Peter Avgust Bloch, f. 28 Sept. 1829, Student, studerer Forstvidenskaben.

34. Thomas Trojel er f. 15 Dsbr. 1774 i Odense, hvor hans Fader, den for sin bidende og burleske Vittighed bekjendte Hans Jørgen Trojel da var Prokurator (død som Raadmand sammesteds 19 Nov. 1809), Moderen var Magdalene Hedvig Schmalz. 1790 blev han Student fra Odense Skole, tog 20 Okt. 1794 theol. Embeds-Examen

med Laud., og ansattes strax efter som Hører i sin Fødebys Skole, hvor han 6 Okt. 1802 udnævntes til Overlærer, beskikkedes 7 Maj 1811 til Rektor i Frederits, hvorfra han 29 Avg. 1815 forflyttedes til Nykjøbings Rektorat. 1 Nov. 1828 fik han Prædikat af Professor. Da han efter flere Aars tiltagende Svaghed indsaa, at han ikke længere kunde virke til Gavn for Skolen, blev han efter Ansøgning entlediget 21 Marts 1837, og døde i Nykjøbing 24 Juli 1839.

Han blev 2 Janv. 1809 gift med Vibeke Trojel, f. 2 Avg. 1789, død 23 Okt. 1815, Datter af kgl. Godsinspektør Frans Vilhelm Trojel til Anneberggaard og Magrete Kristine Hansen. De havde kun een Datter: Johanne Magdalene Kristine Vilhelmine Trojel, født 25 Okt. 1809, gift 27 April 1832 med Kjøbmand Markus Kristian Mackeprang i Nykjøbing.

35. Erik Peter Rosendahl[1]) er født 30 Juli 1792 i Hatting i Aarhus Stift, hvor hans Fader, Konsistorialraad Hans Rosendahl (født 5 Sept 1756, død 18 Juni 1843) var Sognepræst, Moderen, som endnu lever, er Gedske Kirstine Thorup (født 3 Dsbr. 1764), Datter af Præsten Erik Thorup i Løsning. 1811 blev han af Prof. Ole Worm dimitteret til Universitetet fra Horsens, hvor han 7 Nov. 1812 ansattes som Adjunkt, efterat han 7 April s. A. havde taget den filologiske, og 5 Okt. s. A. den filosofiske Examen (Laud.). I Efteraaret 1815 forlod han denne Stilling og drog til Kjøbenhavn for at fortsætte sine Studeringer, hvilke en Øjensvaghed dog nødte ham til at afbryde. 1818 valgtes han til Bestyrer af Skolen i Frederits, som han paany aabnede 1 Juli, fik 25 Okt. 1825 Tilladelse til at søge overordnede Lærerposter ved de lærde Skoler, og be-

[1]) Avtobiogr. i Nykjøbings Skole-Program for 1841, Erslew II. S. 687—88.

stikkedes 8 April 1837 til Rektor i Nykjøbing, hvilket Embede han tiltraadte 10 Juli s. A.

Han giftede sig 24 Juni 1818 med Bodil Katrine Main (født 19 Juni 1794), en Datter af Toldbetjent Main i Horsens. Deres Børn ere disse:

1) Marie Kirstine Magrete Rosendahl, født 24 Juli 1819.
2) Emma Vilhelmine Rosendahl, f. 23 Marts 1821.
3) Hans Rosendahl, f. 27 Nov. 1822, Student.
4) Dagmar Katrine Rosendahl, f. 12 Juli 1824.
5) Oluf Worm Rosendahl, f. 5 Dsbr. 1825, Student.
6) Sofie Elfride Rosendahl, f. 15 Dsbr. 1826.

E. Hørere og Adjunkter ved Latin-Skolen. [1]

1. Nils Kristensen Odhsing synes at have været her 1629, var øverste Hører 1631, da han blev resid. Kapellan i Nykjøbing. (Se N.-Vedby Præster i Nørre-Herred.)

---

[1]) En fuldstændig Liste over disse lader sig vanskelig give, da Ingen forhen har samlet Materiale til en saadan. De efterfølgende Navne — og stort Mere kan for Mange ikke leveres — ere for Størstedelen tilfældigvis optegnede i Skole-Bogerne; lidt bedre Oplysning meddele Skifte-Protokollerne og Kirkebøgerne fra den Tid, de tage deres Begyndelse. Før 1629 er intet Navn fundet, der med Sikkerhed kan tillægges en Hører. — Det vilde nu være rigtigst at opstille en tredobbelt Række, næmlig en for 3die Lektie, hvis Hørere kaldtes „øverste Kollega" (Konrektor), en for 2den Lektie (Subkonrektor) og en for 1ste Lektie, der oprettedes 1636 for „Abecedariis og Donatistis", og hvis Hører skulde have Karleby Degne-Kald som Løn; men da der ikke altid — vel endog de færreste Gange — ved en Hørers Navn gives Oplysning om han har været øverste eller anden Kollega, vilde en saadan Klassedeling være vanskelig og usikker, hvorimod det skal blive bemærket, ved hvilken Lektie en Hører har været ansat, saa vidt det findes optegnet i Skole-Bogen.

2. Baltasar, nederste Hører, døde 1630.[1]) Det synes ikke urimeligt, at hans fulde Navn har været Baltasar Maschwedel (se nedenfor ved Karleby), en Søn af Slotspræsten.

3. Erik Bredal ansattes som øverste Hører efter Othsking, og rykkede 1633 op til Rektoratet. (Se S. 61.)

4. Johan Kristoffersen Bostell er født 1607, blev nederste Hører efter Baltasar, men havde forladt Skolen før Udgangen af 1631. 1638 blev han Rektor i Maribo, men det vides ikke, hvor han har været i Mellemtiden, maaske Hører i Maribo. 17 Juli 1639 blev han ordineret til Medtjener hos Hr. Isak Abrahamsen i Døllefjælde. Om han der er død, eller andensteds befordret, er ubekjendt.

5. Albert Andersen Bredal, Broder til Erik Bredal, er født i Rudkjøbing 1610, blev nederste Hører efter Bostell 2 Juli 1632, men da Broderen blev Rektor, rykkede han 16 Okt. 1633 op til øverste Lektie. 1635 blev han kaldet til Sognepræst i Øster-Ulslev paa Lolland, ordineret i Søllested Kirke 2 Juli. Han nedlagde 11 Maj 1645 sit Embede, formodentlig af Svagelighed, da han døde 2 Oktober s. A.

6. Povl Hansen Getzør fulgte efter A. Bredal som nederste Hører 1633, blev 1635 Sognepræst i Gunslev. (Se Nørre-Herred.)

7. Peder Nilsen Stub kom 1635 efter A. Bredal som øverste Hører, blev 1638 Sognepræst i Idestrup.

8. Albert Albertsen Ritz[2]) blev 9 Marts 1636

---

[1]) [1630] „Efter diße terminis bleff Skifft mellem S. Baltzar og Johan Bostell.“ (Skole-Bogen.)

[2]) Paa et Epitafium, der er bevaret fra Nykjøbing Kirkes „Restavration“, sees Malerierne af en kvindelig Figur imellem 2 mandlige med en særegen Indskrift under hver: A. „Er Salig Albret Al-

midlertidig antagen som nederste Hører under Rektor C. Bredals Udenlands-Rejse, paa den Betingelse, at han ved dennes Hjemkomst skulde „søge sig om anden Lejlighed". Dette gjorde han, og indgav 31 Avg. 1639 Ansøgning om Kapellaniet i Snøde paa Langeland, men da han ej opnaaede dette, erholdt han i Okt. s. A. Kaldsbrev paa det resid. Kapellani til Vestenskov og Kappel paa Lolland, ordin. af Bisskop Hans Mikkelsen 27 Oktbr. — I dette Embede er han uden Tvivl død.

9. Johan Petersen blev 12 Juli 1636 ansat som Hører i den ny oprettede Klasse for **Abecedariis** og **Donatistis**.

10. Jakob Dutzen havde en Tid været øverste Hører før han 1640 blev Rektor. (Se S. 63.)

11. Anders Hvid var Hører til 1638.

12. Nils Knudsen Arroensis[1]) er født paa Ærø 1614, blev 5 Maj 1638 Hører ved Skolen efter Anders

bertsøn ritz, Barnfød J Montroess J Schotland, oc døde Anno 1621. Den 10 Augusti. oc ligger her begraffuen for predigstol." B. „Er Salig Beritte Andersdatter, Barnfod her i Byen oc leffde med hindes S. husbond Albert Albertsøn vdi 16 Aar, oc Gud begaffuit hinde med 7 Sønner oc 2 Døtter, oc hun døde Anno 16.. Den ...." C. „Er Salig Jürgen Robbert Barnfød i Montroess i Schotland, oc døde Anno 16.. den .... oc findis Begraffuen." At vi i hine tvende have fundet Håreren Albert Ritz's Forældre, er vel utvivlsomt, ligesom at Moderen Birte Andersd., da hun opsatte Epitafiet, var gift igien med Jørgen Robbert. — Af de andre Børn kjende vi kun disse tvende: 1) Thomas Albertsen Ritz, f. 1613, blev 1652 Kapellan i Halsted paa Lolland. 2) Jakob Albertsen Ritz, fra 1640 til 1653 Rektor i Stubbekjøbing.

[1]) I Bl. Ms. om Præsterne i Vester-Hæsinge nævnes denne Nils Knudsen Arroensis, om hvem der siges, at han „uden Tvivl blev Hører i Nykjøbing Skole 5 Maj 1638 i Anders Hvids Sted." Naar dette sammenholdes med Rhode Falst. Hist.

Hvid, 30 Maj 1640 Rektor i Faaborg og 12 Janv. 1642 af Bisskop Hans Mikkelsen ordineret til Sognepræst i Vester-Hæsinge, hvor han døde 1 Febr. 1676.

13. Anders Minke skal ligeledes have været Hører under Dugens Rektorat.

14. Axel Bredal maa uden Tvivl have været øverste Hører ved Dugens Død. Paa dennes og Arvingernes Vegne overleverede han nemlig Skolens Regnskaber til Eftermanden i Rektoratet,[1]) en Forretning, der ene synes at kunne tilkomme øverste Hører. Ellers forekommer hans Navn ikke.

15. Jørgen Knudsen var Hører 1645 og har i Okt. 1646 skrevet sit Navn **Georgius Canuti** under et Skole-Regnskab næst efter Rektor, har altsaa da været øverst Hører.

16. Jesper Pedersen har skrevet sit Navn **Casparus Petri** under samme Regnskab som nederst Hører.

17. Lavrits Pedersen findes 2 Marts 1648 som Fadder i Stubbekjøbings Kirkebog, hvor han nævnes „Hører i Nykjøbing".

18. Rasmus Madsen var en af hine gamle Disiple, der bleve gaaende i øverste Klasse, uden at lade sig dimittere, da han fandt rigelig Ernæring som Løbe-Degn. 1646 begyndte Rektor at bruge ham som Hører i Donatist-Lektien, maaske efter den ovennævnte Johan Pedersens Afgang, og han forblev da i denne Post til sin Død. Han blev

S. 85, hvor der siges om Rektor Dugen: „Var meget elsket af sine Hørere Niels Knudsen Tandrup og Anders Minke". — formodes disse Trende af Navnet Nils Knudsen at være samme Person, da det ikke er usandsynligt, at den aldrig nøjagtige Rhode har givet ham Navnet Tandrup istedenfor Tranderup, der er en Kirkeby paa Ærø. At Anders Hvid og Anders Minke, hvis Navne vi kun kjende af de her anførte Kilder, ligeledes ere een Mand, ere vi vel mindre berettigede til at slutte.

[1]) Se Dugen blandt Rektorerne. S. 63 Not. 3.

begravet 20 Juni 1682. Der kunde for ham ikke være Tale om nogen Oprykning i de højere Lektier, da han kun var Alumnus og ikke Studiosus, men hans Embede har dog vist været det mest indbringende ved Skolen, da han — allerede 1648 — tillige var Klokker og Bedemand i Nykjøbing, hvilken Bestilling i Dronning Sofia Amalias Gavebrev 1680 blev bestemt altid at skulle følge tredie eller nederste Hører. Desuden havde han Indtægterne af Ønslev Degne-Kald, imod at han der skulde holde en Substitut, — hvilket dog 1678 er ombyttet med Tingsted Degne-Kald.[1]) Han var først gift med Karen Larsdatter (død 1678), og kort efter med Gertrud Larsdatter, men efterlod ej Børn.

19. Kristen Klemensen blev øverste Hører i Marts 1649.[2])

20. Anders Jespersen nævnes som Hører 1653.

21. Klavs Ditlevsen Heiche var øverste Hører 30 April 1658, blev 1660 Sognepræst i Kippinge. (Se Nørre-Herred.)

22. Fredrik Pedersen var 30 April 1658 anden Hører, men ved Heiches Forflyttelse rykkede han 22 Maj 1660 op til øverste Lektie. Endnu i Juni 1664 nævnes han som Fadder i Kippinge Kirkebog: „Hypodidaskalus i Nykjøbing."

---

[1]) Skjøndt det 1636 blev fastsat, at nederste Hørers Løn skulde være Karleby Degne-Kald, er dog dermed snart sket en Forandring, thi i Skole-Bogen findes en „Contract Imellem Nykiobing skoles Collegam Rassmus Madtzen, Degn till Ønsløff och hans Vicarium Frantz Hanssen 1648". — Denne Bestemmelse omtales siden saaledes: „Disse twende Sogner, Ønßløff oc Tingsted, hafver dend Nederste hører Ved Skifftelse nydt, først det eene, saa det Andet, men fyrst Ønßløff, oc det fyrst Rasmus Mazen, men nu blifver̃ jefnlig ved Tingsted. (Dette tegnett 1678. 9.ᵇ 8br.)"

[2]) Rektor Horbelovs Ord i Skole-Bogen ere disse: „Fra denne thied leffverede ieg Christen Clemendsen Scholens tertiam."

23. Wessel Henriksen Barthling kom i Forriges Sted som anden Hører 1660. Om han siden er rykket op, vides ikke, men 1666 ordineredes han til residerende Kapellan i Nykjøbing. (Se S. 40.)

24. Just Valentin Fulda havde en Tid været øverste Hører, da han 1670 blev Rektor. (Se S. 68.)

25. Lavrits Hansen er født i Nykjøbing 1635, men gik i Slagelse Skole, hvorfra han 7 Juni 1655 findes indskreven ved Universitetet. Han var i Kjøbenhavn under Beleiringen, tog siden Attestats med Illum, og blev uden Tvivl 1666 efter Barthling anden Hører ved Nykjøbing Skole. Samme Dag som Fulda indsattes til Rektor, rykkede han i dennes Sted op i øverste Lektie 19 April 1670, men i Fasten 1671 blev han kaldet til Sognepræst i Radsted paa Lolland, fik 22 Marts sit publ. testim., ordineredes 4 April af Biskop Nils Bang, og døde 17 Janv. 1690.

26. Knud Mogensen Hosum blev samme Dag, 19 April 1670, indsat i anden Lektie, 1675 blev han Rektor. (Se Ønslev Præster i Nørre-Herred.)

27. Johannes Bidstrup kom uden Tvivl efter Hosum som anden Hører i Foraaret 1671, forflyttedes samme Dag, denne blev Rektor, 28 Maj 1675, til øverste Lektie, og blev i Juni 1676 kaldet til Kapellan hos Hr. Lavrits Hansen, Sognepræst paa Fæjø. Hvor han efter dennes Død (1679) er kommen hen, vides ej, men han blev ikke Eftermand. Hans Plads her ved Skolen stod ledig over et Aar

28. Eskil Avgustinsen Schandorf blev ligeledes 28 Maj 1675 indsat til Hører i anden Lektie, hvorfra han 1677 eller 78 blev Sognepræst i Lillebrænde. (Se Nørre-H.)

29. Karsten Thomæsen Olstrup var Hører fra

28 Janv. 1679 til Begyndelsen af 1683, da han blev resid. Kapellan i Nykjøbing. (Se S. 41.)

30. Peter Zitscher[1]) er født 13 Marts 1652 i Kjøbenhavn, hvor Faderen Ulrik Zitscher var kgl. Herold. Han blev opdragen paa Dronning Sofia Amalias Bekostning, der først holdt private Lærere til ham, satte ham da i Kolding Skole, hvorfra han i sit 15de Aar sendtes til Universitetet, rejste da i mange Aar udenlands, og blev ved sin Hjemkomst indsat til Konrektor i Nykjøbing Skole 22 Juli 1679, paa hvilken Dag Mag. Aarhus ogsaa indsattes til Rektor. Zitscher var her ikke et fuldt Aar, resignerede 22 Maj 1680, og efter en anden Udenlands-Rejse paa 4 Aar, blev han bemeldte Dronnings Hof-Prædikant. Efter hendes Død næste Aar 1685 blev han Slotspræst i Glykstad, og 8 Aar efter Præst og Provst i Tønder, hvor han døde 20 Maj 1697. 28 Maj 1690 tog han Magister-Graden. Han var gift med en Datter af Forvalter Simon Walther paa Hellerup i Fyn.[2]) Rektor Aarhus skriver om Zitscher i Skole-Bogen, at han var „et godt og meget bekvem Subjectus."

31. Nils Jørgensen Bring er født i Kippinge, hvor hans Fader Jørgen Nilsen Bring var Degn (død 17 Juli 1679), Moderen Katrine Gregersdatter (død 26 Maj 1678). Han blev Student fra Nykjøbing Skole og var 1677 Præseptor i Riserup Præstegaard. 27 Juni 1679 blev han indsat til Hører i Skolen „ad tempus", konfirmeret i denne Bestilling 12 Janv. 1680, og døde Aaret efter 24 Febr 1681.

[1]) Moll. Cimbr. litt. II. p. 1038, Zwerg. Sæll. Kler. Hist. S. 735–37.

[2]) Moll, Zwerg. Worm kalde hende Kristine, Bl. Ms. Barbara. Om hendes Familie se Stubbekjøbing i Nørre-Herred, hvor hendes Broder var Kapellan.

32. Peder Lerche kom uden Tvivl efter Bring, og var Hører i Skolen fra 11 Sept. 1681 til 20 Okt. 1684. Efter den Tid forblev han i Nykjøbing, uvist i hvilken Egenskab.

33. Nils Thomsen Lyngbye[1]) er født 1759 i Hørby i Sælland, hvor hans Fader Hr. Thomas Nilsen Lyngbye var Præst, blev under Mag. Aarhus's Rektorat — uvist hvad Aar — Hører her ved Skolen, 1683 sin Faders Eftermand som Præst i Hørby, død 1705. Han var gift med Karen Rasmusd. fra Udby Præstegaard, men havde ingen Børn.[2])

34. Knud Lerche er født 12 Okt. 1658 i Nystæd, hvor Faderen Hr. Oluf Lerche var Sognepræst. 1684 findes han som Hører ved Skolen, og blev 14 Nov. 1685 kaldet til Sognepræst for Avnslev og Bogense i Fyn, hvor han døde 1711. I sit Ægteskab med Anne Sofie Ottosdatter, Enke efter Formanden i Avnslev, Hr. Søren Ebeltoft, og Datter af Sognepræsten Hr. Otto Rasmussen i Rønninge, havde han i det Mindste 3 Børn:

1) Oluf Lerche, Faderens Eftermand, død 1750.
2) Søren Lerche, Byskriver i Nyborg.
3) Otto Lerche, Student, siden Kæmner og Brygger i Kjøbenhavn.

35. Jens Rasmussen Snitger (skrives ogsaa Snidker og Snediker) er født i Nykjøbing, hvor hans Fader Rasmus Jensen († 1696) var Snedker. Han fin-

[1]) Hans Navn forekommer ikke i Skolebogen, men i Bircherods Dagbog for 1686 (App. til April) findes en Anbefalingsskrivelse fra Lyngbye (— han skriver sig Liungby —) til Bircherod, dat. Hørby 18 April 1686, — hvori han beder ham antage sig Studiosus Abraham Schrøder fra Nykjobing Skole. Det sees deraf, at han har været Hører under Mag. Aarhus, samt at han har taget Attestats, medens han var i denne Stilling. (K. R.)

[2]) Jfr. Giess. Jubell. III. S. 377. Tab. I.

des første Gang mellem Skolens Disciple 12 Janv. 1673, da han var øverst i tredie Lektie, og blev dimitteret ved St. Hansdag 1677. I Begyndelsen af 1684,[1]) formodentlig efter Lyngbye, blev han øverste Hører ved Skolen, og erholdt som saadan Konrektors Titel,[2]) hvilken dog Mag. Høyelse synes at have nægtet ham (se S. 74 Not. 1). Skjøndt yderst misfornøjet, og det ikke uden Grund, over at han ikke fik sin Løn,[3]) og skjøndt hans Forhold til Rektoren var ham

[1]) At han kom til Nykiøbing paa den Tid, erfares af et Brev fra Mag. Simon Aarhus, da Skolens Rektor, til Bircherod, dat. 15 April 1684 (Bircherods Dagbog for 1684, App. til April), hvori det hedder, at han (ɔ: Aarhus) har faaet Bircherods Brev „med Dno. Snidkerò, som jeg finder aldeles som I beskrev ham, og er hjærtelig glad derved." (K. R.)

[2]) I Dronning Sofia Amalias Gavebrev, dat. 28 Avg. 1680, bestemmes næmlig, at af Legatets Renter skulde Rektor nyde 40 Rdlr., og enhver af hans Kolleger, „da von der erste Conrector, der ander Sub-Conrector so zu gleich mit Cantor sein soll", 25 Rdlr. aarlig (Hoffm. Fund. VI. S. 164.)

[3]) I Bircherods Dagbog for 1684, App. til Avg., findes et Brev fra Snitger til Bircherod, dat. 16 Avg. 1684: — „Min Tilstand her er ikkun maadelig, formedelst den maadelige Indkomst her til Steden og Skolen; thi den halve Løn vil nu gaae bort, som er 30 Rdr. af Summen 60 Rdr." — Ligeledes i det S. 74 Not. 1 omtalte Brev, dat. 22 April 1685: „Jeg er ogsaa i 2 Rdlrs Gjæld hos Eder for min Attestats; men saasom jeg ved Gud endnu ikke har faaet mere af min Løn, end 8½ Rdlr. for alt det jeg har været her, beder jeg, at I endnu til Juni Maaneds Udgang vil have Dilation med mig; saa falder Lønnen for dette Aar, som formodes. Thi nu i 3 Aars Tid har den halve Løn ikke kommet til Skolen, thi Fruen paa Vindbyholt, som skulde aflægge den, kan ikke komme den afsted, hvilket ogsaa er fortrydeligt. Thi Lønnen, som er vis, er per Deum ikkun 30 Rdlr.; skulde ellers være 60 Rdlr., foruden 25 Rdlr. efter Hendes Sal. Majestæts Donation, af hvilke jeg sandelig ikke i mange Aar formoder mig en Skilling." — Endelig i et Brev fra Snitger, dat. 20 Sept. 1687 (se S. 75 Not.): „I Sandhed, ieg seer ingen Tegn

saa ubehageligt, maatte han dog holde ud som Hører til 1691, da han blev kaldet til Sognepræst for Sebber og Lundby i Viborg Stift.[1]) 1704 blev han Provst i Slet Herred.[2]) Hans Døds-Tid vides ikke, men han levede endnu 1708.[3]) — Kunde han end ikke stemme med sin Rektor, synes det dog at være Snitger et fordelagtigt Vidnesbyrd, at han ikke blot er kommen til Nykjøbing med Prof. Jens Bircherods Anbefaling, men at denne ogsaa, efter at være bleven Biskop i Aalborg, bevarede sin Yndest og Bevaagenhed for ham.[4])

36. Søren Pedersen Montros[5]) findes som

---

til, at jeg skulde bekomme min Løn, som nu resterer snart fra 3 Aar —." (K. R.)

[1]) Kalds-Dagen vides ikke, men Formanden i Sebber, Hr. Hans Hagæus, døde 9 Maj. (Farstrups og Axelsens Dagbog, S. 113.)

[2]) Formanden i Provste-Embedet, Hr. Søren Kristensen i Vildstæd, døde 15 Juni 1704. (Samme Dagbog, S. 171.)

[3]) 18 Sept. d. A. nævnes han i samme Dagbog S. 185.

[4]) Dette sees af Bircherods Dagbog 1704, 28 Marts. „Der jeg kom af Kirken, talede Hr. Jens Snidker af Viborg Stift paa en Times Tid med mig. Gjerne vilde jeg for gammel Kundskabs Skyld have giort den gode Mands Begiæring Fyldest, om det havde staaet i min Evne." — 27 Juni s. A. kom Bircherod paa en Reise til Barmer Præstegaard, hvor han af Præsten, Hr. Jens Snidker, og hans Hustru „blev kiærligen og vel imodtagen." — Ligeledes 1705, 13 Janv. „Var Hr. Jens Snidker, Sognepræst i Sebber og Provst i Slet Herred, hos mig ante meridiem, da jeg beteede hannem en særdeles Velgierning formedelst den Yndest, hvilken jeg stedse har baaret til ham fra den Tid, da jeg allerførst kiendte hannem." (K. R.)

[5]) Efter Navnet kunde han synes at maatte være beslægtet med Familien Ritz (se S. 90 Not. 1). Dette er ogsaa muligt, men vist er det, at paa den Tid flere Skotter have nedsat sig paa Falster, navnlig fra Montros. Foruden den omtalte Ritz og Robbert kan saaledes nævnes en Jakob Villumsen, hvis Ligsten i Stubbekjøbing Kirke beretter, at han er født i Montros i Skotland, og døde 19 Sept. 1640, 44 Aar gl. — I Stubbekjøbings Kirkebog

nederst i Skolens anden Lektie i Janv. 1658, og dimitteredes 1668. Han var nederste Hører og Klokker i Febr. 1685, hvilken Post han formodentlig har faaet efter Rasmus Madsen 1682. Hans Død findes ikke omtalt, men 17 Sept. 1717 blev hans Enke „Gertrud sl. Klokker Montroses" begraven.

37. Hans Kaspar Drejer er født 8 Juni 1667. Han var 1689 Skolens øverste Disipel, allerede 1691 var han Hører, og blev i Okbr. 1694 kaldet som Præst til Fæmø, hvor han døde 3 Sept. 1719. Hans Enke Charlotte Amalie . . . skal være død 1738.

38. Nils Povlsen Aagaard var her samtidig med Drejer 1691. Han er uden Tvivl bleven Hører her i Nykjøbing efter Jens Snitger, og døde som Kantor og Hører 1697. Skiftet efter ham begyndte 5 Sept. Han var ugift, og hans Efterladenskab tilfaldt Broderen „mandhafte Sgr. Abraham Aagaard."

39. Lars Holst nævnes som Hører og Kantor i de samme Aar 1690 og 1691.

40. Hans Barfod, en Søn af Provst Klavs Barfod i Fravde i Fyn [1]) og Karen Kristensdatter Braad, er døbt 29 Okbr. 1672, blev Student fra Odense Skole 24 Juli 1691, og var i Vinteren 1692—93 anden Hører ved Nykjøbing Skole. I Slutningen af 1693 søgte Faderen Regentsen for ham, men om han fik den, er uvist. Derpaa var han i mange Aar Hører ved Kristiansand Skole

nævnes fremdeles Borgermæster Hans Anderssen Montros, død 29 Nov. 1670, Hans Montros, som 1689 var Tolder ved Banholm, Fredrik Fredriksen Montros, begr. 31 Marts 1716, 26 Aar gl., Jakob Montros, begr. 18 Maj 1725, 68 Aar gl., Alexander Montros, begr. 4 Marts 1732, 67 Aar, og maaske flere af samme Navn.

[1]) Nøraae II. S. 55.

indtil han blev pers. Kap. hos Provst Turrimontan til Ombli i Kristiansand Stift. Efter dennes Død 1708 søgte han Ombli Kald, men erholdt det ikke. I Efteraaret 1710 blev han Præst paa Hvaløerne i Kristiania Stift, hvor han døde 27 Janv. 1728, og hvor han tillige ejede Gaardene Gjurød og Sandbrække. Hans Enke, med hvem han var gift inden han blev Præst paa Hvaløerne, (hun var en Søsterdatter af Rektor Tobias Jensen i Kristiansand), døde 7 Janv. 1729. Af hans Børn kjendes tre Døtre (Karen, Sille Marie og Edle Katrine) og en Søn Nils, igjennem hvilken sidste han endnu har et meget talrigt Afkom, Sømænd paa Hvaløerne, som dog længst have aflagt Navnet Barfod og kalde sig Kristiansen.

41. Peder Bøgvad er født 1671 i Nykjøbing, hvor hans Fader Jens Madsen Colling († 1702) var Byskriver, Moderen Anne Pedersd. Bøgvad, (begr. 24 April 1711, 70 Aar gl.). Han findes fra Aaret 1685 blandt Skolens Disiple, og blev dimitteret 1691. I April 1693 blev han Hører,[1]) tog Attestats 19 Maj s. A., prædikede

[1]) I Bircherods Dagbog for 1693 (App. til Maj) findes et Brev til Bircherod fra Kapellanen Hr. Hans Rasch, dat. Nykjøbing d. 1 Maj 1693: „— Den, som overleverer dette Brev i velædle Hr. Professors Hænder, er den Person, som min ringe Rekommendation angaaer. Hans Navn er Peder Jensen Bøgvad, født af smukke Forældre her paa Steden og selv af gode Sæder og Flittighed og et godt Nemme, og er i disse Dage kaldet af Rectore Scholæ, Mag. Højelse, med Bispens Konsens til at være Kollega i Skolen, og saasom Kollegerne af gammel Tid tilholdes at forsyne hver sin Aftensang, behøver han sin Attestats efter kongl. Lov for at betræde vor Prædikestol. Hans Biennium er saa nær absolveret som en Maaned, hvilken Tid han idelig har været ved Akademiet, og ønskede gjerne at finde den store Gunst hos de velædle Herrer Examinatorer at maatte admitteres, paa det han ikke skulde foraarsages til Bekostning paa at rejse til Kjøbenhavn igjen, nu denne Lejlighed staaer ham aaben —.“

2 Juni s. A. for Dimis, og blev i Dsbr. 1695 kaldet til Sognepræst i Nystæd paa Lolland. 23 Dsbr. 1702 fik han Magister-Graden, blev 1715 Viceprovst, 1717 virkelig Provst i Musse Herred, og døde 1727 (begr. 4 Juni). — 23 Sept. 1696 ægtede han sin Formand Mag. Albert Rholds Enke Karen Olsdatter Lerche, døbt 5 Juni 1666, død 20 Janv. 1744, en Datter af Mag. Rholds Formand, Hr. Oluf Lerche. Deres Børn vare:

1. Albert Bøgvad, født 8 Juni 1697, blev 1728 Kapellan i Skovlænge paa Lolland, død 1741 som Præst i Skærbæk i Ribe Stift, uden Børn. Hans Enke Benedikte Olleqaard Stahl døde i Ribe 16 Nov. 1766.
2. Anne Bøgvad, født 28 Avg. 1698.
3. Anne Sofie Bøgvad, født 10 Nvb. 1699.
4. Anne Katrine Bøgvad, født 8 Okt. 1701.[1])
5. Cecilie Bøgvad, født 17 Nov. 1702, død 27 Dsbr. 1756, gift 15 Dsbr. 1722 med Hr. Jens Pedersen Ferslew, Sognepræst i Næbbelunde paa Lolland, født 16 Marts 1688, død 21 Dsbr. 1756.
6. Jens Bøgvad, født 6 Marts 1707.

42. Kristian Steffan Vidsted, en Søn af den bekjendte Mag. Vidsted i Rakkov, maa være født omtrent 1667[2]). Han blev Hører ved Nykjøbing Skole i Dreiers Sted i Dsbr. 1694, og var her endnu i Sept. 1695, da

[1]) Da ingen Fortegnelse over de Døde findes i Nystæd Kirkebog før med Aaret 1706, ere disse Døtre maaske døde som Børn, kun om en af dem — Navnet er ikke tilføiet — findes, at hun er begr. 21 Dsbr. 1717. — Vist er det, at ingen af Mag. Bøgvads Børn efterlod Afkom, undtagen Hr. Ferslews Kone. (Se Adresse-Kont. Efterr. for 1767, № 1, hvor Hr. Albert Bøgvads Arvinger indkaldes).

[2]) Dette er en temmelig rimelig Antagelse, thi 1654 blev Faderen Mag. Vidsted gift med Magrete Thura (se S. 8), og havde med hende 5 Sønner og 5 Døtre. Af Rakkov Kirkebog sees nu de

hans Moder Magrete Thura døde hos ham. Siden vides Intet om ham.

43. Hans Hansen Bødtker kom efter Bøgvad i Okbr. 1695 som anden Hører og Kantor, blev første Hører efter Vindeløv 1706, resid. Kapell. i Nykjøbing 1710. (Se Baalse, Nørre-Herred.)

44. Sten Vindeløv er født i Nykjøbing, en Søn af den danske Skoleholder Søren Jakobsen Vindeløv (død 22 Juni 1710, 80 Aar gl.). Hans Navn findes mellem Skolens Disiple 1690, da han blev brugt som Løbe-Degn. Som øverste Hører nævnes han 1697, og synes at være kommen efter Vidsted. I dette Embede døde han 1706, begr. 5 Marts. Han fuldførte efter Mag. Højelses Død dennes Oversættelse af Danske Lov, men, efter nedenstaaende Vidnesbyrd, med mindre Held.[1]) Hans Hustru hed Katrine Hansdatter Flor, som efter Vindeløvs Død 7 Marts 1708 giftede sig med Bager Nils Sørensen Askø. — Vindeløvs Børn vare tvende Døtre:

1. Sofie Magdalene Stensd., født 1704.
2. Kirsten Stensd., døbt 10 Marts 1705, begr. 12 Maj 1707.

45. Thomas Fredriksen Warde nævnes mellem

9, nemlig 4 Sønner og 5 Døtre, at være fødte inden Faderens Afsættelse 1666, men iblandt dem er Kristian Steffan ikke, han maa altsaa være hin 10de, født efter 1666. I Nakskov Kirkebog findes han ikke, skjøndt Forældrene boede der indtil Faderens Død 1674. Det er da ikke urimeligt, at han er født hos Morfaderen i Nykjøbing, hvis Kirkebøger ikke gaa saa langt tilbage.

[1]) I den Hielmstjernske Samlings Exemplar af Mag. Højelses Legum Dan. versio Lat. er Følgende antegnet af en Nic. Coccius: „Ultimam codicis hujus partem consummavit post obitum Höjelsini Monsr. Steno Vindelovius, Collega Scholæ, et ni fallor, incepit a Cap. XII Libri Vti, id qvod dissonantia stili persvadet.“ (K. R.)

Skolens Disiple 1692, og 1697 var han nederste Hører og Klokker. Klokker-Embedet beholdt han til sin Død 1750 (begr. 28 Nov.), men fra 1702 havde han ingen Betjening ved Skolen, da nederste Hørers Plads fra denne Tid findes besat med Andre. Han var gift med Hedvig Marie Rosendal, en Datter af Præsten Hr. Dines Rosendal i Torkildstrup, samt Enke efter den forrige Klokker Kristian Brandrup. Hans Børn ere:

1. Kristian Fredrik Warde, født 1702, sat i sin Fødebys Skole 1712 og derfra i Kjøbenhavns Skole 1720, hvorfra Rektor Frølund dimitterede ham 1723. 1727 tog han theologisk Attestats, skaffede sig siden ved skinhelligt Væsen og hyklet Iver i Datidens religiøse Mode-Retning ved Hoffet Kong Kristian VItes Gunst, fik Lejlighed til at prædike for ham, blev 22 Apr. 1735 kaldet til Sognepræst ved Nikolaj Kirke i Svendborg, ordineret af Biskop Ramus 3 Avg. Men en Højeste-Rets Dom af 10 April 1741 kjendte ham **ob stuprum iteratum** uværdig til Præste-Embedet og Præste-Dragt. Siden blev han Trompeter ved et Regiment i Odense. Med sin Hustru Anne Marie Voigt havde han tre Sønner.
2. Dines Rosendal Warde, døbt 31 Marts 1705, begr. 7 Apr. 1706.
3. Dines Warde, døbt 11 Febr. 1707, blev 1726 Student fra Nykjøbing Skole.
4. Maren Warde, født 30 Aug. 1709, død 24 Maj. 1732.
5. Inger Leonora Warde, født 13 Apr. 1712, begr. 4 Maj s. A.

46. Didrik Andersen Schytte nævnes 1695 blandt Skolens Disiple, blev Student 1701, s. A. ansat som nederste Hører i Wardes Sted, i hvilken Stilling han forblev

til 1733, da han paa Grund af sin langvarige Skrøbelighed opgav sit Hører-Embede, og levede derefter i Nykjøbing til sin Død 23 Marts 1746. I sine sidste Aar som Hører var han saa svag, at han maatte holde en **Adjunctus**. I en Sag, der 1730 førtes mellem Høreren Nils Horn og Didrik Schyttes **Adjunctus** Johan Elert, siger et Vidne, „at i 16 Aar havde Didrik Schytte ikke læst Noget paa Skolen, men kun banket og slaget.“ Han blev 7 Avg. 1716 gift med Oldfruen paa Nykjøbing Slot, Hylleborg Skovstrup, begr 1 Apr. 1738, og havde med hende to Børn:

1. Peder Andreas Schytte, døbt 18 Sept. 1720, var ved Faderens Død i Kondition hos Forvalter Konnerup paa Svanholm i Horns Herred, 1751 var han Ridefoged ved Baroniet Rosenlund i Farø Sogn.
2. Anne Elisabet Schytte, døbt 31 Juli 1722, var ved Faderens Død i Huset hos Højeste-Rets-Advokat Horn i Kjøbenhavn.

47. Jan Pedersen Samuel er født 2 Avg. 1682. Faderen Peder Samuel var Kjøbmand i Nykjøbing, Moderen Karen Nilsd. Schytte (f. 1660, begr. 27 Apr. 1706) ægtede siden Raadmand Hans Holst. Han blev 1701 Student fra Nykjøbing Skole Allerede i Janv. 1705 nævnes han i Kirkebogen „**Studiosus philos. & theol.**, samt **Collega scholæ**,“ hvilket er besynderligt, da Skolen dengang foruden Rektor Maschwedel og Regnemæsteren Greve havde de fastsatte tre Hørere: Vindeløv, Bødtker og Schytte. Det maa derfor antages, at han har været konstitueret under Vindeløvs Sygdom, og først efter hans Død er bleven fast ansat.[1]) Han viste som Hører en

[1]) Hermed stemmer Bl. Ms. overens, hvor det hedder, at Samuel „af Rektor Fischer blev beskikket til Hører i Nykjøbing Skole“ — thi Fischer blev først Rektor i April 1706, kort efter Vindeløvs Død.

saadan Flid og Duelighed, at Biskoppen Dr. Kr. N. Müller betroede ham sine to Sønner til Undervisning. I Foraaret 1709 blev han af Gehejmeraadinde Brandt kaldet til Sognepræst i Vesterborg, tog siden Magister-Graden, og døde 23 Febr. 1736. Han blev første Gang gift 12 Nov. 1710 med Charlotte Sofie Müller, død 28 Juni 1726, en Datter af ovennævnte Biskop. Med hende havde han 7 Sønner og 6 Døtre, af hvilke kun 1 Søn og 4 Døtre overlevede ham. Han ægtede derefter 7 Maj 1727 Birgitte Lindorf (død 1728), Enke efter Hr. Frans Støedt, Sognepræst i Horslunde.

48. Kristian Falster er født 1690 i Branderslev ved Naskov, hvor Faderen af samme Navn da var Præst. Moderen var Marie Pedersdatter Staal. Faderen blev 1691 Præst i Skælby paa Falster, men døde allerede 1695, hvorpaa Moderen satte denne Søn i Nykjøbing Skole. Herfra dimitterede Mag. Fischer ham 1708, og antog ham Aaret efter som Hører efter Samuel. Efter Moderens Ønske bestemte Falster sig til Præstestanden og beredede sig til theologisk Embeds-Examen, men fik ikke denne Hensigt opnaaet, da han 30 Nov. 1712 blev kaldet til Konrektor i Ribe, hvor han i Juli 1723 indviedes til Rektor, og forblev saa der til sin Død 1752, uden at modtage noget af de mange Tilbud om videre Befordring. — Stedet er ikke her at stille Falster i sit rette Lys og paavise hvad Betydning han fik i den Tids lærde Verden, da det først var i Ribe, hans Navn blev omgivet med en Glans, der forbunkede hans Samtidiges.[1])

[1]) Worm I. S. 296—298, III. S. 209 nævner hans mange værdifulde filologiske Skrifter, hvilke dog findes fuldstændigere i Moll. Cimb. lit. II. p. 189—190 En dygtig Biograf, har han faaet i den senere Rektor i Ribe, Jens Hansen, som 1769—71 udgav

49. Hans Hansen Vingaard nævnes som Diskpel i Skolen 1702, men er næppe bleven Student herfra. 1710 blev han Hører efter Bødtker, men efter 2—3 Aars Tjeneste enten i Slutningen af 1712 eller i Begyndelsen af 1713 løb han bort fra sit Embede; hvorhen han har taget sit Løb, vides ikke.

50. Peder Jonsen var Hører fra 1713 til 1723. (Se Rektorerne S. 80.)

51. Jørgen Busch, anden Hører og Kantor efter Falster fra Dsbr. 1712 til Dsbr. 1726, da han blev Byens resid. Kapellan. (Se Sønder-Kirkeby.)

52. Nils Horn er født 1696, en Søn af Toldkontrollør Lars Nilsen Horn i Nykjøbing (begr. 8 April 1735, 75 Aar gl.) og Magrete Simonsd. (begr. 19 Janv. 1728, 62 Aar gl.). Han blev indsat i Nykjøbing Skole 1708 og dimitteret 1717. Ved Jonsens Forflyttelse 1723 blev han Hører, tog theol. Attestats 1724, og forblev i sin Hører-Post til 29 Juni 1742, da han udnævntes til residerende Kapellan i Nystæd, ordineredes 27 Juli, og døde 18 Juli 1746.

Han virkede ved Skolen i længere Tid, end de fleste andre Hørere og Rektorer, men om hans Virksomhed i denne Stilling er os dog intet Vidnesbyrd opbevaret. Kun fremstiller Rets-Protokollen os ham som en øvet Slagsbroder. Saaledes er 20 Juni 1727 optaget et Vidne-Forhør om et Slagsmaal paa Nykjøbings Kirkegaard mellem Nils Horn og Ms. Jørgen Berg, hvor det sees at have gaaet meget blodigt til. — 24 Nov. 1730 foretoges en Sag, som dog blev forligt, mellem Horn og Ms. Johan Elert, der da

3 Skole-Programmer: „De vita & rebus Chr. Falsteri," — stdst i nu afdøde Rektor i Ribe, Professor Thorup. — Jfr. Nyerups Statistik III. 1. S. 167—180.

i 5—6 Uger havde været Adjunctus hos Høreren Schytte. Da Elert 6 Nov. sad og spiste til Middag i Schyttes Hus, kom Horn derind, yppede en Trætte, der endte med Slagsmaal, hvor de „spættede" til hinanden, og hvor der vankede blodige Pander paa begge Sider. — 3 Febr. 1735 anklagedes Horn af Rektor Jonsen, fordi han (der føjes dog til „imod Sædvane") 9 Janv. havde været beskænket hos Raadmand Hinkeldej, og dels der, dels siden i sit eget Hus begaaet Exsesser til sin Kones store Bedrøvelse ved at udskælde de Tilstædeværende, slaa Vinduer ud m. m. — Desuden sees Horn at have levet i Fjendskab baade med Høreren Rasmus Fischer og den tidligere Rektor Hammer, med hvem han ogsaa havde en Proses, der, efter at være ført i et halvt Aar, endtes ved et Forlig 10 Marts 1728. Den angik en Tugtelse, Hammer formentlig med Urette havde tildelt Horns Broder Fredrik[1]), der da gik i Mesterlektie, fordi han — ifølge bemældte Hører Fischers Angivelse — skulde have vist sig opsætsig. — Iøvrigt vilde det være uretfærdigt at bedømme Horns Lærer-Virksomhed efter disse Data uden at lægge Beskaffenheden af den Tids Sæder, private og offentlige Liv paa Vægtskaalen.

Horn var to Gange gift, først 29 Nov. 1730 med Charlotte Amalie Schoustrup (begr. 22 Okt. 1733), Søster til Høreren Didrik Schyttes Kone,[2]) anden

---

[1]) Fredrik Horn — denne siden saa berømte Satiriker og Epigrammatist — blev vel forvist Skolen, men strax igjen optagen, og s. A. dimitteret. Han er døbt 11 Janv. 1708 og døde 1781 som Konferensraad og Justitiarius i Hof- og Stads-Retten, og var Fader til Justitsraad Winkel-Horn (død 1837). Jfr. Worm I. S. 469; III. S. 363, Nyerup S. 269, Erslew I. S. 699, Gjess. Jubell. II. 1. S. 44.

[2]) En tredie Søster Avgusta Vilhelmine Schoustrup var 1733 Enke efter en Simon Bang i Kbhvn.

Gang 16 Nov 1734 med Anne Katrine Chrystalsin (død 7 Juni 1746), en Datter af Provst Andreas Nilsen Chrystalsin, Sognepræst til Egebjærg i Sælland, og Anna de Wiwet, — samt Søster til Præsten Danchels Kone i Aastrup, i hvis Hus de havde Bryllup. Af dette sidste Ægteskab havde Horn tre Børn:

1) Lavrits Andreas Horn, døbt 23 Maj 1736.

2) Anne Charlotte Magrete Horn, døbt 3 Dsbr. 1738.

3) Mette Birgitte Horn, døbt 7 Nov. 1741.

53. Rasmus Fischer er født 1704 i Nykjøbing, hvor hans Fader Hans Pedersen var Felbereder (død 25 Sept. 1726), Moderen Karen Jensd. Han blev Student fra Nykjøbing Skole 1724, kort efter Præseptor for Præsten Hr. Hans Ejlersen Wolfs Børn i Skælby, derfra i Dsbr. 1726 nederste Hører efter Busch, og i April 1736 Degn i Sønder-Kirkeby, hvor han efter to Aars Brystsyge døde 1 Febr. 1751. — Han blev 5 Avg. 1738 gift med Kirstine Gotberg (begr. 3 Juli 1765), Datter af Hans Gotberg, Kok paa Nykjøbing Slot. Deres Børn vare:

1) Hans Kristian Fischer, døbt 14 Janv. 1739.

2) Peder Fischer, døbt 17 Febr. 1741.

3) Magrete Birgitte Fischer, døbt 7 Febr. 1743, begr. 3die Pintsedag s. A.

4) Magrete Birgitte Fischer, døbt 1ste Sønd. e. Paaske 1744, begr. 14de S. e. Tr. s. A.

5) Jens Mikael Fischer, døbt 5 Okt. 1745, begr. 2 Febr. 1747.

6) Jens Fischer, døbt 26 Dsbr. 1747.

7) Magrete Birgitte Fischer, døbt 30 Dsbr. 1750.

54. Jens Kneutel er døbt 18 Juli 1690, en Søn af Sognepræsten i Vaalse, Hr. Kristian Kneutel, og Anne Katrine Skytte. 1712 blev han Student fra Nykjøbing

Skole, og nævnes første Gang som anden Lekties Hører 1732.[1] I denne Stilling forblev han til sin Død 1757 (begr. 24 Avg.). Han var først gift med Sofie Amalie Wejmar, begr. 14 April 1746, 51 Aar gl., derefter giftede han sig 18 Maj 1752 med Regine Stouman. Disse hans Børn nævnes i Nykjøbing Kirkebog:

1) Anne Hedvig Kneutel, døbt 20 Juni 1732, begr. 6 Juli 1733.
2) Kristian Kneutel blev Hører (se nedenfor).
3) Thomas Kneutel, begr. 5 April 1735.

55. Jørgen Riis, født 1716, var Disipel i Skolen 1731, blev Student herfra 1736, og ansattes s. A. som nederste Hører i R. Fischers Sted. I Nov. 1741 nævnes han endnu i Kirkebogen Collega Scholæ, men 1742 kom hans Eftermand. Han blev derefter Fuldmægtig hos Byfogden i Kjøbenhavn, tilsidst Advokat i Højeste-Ret, men døde kort efter af Smaakopper 1749.[2])

56. Rasmus Hansen Kleinholdt nævnes allerede 1728 iblandt Skolens Disiple, men blev først 1742 nederste Hører efter Riis. Efter to Aars Forløb blev han dansk Skoleholder i Nykjøbing, men kom atter 1765 i Latin-Skolens Tjeneste som nederste Hører og Regnemæster. Som saadan døde han 28 Nov. 1771. Han blev gift 3 Marts 1745 med Magrete Sofie Busch (begr. 18 Janv. 1792), en

[1]) Hvor han har været i denne lange Mellemtid, kan ikke siges, men da der i Vaalse Kirkebog 9 Okt 1728 findes begr. „Jens Kneutels Datter Anne, 3 Dage gl." (Listen over de Fødte er defekt for Aarene 1727—33), og denne Jens Kneutel ikke godt kan tænkes at være nogen Anden, end Høreren, — maa han mulig som Skoleholder dengang have boet i Vaalse.

[2]) Med Hensyn til hans Forfatter-Virksomhed, væsenlig politisk, henvises til Lærde Efterretninger 1749 № 41, Dansk Digtekunsts Historie IV, 352—57, Worm II. S. 259 og III. S. 979, Nyerup S. 498.

Datter af Jens Busch og Maren ..., som 1776 døde i Kleinholdts Hus. Vist er det, at de kun efterlod to levende Børn, men da Kirkebogen er defekt, have de mulig haft flere:

1) Jens Kleinholdt, født 8 Juli 1745, sat i Skolen 1757, skulde 1768 have været dimitteret, men døde før Dimissionen.

2) Hans Kleinholdt, født 7 Juli 1746, sat i Skolen 1757, dimitteret 1768, var ved Faderens Død i Tjeneste paa Hassel Jærnværk i Norge.

3) Maren Kleinholdt, døbt 20 Sept. 1748, gift med Høreren Hoffman.

4) ...., begr. 30 Juni 1760.

57. Fredrik Monrad blev øverste Hører 1742, uden Tvivl efter Horn, Rektor 1757. (Se S. 81).

58. Knud Pedersen Rukradt blev Student fra Skolen 1742, nederste Hører efter Kleinholdt 1744, døde i denne Stilling ugift 3 Febr. 1751.

59. Jens Hagemejer Kastrup er født 28 Juni 1725 i Nystæd, hvor Faderen, Mag Johan Kastrup, forhen Rektor i Nykjøbing, da var Kapellan, Moderen Kristiane Hagemejer. 1745 blev han Student fra Nykjøbing Skole, hvor han efter Rukradts Død blev nederste Hører 1751, døde ugift 14 Okt. 1754.

60. Kristian Kneutel, en Søn af ovennævnte Hører Jens Kneutel, er døbt 24 Febr. 1734, blev Student fra Skolen 1752, nederste Hører efter Kastrup 1754, anden Hører efter Kruse 1760, døde ugift 28 Okt. 1777.

61. Hans Kristian Sartorf[1]) er født 13 Febr.

[1]) En fortrinlig, i det Enkelte gaaende Behandling af hans Levnet findes i Etatsraad, Dr. S. N. J. Blochs Roskilde Domskoles Historie I. S. 67—70, II. S 67—68. Jfr. Worm II. S. 318—19;

1726 i Rekkinde Præstegaard ved Præstø, hvor Faderen Hr. Ole Saxtorf da var Kapellan hos sin Svigerfader, Sognepræsten Hr. Hans Seier.[1]) Han blev Student fra Nykjøbing Skole 1742, Magister 1748, og 1757, da Monrad blev Rektor, dennes Eftermand som øverste Hører. 1760 blev han Konrektor i Roskilde, fungerende Rektor sstds fra Nyaar 1763, skjøndt han først 1775 udnævntes til virkelig Rektor, blev 1782 Justitsraad og døde 28 Juni 1787.[2]) Han var en udmærket dygtig Lærer, klar i sit Foredrag, flittig og alvorlig, men derhos saare streng. Matematik, Astronomi og Fysik ere de Videnskaber, der have gjort hans Navn bekjendt ved hans i disse Fag udmærkede Disciple, Linderup, Bugge, Ehlers, Wolf m. fl. — Han blev 1760 eller 1761 gift med Marie Abigael Kielsfow (født omtr. 1745, død i Svigersønnens Hus i Lumby 1815). De efterlode følgende 3 Børn:

1) Fredrik Saxtorph, Student fra Roskilde Skole, blev 1796 Regimentskirurg ved Prins Kristian Fredriks Regiment, døde 1808. Gift med Petronelle Karoline Duus, der lever som Enke i Kjøbenhavn. 3 Børn[3]).
2) Marie Kristine Saxtorph, f. 29 Nov. 1768, død 20 Janv. 1842, gift 21 Janv. 1790 med Hr. Peter Vilhelm Lütken, da Præst i Fensmark, død som Præst og Provst i Lumby 19 Avg. 1844.[4])

III. S. 672, Nyerup S. 522, hvor hans Skrifter, der indskrænke sig til en Del latinske Skole-Programmer, dog ikke nævnes saa fuldstændig som hos Bloch l. c.

[1]) Suhrs Smaaskr. II. S. 87.

[2]) Denne Datum er efter Erslew III. S. 19 og Hundrups Biogr. Efterr. S. 77. Bloch l. c. har 27 Juni.

[3]) Se Nyerup S. 523.

[4]) Jfr. Fr. Barfods Danmarks Geistlighed, 1ste Aargang, Sp. 172—73, Erslew II. S. 191—92.

3) Jakob Sartorph, f. 7 Sept. 1771, entl. 16 Juni 1843 som Rektor ved Odense Skole, lever i Kbhavn. [1])

62. Kaj Ditlev Kruse er født 1732, uden Tvivl en Søn af Provst og Konsistorialraad Peter Kruse i Rudkjøbing. [2]) Han blev 1757 anden Hører efter Jens Kneutel, 1760 øverste Hører ved Sartorfs Forflyttelse, og 1784 Konrektor i Viborg, hvorfra han i Apr. 1799 blev entlediget. Han døde, 80 Aar gl., 30 Maj 1812 hos sin Søn Amtsprovst Kruse i Randers, i hvis Hus han tilbragte sine sidste 9 Leve-Aar. — Det hæderlige Vidnesbyrd, Kruses endnu levende Disciple vide at give denne dygtige, elskelige Lærer, stemmer med Nekrologien i Engelst. Skole-Ann. 1812, hvor det hedder: „I 45 Aar tjente han som Skolemand, [3]) og det i meget trange Kaar, med en Lyst, et Talent og en Samvittighedsfuldhed, der vistnok endnu taknemlig ihukommes af de Mange i Fædrelandets forskjellige Egne, til hvis Ungdoms Dannelse han omhyggelig har medvirket. Ofte beklagede han endnu i sin høje Alderdom den store Tunghørighed, der nødte ham til at søge Afsked fra en Skole, hvorved hans Virksomhed var saa anerkjendt, at den kongelige Naade forundte ham i Pension, til hans Gælds Betaling og Alderdoms Vederkvægelse, Embedets hele Indkomst." Sammesteds er ogsaa meddelt hans af ham selv forfattede smukke og simple latinske Gravskrift. — 1 September 1762 havde han i Nykjøbing Bryllup med Mette Magrete Ferslew, der døde kort før han nedlagde

---

[1]) Se Erslews Forf.-Lex. III. S. 19—20, Hundrups biogr. Efterretninger S. 77.

[2]) Dennes Fader hed nemlig Kaj Kruse, Administrator hos Grev Fredrik Ahlefeld.

[3]) Det synes at fremgaa heraf, at han har været ansat et Par Aar andensteds før han kom til Nykjøbing.

sit Embede. Hun var en Datter af Præsten Hr. Jens Ferslew i Ræbbelunde og Cecilie Bøgvad (se ovenfor S. 101), og fødte ham følgende Børn:

1) Petrus Janus Kruse, født 19 Marts 1768, død 30 Juni 1837 som Amtsprovst og Sognepræst ved St. Mortens Kirke i Randers.[1])

2) Kirstine Kruse, død ugift hjemme kort før eller efter Moderen.

3) En Datter, begr. 30 Janv. 1773.

4) Jens Johannes Kruse, døbt 21 Juli 1773, begr. 22 Janv. 1776.

5) Knud Rhold Kruse, døbt 11 Marts 1775, begr. 3 Nov. s. A.

6) Karen Marie Kruse, døbt 26 Juni 1778, død 1805, blev gift med Præsten Peder Daniel Blicher i Spentrup (f. 1759, død 1809), med hvem hun havde een Datter.

63. Isak Robelin er født 11 Decbr. 1738 i Nykjøbing, hvor hans Fader Samuel Robelin var Bager, Moderen var Bodil Jensd. Koch. — 10 Juni 1748 sattes han i Nykjøbing Skole, hvorfra han 1760 blev Student, og s. A. nederste Hører efter Kr. Kneutel, efter hvis Død han 1777 blev anden Hører, endelig øverste Hører 1784 efter Kruse, døde 1791 (begr. 28 April). Han giftede sig 20 Dsbr. 1771 med Cecilie Katrine Sæbing, født 1740, begr. 22 Maj 1789. Efter hendes Død ægtede han 20 Janv. 1790 Marie Magrete Stiller, død 3 Nov. 1825, 86 Aar gl. Han havde næppe andre Børn end en Datter, Anna Dortea, født og død i Febr. 1775.

64. Rasmus Hoffmann er født 1733, var 1772 Regnemæster ved Skolen, blev 1777 tillige nederste Hører efter Robelin, 1784 anden Hører, og døde 1791 (begr. 28

[1]) Se Erslews Forf.-Lex. II. S. 77—78.

Janv.). Han blev 25 Marts 1772 gift med Maren Kleinholdt, Datter af ovennævnte Hører. Deres Børn vare:

1) Anne Magrete Hoffmann, døbt 2 Febr. 1773, begr. 29 Dsbr. s. A.
2) Karen Kirstine Hoffmann, døbt 5 Avg. 1774, begr. 22 Okt. s. A.
3) Henning Aktonius Hoffmann, døbt 28 Avg. 1775, begr. 13 Janv. 1780.
4) Kristiane Henrikke Hoffmann, født 13 Nov. 1776, blev gift med Hr. Hejno Gerhard Gad (død 6 Marts 1834 som Sognepræst i Everdrup.[1]) Hun lever som Enke i Aarhus.
5) Anne Elisabet Hoffmann, døbt 23 Maj 1778, begr. 19 Juli 1804.

65. Hans Bloch er født 1737 i Faaborg, hvor hans Fader Hr. Jørgen Vilhelm Schmidt da var resid. Kapellan, Moderen Katrine Bloch, Datter af Hr. Hans Bloch, Stiftsprovst i Odense.[2]) Han blev 1784 nederste Hører efter Hoffman, og fik strax Klokker-Tjenesten efter Klokker Wandels Død s. A. forenet med Hører-Embedet, orblev i denne Stilling indtil Reformen ved Skolen 1806, da han blev entlediget som Hører, døde som Klokker 29 Marts 1823. Han blev gift 16 Febr. 1787 med Frederikke Lovise Meitzner, og havde 3 Børn:

1) Hans Vilhelm Bloch, født 10 Okt. 1788, indsat i Skolen 1796, men forlod Studeringerne og udgik med Testim. vitæ 18 Juli 1805, tog 17 April 1812 dansk juridisk Examen (beqvem).
2) Peter Kristian Bloch, født 19 Maj 1790, indsat i Skolen 1796, dimitteret 1810.

[1]) Jfr. Erslews Forf.-Lex I. S. 479.

[2]) Han kalder sig derfor i Kirkebogen „Hans Bloch, født Schmidt."

3) Klemens Bloch, døbt 16 Maj 1791, indsat i Skolen 1799.

66. Hans Smidt er født 11 Juli 1758, en Søn af Jørgen Hansen, Smed i Falkerslev, og Karen Kristensd. Han blev 14 Maj 1772 sat i Nykjøbing Skole, dimitteret 1783 (Laud.), blev 1791 øverste Hører efter Robelin, døde ugift 1796 (begr. 18 Marts).

67. Kristian Usfing er født 1765, en Søn af Hr. Peder Usfing, Provst og Præst til Torsted og Horne, og Maren Wederkinch (se ovenfor S. 25). Han blev 1791 anden Hører efter Hoffmann, men fik 1802 Afsked fra Skolen, blev derefter ansat som Skolelærer og Klokker ved St. Peders Kirke i Næstved, hvor han døde ugift 27 Febr. 1833.

68. Jakob Schierning er døbt 9 Janv. 1773. Hans Fader var Kjøbmand Nils Ursin Schierning i Nykjøbing, Moderen Marta Rud. 28 Juni 1788 blev han sat i Byens Skole, dimitteret 1791 (Laud.), tog 15 Janv. 1795 theol Attestats (Laud.), blev 1796 øverste Hører her ved Skolen efter Smidt, kaldet til resid Kapellan ved Mikaelis Kirke i Frederits 7 Janv. 1803, til Sognepræst ved Trinitatis Kirke sammesteds 24 Juli 1812, og herfra entlediget 30 Dsbr. 1829 i Anledning af en Strid med Præsten Meden ved Mikaelis Kirke. 1838 valgtes han til borgerlig Raadmand i Frederits, og døde som saadan 3 April 1845. Han ægtede 1803 Nikoline Kristiane Fredrikke Bentzon, døbt 2 Juni 1777, en Datter af Provst Jens Winther Bentzon i Gladsaxe, og Mette Kirstine Nyborg. Deres Børn ere:

1) Ludvig Jensenius Nikolaj Schierning (se ovenfor S. 58)
2) Mattea Schierning, død voxen 182-.
3) Karl Schierning, Skolelærer i Uttersløv paa Lolland.

69. Olaus Lund var Hører og Adjunkt fra 1803 til 1810, da han blev Kateket i Nykjøbing. (Se ovenfor S. 56.)

70. Lavrits Balsløv er født 9 Dsbr. 1781 i Kættinge paa Lolland, hvor hans Fader Hr. Sten Balsløv var Sognepræst. 24 Sept. 1795 sattes han i Nykjøbing Skole, hvorfra han 1799 blev Student (Laud.), tog 2 April 1800 filosofisk Examen (Laud.), 1 Okt. s. A. filolog. (Laud.), ansattes 1803 som Hører, men forlod igjen Skolen 1805, rejste til Kjøbenhavn, og tog 11 Okt. 1806 theol. Attestats (Laud.), blev derefter Alumnus paa det pædagogiske Seminarium, og udnævntes 22 Okt. 1808 til Adjunkt i Frederits, hvorfra han 6 Nov. 1810 forflyttedes i samme Egenskab til Nykjøbing Skole, blev 22 Janv. 1817 kaldet til sin Faders Eftermand som Sognepræst i Kættinge, hvor han døde 29 Nov. 1834. Han blev 1812 gift med Katrine Hedvig Borch, og havde 5 Børn, af hvilke de 4 døde smaa, og kun den ældste overlevede Faderen, nemlig:

Sten Theodor Balsløv, født 23 Nov. 1813, Student fra Nykjøbing Skole 1833 (Laud.), theol. Kand. 11 Janv. 1839 (Laud.), død i Kjøbenhavn 1846.

71. Kristoffer Nyholm er født 10 April 1781 i Odden, hvor hans Fader Hr Kristoffer Nyholm da var Sognepræst;[1]) Moderen var Beate Jakobine Würnfeld. Han blev 1799 Student fra Roskilde Skole med Udmærkelse, tog 2 April 1800 filosofisk Examen (Laud.), 20 April 1804 theol. Attestats (Egr.), blev ved Reformen ansat som Adjunkt i Nykjøbing 5 Sept. 1806, Præst ved Kontingentet i Frankrig 17 Nov. 1815, Sognepræst i Helsinge og Valby 16 April 1819, i Nyborg 30 Nov. 1825.

72. Johan Mikael Kristian Betz er født i Frankfurt a. M. 28 Sept. 1776. Hans Fader er ubekjendt, men

[1]) Se Ersl. II. S. 479. Jfr. Eftesf. Jubell. II. 1. S. 234 Tab. I.

4 Aar gl. fulgte han til Danmark med Moderen, som blev gift med en Præst i Slagelse-Egnen, ved Navn Smith.[1]) Denne hans Stiffader satte ham i Fredriksborg Skole, hvorfra han 1793 blev Student (Laud.), tog filosofisk Examen 10 April 1795 (Laud.), filologisk 12 Okt. s. A. (Laud.), theol. Attestats 20 Juli 1804 (Laud.), blev 5 Sept. 1806 Adjunkt ved Nykjøbing Sko'e, hvorfra han 5 Sept. 1814 blev kaldet til Sognepræst i Snejbjærg og Tjørring, Ribe Stift, 4 Okt. 1815 til Grevinge i Sælland, entlediget 2 Marts 1825, død paa Antvorskov 29 Nov. 1846. Han giftede sig 30 Dsbr 1810 med Mette Marie Fofs, nu opholdende sig som Enke i Ringsted, født 5 Dsbr. 1790 paa Nebølle i Nørre-Kirkeby Sogn paa Falster, hvor hendes Fader Overrets-Prokurator Holger Fofs da boede. Hendes Moder hed Anne Martine Calmer (f. 1756, død 27 Maj 1800). Deres Børn ere:

1) Ane Charlotte Juliane Betz, f. 28 Sept. 1811, gift med Vognmand Fr. Bruun i Ringsted.
2) Holger Betz, f. omtr. 1815, død 11 Aar gl. i Vestindien.
3) Fredrik Karl Alfred Betz, f. 10 Okt. 1819, blev 16 Dsbr. 1847 kaldet til Skolelærer i Idestrup.
4) Jakob Kristian Sofus Betz, f. 16 Janv. 1821, blev i Efteraaret 1846 Skolelærer i Slangerup.
5) Julie Severine Lavrine Sofie Betz, f. 8 Avg. 1823, opholder sig hos Dr. med. Haugsted i Kbhavn.

73. Jørgen Fredrik Lund[2]) er født i Kjøbenhavn 10 Avg. 1782. Hans Fader var Handskemager Søren Jørgensen Lund (død 19 Marts 1816), Moderen Ma-

[1]) Denne Angivelse hidrører fra et Medlem af Familien, som ikke kunde bestemme det nærmere; maaske har denne Præst været Hr. Lukas Kaae Smith i Kvislemark.

[2]) I det Væsenlige efter Erslews Forf.-Lex. II. S. 169—70.

rie Elisabet Sandgreen (død 16 Okbr. 1820). 1801 blev han Student fra Kjøbenhavns Skole med Udmærkelse, og tog 26 April 1802 den filosofiske, 8 Okt. s. A. den filologiske Examen med samme Udfald. Halvandet Aar dyrkede han nu, som Alumnus paa det daværende pædagogiske Seminarium, de matematiske og fysiske Videnskaber. I Foraaret 1804 blev han Volontær i Statsgælds-Kontoret, og skjøndt han havde grundet Haab om fast Ansættelse ad denne Vej, indgav han dog ved Skole-Reformen ifølge ydre Opfordring Ansøgning om at blive Adjunkt ved Nykjøbing Skole, hvilken Ansættelse han erholdt 5 Sept. 1806, fik Prædikat af Overlærer ved samme Skole 31 Juli 1817, blev virkelig Overlærer ved Metropolitanskolen 1 Maj 1819, entlediget 28 Okt. 1846 med Titel af Professor. — Han ægtede 1 Okt. 1806 Fredrikke Albertine Krag, en Datter af Knapmager David Peter Krag. Deres Børn ere:

1) Jens Fredrik Theodor Lund, f. 28 Sept. 1807, død 15 Juli 1826 som Disipel i Metropolitanskolen.
2) Albert Konrad Lund, f. 20 Avg. 1809, Student fra Metropolitanskolen 1829 (H. ill.), tog anden Examen 1830 (H. ill.), studerede Medisin, og opholder sig nu i New-York i Amerika, hvor han er Apoteker.[1])
3) Gustav Immanuel Lund, f. 26 Janv. 1812, er Urmagermæster i Næstved.
4) Marie Georgine Lund, f. 25 Okt. 1817, død 15 Marts 1819.
5) Kamilla Antonie Lund, f. 8 Okt. 1820.

74. Hans Jakob Blicher er født 17 Avg. 1789 i Gunslev, hvor Faderen, Provst Dibrik Nikolaj Blicher var Sognepræst. (Se Nørre-Herred.) — 1806 blev han Student fra Schouboes Institut, tog 13 April 1807 filo-

[1]) Jfr. Erslew II. S. 159.

logisk og 2 Okt. s. A. filosofisk Examen (Laud.), 14 Janv. 1811 theol. Attestats (Laud.), blev 29 Avg. 1815 Adjunkt ved Nykjøbing Skole, erholdt Prædikat af Overlærer 6 Okt. 1829, virkelig Overlærer 12 Juni 1847. Gift 1813 med Lovise Magrete Kornbeck, f. 31 Okt. 1791, Datter af Koffardikapt. Jens Nilsen Kornbeck og Luise Hald. Deres Børn ere:

1) Jens Peter Blicher, f. 14 Juli 1814 i Stenstrup i Fyn, blev 1830 Student fra Nykjøbing Skole, tog 1836 kirurgisk Examen (1ste Karakter), 1837 medisinsk Examen (Laud.) Er nu Distriktslæge i Ringkjøbing. Gift med Juliane Mantzius.
2) Meta Lovise Blicher, f. 8 Avg. 1816.
3) Didrik Nikolaj Blicher, f. 26 Dsbr. 1817, Student fra Nykjøbing Skole 1836 (H. ill.), siden Typograf, død 16 Juni 1848 i Kjøbenhavn.
4) Hans Ludvig Blicher, f. 24 Juni 1820, død 2 Juli s. A.
5) Hans Ludvig Blicher, f. 13 Maj 1823, † 24 Febr. 1826.
6) Elisabet Blicher, f. 2 Avg. 1825.
7) Ludvig Blicher, f. 27 Janv. 1830, Student fra Nykjøbing Skole 1848 (Laud.).

75. Frederikus Julianus Schaldemose [1]) er født 15 Febr. 1783 (ikke 1782) paa Vedelsborg i Fyn, hvor Faderen var Skovrider, blev i Foraaret 1801 Student fra Horsens Skole (Laud.), tog 9 Okt. s. A. den filologiske (H. ill.), og 23 April 1802 den filosofiske Examen (H. ill.). — Ved Krigens Udbrud 1807 blev han Løjtnant ved Landeværnet, men s. A. — ifølge sin egen Beretning i de af ham udgivne „Rejser og Eventyr i fremmede Lande" — paa en Overfart fra Aarhus til Kallundborg bragt op af Engellænderne, og skulde som Krigsfange føres til Engelland, men

[1]) Jfr. Erslew III. S. 27.

strandede paa Kysten af Holland, hvorpaa han gik i hollandsk Tjeneste som Soldat. Af dansk Tjeneste blev han afskediget 26 April 1808 som Sekondløjtnant ved Kongens Regiment, og i hollandsk Tjeneste stod han ikke heller længe, thi — ifølge hine Meddelelser af ham selv — rejste han 1808 som Sekretær med en fornem fransk Offiser igjennem det sydlige Tydskland, Svejts, Lombardiet og Italien, bivaanede i Foraaret 1809 Affæren i Stralsund mod Schill, og siden, i fransk Tjeneste, Felttogene i Spanien, kom 1812 til Paris, erholdt som fransk Offiser sin Afsked af Napoleon, og vendte derefter tilbage til Fædrelandet, hvor han blev ansat i det daværende norske Livregiment. — 1816 blev han konstitueret Lærer ved Nykjøbing Skole efter Balsløv, og fik 31 Juli 1817 fast Ansættelse som Adjunkt, fra hvilket Embede han 2 Avg. 1825 entledigedes med Pension, og blev Institutbestyrer i Kjøge. Denne Stilling forlod han meget pludselig det følgende Aar, og blev 31 Dsbr. 1826 Told- og Konsumtions-Underbetjent i Kjøbenhavn, derefter 1830 Materialskriver ved Kronborg Fæstning, hvorfra han 8 Dsbr. 1839 efter Ansøgning formedelst Svagelighed blev entlediget i Naade med Pension. 1843 blev han Mel- og Grynhandler, 1844 Kaffeskænker i Kjøbenhavn, og udfolder fremdeles en ustandset Oversætter-Virksomhed. Paa Grund af nogle Ytringer i det af ham udgivne Ugeblad „Allernyeste Skilderi af Kjøbenhavn" blev han ved en Garnisons-Stabskrigsrets Dom, afsagt 20 Dsbr. 1837, dømt til Advarsel i Overensstemm. med Frdn. 27 Sept. 1799 og til Censur i 5 Aar. Samme Ret dømte ham 24 Juli 1838 til at bøde 100 Rbd. og ny Censur i 5 Aar for et Stykke betitlet: „Barbari paa Kronborg Amt", indført i et andet af ham udgivet Ugeblad „Søndagsgæsten". Han blev 1814 gift med Ingeborg Dortea Svend-

sen, født 1789, Datter af Guldsmed Kristen Hansen Svendsen og Dortea Jæger. Deres Børn ere:

1) Emilie Schaldemose, gift med Kopist Nybølle i Krigsministeriet.
2) Jørgen Fredrik Ludvig Schaldemose, f. 5 Febr. 1818, død.
3) Lavra Lovise Bentine Avgusta Schaldemose, f. 31 Okt. 1821.
4) Thora Andrea Schaldemose, f. 19 Juni 1824.
5) Marie Elisabet Schaldemose, Forriges Tvillingsøster, død.

76. Peder Grib Fibiger[1]) er født 29 Sept. 1784 paa Snoghøj i Jylland, hvor Faderen Prokurator Gotfred Fibiger var Transportforvalter, Moderen Kristiane Lindam, en Datterdatter af Kommandør Peder Grib. Han blev Student fra Roskilde Skole i Foraaret 1801 (Laud.), optoges som Alumnus i det pædagogiske Seminarium og paa Ehlers Kollegium, vandt 1809 Universitetets Prismedallie for Besvarelsen af den æstetiske Opgave, blev 14 April 1810 Adjunkt i Roskilde, 17 Maj 1817 Overlærer i Nykjøbing efter J. F. Lund, 24 Sept. 1822 Rektor i Kolding, hvor han døde 8 Avg. 1833. — Var bekjendt som udmærket græsk Filolog. Han var gift med Katrine Jakobine Tauber, f. 8 Janv. 1789, Datter af Prof. Dr. J. H. Tauber i Roskilde, samt Enke efter Landsoverretsprokurator Kaspar V. Smith († 16 April 1811), med hvem hun havde en Søn, Filologen Kaspar Vilhelm Smith, nu Adjunkt i Roskilde.[2]) Deres Børn ere:

1) Kristian Emanuel Avgust Fibiger, f. 21 Maj 1819, Student fra Roskilde Skole 1837 (Laud.), tog

[1]) Efter Erslew I. S. 427.
[2]) Jfr Hundrups biogr. Efterr. S. 101—2.

medicinsk Embeds-Examen, første Gang i Foraaret 1843 (H. ill. Imi gr.), anden Gang i Foraaret 1844 (Laud.), gik ved Krigens Udbrud i Foraaret 1848 med som Læge, og dimitteredes ved Vaabenstilstanden 1849 som Underlæge ved 1ste lette Linie-Bataillon.

2) Johannes Henrik Tauber Fibiger, f. 27 Janv. 1821, Student fra Roskilde Skole 1837 (Laud.), anden Examen 1838 (Udmærket), theologisk Kandidat 11 Juli 1845 (Laud.).

3) Kristine Avgusta Fibiger, f. 4 Sept. 1822, gift 9 Maj 1845 med Overlærer Søren Bloch, Thrige i Roskilde. (Se Stamtavlen over Familien Koch.)

77. Jørgen Ludvig Berg[1]) er født 17 Juni 1787 i Virring i Aarhus Stift, hvor hans Fader Fredrik Bartholin Berg var Sognepræst. 1805 blev han Student fra Aarhus Skole, tog 8 April 1806 filologisk (Laud.), 8 Okt. s. A. filosofisk Examen (Laud.), blev 10 Nov. 1809 Alumnus paa Valkendorfs Kollegium, var i nogle Aar Huslærer i Norge, blev 1819 konstitueret Lærer ved Nykjøbing Skole, 6 Maj 1823 fast ansat som Adjunkt, entlediget 28 Okt. 1846, lever nu i Kjøbenhavn.

78. Lars Ranneftad Boisen,[2]) nu Sognepræst i Vesterborg paa Lolland, var konstitueret Lærer ved Nykjøbing Skole fra Efteraaret 1824 til Efteraaret 1825.

79. Hans Hansen[3]) er født 16 Febr. 1783 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Tømmersvend, kom i Frue Skole 1797, blev Student 1801 (Laud.), tog anden Examen 11 Okt. 1803 (Udmærket), var derefter i flere Aar

---

[1]) Jfr. Erslew I. S. 109.

[2]) Da han ikke havde fast Ansættelse som Adjunkt, bliver hans Levnet ikke nærmere behandlet paa dette Sted. Se Erslew I. S. 165–66.

[3]) Efter Erslew I. S. 571.

Timelærer ved Metropolitanskolen, hvor han 29 April 1812 udnævntes til Adjunkt, blev 22 Okt. 1822 Overlærer ved Nykjøbing Skole efter Fibiger, døde 6 Sept. 1826 ugift.

80. Johan Buntzen Koch er født 3 April 1804, Student fra Nykjøbing Skole 1821 (Laud.), theologisk Kandidat 12 Janv. 1826 (Laud.), kort efter, i Anledning af Boisens Fratrædelse, konstitueret Lærer ved Nykjøbing Skole, ved Overlærer Hansens Død fast ansat som Adjunkt 25 Nov. s. A., blev 4 Juni 1830 kaldet til Præst i Høirup i Ribe Stift, 26 Juni 1842 i Skærbæk. Han blev gift 2 Juli 1831 med Povline Petræa Taarning, Datter af Degnen Povl Taarning i Butterup ved Holbæk. De have 8 Børn. (Se Stamtavlen over Fam. Koch.)

81. Thomas Nikolaj Nielsen var Adjunkt ved Nykjøbing Skole fra Nov. 1826 til Sept. 1829, nu Byens Sognepræst. (Se ovenfor S. 34.)

82. Hans Peter Gyllembourg Koch var Adjunkt ved Nykjøbing Skole fra Juli 1830 til Juli 1834, nu Sognepræst i Sønder-Kirkeby.

83. Ole Støedt Trojel er født 1781 (døbt 10 Nov.) i Ræbbelunde paa Lolland, Helbroder til ovennævnte Provst Thomas Trojel (se Sognepræsterne S 29), Student fra Vordingborg Skole i Foraaret 1802 (H. ill.), tog theol. Attest 16 April 1810 (Laud. i. o. s. s.), var derefter i mange Aar Huslærer i Sælland, blev 14 Nov. 1829 Adjunkt i Nykjøbing efter Nielsen, entlediget 19 Marts 1843.

84. Hans Jens Smidth er født 18 Janv. 1809 i Maarsby paa Falster, hvor Faderen Jens Andersen Smidth da var Forpagter af Præstegaards-Avlingen (død som Forpagter af Karlsfeld 31 Dkbr. 1827, 51 Aar gl.), Moderen Karen Errebo. Han blev Student fra Nykjøbing Skole 1826 (Laud.), tog anden Examen 1827 (Laud.),

theol. Kand. 10 Juli 1832 (Laud.), var derefter Huslærer hos Pastor Wøldike i Hammer, konstitueredes 23 Avg. 1834 til Lærer ved Nykjøbing Skole, fast ansat Adjunkt 29 Dsbr. 1835, entlediget med Vartpenge 28 Okt. 1846, har nu en privat Skole i Kærteminde.

85. Nils Hansen er født 23 April 1813 i Todberg, hvor Faderen Hr. Erhard Kristian Hansen da var Præst. (Se Ønslev i Nørre-Herred.) 1833 blev han Student fra Nykjøbing Skole (Laud.), tog anden Examen 1834 (Udmærket), theol. Attestats 1 Maj 1839 (Laud.), konstitueredes til Lærer ved Nykjøbing Skole 11 Juli 1840, blev fast ansat som Adjunkt 14 Avg. 1841, kaldet til Sognepræst for Snedsted og Nørhaa i Aalborg Stift 20 Juli 1848, ordineret 4. Okt. — Gift 13 Maj 1842 med Nikoline Biering. (Se Stamtavlen over Familien Biering, hvor ogsaa deres 3 Børn ere anførte.)

86. Georg Fredrik Vilhelm Lund er født 28 Juli 1820 i Nykjøbing i Sælland, hvor Faderen Karl Ferdinand Lund (f. 28 Okt. 1785, død 4 Dsbr. 1831) var praktiserende Læge, Moderen Anne Luise Høy, f. 21 Juni 1795. I Foraaret 1828 fulgte han med sine Forældre til Vestmanø, hvor Faderen var bleven ansat som Læge, men rejste kort før dennes Død til Kjøbenhavn, hvor han sattes i Metropolitanskolen, blev derfra Student 1837 (Laud.), tog 1838 anden Examen (Laud.), 10 April 1842 filologisk Embeds-Examen (Laud.) og 27 April 1843 den praktiske Prøve (Laud. unan. cons.), blev 8 April s. A. konst. Lærer, 14 Juli s. A. fast ansat Adjunkt ved Nykjøbing Skole, hvor han 30 Juni 1845 udnævntes til Overlærer. 23 Aug. 1845 disputerede han for Magistergraden. — Han havde 26 Sept. 1843 Bryllup med Anna Emilie Fuglede, f. 26 Juni 1816, en Datter af Toldassistent Jens

Andersen Fuglede og Marie Katrine Hansen i Kbhavn. Deres Børn ere:

1) Georg Johan Vilhelm Lund, f. 6 Juli 1844.

2) Karl Johannes Lund, f. 28 Marts 1847.

87. Odin Wolff Tidemand er født 9 Febr. 1822 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader, Krigskancellisekretær Odin Tidemand (født 6 April 1792) var Kopist i Admiralitetet, nu Institutbestyrer i Ordrup; Moderen Povline Vilhelmine Marie Sommer, født 20 Okt. 1791, død 17 Janv. 1842. — 1838 blev han Student fra Metropolitanskolen med Udmærkelse, blev ligeledes udmærket ved anden Examen 1839, tog 5 Maj 1843 theol. Attestats (Laud.), blev 14 Okt. s. A. konstitueret Lærer ved Vordingborg Skole, og 18 Juli 1846 Adjunkt i Nykjøbing. — 29 Dsbr. 1844 havde han Bryllup med Nikoline Dortea Marie Erikson, født 24 Janv. 1821, Datter af Mægler Henrik Nikolaj Erikson (død 1832) og Hedvig Mattiane de Klauman (død 1847). — De have een Datter: Henriette Vilhelmine Marie Tidemand, født 3 Janv. 1846.

88. Børge Qvist Westesen er født 3 Avg. 1817 paa Gaarden Hebo ved Varde, der ejedes af hans Fader Jens Kristian Westesen, Moderen Ursula Mette Marie Qvist, en Datter af Hebos forrige Ejer, Børge Qvist. — 1835 blev han dimitteret til Univ. af Hr. J. A. S. Borchsenius, da Sognepræst til Henne og Lønne, (Laud.), udmærkedes ved anden Examen 1836, tog 20 Janv. 1840 theologisk Attestats (Laud.), var i nogle Aar Huslærer paa Taarnholm i Sælland, blev 25 Janv. 1845 konst. Lærer ved Vordingborg Skole, entledigedes ved Skolens Nedlæggelse fra 30 Sept. 1846, men blev 27 Nov. s. A. kaldet til Adjunkt i Nykjøbing.

89. Frans Vilhelm Lavrits Øhlenschlæger er

født 22 Juli 1817 i Odense, hvor Faderen Mattias Øhlenschlæger er Kontorchef ved Generalkrigskommissariatet; Moderen er Marte Bagger, en Datter af kgl. Forv. Korfits Schurman Bagger. Han blev 1836 Student fra Odense Skole (Laud.), udmærkedes ved anden Examen i Foraaret 1838, tog 14 Janv. 1842 theol. Attestats (H. ill.), var i nogle Aar Huslærer i Kallehave i Sælland, konstitueredes 16 Janv 1847 som Adjunkt ved Nykjøbing Skole, og blev fast ansat 5 Febr. 1848.

90. Georg Karl Ferdinand Høeg er født 17 Janv. 1818 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Andreas Peter Høeg var Urtekræmmer (f. 6 Janv. 1768, død 4 Juni 1824), Moderen Kristine Fredrikke Schultz (f. 1773). Hans Farbroder og Stiffader Jørgen Høeg (f. 1772, død 1842) satte ham i Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn, hvorfra han blev dimitteret 1834 (Laud.), tog 1835 anden Examen (Laud.), 11 Juli 1840 theol. Attestats (Laud.), var i nogle Aar Huslærer i Maribo, blev 31 Avg. 1847 konstitueret Lærer ved Nykjøbing Skole, og fast ansat Adjunkt 9 Sept. 1848. — Gift 29 Maj 1849 med Johanne Henriette Vilhelmine Bendtsen, f. 24 Juni 1826 paa Fæmø, hvor hendes Fader, Hr. Povl Bendtsen, nu Sognepræst til Skælby og Gunderslev, dengang var Præst.

91. Johan Peter Buch er født 10 Nov. 1816 i Ribe, hvor hans Fader Lavrits Buch (død i Febr. 1838) var Kjøbmand, Moderen Sara Katrine, født Hobolt (død 1845) 1826 blev han sat i Ribe Skole, hvorfra han 1836 blev Student (Laud.), studerede en Tid Theologi, men forlod snart dette Studium, for ene at studere Matematik, vandt 1842 Guldmedallien for Besvarelsen af den matematiske Opgave, blev i Juli 1844 konstitueret Lærer ved Kolding Skole, fast ansat Adjunkt 29 Sept. 1845, og 9 Okt. 1848

Adjunkt i Nykjøbing. Gift 2 Nov. 1844 med Anine Kristine Jacobsen, født 14 Juli 1820 i Godthaab i Grønland af Forældrene afg. Kolonibestyrer Fredrik Kristian Jacobsen og Juliane Charlotte, født Jacobsen.— Deres Børn ere:

1) Juliane Charlotte Katrine Buch, f. 3 Sept 1845.

2) Lavrits Fredrik Kristian Buch, f. 3 Avg. 1847.

II. Aastrup.

1. Hr. Teofil Hansen Sadolin[1]) er ifølge Ligstenen[2]) i Aastrup Kirke født 1557.[3]) Hans Fader var den bekjendte Poeta laureatus Mag. Hans Jørgensen Sadolin, der 1559 blev Præst i Toreby paa Lolland, nobiliteret af Fredr. II, men 1576 affat formedelst Hor.[4]) Hans Moders Navn var Maren Ulfsdatter. Han var Præst

---

[1]) Med denne Mand maa vi begynde Rækken, da hans Formænds Navne ere tabte. Iblandt Navnene under Onslev-Afbigten er Aastrup Præsts det eneste, som fattes. Rhode sætter temmelig tankeløst Hr. Hans Krog som den Første med Aarstallene 1634 og 1638, og strax efter Hr. Sadolin med Henvisning til Næraae, hvor han staar med Aarstallet 1591.

[2]) Indskriften er denne:
„Theophilo Joh. Sadolino Theologiæ et poeseos candidato, ac ejusdem vxoribց binis Annæ Christianæ 1 April: Anni 1592: Ætat: 27 extinctæ, et Annæ Stephanianæ ὁ τάφος dedicatvr. Obiit ille. 18 Mart: Anni. 1612. ætat: 55."

[3]) Naar Rhode Falst. Hist. S 157 sætter 1560 som hans Fødsels-Aar, kommer han til at begaa en dobbelt Feil, da han deraf tillige slutter, at han er født i Toreby Præstegaard, hvilket ikke kan være Tilfældet, da Faderen først blev Præst der 1559.

[4]) Jfr. Næraae I. S 13—16.

i Aastrup 1584 (se S. 5 Not. 2), Aarstallet 1591 tilligemed hans adelige Vauben fandtes paa den nu nedtagne Altar-Tavle, og han døde 18 Marts 1612. Hans tvende Hustruers Navne ere ifølge Ligstenen: Anna Kristensd. † 1 April 1592, 27 Aar gl. og Anna Steffansd. Han vides med Visshed at have haft 3 Sønner:

1) Hans Sabolin, Sognepræst i Horbelev.
2) Jørgen Sabolin, Mag., Sognepræst i Stokkemarke.[1])
3) Povl Sabolin, døde som Disipel i Roskilde Skole af Pest 24 Sept. 1603, og var der allerede 1600.

2. Hr. Hans Krog. Hans Navn findes paa Kirke-Klokken med Aarstallet 1625, og det sees af Bispoppens Dagbog, at han endnu levede 1636, ja uden Tvivl ogsaa 1653. At Bispoppen ikke har været videre tilfreds med ham som Præst, indlyser af følgende Bemærkninger i hans Dagbog paa tvende Visitatser, første Gang 1 Juli 1626: „Pueri male instituti; concio scoparum dissolutarum,“ og anden Gang 2 Juli 1632: „Pastor et diaconus admoniti ob ruditatem catechumenorum.“

3. Mag. Kristian Jensen Vibe er født 2 Marts 1628[2]) i Kjøbenhavn, hvor Faderen, den berømte Mag. Jens Dinesen Jersin, da var Sognepræst ved Frue Kirke. Moderen Magrete Hansd. Fyren (Fyringia) døde den 17de Dag efter hans Fødsel 19 Marts.[3]) Faderen,

---

[1]) Jfr. Næraae I. S. 19—22.

[2]) Denne Angivelse anser Bl. Ms. for rigtig, omendskjøndt Mag. Vibe selv i Bispoppens Tegnebog skriver 1626. Bloch har fundet det i et Exemplar af Vindingii Acad. Hafn. p. 279, tilskrevet af en „lærd og nøjagtig Mand“. — Worm I. S. 497 har det Samme.

[3]) Res. Inscr. Hafn. 57—58. „Qvam die a partu filioli XVII annos XVI Mens. Janva. II natam — Christus ad se deduxit Anno DCXXIIX Mart. XIX.“

Adjunkt i Nykjøbing. Gift 2 Nov. 1844 med Anine Kristine Jacobsen, født 14 Juli 1820 i Godthaab i Grønland af Forældrene afg. Kolonibestyrer Fredrik Kristian Jacobsen og Juliane Charlotte, født Jacobsen. — Deres Børn ere:

1) Juliane Charlotte Katrine Buch, f. 3 Sept. 1845.
2) Lavrits Fredrik Kristian Buch, f. 3 Aug. 1847.
3) Agnes Theodora Buch, f. 23 Janv. 1850.

II. Aastrup.[1])

A. Sognepræster.

1. Hr. Nils Persen fik Torsdagen næst efter Søndagen Oculi (7 Marts) 1532 Præsentats paa Aastrup Kirke.[2])

2. Hr. Teofil Hansen Sadolin[3]) er ifølge Ligstenen[4]) i Aastrup Kirke født 1557.[5]) Hans Fader var

---

[1]) Præstegaarden ligger i Maarsby, som man i Slutn. af forr. og dette Aarhundrede, men urigtigt, har begyndt at skrive Moseby.

[2]) Reg. over alle Lande Nr. 3, fol. 186 b. Der tilføjes „per resignationem Domini Laurentii Ölmand, Secretarii". (K. R.) — Denne har vel altsaa været den sidste katolske Præst.

[3]) Det er rimeligt, at vi savne Navnet paa en Præst mellem Hr. Nils og Hr. Sadolin. Iblandt Navnene under Onslev-Afbigten er Aastrup Præsts det eneste, som fattes. Rhode sætter temmelig tankeløst Hr. Hans Krog som den Første med Aarstallene 1634 og 1638, og strax efter Hr. Sadolin med Henvisning til Nærgaae, hvor han staar med Aarstallet 1591.

[4]) Indskriften er denne:
„Theophilo Joh. Sadolino Theologiæ et poeseos candidato, ac ejusdem vxoribus binis Annæ Christianæ 1 April: Anni 1592: Ætat: 27 extinctæ, et Annæ Stephanianæ ὁ τάφος dedicatvr. Obiit ille 18 Mart: Anni. 1612. ætat: 55."

[5]) Naar Rhode Falst. Hist. S. 157 sætter 1560 som hans Fødsels-

den bekjendte Poeta laureatus Mag. Hans Jørgensen Sadolin, der 1559 blev Præst i Torebø paa Lolland, nobiliteret af Fredrik II, men 1576 afsat formedelst Hor.[1]) Hans Moders Navn var Maren Ulfsdatter. Han var Præst i Aastrup 1584 (se S. 5 Not. 2), Aarstallet 1591 tilligemed hans adelige Vaaben fandtes paa den nu nedtagne Altar-Tavle, og han døde 18 Martz 1612.[2]) Hans twende Hustruers Navne ere ifølge Ligstenen: Anna Kristensd. død 1 April 1592, 27 Aar gl., og Anna Steffansd. Han vides med Vished at have havt 3 Sønner:[3])

1) Hans Sadolin, Sognepræst i Horbelev.
2) Jørgen Sadolin, Mag., Sognepræst i Stokkemarke.[4])
3) Povl Sadolin døde som Disipel i Roskilde Skole af Pest 24 Sept. 1603, og var der allerede 1600.

3. Hr. Hans Jensen Krog. Hans Navn findes paa Kirke-Klokken med Aarstallet 1625. Han nævnes som Præst her 22 Juni 1648, og har uden Tvivl levet endnu 1653. At Bisskoppen ikke har været videre tilfreds med ham som Præst, indlyser af følgende Bemærkninger i hans Dagbog paa twende Visitatser, første Gang 1 Juli 1626: „Pueri male instituti; concio scoparum dissolutarum," og an-

---

Aar, kommer han til at begaa en dobbelt Feil, da han deraf tillige slutter, at han er født i Torebø Præstegaard, hvilket ikke kan være Tilfældet, da Faderen først blev Præst der 1559.

[1]) Jfr. Nøraae I. S. 13–16.

[2]) Naar altsaa i Vedel Simonsens Familie-Efterretn. om de danske Ruder II. S. 247 iblandt Fadderne til Jørgen Grubbe paa Bonnet (født 9 Febr. 1597) nævnes „Hr. Kristoffers (?) Quinde i Mørsby" — bør derfor læses „Hr. Theophils."

[3]) Mester Hans Staffensøn (Forstander for Sorø Skole) fik 10 Sept. 1609 Brev at indtage Hr. Theophili Sadolini Søn i Sorø Skole, naar Plads blev ledig (Sællandske Tegnelser, Nr. 20, fol. 284 a). (K. R.) — Hvem af Sønnerne der menes, vides ikke.

[4]) Jfr. Nøraae I. S. 19–22.

den Gang 2 Juli 1632: „Pastor et diaconus admoniti ob ruditatem catechumenorum." [1])

4. Mag. Kristian Jensen Wibe er født 2 Marts 1628 [2]) i Kjøbenhavn, hvor Faderen, den berømte Mag. Jens Dinesen Jersin, da var Sognepræst ved Frue Kirke. Moderen Magrete Hansd. Fyring (Fyringia) døde den 17de Dag efter hans Fødsel 19 Marts. [3]) Faderen, som Aaret efter hans Fødsel blev Biskop i Ribe, mistede han, da han var lidt over 6 Aar gammel, og blev siden sat i Sorø Skole, hvorfra han 1646 dimitteredes til Universitetet (immatrik. 25 Maj), da Dr. jur. Klavs Plum var Rektor, Prof. Mag. Hans Svane Dekanus; til Privat-Præceptor valgte han Prof. Mag. Jørgen From. — „Det slaar ikke feil, at han jo haver ved Højskolen adskilt sig", hvorfor han ogsaa tidlig rejste udenlands, og udgav i Vittenberg i Aarene 1648—49 nogle latinske Disputatser. [4]) I Foraaret 1652 blev han beskikket til Rektor i Nykjøbing, og 17 Febr. 1653 i Sorø kreeret til Magister under Prof. Mag. Nils Aagaard. [5]) Kort efter, i Maj eller Juni samme

---

[1]) I Canuti Johannis Poëmatum decades (1628) findes to Vers til Hr. Hans Jensen Krog. (K. R.)

[2]) Denne Angivelse anser Bl. Ms. for rigtig, omendskjøndt Mag. Wibe selv i Bispoppens Tegnebog skriver 1626. Bloch har fundet det i et Exemplar af Vindingii Acad. Hafn. p. 279, tilskrevet af en „lærd og nøjagtig Mand." — Worm I. S. 497 har det Samme.

[3]) Res. Inscr. Hafn. 57—58. „Qvam die a partu filioli XVII annos XVI Mens. Janva. II natam — Christus ad se deduxit Anno DCXXIIX Mart. XIX."

[4]) Se Worm I. S. 497—98.

[5]) Bl. Ms. siger, at han først blev Magister 1653 og derefter s. A. Nykjøbing Skoles Rektor efter Mag. Horbelov, men dette kan ikke være rigtigt, thi Mag. Horbelov døde 14 Marts 1652, og Wibe var hans umiddelbare Eftermand, hvilket ogsaa sees af en Series Rectorum i Nykjøbing Skolebog: „M Christianus

Aar,[1]) blev han kaldet til personel Kapellan i Aastrup, formodentlig hos ovennævnte Hr. Hans Krog. Naar han er bleven Sognepræst vides ikke, men han var det i Sept. 1655. Det synes, at hans Kaldelse er bleven kasseret 1660,[2]) og Aarsagen til denne Afsættelse angives i Bl. Ms. med disse Ord: „Mag. Wibe skal nok, da de Svenske vare i Landet, have gaaet dem som Fiender mere tilhaande, end man af en kristelig Underdan, end sige en Præst, kunde eller borde vænte, hvorfore han og siden, frygtende for Freden, rejste bort med dem.“[3]) Forholder dette sig rigtigt, er han dog ikke bleven

Jani Wibe vocatus ad Rector: 1652 et vocatus symmista Ecclesiæ Maarsbyensis Anno 1653."

[1]) Hans Eftermand i Rektoratet Kristen Jakobsen skriver i Skolebogen: „Anno 1653 d. 21 Junii Annammede Jeg byssen med Penge Effter M. Christen Vibe.“

[2]) I Smaalandske Tegnelser № 8, fol. 143 b. findes et Brev, dat. 26 Avg. 1660, hvori det hedder: Eftersom Aastrup-Kald skal være „underkjendt“, maa Hr. Mikkel blive forordnet dertil. (K. R.)

[3]) Denne Beretning i Bl. Ms. forklarer bedst det Udtryk „adversi fati", der findes om ham ved Faderens Levnet i Vind. Acad. Hafn. p. 279. — Worm I. S. 497 siger blot: „Han havde forresten ikkun en tynd Skjæbne.“ Naar Rhode Falst. Hist. S. 86 sætter hans Ulykke i, hvad desuden er urigtigt, at „han maatte nojes med at ende sine Dage som personel Kapellan til Aastrup“, — da er dette saa meget mere ugrundet, som en Befordring fra Rektoratet til et Kapellani i den Tid var meget almindelig, da dette gærne var Vejen til Sukcession. — Endnu staar et Spørgsmaal tilbage, om ogsaa vor Mag. Wibe er den Samme som Biskoppens Søn Mag. Jersin. Men herom kan næppe være Tvivl; thi vel er det vist, at han som Forf. til hine Disputatser har kaldet sig Jersin, ligesom ogsaa at han har kaldet sig saaledes i Biskoppens Tegnebog, men lige saa vist er det, at Biskoppen sammesteds paa samme Tid kalder ham „Mag. Kristian Wibe, Skolemæster i Nykjøbing“, og som Præst kalder han sig selv i samme Bog Wibe. Worm og efter ham Rhode kalder ham Jersin, men Skolebogen (se ovenfor) Wibe. „Han behøvede ikke, siger Bl. Ms., at skamme sig ved sin Faders Navn, havde ikke den dyrebare Fader haft Aarsag siden, om han havde levet, at skamme sig ved ham.“

i Sverrig, thi 22 April 1676 tilstodes ham en Understøttelse af 6 Rdl. af Fiskus.[1]) Hans Enke „Magrete sl. M. Kristen Wibes i Maarsby“ findes at have faaet Understøttelse af Kippinge Kirkeblok fra Aar 1681 til 1699, da hendes Navn sidste Gang forekommer.

5. Hr. Mikkel Hansen Binding deponerede fra Roskilde Skole 1645, og blev 29 Febr. 1652 ordineret til Medtjener i Snøde paa Langeland, hvor han var til 1654, da hans Eftermand i Snøde er ordineret 20 Dsbr. d. A.[2]) Han blev kaldet til Sognepræst her 1660, og døde 1672. Hans Enke, „Ane sl. Hr. Mikkels fra Maarsby“, boede i Nykjøbing, og nød Understøttelse af Kippinge Kirkeblok til 1701. — De havde følgende Børn:[3])

1) Hans Binding, blev 1690 Sognepræst i Radsted paa Lolland, døde 1702.
2) Elisabet Binding.
3) Magrete Binding.
4) Sidsel Binding, død ugift i Nykjøbing 1680, begr. 23 Avg.

Det er imidlertid oplyst af K. R., at han er opkaldt efter den kjøbenhavnske Borger Kristen Wibe, død 1605, (Broder til den senere Borgermæster Mikkel Wibe) — af hvem hans Moder uden Tvivl var en Datterdatter. Det var nemlig ganske almindeligt, at En ogsaa førte den Persons Tilnavn, efter hvem han var opkaldt.

[1]) Ifølge Acta consistorii, hvor han kaldes Mag. Christianus Jersinus. (K. R.)

[2]) Dersom disse Aarstal, der ere tagne af Bl. Ms., ere rigtige, blive vi i Uvished om, hvor han har været ansat i de 6 Aar fra 1654 til 1660, der er hans rette Kaldsaar til Aastrup (s. S. 130 Not. 2). Da de Snøde vedkommende Blade i Bl. Ms. ere udrevne, kan derfra ingen Oplysning hentes.

[3]) Paa Aastrup Kirkegulv ligger desuden en Ligsten, halv skjult af Alteret, hvoraf blot det Sidste lader sig læse: „— — chelsön Winding, som döde den 26 Januarii Anno 1667, ¾ Aar gammel“, samt nedenfor Bogstaverne M. W. og A. K.

6. Mag. Lorens Jakobsen Meulengracht er født 1647 uden Tvivl i Kjøbenhavn. Dimitteret fra Frue Skole blev han 20 Juli 1666 immatrikuleret.[1]) Da han 27 Juni 1668 havde taget theol. Examen med H. ill. og 26 Sept. s. A. prædiket for Dimis, blev ham af Universitetets Notarius Dr. Oluf Borch meddelt Testim. publ., dat. 1 Okt. 1668. Til Aastrup blev han kaldet 1672, ordineret 27 April. Ved Kingos Kaldelse til Fyns Bispestol 20 Febr.[2]) 1677, blev Meulengracht udnævnt til hans Eftermand som Sognepræst i Slangerup og Uvelse, og 19 Juni s. A. Magister. Kort efter begyndte han en Strid med Kingo om Naadensaaret, i hvis Indtægt han mente denne uberettiget til at deltage, da han var befordret til et saa anseligt Embede, men tabte naturligvis Sagen.[3]) Han døde 1683. — I Aastrup gjorde han sig fortjent af Kirken ved at give den to store Mæssing-Lysestager, et smukt Alterklæde med Indskrift „Deo & Ecclesiæ", og en Fløjels-Mæssehagel med et Krusifix af kostbart Perlestikker-Arbejde, hvorpaa staar hans og Hustrus Navne L. J. M. og S. C. D. med Aarstallet 1672, ligesom han og bekostede en stor Trappe til Taarnet. — Hvem hans første Kone, hvis Navn er betegnet ved hine 3 Bogstaver, har været, vides ikke, men hans anden Hustru, hvem han efterlod som Enke, var Marie Rosenmejer, en Datter af Karl Rosenmejer.[4]) Med hende havde han 3 Børn:

1) Jakob Meulengracht, død som Student i Kbh. 1709.[5])

[1]) En Broder til ham, Bent Jakobsen Meulengracht, deponerede ligeledes fra Frue Skole 1668, immatrik. 13 Juli.

[2]) Næraae I. S. 153 sætter 25 Febr., men Bestallingen var dat. 20 Febr. (K. R.)

[3]) Se Næraae I. S. 153.

[4]) Om Familien Rosenmejer se Giess. Jubell. II. 1. S. 234 Tab. II.

[5]) Se Lengnick's Døde Studenter S. 7, hvor Navnet, ligesom hos

2) Hans Meulengracht, død som Student i Kbh. 1716.
3) Salome Meulengracht, gift 12 April 1701 med Hr. Hans Henrik Langemach, Sognepræst for Skævinge og Gjørløse.

7. Hr. Peder Andersen Damb er født i Sverrig, venteligt i Skaane, hvor han først var Præst, men da han under Krigen viste sig danskfindet, maatte han flygte og kom med Livs-Fare til Danmark, da Svenskerne satte efter ham til Hest. Han fik da Ansættelse her i Landet som Sognepræst i Aastrup 1677, og har Ord for at have været en lærd og brav Mand, men ubesindig og fremfusende, hvilket tilsidst voldte hans Undergang. Han synes at have været et Tugtens Ris for Falsters Mægtige,[1]) ligesom siden Mag.

' Næraae l. c., skrives Møllengraf. Det findes ogsaa skrevet Møllengracht og Møllengrat. — I Dahls Hist. Efterr. om Fredriksborg Skole S. XXV nævnes Jakob Lorensen Meulengracht og Lorens Lorensen Meulengracht som dimitterede fra Skolen 1701. Det formodes, at det er de Samme, som de ovennævnte, i hvilket Tilfælde Lorens synes at maatte være fejlagtigt for Hans, med mindre de have været tre Brødre.

[1]) I Loll.-Falst. Bispe-Arkiv er fundet et Brev fra Hr. Peder Damb til Provsten Mag. Brandt i Nykjøbing, dat. 3 Marts 1679. Da det synes at give et klart Billede af Mandens Personlighed, og vidner om hans temmelig fremfusende Ridkjærhed, meddeles det i sin Helhed:

Admodum Reverende Dne Præposite! Endddog det er ikke længe siden, at jeg hos Dom. præpositum ved Skrivelse anholdt paa nærværende Kirkebondes Jens Kaspersens Vegne, at han maatte hjælpes, saa han kunde blive ved Gaarden, efterdi han i denne besværlige Tid haver ikke unddraget sig for nogen Skat, og i dette Aar, som har været besværligt baade formedelst Misvæxt og store Udgifter, haver han saavel af nye som gamle Landgilde-Restanser leveret 4 Rd. 1 Mk. i Penge, Byg 3 Tdr., hvoraf klarligen kan sees, at han stræber af al Magt at ville betale baade Skatter og Landgilde. Ligevel haver Kirkeværgerne efter givne Ordres saavel fra Provsten, som fra Rosenfeldt, hannem frataget hans bedste Hest og eneste Ko udi det øvrige Landgilde, hvilket foraarsa-

Humble i Ønslev, og kunde ikke bare sig for, selv paa Prædikestolen, at laste dem, idet han dog vidste at lægge sine

ger, at Manden idag siger sig fra sin Gaard, og Gaarden derved bliver ganske øde. Jeg ved ikke, om det nogensinde kan forsvares, at ved saadan Medfart Kirkegodset ødelægges, ikke heller meriterer de, som saadant foraarsager, at kaldes Kirkens Patroner, men Kirkens Forstyrrere, og omendskjøndt Hds. Kgl. Maj. Bønder over hele Landet saaledes medhandles, og Ingen forsvarer dem, saa kan dog hverken Dom. Præpos. eller jeg, som er Kirken nærmest, excuseres, om vi have saa rumme Samvittigheder, at vi enten permitterer eller consenterer det, at Udsugerne fratager Kirken sin Skjorte, tillige med det, at de udsuger Menighedens Blod, og feder sig med den Fattiges Sved, ej heller er nogen Nytte derudi, at Restansen saa præcis nu skal udgives, efterdi det dog er et dødt Kapital, og Rosenfeldt, som over hele Landet indtager Kirke-Landgilde, ikke sætter dem ud paa Rente eller selv giver Rente deraf, hvilket dog Ordinantsen tilholder, ej heller haver han fremvist Kgl. Maj. Benaadnings-Brev at indtage Kirke-Landgilde. Manden kan hjælpes, idet han faar sin Hest og sin Ko igjen til Brug, dog saaledes, at baade Hest og Ko er Kirkens, saafremt han ikke med Korn eller Penge betaler, naar han, vil Gud, igjen faar høstet. Dom. præpositus excuserer mig, at jeg i denne Sag saa ivrigt skriver, thi jeg skriver for den, som ikke selv kan tale sine egne Ord, og Pennen er mig i Haanden leveret af den Kirke, i hvilken jeg er benaadet at tale Guds Ord. Dom. præpos. hilser Kjæresten samt k. Børn, og jeg forbliver Dom. præpositi

tjenstberedvilligste
P. A. Damb.

Af nogle andre Breve i Bispe-Arkivet sees, at Hr. Damb 18 Martis næstefter var hos Provsten i Nykjøbing, for at tale med ham om samme Sag, men da denne forestillede ham, at det var bedre at afgjøre Sagen i Mindelighed, og at flere Udtryk i Brevet let kunde volde ham Ulæmpe, rev Hr. Damb Brevet ud af Provstens Haand, og ilede med et hurtigt Farvel ud af Døren. Herover klagede Provsten Dagen efter til Stiftamtmanden Kornelius Lerche, der allerede fra Rosenfeldt havde faaet en Afskrift af Brevet, og 27 Martis tilskrev Biskop Kingo om hans Betænkning i denne Sag da han mente, at der ikke til en saadan grov og public Calumnie kunde ties stille. — Det erfares imidlertid ikke, hvad Udfald Sagen fik hverken for Bonden eller Hr. Damb.

Ord saa fløgtig, at man ikke kunde faa Sag med ham. Der fortælles saaledes, at han især havde tre bitre Fiender paa Falster, Amtsforvalter Hans Ravn i Nykjøbing (død 1703), Prokurator Frans Busch i Næs (død som Færgemand i Sundby) og Sognefoged Nils Orm i Næs. Dem omtalte han engang fra Prædikestolen i følgende Indklædning: „Ravnen sidder paa Busken og Ormen kryber derunder. Forbandede være de alle Tre!" De fik imidlertid Lejlighed til at hævne sig, og Hr. Damb gav dem selv Anledning ved sin ubesindige Fremfærd. I Begyndelsen af 1691 fødte en vis Karen Hansdatter et uægte Barn, til hvis Fader hun udlagde en Jeppe Jørgensen; men Hr. Damb, der formodentlig har vidst, at det ikke hængte rigtig sammen, fik hende ved Tillokkelser og Trusler bevæget til at forandre denne Angivelse og udlægge ovennævnte Prokurator Frans Eberhard Busch i Næs. Da denne nu i Kirken hørte sig udlagt ved Daaben, lod han Barnemoderen indstævne til Birketinget og arrestere. Her forklarede hun Sammenhængen og fortalte, at det var Hr. Damb, der havde faaet hende til det. Som en Følge heraf stævnes denne 17 Juni 1691 for en Provste-Ret, suspenderes og anklages paa sit Embede. Tvende Studenter, som havde opholdt sig i Hr. Dambs Hus, da Karen Hansdatter gjorde sin Angivelse, vidnede, at de havde hørt Hr. Peder bede Gud forbande sig, skulde hun ikke udlægge Frans Busch paa Søndag, og da hun sagde, at saa vilde han lade hende tage fast, sagde Hr. Peder, at saa vilde han lade Frans Busch tage fast. Videre havde han samme Gang sagt, at han var Frans Buschs aabenbare Fiende, og han skulde nok holde ud med ham, saa længe Frans Busch havde to Skilling i sit Hus, at denne skulde aldrig komme til Skrifte, havde han end Kongens Brev derpaa, førend han stod aabenbare

Skrifte. Provste-Retten maatte ifølge Ordinantsen henstille Sagen til Superintendenten, da den angik Hr. Peders Embede.

Denne Sag alene vilde vel have haft Hr. Dambs Afsættelse til Følge, men den bliver unægtelig meget forværret ved Følgende. Frans Buschs Kone fødte 16 Juli derefter en Søn, som 23 s. M. skulde døbes. Under Hr. Dambs Suspension skulde Nabopræsten Hr. Mads Damsberg i Falkerslev forrette Daaben. Da Hr. Damb faar dette at vide, gaar han om Morgenen ind til Degnen Jakob Klavsen, laaner Kirke-Nøglen, gaar ind i Kirken, hvor han opholder sig en Tid, tager Nøglen med sig hjem og beholder den. Kl. 10 kommer Fadder-Stadsen med en stor Mængde saare fornemme Folk baade fra Nykjøbing og Stubbekjøbing, samt Hr. Mads. Der gaar Bud til Degnen efter Nøglen, ja den havde da Hr. Peder. Degnen iler til denne, men han var gaaet bort med Nøglen, og Ingen vidste, hvor han var. Degnen og to af Kuskene gaa nu fra Gaard til Gaard, for at faa fat paa Præsten. Endelig finde de ham hos en Bonde og bede ham om Nøglen. Jo, den skulde de nok faa, naar de vilde følge med ham hjem. Da de nu komme til Præstegaarden, lukker han dem Allesammen inde, men de mærke Uraad og flygte bort — uden Nøglen. Ved denne Mælding bliver der stor Forvirring i Lejren, Klokken var imidlertid bleven 2; Nogle raade til, at man skal krybe ind ad Kirke-Vinduet, Andre, at man skal døbe Barnet hjemme paa Næs. Dette Sidste bliver vedtaget, og samtlige Gæster ere allerede komne til Vogns igjen, da Hr. Peder dog betænker sig og sender en Dreng op med Nøglen, saa Barnet endelig blev døbt. — Ogsaa denne Sag blev mældt for Provsten, Hr. Peder maatte 24 Avg. møde for en ny Provste-Ret, og Udfaldet blev ligeledes Henvisning til Superintendenten. Ved Landemodet 2 Sept. 1691 faldt Dommen, der lød paa

Hr. Dambs Affættelse. Han rejste til Kjøbenhavn, formodentlig for at søge Oprejsning og anden Befordring, men døde der 1694.

Hans Enke Beate Smit nød Understøttelse af Kippinge Kirkeblok fra 1694 til 1713, da hun vel er død. Det er ikke fundet, at de havde Børn sammen, men hun havde af et tidligere Ægteskab i det mindste 2 Døtre: Beate Andersdatter Juel og Ingeborg Andersdatter Juel, f. i Maj 1675, begr. 18 Juli 1692 i Stubbekjøbing.

8. Hr. Bent Hansen Grimeton er født i Grimeton i Halland, hvor hans Fader Hr. Hans Bentsen var Sognepræst.[1]) 1662 blev han Student fra Roskilde Skole, tog 10 Marts 1666[2]) Attestats (Laud.), prædikede 27 Juli s. A. for Dimis med fortrinligt Vidnesbyrd. Hans Testim. publ. er dateret 10 April 1679, uden Tvivl det Aar, da han blev Rektor i Naskov, hvorfra han 1682 blev Sognepræst i Ryde paa Lolland, men da Ryde, ifølge den ovenfor

[1]) Se Blochs Rosk. Domsk. Hist. 3die Hæfte S. 23—24. Foruden Hr. Bent havde han ifølge Bl. Ms. følgende 6 Børn:
1) Jens Grimeton, depon. fra Roskilde Skole med Broderen Bent 1662, blev Tolder i Varbjærg.
2) Katrine Grimeton, død ugift 1684.
3) Bente Grimeton, gift med Hr. Hannibal Hammer, Sognepræst til Næs i Hedemarken.
4) Anne Grimeton, gift med Mattias Betman, Inspektør over Tolden i Halland.
5) Maren Grimeton, gift med Anders Gunzow til Grimeton og Rolfstrup, Præsident i Hofretten, hvorfra han tog sin Afsked 1695, død 1696. (Bexell Hallands Historia och Beskrifning I. S. 606. Jfr. Blochs Rosk. Domsk. Hist. 3die Hæfte S. 7—9.) (K. R.)
6) Mette Grimeton, gift med Hr. Henrik Nilsen i Toager (nu Twååker) og Spanderup (nu Spannarp) i Halland. (Jfr. Bexell osv. I. S. 554.)

[2]) To Dage tilforn, 8 Marts 1666, var han paa Borchs Kolleg. Defensor ved Johan Brunsmans Disputats Lemmata logica.

S. 1 omtalte **Kommissions** Bestemmelse, ved indtrædende Vakanse skulde forenes med Landet, blev Hr. Grimeton i Begyndelsen af 1692[1]) ved Hr. Dambs Afsættelse kaldet til Aastrup, hvor han døde 1694, formodentlig en af de første Dage i Aaret, thi 5 Febr. begyndte Skifteretten Behandlingen af hans Bo. Han blev 2 Okt. 1682 gift med Mette Rostorph, en Datter af Sognepræsten Hr. Hans Rostorph i Naskov (se ovenfor S. 39). Efter Hr. Grimetons Død blev hun trolovet til Raadmand Jørgen Hansen From i Nakskov (død 1705), som siden vilde haft Trolovelsen hævet, men efter Proses blev nødsaget til at ægte hende. Bryllupet stod 30 Sept. 1696. Med Hr. Bent Grimeton havde hun kun Sønnen Hans Grimeton, som 1700 blev Student fra Nakskov Skole.[2])

9. Hr. Peder Jørgensen Stadager, en Søn af Hr. Jørgen Lavritsen Stadager, Præst til Stadager, og dennes anden Hustru Sofie, blev 1671 Student fra

[1]) Rhode Loll. Hist. S. 378 beretter fejlagtig, at han er død i Nyde 1689. Naar det der ligeledes hedder: „Det synes, at hans Enke siden blev gift med Hr. Eiler Wulff (skulde være Wolf) i Hillested", — er dette saa meget mere paafaldende, som samme Hr. Rhode i samme Bog S. 139 ganske rigtig beretter, at hun blev gift med Raadmand From.

[2]) Denne fik ved Faderens Død en i Forhold til den Tid betydelig Fædrenearv 1142 Rdr., hvilke af Skifteretten (Provst Sadolin i Horbelev med Assessorer Hr. Daniel Winther i Kirkeby og Hr. Frans Skovby i Idestrup) bleve udleverede hans Formynder, der blev anset for en meget solid Mand, Faderens Søskendebarn, Brygger Jonas Tue i Kjøbenhavn, men da denne havde faaet fat i Pengene, undveg han af Landet. Provsteretten dømtes til for sin Uforsigtighed at udrede en Del af Kapitalen, men Størstedelen maatte Stiffaderen From betale. — I Adresse-Contoirs Efterretninger 1761 № 10 for 6 Febr. nævnes Hans Grimeton, ældste Stadskaptejn og Urtekræmmer i Kbh., som død i sit 59de Aar. Det kan dog ikke være ovennævnte Hr. Bents Søn, med mindre „59" er urigtigt.

Vordingborg Skole, og 21 Dsbr. 1680 kaldet til Sognepræst i Eskildstrup, men da dette Kald ifølge Kommissionens Bestemmelse skulde lægges som Annex til Ønslev, blev han 6 Janv. 1694 kaldet til Sognepræst i Aastrup, hvor han døde 15 Febr. 1717. — Han blev 22 Febr. 1682 gift med Anne Birgitte Heiche, født 27 Febr. 1662, en Datter af Hr. Klavs Heiche i Kippinge. Med hende havde han i det Mindste 13 Børn:

1) Jørgen Stadager, f. 24 Avg. 1682, begr. 4 Dsbr. s. A.
2) Jørgen Stadager, f. 7 Nov. 1683, begr. 5 Okt. 1684.
3) Magrete Stadager, f. 12 Janv. 1685, død i Janv. 1753, først gift med Jens Kristoffersen, Kjøbmand i Nykjøbing, og ved ham Moder til 2 Sønner, Præsten Hr. Kristoffer Lindvald paa Færøerne, og Skoleholder Peder Lindvald paa Fæjø, — atter gift 1718 med Henrik Hansen Tuesen, Kjøbmand i Nykjøbing, og ved ham Moder til en Søn, der som Sømand blev borte paa de lange Rejser.
4) Sofie Stadager, f. 22 Febr. 1686.
5) Anne Magdalene Stadager, f. 24 Sept. 1687.
6) Kirsten Stadager, døbt 25 Nov. 1688, først gift 15 Janv. 1721 med Skipper og Kjøbm. Nils Vinsentsen Tuesen i Nykjøbing, (begr. 27 Dsbr. 1722), atter gift 19 Nov. 1723 med Kjøbmand Kristen Haagen sstds (død i Nov. 1741).
7) Lavrits Stadager, døbt 6 Febr. 1691, død 24 Marts 1693.
8) Klavs Stadager, f. 9 April 1693, blev Student 1715 fra Nykjøbing Skole, 1718 (aflagde Eden 2 April) Degn i Aastrup, død 18 Marts 1751. Med sin Hustru Anne Sørensdtt. Horn havde han 8 Børn.
9) Hans Stadager blev 1715 med Broderen Student

fra Nykjøbing Skole, 1724 (aflagde Eden 8 Juli) Degn i Kættinge paa Lolland, afstod 1761 Degne-Kaldet til sin Svigersøn Jens Zimmermann, men hans Død angives ikke i Kirkebogen.

10) Ingeborg Stadager, først gift 27 Nov. 1720 med Skrædder Oluf Fredriksen Frankfort i Nykjøbing, begr. 19 Juni 1726, atter gift 27 Sept. 1726 med Guldsmed (?) Jakob Sørensen ssteds. Af første Ægteskab 2, af andet 6 Børn.

11) Jørgen Stadager, f. i Maj 1699, begr. 10 Nov. 1754, Kjøbmand i Stubbekjøbing, havde 16 Børn, der alle paa 3 nær døde som Børn.

12) Ditlev Stadager, f. i Avg. 1702, begr. 28 Okt. 1729, Kjøbmand i Stubbekjøbing, efterlod en Datter Anne Birgitte (se S. 143).

13) Gertrud Stadager nævnes som Fadder i Stubbekjøbings Kirkebog 1725.

10. Hr. Povl Danchel er født 24 Febr. 1683 i Naskov, hvor Faderen af samme Navn da var Rektor. Da denne 1687 blev Medtjener i Roholte i Sælland, fulgte Sønnen med ham, men kom efter hans Afsættelse 1690 i Huset hos Farbroderen Mag. Kristoffer Danchel, Kapellan ved Frelsers Kirke paa Kristianshavn, som 1693 satte ham i Nykjøbing Skole under Højelse, hvis Eftermand Maschwedel 1705 dimitterede ham til Universitetet. 1707 tog han Bakkalavr-Graden, fik derpaa Klosteret og tog 1710 Attestats. Ved Anbefaling af sin anden Farbroder Mag Folkmar Danchel, Præst ved Helliggejstes Kirke, blev han 11 Maj 1711 ansat som Skibspræst først paa „Sværdfisken", men strax efter paa „Neptunus", paa hvilket han blev til 9 Dsbr. 1712, efter at have faret med det til Norge og Island, ofte været udsat for Havs-Nød og i Foraaret

1712 i Krigs-Fare. I Maj 1713 gik han atter ud som Præst paa „Nældebladet“, ført af Kapt. Johan Bibe, der 1713 og 1714 krydsede med Flaaden i Østersøen. 10 April 1715 ansattes han paa „Lolland“, ført af Kapt. Heyer, som først gik til Bornholm for at opsøge Fjenden, men fandt ham først 24 April under Femern. „Lolland“ kæmpede her med den svenske „Nordstjærnen“ med 48 Kanoner mod 76, stod sig dog, skjøndt det fik 68 Skud af Fjenden, og havde 28 Døde og 70 Saarede, men maatte efter endt Slag gaa til Khn., hvor det landede 30 April. Her blev Hr. Danchel da til 30 Juli, da han fik Ansættelse paa „Anna Sofia“ med 56 Kanoner, ført af Kommandør Christophersen. Paa dette Skib kom han anden Gang i Slag ved Rygen 8 Avg., hvor de fik 30 Skud, 4 Døde og 20 Saarede. Da derpaa den engelske og hollandske Flaade vare komne i September, gik Hr. Danchel med Skibet til Khn. 23 Sept. og forblev her til næste Foraar, da han 1 Maj 1716 kom paa Admiral-Skibet „Justitia“ med 90 Kanoner, og var her, da Peter den Store 17 Juli kom med 41 Galleier. 13 Avg. s. A. kom Hr. Danchel paa „Dronning Lovise“ med 80 Kanoner, der med den engelske Flaade krydsede i Nord- og Østersøen.[1]) Medens han var her, fik han 2 Juli 1717 Kaldsbrev paa Aastrup, hvor han var i noget over 40 Aar og døde 15 Avg. 1757. Han var en brav Præst og skænkede Meget til Kirkens Prydelse, blandt Andet en Sølv-Kande

[1]) Dersom vi sammenligne de her meddelte Beretninger om vore Krigsskibe, der af Hr. Danchels Avtogr. findes saaledes givne i Bl. Ms., med Gardes Efterr. om den danske og norske Sømagt, 2det Bind, finde vi Overensstemmelse i alt Væsentligt saavel med Hensyn til Skibenes Stationer, som til Tidsbestemmelserne. Kun anføres af Garde, at „Lolland“ havde 50 Kanoner, „Anna Sofia“ 60, „Justitia“ 90 og „Dronning Lovise“ 70, medens deres Antal her angives til 48, 56, 90 og 80.

og -Æske til Altaret, lod Kalken gjøre større, gav en Krone over Døbestedet, ophængte over Korsdøren et Maleri om Døden og Opstandelsen, ligesom Tavlen med Præste-Rækken er bekostet af ham.

Som Skibspræst ægtede han 25 Juli 1714 Mette Andreasdatter Chrystalsin, født 7 Maj 1695 i Egebjærg Præstegaard i Sælland, Datter af Provst Andreas Nilsen Chrystalsin og Anna de Wiwet (født i Maj 1665, gift i Maj 1684, død 1728 paa et Besøg i Aastrup, begr. 22 Sept.). Hun fødte Hr. Danchel 6 Børn og døde 26 April 1734. — 8 Febr. 1735 ægtede han Elisabet Katrine v. Poppen, da 58 Aar gl. og Enke efter en Løjtnant Mogensen. Hun døde 8 Dage før sin Mand 7 Avg. 1757 og blev begravet med ham 19 Avg. — Hans 6 Børn vare:

1) Povl Danchel, f. 1715, Kapellan til Tirsted paa Lolland 1741, Sognepræst sstleds 1765, affat s. A., 1766 Sognepræst til Fjeldsted og Harrendrup i Fyn, hvor han døde i April 1788.
2) Andreas Danchel, f. 1717, overlevede Moderen, men var død før 1747.
3) Folkmar Danchel, døbt 15 Dsbr. 1719, blev Skipper og Kjøbmand i Nykjøbing, død paa Rejsen fra Bergen 7 Juli 1769, gift 4 Janv 1747 med Gundel Benzon af Stubbekjøbing, døbt 20 Avg. 1724, begr. 2 Marts 1756. Foruden 2 Børn, døde spæde, havde de en Søn Povl Danchel, f. 20 Okt. 1747, Student fra Nykjøbing Skole 1770.
4) Johannes Danchel, døbt 24 Febr. 1725, blev Kjøbmand i Stubbekjøbing, død 1778, begr. 26 Okt., gift 23 Febr. 1757 med Kristine Marie Tofte, f. 1722, begr. 23 Janv. 1783. Ingen Børn.

5) Henning Ulrik Danchel, døbt 16 Avg. 1728, gift 28 Febr. 1759 med Anne Birgitte Stadager, døbt 2 Janv. 1728, Datter af Kjøbmand Ditlev Stadager i Stubbekjøbing (se S. 140).

6) Anne Katrine Danchel, døbt 7 Maj 1731, gift med Eftermanden Hr. Andreas Groos.

11. Hr. Andreas Groos er født i Sofiegaden paa Kristianshavn 13 Avg. 1714, opkaldt efter sin Morfader. Faderen Anders Mogensen var Væver, Moderen Marie Engel af en tysk Præste-Familie fra Brunsvig. Før hans Fødsel havde hun lovet at holde ham til Bogen, om det blev en Søn, og holdt sit Løfte. Først sattes han i dansk Skole paa Kristianshavn, men da hans Lærer Oluf Andel klagede over hans langsomme Nœmme, og medhandlede ham ilde, blev han taget ud og i sit 10de Aar sat i Frue Skole i Kjøbenhavn. Ogsaa her viste han sig i Begyndelsen meget tungnæm, men tillige saare gudhengiven, hvorfor han maatte døje megen Spot. Just herved steg bestandig hans Trang til at bede, og han plejede daglig at gaa ind i Frue Kirkes Kapel baade for der at øve sin barnlige Andagt og lære sine Lektier, saa han i Skolen fik Navn af „Kapelmæsteren“. Med Aarene blev han flinkere i Skolen, saa han endog sprang 4de Lektie over. Dette kunde han ikke taale, han fik for gode Tanker om sig selv, blev skødesløs i sit Skole-Arbejde, forfaldt til Spil, ja kom herved endog i Mæster-Lektien i en „Fortred“, der nær havde forhindret hans Dimission, og bevirkede, at han ikke strax kom fra Skolen paa Universitetet, men maatte lægge sig hjem en Tidlang, og blev først et halvt Aar efter Dimissionen immatr. i Oktbr. 1734, stod sig iøvrigt godt ved Prøven, og tog i Maj 1735 **Exam. philos.** med **Laud.** Han maatte nu hjælpe sig frem ved Informationer, fik Kosten paa Klosteret, som han nød i

5 Aar, samt Valkendorfs Kollegium, hvor han laa i 2 Aar, og tog imidlertid 13 Avg. 1740 Attestats med Laud, efter flittig at have besøgt Wøldikes, Reus's og Holms Forelæsninger. 7 Juni 1741 prædikede han for Dimis, ligeledes med Laud, og modtog 4 Sept. 1743 Ordination af Bisskop Hersleb, efter at være kaldet til Skibspræst. Han blev sat paa Hospitals-Skibet „The offerhand van Noah", men da Flaaden slet ikke kom ud [1]), tog han ud til Præsten Hr. Bonsach i Snesere, hvem han hjalp i Embedet fra 17 Juli 1744 til hans Død 25 Nov. 1745, som saa 23 Dsbr. til den gamle Mag. Gamborg i Greve, men da de ikke kunde komme ud af det sammen, tog han strax 28 Dsbr. til Hr. Colding i Brøndby, og siden til den gamle Hr. Bagge Nilsen i Storeheddinge, hvor han var fra 15 Juni 1746 til 24 Maj 1747, da han blev kaldet ind til Kjøbenhavn, og sat som Præst paa Fregatten „Falster", der gik til Algier. 23 Juli gik han fra Kjøbenhavn, naaede efter store Farer i Middelhavet Algier 19 Sept., og kom efter ikke færre Farligheder, især ved Norges Kyst, tilbage igjen 9 Dsbr. [2]). Efter denne første Reise blev han i Kjøbenhavn hele Aaret 1748, men maatte i Sommeren 1749 fra 12 Maj til 13 Juli som Præst paa „Nældebladet" følge Kong Fredrik V til Norge. Ved Hjemkomsten bleve alle Skibspræsterne, deriblandt Hr. Holger Finkenhagen, som var paa Konge-Skibet, befordrede hver til sit Kald, — undtagen Hr. Groos. Fra 15 Avg. til 19 Sept. s. A. var han atter ude paa „Delmenhorst", laa derefter hele Aaret 1750 i Kjøbenhavn og søgte, men forgæves. I Foraaret 1751 fik han Ordre til en ny Reise med „Falster", uden at vide hvorhen, søgte imidlertid af al Kraft et Kald paa Land-

[1]) Jfr. Gardes Efterr. om d. og n. Sømagt 3die Bind, S. 254—55.
[2]) Jfr. Samme Sted S. 353.

jorden, for at blive fri, men det hjalp ikke. 17 April lettede de Anker, og gik først til Marokko, hvor 6 Juli lykkelig blev sluttet en Fred med den marokkanske Kejser, derfra til Algier, paa hvis Red de laa fra 21 Sept. til 7 Nov., derfra til Tunis, hvor ligeledes en fordelagtig Fred blev afsluttet 1 Dsbr., sejlede saa i over Aar og Dag frem og tilbage imellem Gibraltar, Kadix og Saffia, for at faa bevirket nogle Fangers Udløsning. Endelig var Alt afgjort, og man stod rede til at modtage Fangerne, da der pludselig paa Saffias Red 3 Juni 1753 opstod Ild paa Skibet „Falster", der sprang i Luften med 200 Mand [1]), iblandt hvilke Overstløjtn. Diethard, Kapt. Dinklage og Fændrik Rahner af Land-Etaten, Løjtn. Suhm, Hirschnach, Baron Lilliencrone og Kadet Bruun af Sø-Etaten. Det traf sig imidlertid saa, at Hr. Groos den Dag var taget over paa Skibet „Dokken", for at tage Konsulen m. fl. til Guds Bord, og blev saaledes frelst, men mistede alle sine Ejendele. Da hans Skib var brændt, blev han med et andet sendt hjem, og kom efter sin fjerde og sidste Reise lykkelig til Kjøbenhavn 25 Juli 1753. Han flyttede strax til sin Ven Hr. Johan Braem, Præst ved Børnehuset, hos hvem han ogsaa tidligere havde haft Tilhold, naar han ikke var ude, men da denne kort efter blev kaldet til Korsør, kom han til at være hos Børnehusets Kasserer Fredrik Rasch, og søgte med al Iver Befordring 1754—55—56, bestandig forgæves. Imidlertid forrettede han i Sommeren 1756 ofte Prædiken i Frue Kirke for Hr. Mattias Hvistendahl, der var fraværende paa en Reise, og kom derved i Bekjendtskab med Biskop Harboe, som næste Foraar 25 Mai 1757 sendte ham til Søllerød at bestyre Embedet for Hr. Herman Treschow, der var paa en Norges-Reise. Her kom han i Berøring

[1]) Jfr. Gardes osv. 3 Bind, S. 378, hvor Angivelsen er 132 Mand.

med flere formaaende Mænd, nemlig Dehn, Lurdorph og Hjelmstjerne. Dette havde endelig hans Befordring til Følge, da han 5 Sept. ved Lurdorphs Indflydelse blev kaldet til Aastrup.[1]) Hr. Groos skulde imidlertid ikke længe nyde godt af denne Befordring, hvorefter han i saa mange Aar havde sukket: han døde allerede 26 April 1759. Han besad et ualmindelig fortroligt Kjendskab til sin Bibel, baade det gamle og nye Testamente, kunde hele Kapitler ordret udenad og vidste fra mange Sprog at hente exegetiske Oplysninger.[2])

Han blev gift 4 April 1758 med Formandens Datter Anne Katrine Danchel De havde ingen Børn; hvor Enken er kommen hen, er ikke erfaret.

---

[1]) Det synes at afgive et ret mærkeligt Bidrag til de geistlige Befordringers Historie i den Tid, at en velbegavet og nidkjær Mand med en ikke almindelig theologisk Lærdom, der til sin Attestats, hvad den Tid hørte til Sjældenhederne, havde Laud., maatte gaa i saa mange Aar uden Befordring, medens ellers Kandidater med Non cont. lige fra Examens-Bordet bleve kaldede til „Adjunkt og Successor“ hos Fader eller Bedstefader eller en anden god Ven, saafremt de havde gjort et eller andet naadigt Herskab den skyldige Oppvartning.

[2]) Hr. Groos er ikke nævnet i Worms Lexikon (se Fortalen S. 4), men findes dog som Alumnus paa Valkendorfs Kollegium at have udgivet følgende 7 Afhandlinger:

1. (31 Marts 1738) Diss., qva Philippum Arabem fuisse Romanorum imperatorum primum Christianum ostenditur. — Resp. Nicol Thorn.
2. (18 Oktober 1738) De puritanis vett. — Resp. Andr. Beck.
3. (..... 1738) De puritanis novis. Pro qvadra Regia.
4. (28 Oktober 1739) De prunis in caput inimici coacervandis. — Resp. Jan. Tranders.
5. (23 Marts 1741) De differentia inter septem viros Hierosolymitanos, Act. VI. 3, & alios diaconos, 1 Tim. III, 8. — Resp. Joh. Petsch.
6. (21 Sept. 1741) Diss. in Jac. III, 6 de singulari locutione de lingva. — Resp. Nicol. Fogh.
7. (26 Sept. 1742) De salitura ignis. — Resp. C. F. Ursin.

12. Hr. Ambrosius Buch[1]) er født 1716 i Bragnæs i Norge, hvor Faderen Peder Buch var Kjøbmand. Hans Moder var Anna Flor, en Datter af Præsten Hr. Ambrosius Flor, Søster til Hr. Avgustinus Flor i Rollavg. — 1726 sendtes han til Fyn og var i 3 Aar i Huset hos Hr. Hans Struch i Marslev, som satte ham i Assens Skole under Rektor Kr. H Winther. Herfra blev han Student 1734, tog Aaret efter Exam. philos., opholdt sig derpaa 3 Aar i Norge, og efterat han 1741 havde ladet sig indtegne til Missionær i Grønland, tog han Attestats 1743. 2den Sønd. efter Paaske 1746 blev han ordineret, og drog kort derefter til Grønland. Men her var han ikke mange Aar, da en stærk Svindsot nødte ham til at rejse hjem. Endelig blev han 1759 kaldet til Aastrup, hvor han døde Aaret efter, 26 Juni 1760, ugift.

13. Mag. Kristian Henrik Biering er født 26 Avg. 1729 i Trøstrup-Korup i Fyn, hvor Faderen Nils Jørgensen Biering var Skolelærer, siden Degn. Moderen Else Bosdatter. Han blev tidlig sat i Odense Skole, hvorfra han gik over paa Gymnasiet, og 1749 dimitteret af Konrektor Mag. Melkior Ramus. Efter at have fuldendt sit akademiske Løb, blev han i Juni 1759 Hører i Odense Skole, hvorfra han 24 Sept. 1760 blev kaldet til Aastrup, ordin. 5 Okbr., Magister 1773, og døde 8 Sept. 1804. Han var i sin Tid respekteret som en udmærket Personlighed med fortrinlige Evner, men man pleiede gærne at nære lidt Frygt for hans Myndighed og skarpe Vittighed. Som dygtig Landmand var han bekjendt i en vid Kreds, og

[1]) Af Stifts-Protok. sees det, at Hr. Buch har haft to Søskende: 1) Hans Buch, død før Broderen i London, efterladende en Datter Betty Buch, f. omtr. 1750. 2) Alhed Buch, gift med Kjøbmand Søren Klebo i Fredriksstad.

fortjener Berømmelse for den gavnrige Indflydelse, han som saadan havde paa sine Sognefolk.[1]) Samtiden satte større Pris paa hans poetiske Talent, end Kritikken senere vilde tilstede,[2]) men det kan dog næppe nægtes, at hans Poesier,[3]) af hvilke de latinske ansees for de heldigste, i Herredømme over Stof og Form rage frem over Størstedelen af den Tids Syndflod af Rimerier, ligesom det er vist, at flere af hans Folkeviser endnu baade huskes og synges af Falsters Bønder.[4]) Hvad der bidrog meget til, at Mag. Biering blev saa bekjendt i sin Tid, var hans Processer, af hvilke han idelig havde nye, og hvori han siges at have fundet en særegen Fornøjelse. Den betydeligste af disse, ligesom den første, han vides at have haft, er endnu bekjendt paa Falster under Navn af „Møller-Processen". Anledningen til denne var, at Mag. Biering Søndagen efter Jul 1763 i sin Prædiken klagede over det ringe Jule-Offer. Han sammenlignede det gode Offer med den tiltagende Maane, det slette med den aftagende eller Næ. Men næste Paaske var der en Møller i Vejringe, Thomas Berlin, som kun ofrede 15 Skilling, medens han til Julen havde givet 24, hvorhos han skrev i Offer-Seddelen: „Nu ligner jeg ogsaa Næerne." Dette kom Magisteren ihu den næste Søndag, da han holdt den meget omtalte Møller-Prædiken, hvori han havde samlet alle de Steder af Skriften, hvor Ordene „Mølle" og „Møller" fore-

---

[1]) Mallings Store og gode Handlinger S. 407.

[2]) Se Rahbek og Nyerup: Danske Digtekonsts Historie IV. S. 457—60, V. S. 90—93, hvor de meddelte Prøver dog synes at være valgte temmelig ugunstig for Biering.

[3]) Hans udgivne Arbejder nævnes hos Worm I. S. 108, III. 77—78; Nyerup S. 61—62.

[4]) Jfr. J. H. Smidths: Falsters Tilstuer 1836 Nr. 24, og For underholdende Emner, Tillægsblad til Loll.-Falst. Stiftstidende, or Juni 1847.

komme, og anvendte dem saaledes, at alle Møllere maatte seee i et ondt Lys. Man tænkte ikke strax paa at sagsøge ham derfor, men da Forpagter Erik Strange paa Kringelborg, som gærne vilde af med sin Kone, Mag. Bierings Søster, fortalte sin gode Ven, Prokurator Toft i Nystæd, om de i denne Prædiken brugte Udtryk, lod denne underhaanden Mag. Biering vide, at, dersom han vilde tage sin Søster bort fra Kringelborg, skulde han undgaa Proses, i modsat Fald skulde han aldrig faa Fred eller Ro for Prosesser. Mag. Biering agtede ikke denne Trusel, og fik da 20 Avg. 1764 tvende Stævninger paa eengang, af hvilke den ene angik denne Sag. 6 Sept. fremlagde Toft i Retten en Fuldmagt fra 17 Møllere paa Falster (af hvilke dog de 3 siden frafaldt Sagen), og en Mængde Vidner bleve afhørte om Prædikenens Indhold. Aktor omtalte denne Prædiken med disse Ord: „Han angriber ikke alleniste denne Mand, men endog alle Møllere i Almindelighed med de aller nærgaaende og skammeligste Expressioner, beskylder dem for det Tyvagtigste og skammeligste Folk, der er til, der har fortient den Timelige og Evige Straf, hvorfore og Sathan paa sin Mølle vil male og sigte dem, med u=trolig flere u=anstændige Expressioner og Talemaader, hvilke Møllerne synes at være alt for nærgaaende med saa mange u=skyldige Mænd, og ikke alleniste u=Christelig, men endog u=Erhørt Drigstig at angribe Erlige Folk paa saadan et Stæd o. s. v." — Da Toft havde indgivet sit Indlæg, sendte Mag. Biering til Kong Fredrik V en Klage over dennes Forfølgelse og skammelige, ærerørige Beskyldninger, hvilket havde til Følge, at Kammerraad Kr. Kehlet, Forvalter over det Stubbekjøbingske Rytter=Distrikt, og Hr. Henrik Wederkinch, Præst i Nykjøbing og Provst over Falsters Sønder=Herred, ved et kongeligt Kommissorium af 9 Nov. bleve beskikkede til at

undersøge og paadømme Sagen. Kommissionens Dom af 14 Avg. 1765 gik ud paa, at Prokurator Toft skulde betale Mag. Biering 100 Rdd. som nogenlunde Erstatning for paaførte Omkostninger, og at Møllerne En for Alle og Alle for En skulde betale 25 Rdd. til Aastrup Sogns Fattige og 25 Rdd. til Justits-Kassen. Desforuden tilpligtedes Prok. Toft og alle Møllerne paa deres egen Bekostning ved Birkeretten, hvor de havde anlagt og begyndt Sagen, skriftlig at gjøre Mag. Biering en offentlig og sømmelig Erklæring, annullere og mortifisere alle deres urigtige Beskyldninger og Forhaanelser saavel imod hans Person, gode Navn og Rygte, som Embedes og Prædikens urigtige Angribelse.[1])

Den anden Sag, som Toft samme Dag fik Mag. Biering stævnet for, var anlagt af Ole Jensen Mand, hvem Mag. Biering havde ladet udsætte af en Præsten tilhørende Mensalgaard i Eget. Ved Birkedommer Kiærulfs Dom af 15 Avg. 1765 blev Mag. Biering dømt til at erstatte Ole Mand det lidte Tab med 100 Rdd. og Processens Omkostninger med 16 Rdd., men forøvrigt begge frifundne for hinandens Tiltale. Ogsaa denne Sag kom for Høieste-Ret, hvor den ved Dom, affagt 6 Nov. 1766, fik et ganske modsat Udfald: „Birketings-Dommen frafaldes, og bør ej komme Hr. Kr. H. Biering til Fornærmelse eller Penges Udgift i nogen Maade, men han bør for Ole Jensen

[1]) Ifølge en Familiemeddelelse fik Møllersagen samme Udfald ved Højesteret, hvortil den var stævnet af Prokurator Toft, men Rigtigheden heraf drages i Tvivl, i det mindste findes hoslagt Bl. Ms. følgende Afskrift af en Høiesterets-Dom, dat. 25 Mai 1767, der næppe kan gælde nogen anden Sag: „Kommissariernes Dom bør ikke komme Sitanten til Fornærmelse eller Penges Udgift i nogen Maade, men de bør for Hr. Kr. H. Bierings Tiltale i denne Sag fri at være. I Proces-Omkostninger betaler Hr. Kr. H. Biering til Sitanterne 100 Rdd. Saa betaler han og til Justits-Kassen for unødig Trætte 24 Rdd. og endvidere til samme Kasse 5 Rdd.“

Mands ubeføjede Tiltale i denne Sag aldeles fri at være. I Processens Omkostninger betaler Prof. Hans Toft og Ole Jensen Mand En for Bægge og Bægge for En til Hr. Kr. H. Biering 50 Rdd., saa betale de og til Justits-Kassen for unødig Trætte 24 Rdd., og endvidere til samme Kasse 5 Rdd. Endelig bør Prof. Toft for hans lovstridige Forhold i denne Sag bøde til Vor Frelsers Kirke 20 Rdd. og lige saa meget til Justits-Kassen.[1])

Mag. Biering var to Gange gift. 19 Juni 1761 havde han Bryllup med Anne Marie Schrøder[2]), f.

---

[1]) Højesterets-Advokat (siden Generalprokurør) Kristian Colbjørnsen findes endelig at have tilskrevet Mag. Biering et Brev, dat. 10 Okt. 1778, hvoraf Begyndelsen lyder saaledes:

„Pro Memoria. Afvigte Tirsdag og Onsdag plæderede jeg Deres Velærværdigheds Sag mod Aktor Knub og Kommissarierne Hr. Sidenius i Riserup og Birkedommer Allerup. Højesterets-Dommen indeholder, „at Kommissariernes Dom ikke bør komme Dem og Kjæreste til Fornærmelse eller Penges Udgift i nogen Maade, men at De for Aktors Tiltale bør aldeles fri at være." De kan være forvisset om, at jeg ikke glemte Kommissarierne. Imidlertid siden de vare befalede, undgik de at mulkteres." Men denne Sags Gjenstand kjendes ikke.

[2]) For at adskille denne Familie fra andre af Navnet Schrøder, meddeles følgende Oplysninger om ovennævnte Anne Marie Schrøders Slægt.

Bedstefaderen, Ib Schrøder, var Kjøbmand og Skipper i Ærøskjøbing, gift med Anne Marie .... (død 24 Juli 1775, sidst gift med en Kruse i Ærøskjøbing), og havde 6 Børn:

A. Johan Kristian Schrøder, f. 22 Nov. 1706, død 28 Nov. (efter „Jydske Efterretninger" 27 Nov.) 1772, adlet 28 Dsbr. 1759 med Navnet de Schrødersee, gift 17 Sept. 1744 med Abigael Luja. (Om ham og hans Børn se Gjess. Jubell. II. 1. S. 114).

B. Sidsel Schrøder, f. 11 Avg. 1708, død 20 Juni 1783, gift 11 Okt. 1736 med Klavs Holmer, Amtsforvalter, Kammerraad, i Aalborg, død 8 Dsbr. 1749. De havde i det mindste en Søn, og maaske flere Børn.

19 April 1737, død i fjerde Barselseng 11 Sept. 1767. Fra sit 16de Aar var hun i 4 Aar som Datter i Huset hos

---

C. Elisabet Schrøder, død 3 Janv. 1769 hos Søsteren Holmer i Aalborg, Enke efter Kancelliraad, Amtsforvalter Christensen i Odense. Ingen Børn.

D. Agate Schrøder, død 2 Nov. 1780 i Ærøskjøbing som Enke efter Studiosf. Kristian Mørch, kaldet til Klokker i Rudkjøbing 30 Sept. 1735, til Kordegn i Svendborg 25 Okt. 1740, død 1749.

E. Rasmus Peter Schrøder, f. 29 Marts 1713, død 11 Mai 1786, boede først som Skipper i Ærøskjøbing, blev 3 Juli 1748 Maaler og Brager i Rudkjøbing, siden tillige Postmæster sststeds. Først gift 5 Mai 1735 med Kirsten Andersdtt. Bager, døbt 16 Juni 1699, død 5 Janv. 1769. Anden Gang gift 28 Juli 1769 med Abigael Luja v. Haven, død 12 April 1770, Datter af Hr. Mikael v. Haven, Præst i Horne og Asdal (Gjessf. Jubell II. 2. S. 133). Tredie Gang gift 17 Okt. 1770 med Kirstine Basse, f. 1 Nov. 1738, død 22 Marts 1827 hos Datteren i Snøde, Datter af Hr. Jens Basse, Præst paa Strynø. — Med den første af disse Hustruer havde han 3, med den anden ingen, med den tredie 6 Børn.

1) Anne Marie Schrøder, gift med Mag. Biering.
2) Kirstine Schrøder, gift med Nils Havendrup, Postmæster i Rudkjøbing efter Svigerfaderen, død 1808. De havde 5 eller 6 Børn.
3) Salome Schrøder, død Hindsfvag, var gift med Bager Mikkel Hansen i Rudkjøbing. Ingen Børn.
4) Abigael Luja Kirstine Schrøder, f. 28 Juli 1771, lever som Enke efter Mikael Myhre, Degn i Snøde paa Langeland, f. i Febr. 1763, død 19 Marts 1839. En Søn, død lille.
5) Anne Marie Schrøder, opkaldt efter sin ældre Søster, f. 22 April 1773, død som Enke i Nykjøbing paa Falster 14 Juni 1848, gift i Juni 1806 med Rasmus Hald, dengang Færgemand i Vordingborg, siden Ejer af Ulriksdal ved Gaabense, død 1819. Ingen Børn.
6) Fredrik Kristian Schrøder, f. 25 Okt. 1774, død 6 April 1837 som Assistent i Rentekammeret. (Om hans Ægteskab se Hr. Gymoes i Karleby.)
7) Jens Basse Schrøder, f. 1 April 1776, blev Forpag-

sin Farbroder, Justitsraad Werner Schrøder i Kjøbenhavn, og efter hans Død hos den ældre Farbroder, Konferensraad, Postdirektør Johan Kristian de Schrødersee, fra hvis Hus hun blev gift med Biering.[1]) — Anden Gang havde han Bryllup 14 Febr. 1770 med Elisabet Jæger, f. 11 Nov. 1746, død 16 Febr. 1809, Datter af Hr. Kristian Adolf Jæger, Sognepræst i Munkebjærgby, samt Søster til Hr. Hans Jørgen Jæger, Præst i Damsholt paa Møen. Med denne sin Hustru havde Mag. Biering 11 Børn. Samtlige 15 Børn nævnes paa Stamtavlen over Fam. Biering.

14. Hr. Jens Hansen Smidth er født i Kjøben-

---

ter paa Holmegaard ved Næstved, død i Fattigdom i Vordingborg 11 Marts 1828. 2 Børn.

8) Dødfødt Søn 5 Nov. 1779.

9) Marie Elisabet Schrøder, f. 27 Nov. 1780, død . . ., gift med Avlsforvalter Nielsen ved Tranekær Slot. 3 Børn.

F. Werner Schrøder blev som Regimentskvartermester 1744 3die, 1751 2den og 1755 med Tittel af Justitsraad 1ste Told- og Konsumtions-Inspektør i Kjøbenhavn. Døde 1758. Han efterlod 2 Sønner, der 31 Dsbr. 1777 bleve deltagne i det Farbroderen meddelte Adelspatent (se Lexikon over adelige Familier II. S. 156).

1) Lorens Schrøder (de Schrødersee) var 1777, da han blev adlet, Premierløjtnant i Livgarden til Fods.

2) John Kristian Schrøder (de Schrødersee) f. 1754, blev Løjtnant i Søetaten 22 Febr. 1773, afgik som Kaptejn 18 Janv. 1796, gik frivillig med 1801, og faldt 2 April paa „Indfødsretten“.

[1]) Det kan her anføres, at Biering, endnu ikke 15 Aar gammel, som Discipel i Odense Skole skrev et latinsk og dansk Bryllups-Digt, trykt 4 Sider fol., til denne sin tilkommende Kones siden saa meget formaaende Farbroder, da kgl. Kammertjener Johan Kristian Schrøder, i Anledning af hans Bryllup med Abigael Luja, og da han heri kalder ham sin Patron og Beskytter, har Schrødersee formodentlig understøttet ham under hans Skolegang, og siden aabnet sit Hus for ham i Kjøbenhavn, hvor Biering da er bleven bekjendt med Broderdatteren.

havn 19 Juli 1769. Faderen Hans Jensen Smidth, født 1732, død 1813 (begr. 8 Maj), var Inspektør paa Korselitse, Moderen Agate Beck, tidligere gift med Skolelærer Hans Falk i Horbelev. 1781 kom han paa Landkadet-Akademiet, men forlod denne Vej, og indsattes 1783 i Vordingborg Skole, hvorfra Rektor Stoud 1787 dimitterede ham (Laud); 1788 tog han Exam. philos., 1789 philol. og 24 Okt. 1796 theol. Attestats (H. ill.), prædikede for Dimis 15 Maj 1798 (Laud), tog s. A. katetisk Prøve (Non cont.) — 4 April 1800 blev han kaldet til Sognepræst for Allesø og Næsbyhovedsbroby, ordineret 2 Maj, blev 14 Dsbr. 1804 kaldet til Aastrup, fik 18 Dsbr. 1816 Tittel af Professor, blev 25 Maj 1826 Ridder af Dannebrog, og døde 20 Janv. 1847 [1]), efter at have haft de fire nedennævnte Kapellaner. Omtrent 1790 blev han Huslærer hos Grosserer Mariboe, og læste der med dennes Sønner (iblandt hvilke den berømte Stortingsmand Ludvig Mariboe samt nuværende Statsraad Stenfeldt). Her blev han bekjendt med Husets Guvernante Johanne Katrine Sofie Stamer, hvem han som Student ægtede 1793. Hun var født i Hamborg 25 Febr. 1770, forhen gift i 1 Aar med Assuranse-Mægler Greif, af hvilket Ægteskab hun havde en Datter Vilhelmine, gift med Isenkræmmer Meyerinck i Altona. Efter Skilsmisse fra Professor Smidth 1807 flyttede hun til Slagelse, hvor hun døde 29 Maj 1814. — 1810 ægtede han Enken efter Provst Friedlieb i Ydestrup, Ellen Jessen, født 25 Febr. 1775, nu boende som Enke i Nykjøbing, Datter af Forpagter Johan Jessen paa Skjørringe (f. 1747, død 1782, begr. 9 Marts) og Anne Elisabet Hansdtt. Nissen (f. 1754, død 5 Marts 1796), efter

[1]) Se Fr. Barfods Danmarks Geistlighed, 1ste Aargang, Sp. 203—04, Nr. 240; Nyerup S. 561.

Jessens Død gift 3 Janv. 1783 med Forpagter Nikolaj Freuchen paa Skørringe.

Hans Børn, 5 af første, 3 af andet Ægteskab, ere:

1) Hanne Agate Smidth, f. 24 April 1794, gift 8 Marts 1816 med Hans Andreas Dahl, da Forpagter paa Korselitse, nu Ejer af Holløse Mølle ved Køstved. 5 Børn.

2) Agnete Marie Smidth, f. 20 Dfbr. 1797, Asylbestyrerinde i Nykjøbing.

3) Edvard Henrik Smidth, f. 22 Juli 1799, begr. 9 Febr. 1805.

4) Peder Kort Agaton Smidth, f. 1801, død 10 Febr. 1814.

5) Hans Jens Smidth, f. 18 Juli 1804, gik i Nykjøbing Skole, død hjemme i Maarsby 4 April 1833.

6) Anton Julius Smidth, f. 20 Juni 18.., Student fra Herlufsholm Skole 1827 (Laud.), nu Skuespiller i Kristiania. Gift med Skuespillerinden Betty Christensen. 3 Børn.

7) Anne Elisabet Smidth, f. 22 Sept. 1811, gift 1843 med Oluf Schow, Forpagter af Bjerregaard paa Falster. 3 Børn.

8) Karl Fredrik Johan Friedlieb Smidth, f. 14 Avg. 1816, Skibskaptejn. Gift 22 Dfbr. 1848 med Hansine From.

15. Hr. Antonin Heineth er født 7 April 1806 i Nørholm i Jylland, hvor Faderen Hr. Gotfred Heineth (f. 16 Mai 1769, død som Sognepræst i Bisïinde 19 Sept. 1838) da var Præst. Moderen Else Susanne Giøe, gift 30 Okt. 1800, død 12 Okt. 1816, var en Datter af Provst Giøe i Høje-Taastrup. — 1825 blev han Student fra Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn (Laud.), tog 1826

anden Examen (Laud.), 3 Nov. 1830 theologisk Attestats (H. ill.), 1831 homiletisk (H. ill.) og katekétisk Prøve (Laud.). 9 Dsbr. 1831 blev han kaldet til personel Kapellan hos Provst Dischér i Følleslev, ordineret 18 Janv. 1832, kaldet til Præst paa Sejerø 9 Sept. 1834, til Aastrup 10 April 1847. Gift 20 Okt. 1834 med Magdalene Marie Hedvig Smith, f. paa Frolands Jærnværk 5 Dsbr. 1806, Datter af Jærnværksejer Sivert Nikolaj Smith (f. 25 Marts 1779) og Birgitte Johanne Kristiane Roosen (død 4 Marts 1831). Hr. Heineths Børn ere:

1) Birgitte Susanne Lavrense Heineth, f. 16 Avg. 1835.
2) Gotfred Sivert Kristoffer Julius Heineth, f. 10 Sept. 1837.
3) Kristian Fenger Heineth, f. 29 Sept. 1839.

B. Personelle Kapellaner.

1. Hr. Hans Peter Thostrup Krebs er født 1 April 1814 i Rudkjøbing, hvor Faderen Hr. Johan Kristoffer Ambrosius Krebs (se Idestrup) da var Katekét, blev 1832 Student fra Vordingborg Skole (H. ill.), tog 1833 anden Examen (Laud.), 5 Juli 1837 theol. Attest. (n. c.), atter 29 April 1839 (H. ill.), s. A. de praktiske Prøver (H. ill.), blev 24 Janv. 1840 kaldet til pers. Kap. for Karleby, Horreby og Nørre-Ørslev, 14 Dsbr. 1843 til pers. Kap. i Aastrup, 20 Juli 1844 til resid. Kap. for Tirsted, Skørringe og Vejleby paa Lolland. — Gift 29 Nov. 1844 med Johanne Luise Wichfeld, f. 21 Juli 1813, Datter af Oberstløjtn. (siden Kammerherre) Henning Wichfeld til Engestofte og Anne Henriette Braes. 3 Børn:

1) Henning Kristoffer Emanuel Krebs, f. 9 Okt. 1845.

2) Henrik Johannes Krebs, f. 28 Juni 1847.

3) Olaf Krebs, f. 25 Avg. 1849.

2. Hr. Karl Emil Wraae er født 23 Marts 1811 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Hr. Jens Erikfen Wraae (se Kippinge i Nørre-Herred) da var Lærer ved Søetatens Skoler, blev 1829 Student fra Nykjøbing Skole (H. ill.), tog 1830 anden Examen (H. ill.), 24 Okt. 1834 theol. Attest. (H. ill.), 1836 homil. (Laud.) og katek. Prøve (H. ill.), blev 3 Sept. 1836 kaldet til pers. Kap. paa Bogø, 7 Juli 1838 til pers. Kap. for Vestenskov og Kappel paa Lolland, 31 Okt. 1844 til pers. Kap. i Aastrup, 14 Dsbr. s. A. til Sognepræst for Verst og Bekke i Ribe Stift. — Gift 3 Sept. 1841 med Hendrine Kristine Schierning, f. 6 Febr. 1806, død 15 Mai 1850, Datter af Kjøbmand Eskild Schierning og Cecilie Kristine Salvig i Nykjøbing. 4 Børn:

1) Jens Eskild Wraae, f. 6 Sept. 1842.

2) Fredrik Alfred Wraae, f. 31 Janv. 1844.

3) Cecilie Kristine Marie Katrine Wraae, f. 4 Juni 1845.

4) Henrik Emil Wraae, f. 14 April 1847.

3. Hr. Johannes Vellejus Lund er født 3 April 1815 i Starup, hvor hans Fader Hr. Ludvig Mikael Lund (se Nørre-Vedby i Nørre-Herred) da var Sognepræst, blev privat dimitteret af Provst Thune i Gaverslund 1833 (H. ill.), tog 1834 anden Examen (H. ill.), 26 April 1838 theol. Attest. (n. c.), atter 5 Juli 1839 (H. ill.), 1840 homil. (Laud.) og katek. Prøve (H. ill.), blev 6 Okt. 1840 kaldet til pers. Kap. for Nørre-Vedby og Nørre-Alslev, 31 Janv. 1844 til pers. Kap. for Horslunde og Nordlunde

paa Lolland, 27 Febr. 1845 til pers. Kap. i Aastrup, død 6 Nov. 1845.[1])

4. Hr. Karl Edvard Klein er født 21 Janv. 1820 i Stubbekjøbing, hvor Faderen Peter Helvig Klein er Distriktslæge, Moderen Fredrikke Marie Nikoline Canariis. Han blev 1839 Student fra Nykjøbing Skole (Laud.), tog 1840 anden Examen (Laud.), 29 April 1845 theol. Attest. (H. ill.), s. A. de praktiske Prøver (Laud.), blev 16 Janv. 1846 pers. Kap. i Aastrup, 8 Maj 1847 pers. Kap. i Idestrup, 29 Sept. 1848 pers. Kap. i Onslev.

III. Karleby og Horreby.

Sognepræster fra Reformationen til 1650.

1. Hr. Peder Brunch (eller Brunker) var her 1547.[2])

2. Hr. Kristoffer Jørgensen underskrev Onslev-Afbigten som dette Steds Sognepræst 1549.

3. Hr. Peder Jakobsen Godike var Sognepræst her 1584.[3])

4. Hr. Nils Hansen Vingaard var Sognepræst her 1605, da han 10 Avg. med sin Hustru Magrete har

---

[1]) Jfr. Fr. Barfods Danmarks Gejstlighed, 1ste Aargang S. 187, Nr. 187; 2den Aargang S. 87, Nr. 187.

[2]) Ifølge Bl. Ms., som derimod ikke har Eftermanden Hr. Kristoffer. — 1532 nævnes i Geh.-Arkivets Tegnelser 1531—32, fol. 36 a „Hr. Peder i Karleby" (K. R.), formodentlig den Samme.

[3]) Se S. 5 Not. 2, hvor han blot kaldes Peder Jakobsen, men da Bogstaverne P. J. G. staa i hans Segl under den der omtalte Fuldmagt (K. R.), er der vel ingen Tvivl om, at han er den Samme, der i Bl. Ms. nævnes Hr. Peder Godike.

givet 2 Mæssing-Lysestager til Karleby Kirke, og paa dem tillige ladet indgrave en Forbandelse over dem, som i Fremtiden maatte bruge dem til Andet, end Altar-Stager. Han var her endnu 1628.[1])

Vi kjende to af hans Børn:

1) Anders Nilsen Vingaard, blev 1619 Student fra Kjøbenhavns Skole.[2])

2) Hans Nilsen Vingaard, f. 1607, blev 1636 Kapellan i Birket paa Lolland, derfra Præst i Ryde, død 1674.[3])

5. Mag. Markus Kristensen Humble er født 1601[4]) i Humle paa Langeland, hvor hans Fader Hr. Kristen Pedersen, tidligere Rektor i Odense,[5]) da var Provst og Sognepræst; Moderen Maren Gregersdtt. var en Datter af Hr. Gregers Nilsen i Bødstrup paa Langeland. I Maj 1624 blev han immatr. som Student fra Odense Skole, tiltraadte 1625 en Udenlandsreise, lod sig efter sin Hjemkomst 15 Maj (3die Pintsedag) 1627 høre af Bispen i St. Knuds Kirke i Odense, og blev 28 Nov. s. A. ordineret til Kapellan for Tranekær og Tullebølle paa Langeland, hvorfra han uden Tvivl 1629 (thi 24 Sept. d. A. ordineredes hans Eftermand som Kap. i Tranekær) blev kaldet til Sognepræst her i Karleby, og tog, medens han var

---

1) I Canuti Johannis Poëmatum decades (1628) findes nemlig ogsaa et Vers til Hr. Nils Vingaard i Karleby. (K. R.)

2) At han er en Søn af denne Hr. Nils Vingaard, kan vel ansees for temmelig sikkert, da han i Matriklen kaldes en Falstring.

3) 1680 døde en Hr. Hans Nilsen Vingaard som Sognepræst til Flødstrup og Ullerslev i Fyn, — maaske den samme Mand. Beretningerne i Bl. Ms. ere bægge Steder forkvaklede og modsigende.

4) Bl. Ms. sætter 1601 som hans Fødselsaar, idet deri følges hans egen Angivelse under hans Ed ved den første Embedstiltrædelse. Ligesaa Worm I. S. 481. — Det er vel altsaa urigtigt, naar Pont. Ann. IV. p. 247 sætter 1605.

5) Se Nøraae I. S. 345.

her, 1641 Magister-Graden, ligesom han ogsaa her 1646 udgav det eneste Skrift, der kjendes fra hans Haand: „Den sande levende Troes fuldkommelige Vished".[1]) — Da han havde taget Magister-Graden, fik han af Kongen igjennem Kantsleren Løfte om Forfremmelse, og gjorde sig i Begyndelsen af næste Aar Haab om Viborg Bispestol,[2]) hvorom han synes at have tilskrevet Kantsleren, men, skjøndt denne bestandig gav gode Løfter,[3]) erholdt han dog hverken denne

[1]) Dette Skrift er 20 Maj 1646 dediseret til Laurits Knudsen, Borger og Handelsmand paa Kristianshavn, og til Karen Hansdatter, Enke efter Mag. Humbles Broder Hans Kristensen Humble, Borgermæster i Kjøge. Blandt Æreverserne foran er et latinsk af Hr. Hans Theoph. Sabolin i Horbelev. — 2det Oplag blev 1754 bekostet af Lavrits Stistrup. (K. R.)

[2]) I Olai Wormii et ad eum epistolæ I. p. 511 findes derom i et Brev fra Dr. med. Henr. Custer i Nykjøbing til O. Worm, dat. 9 Janv. 1642: — — „Dn. M. Marcus Christierni Humbletius, amicus meus, in locum defuncti Episcopi Wiburgensis D. Joh. Wandalini ut succedat, (ex promisso Regiæ Majestatis, per Dn. Cancellarium Regium, ipsi præterito anno Hafniæ clementissime, de promotione, facto,) efficias, te enixe obtestor, qvantum possis omnibus modis, commendatione scil. apud Dn. Episcopum vestrum, &, si fieri possit, Dn. Cancellario dictam promissionem in memoriam revocando, priusqvam occasioni tempus sese subterducat."

[3]) Sammesteds skriver O. Worm til Dr. Custer, dat. Hafn. 12 Janv. 1642: — — „Interim forsan non abs re erit, si per literas Magnificum Dnum Cancellarium (qvi jam in Cimbria nuptiis interest) ipse [ɔ: Mag. Humble] de priori monuerit. Nihil ego intermittam, qvod ipsi commodum intellexero." — Sammesteds pag. 513—14 skriver O. Worm til Dr. Custer, dat. Hafniæ 24 Febr. 1642: — „Hisce diebus reduci Magnifico Dno. Cancellario M. Marci obtuli epistolam, simulqve viva voce in memoriam & promissa revocavi. Ille probe sibi conscius omnium, sancte promisit, se ejus futurum memorem, ubi qvid occurrat, qvod e re fore existimet." Ligeledes p. 519, dat. Calend. Mart. 1643: — „Nisi Serenissimi Principis ad Cancellarium obtinuerit M. Marcus commendati-

eller den i Begyndelsen af 1643 ledige Bispestol i Ribe. Derimod var han 1643 designeret til Præst ved den nye St. Annæ Kirke i Kjøbenhavn,[1]) som dog ikke blev fuldført, men siden nedbrødes, og fik i Avg. s. A. Ordre til som Legationspræst at gaa med Gesandtskabet til Osnabryg,[2]) men opgav dog derfor ikke sit Kald her hjemme. 1650 blev han fra Karleby kaldet til Sognepræst i Faarevejle i Sælland, hvorfra han endelig 1655 naaede Bispestolen i Stavanger, og døde der 8 April 1661. — Hans første Hustru Ingeborg Beske, en Datter af Præsten Hr. Anders Beske i Stubbekjøbing, døde før Opreisen til Norge,[3]) og skal have født ham 7 Børn,[4]) af hvilke det yngste, der kostede Moderen Livet, var dødfødt. I Norge ægtede han sin Formands, Mag. Thomas Kortsen Wegners Enke, Anne Trane, der skal have medbragt ham 7 Stifbørn.[5])

---

tias, parum proficimus. Importunus Domino Cancellario ejus nomine sæpius fui, sed nil nisi promissa refero.

[1]) Sammestedś p. 523 skriver Dr. Custer til O. Worm, dat. Nycop. 26 Aug. 1643: „— M. Marcus Christierni designatus Pastor Hafniensis S. Annæ Rotundæ, Tychopolin vocatus ad Regiam Majestatem est — —." — Jfr. S. 165 Not. 4.

[2]) I Smaalandske Tegnelser Nr. 6, S. 519—20 findes et Brev, dat. 12 Avg. 1643, til Lensmanden Jost Frederik v. Pappenheim, „at han skal lade Mag. Markus Kristensen Humbletius, Sognepræst i Karleby, forstændige, at han strax skal forføje sig til Glykstad, hvor ham videre Ordre skal meddeles, at han i Osnabryg skal betjene de derhen sendte Gesandter som Præst." (K. R.)

[3]) Ifølge Pont. Ann. IV. p. 247: „— da er als Wittwer aus Dännemark heraufgekommen," — hvorimod Rhode Falst. Hist. S. 119 efter et temmelig upaalideligt Haandskrift beretter, at hun døde efter Ankomsten til Norge.

[4]) Paa hans Epitafium i Stavangers Domkirke staar han afbildet med 7 Børn. Pont. Ann. l. c.

[5]) Der synes ikke at ligge megen Sandhed til Grund for den Beretning i det omtalte Haandskrift hos Rhode, at Mag. Humbles 6 Børn af første Ægteskab bleve gifte med 6 af hans Stifbørn.

Af hans 6 levende Børn kjendes de 4:

1) Kristen Markussen Humble, depon. i Sorø 1652, blev Sognepræst til Skjolds Præstegjeld i Stavanger Stift.

2) Johanne Humble, gift med „den lærde" Hr. Henrik Pedersen Reimer, Sognepræst i Stavanger.

3) Rebekke Humble, gift med Hr. Lavrits, Sognepræst i Lye i samme Stift.[1])

4) Anne Humble, gift med Eftermanden her i Karleby, Hr. Maschwebel.

Ved Mag. Humbles Forflyttelse fra Karleby blev Nørre-Ørslev lagt som Annex til Karleby, medens Horreby lagdes til Falkerslev. (Se ovenfor S. 1—3.)

IV. Nørre-Ørslev.

Sognepræster fra Reformationen til 1650.

1. Hr. Jens Andersen fik feria sexta post Michaelis (30 Sept.) 1530 Præsentats paa dette Kald.[2]) I Juni 1532 stævnede han sine Sognemænd til Herredagen i Kjøbenhavn, „for de med Vold og Vælde haver taget hans Jord fra hans Præstegaard."[3])

---

[1]) Oplysningerne om disse 3 af Mag. Humbles Børn ere meddelte af K. R. ifølge et Blochst Manuskr., der ikke er kommet Forf. tilhænde. Flere af de her om Mag. Humble selv meddelte Notitser skyldes ligeledes K. R., der navnlig har gjort opmærksom paa Worms Breve

[2]) Regist. over alle Lande Nr. 3, fol. 182 a. (K. R.)

[3]) Geh.-Arkivets Tegnelser 1531—32, fol. 69 a. Jfr. ibid. 72 b. (K. R.)

2. Hr. Nils Brunch underskrev Ønslev-Afbigten 1549.[1])

3. Hr. Thor Oluffsen var dette Stebs Sognepræst 1556[2]) og endnu 1584 (se S. 5 Not. 2).

4. Hr. Oluf Pedersen Kongsted var Sognepræst her, da han 1589 udgav: „Graffschrifft ved huilken Kongl. Mayestæt Kong Friderichs den andens stormægtige ærlige Navn og Rygte skal blive hos alle Efterkommere i Danmark udi evig og højlovlig Ihukommelse. Efter de gamle og enfoldige danske Poeters Skik sørgelig promulgeret af **Olao Petro Regiostadano**. Prentet i Kjøbenhavn af Laurents Benedicht. 1589.“[3]) — Han døde meget pludselig 14 Juli 1593. I lang Tid havde han baaret paa et svageligt Legeme og frygtet sin Død, hvorom han ofte havde ført alvorlige Samtaler[4]) med sin Ven og Nabopræst Hr. Kri-

[1]) Naar Rhode (Falst. Hist. S. 99) siger, at han var Broder til Provst Lavrits Brunch i Stubbekjøbing, er det formodentlig blot en rimelig Gisning.

[2]) I Regist. over alle Lande Nr. 6, fol. 251 a findes et Brev, dat. 4 Avg. 1556, at, efterdi Hr. Tord, Sognepræst til Nørre-Ørslev, har beklaget sig „at have Brøst til sin Underholdning“, da tillader Kongen, at han maa aarlig oppebære et Pund Korn af Kronens Part af Tienden af Sognet. (K. R.)

[3]) Denne Tittel er meddelt efter Nyerup og Rahbek: Bidrag til den danske Digtekunst, 2den Del S. 86, hvor Prøver ere givne af selve Digtet. — Da vi her have hans Navn tydeligt nok, bliver det fejlagtigt, naar Bl. Ms. kalder ham Tingstad. — Worm I. S. 536 kalder bemældte Skrifts Forfatter Sognepræst i Nørre-Alsle v, ligeledes Nyerup baade i sit Litt.-Lex. S. 317 og Danske Digtek. l. c., hvor Worm dog udtrykkelig sættes som Hjemmel, men i Resenii Bibliotheca kaldes han Pastor Örsloviensis, ligesom ogsaa Bl. Ms. har givet ham Plads iblandt Præsterne her i Ørslev.

[4]) I et Brev fra Hr Kristoffer til Bispoppen hedder det: „Nogen tiid tilforn haffde hand bud epther mig ieg skulde komme till hannem till maaltiid. Ther ieg nu waar kommen iblant andett sagde

stoffer Pedersen i Taaderup, men da denne tillige var kyndig i Lægekonsten, bad han ham om at give sig et Middel mod sin Sygdom. De gik da sammen ud paa Marken og opgravede en Kalmus-Rod, som Hr. Kristoffer sønderskar, kogte og tilberedte med Honning som et „Electuarium", og saasnart det Dagen derefter var færdigt, sendtes det i en Krukke til Hr. Oluf, hvem Budet traf paa Marken i gudelige Tanker, læsende i „Avenarii Bønnebog, som er udsat paa Danske af Mag. Johanne Christierni Roschildensi." Hr. Oluf gik strax hjem og spiste Noget af bemældte Electuarium, hvoraf han ogsaa gav sin lille Søn Lidt med. Men da Barnet havde nydt det, fik det en hæftig Krampe, saa baade Faderen og den tililende Moder troede, det skulde strax dø. Men kort efter angrebes Hr. Oluf paa samme Maade, og døde en Time efter, medens Barnet efter et Par Dages Sygdom kom sig.[1]) Enken Mette sad tilbage med mange smaa Børn og en stor Gæld.[2])

---

hand: Christophore, Jeg forferdis oc gruis ved, om Dagen, Naar ieg er ene, oc kand icke andett end tencke paa den grumme død, huorledis mitt Legeme skall fulne i Jorden, orme oc Madicker skall gnaffue oc æde dett: Naar ieg sidder saa og undrer der paa, da skelffuer ieg oc beffrer wndertidţn der wed: Waare icke dette Haab om opstandelßen, waare vi megitt wsle. Jeg veed oc min tiid at verre megitt kortt. Naar ieg skall begraffuis (om du leffuer den dag) vilde ieg du skulde forskaffe att prædickes offuer mig aff den 16 psalmo. conserva me Domine &c. begindc der Funes ceciderunt mihj in locis amoenissimis &c. Døden (sagde hand) staar mig altiid for øyen, oc ieg farer snartt bortt."

[1]) Den paa Grund heraf rejste Sag mod Hr. Kristoffer, i hvilken han dog efter lang Suspension frifandtes, skal blive omtalt ved Tingsted Præster. Nogle Breve til Bisskop Jakob Madsen, der ere opbevarede i Loll.-Falst. Bispe-Arkiv, give os Underretning om denne høist interessante Sag.

[2]) I et Brev fra Lensmanden Hr. Fredrik Hobe til Bisskoppen, dat. 19 Juli 1593, hedder det: „— Huad thend fattige Encke Her

5. Hr. Kristen Pedersen var her 2 Maj 1608 og 19 Febr. 1610;[1]) han var ogsaa blandt de Præster, som 14 Avg. 1615 i Nykjøbing for Kristian Friis, Elias Eisenberg og Jesper Rasmussen Brochmand vidnede angaaende Bispen Mag. Hans Knudsen.[2])

6. Hr. Jakob Nilsen Bogense,[3]) forhen Kapellan i Rudkjøbing, levede som Sognepræst i Ørslev 29 Juni 1629, da han omtales i Biskoppens Tegnebog. Da hans Kald var saare ringe, blev det bestemt, at han skulde have et af Sognene Karleby eller Horreby lagt til Ørslev som Anner, naar dette Kald blev ledigt, og indtil dette indtraf, blev der 19 Maj 1647 indrømmet ham en aarlig Understøttelse af 3 Pund Korn.[4]) Af denne Annektering kom Hr. Jakob imidlertid ikke til at nyde Godt, da han døde s. A. 1647.

Oluffs hostru Anlanger, fidder med en haad smaa børen och en stoer gield sørgelig effter, och War ochsaa Almis, Att mand kunde forhielpe hinde, Att hun kunde bliffue Wed sognidt. Prouisten Her Madz i Skielby haffuer ochsaa thalidt med mig i gaar om en Vng Persone, som shall Were Her Nielßis Søn i horbeløff, att hand gierne Wilde, att mand thend kunde forhielpe till Sognidt och Quinden igien, huilcken leiglighz ieg med thz første Will shriffue ether Widere besþied till om." — Om denne Plan er fulgt, haves ingen Oplysning om, da det ikke kan siges, om Hr. Kristen er Hr. Olufs umiddelbare Eftermand, og Hr. Kristen Pedersen kan da ikke godt være en Søn af Hr. Nils, med mindre det skulde være en Stifsøn.

[1]) Hans Navn findes nemlig under de disse Dage af den loll.-falsterske Geistlighed udstedte Fuldmagter til Hertug Kristians Valg og Hylding. (K. R.)

[2]) Ifølge Dommen over denne. (K. R.)

[3]) I Bl. Ms. nævnes rigtignok før Hr. Jakob en Hr. Anders, til hvis Navn det Sagn knyttes, at han kunde dæmpe Ild, idet han nemlig siges engang at være ilet til en hæftig Ildebrand og have kastet Noget i Ilden, hvorved denne blev slukket. Men da Bl. Ms. for Ørslevs Vedkommende er meget fattigt og usikkert, tør vel ingen Plads indrømmes ham, som ikke historisk kan godtgjøres.

[4]) I Smaalandske Tegnelser Nr. 6, S. 585–87 findes et Brev, dat.

7. Hr. Baltasar Kristoffersen Maschwebel var Sognepræst i Ørslev alene fra 1647 til 1650. (Se nedenfor Sognepræsterne i Karleby og Ørslev).

V. Horbelev.

Sognepræster fra Reformationen til 1695.

1. Hr. Mikkel Ibsen blev kaldet til dette Steds Sognepræst qvinta feria post dom. Reminiscere (13 Marts) 1533.[1])

2. Hr. Hans Jakobsen underskrev Ønslev-Afbigten som Sognepræst her 1549.

3. Hr. Nils Hansen var her 1584 (se S. 5 Not. 2), 1595,[2]) 1597,[3]) 1608 og 1610, paa hvilken sidste Tid han havde Hr. Peder Pedersen til Kapellan.

---

19 Mai 1647, til Lensmanden og Bispen, at Hr. Jakob Nilsen, Sognepræst til Ørslev, for sit Kalds Ringheds Skyld aarlig maa forundes 3 Pund Korn af Sønder-Herreds mest formuende Kirker, indtil Mag. Markus Kristensen bliver kaldet til den ny Kirke udenfor Kjøbenhavn, og et af hans Sogne annekteret Hr. Jakobs Sogn. (K. R.)

[1]) Præsentats-Brevet nævnes i Regist. over alle Lande Nr. 3, fol. 193 a. og Nr. 4, fol. 89 b. (K. R.)

[2]) Dette støtter sig paa følgende Indskrift paa den ældste Kirkeklokke:

„Anno 1595 efter Christi Fødzels Aar
Til Rostock denne Klocke omstøst waar
Sognefolckene bekostede alle tillige
At hun paa ny færdig motte bliffve.
H. Niels Hansen."

[3]) Blandt Fadderne til Peder Grubbes Søn Jørgen Grubbe (født paa Vonnet 9 Febr. 1597) nævnes nemlig „Hr. Nilses Kvinde i Horbelev" (Wedel Simonsens Familie-Efterretninger om de danske Ruder, 2det Hæfte S. 247.)

4. Hr. Peder Lavritsen Bogense døde 13 Okt. 1619. Han var gift med Magrete Jakobsdatter, der ogsaa blev Eftermandens Enke. Deres Søn Lavrits Pedersen Horbelev døde 1676 som Sognepræst og Provst i Sandby paa Lolland.

5. Hr. Hans Sadolin er født 1597[1]) i Maarsby. Faderen var Hr. Teofil Hansen Sadolin, Sognepræst for Aastrup Menighed, Moderen Anna Steffansdtt. — 1619, altsaa 22 Aar gammel, blev han kaldet til Sognepræst i Horbelev, aflagde 9 Dsbr. sin Ed for Bisskoppen i Hillerslev Kirke i Fyn, hvor han da rimeligvis med det Samme er ordineret. — 24 Juni 1655 blev han af sine Herredsbrødre valgt til Provst i Sønder-Herred, og døde som Jubellærer efter en Embeds-Tid af 54½ Aar 9 Maj 1674.[2]) Han ægtede Formandens Enke, Magrete Jakobsdtt., der ogsaa overlevede ham og døde 10 Marts 1678. Med hende havde han 4[3]) Børn:

[1]) Næraae S. 17—18, hvor væsentlige Bidrag findes til Familien Sadolins Genealogi, sætter 1595 som hans Fødselsaar, men ifølge Ligstenen i Horbelev maa det være 1597. Dens Indskrift er denne:

„Her ligger begrafne hæderlige oc vellerde Mend Sogneprester her vdi Sognet. H. Peder Lavritsön Bogvense, som salig hendöde Anno Dni 1619 den 13 Octob. oc s. H. Hans Theophili Sadolinus, som hensof vdi Herren Anno Christi 1674 den 9 Maj ætatis anno 77 oc deris Hvstrv erlig oc gudfryctige Qvinde Margrethe Jacobsdaatter som Gud bortkalled Anno 1678 den 10 Mart. anno ætatis . . . .“

[2]) Ogsaa til Hr. Hans Sadolin i Horbelev findes et Vers i Canuti Johannis Poëmatum decades (1628). — I Langebeks Katalog anføres S. 573 blandt Manuskripter i Kvart: „Joh. Theophili Sadolini Optegnelser fra 1619 - 1688“, altsaa fortsatte efter hans Død. Manuskriptet solgtes for 1 Rd. 2 Mk. 15 ß., og har saaledes uden Tvivl ikke været ubetydeligt.

[3]) Næraae l. c. nævner 5 Børn, men den der som hans 4de Barn

1) Jakob Hansen Sadolin, Faderens Eftermand.
2) Elisabet Sadolin blev gift med Kaptejn, siden Oberstløjtn. Müller, der, da han ægtede hende, boede paa Møen, men siden flyttede til Holsten. En Fru Barnofsky nævnes i Bl. Ms. som deres Datter.
3) Karen Sadolin, gift med Præsten Hr. Nils Hansen Munk i Torkildstrup (se Nørre-Herred).
4) Povl Hansen Sadolin, død ugift.

6. Hr. Jakob Hansen Sadolin var Sognepræst i Horbelev alene fra 1674 til 1695. (Se nedenfor Sognepræsterne i Horbelev og Falkerslev).

VI. Falkerslev.

Sognepræster fra Reformationen til 1650.

1. Hr. Nils Hansen underskrev Ønslev-Afbigten som dette Steds Sognepræst 1549.

2. Hr. Jørgen Madsen var 1567 kaldet til Sognepræst her fra Nyborgs Kapellani,[1] medens det er uvist, om

---

nævnede Datter, gift med Hr. Hans i Sundby (se Stadager i Nørre-Herred) var ikke hans Datter, men hans Faster. Til disse 4 Børn bør dog mulig føjes en Datter „Ane Hansdtt. i Horbelev“, der — ifølge Kippinge Kirkebloks Regnskab — nød Understøttelse heraf i Aarene 1681—89.

[1]) At dette er rigtigt, bør ikke drages i Tvivl; thi Bl. Ms. begynder sin Series af Kapellanerne i Nyborg med en Mand af dette Navn, om hvem det hedder: „Hr. Jørgen Madsen findes øverst paa Listen, og siges at være kommen til Falster, til hvilket Sogn vides ej. 1567 var han Sognepræst paa Falster, mon ej i Falkerslev? Men denne er sildigere.“ — Bl. Ms. har Ret i denne sidste Indvending, naar der tænkes paa den yngre Hr. Jørgen Madsen

han tidligere har været Kapellan ved St. Nikolaj Kirke i Svendborg. Her var han endnu 1584 (se S. 5 Not. 2); hans Dødsaar er ikke fundet, men det kan ikke betvivles, at den næste Præst, Hr. Mads, er hans Søn og umiddelbare Eftermand.

3. Hr. Mads Jørgensen Damsberg var her 1603, død omtr. 1629.[1]) Hans Enke hed Karine, og han vides at have efterladt sig 4 Sønner:[2])

1) Jørgen Madsen Damsberg, Faderens Eftermand.
2) Kaspar Madsen. 3) Nils Madsen.
4) Kristen Madsen Damsberg, Degn i Aastrup.

4. Hr. Jørgen Madsen Damsberg var Sognepræst i Falkerslev alene til 1650. (Se nedenfor Sognepræsterne i Falkerslev og Horreby).

Damsberg (Nr. 4), men naar vi i Aaret 1584 finde en Præst her af dette Navn, bortfalder Vanskeligheden. — I Bl. Ms. findes nu ligeledes iblandt Kapellanerne i Svendborg en Hr. Jørgen Madsen, „som kom herfra til Nyborgs Kapellani og derfra til Falster — maaskee den Samme, der 1629 blev Sognepræst i Falkerslev.“ Men det er ved denne Antagelse overset, at denne sidste blev ordineret til Præst i Falkerslev, altsaa umulig kan have været Kapellan tidligere, enten i Svendborg eller Nyborg. — Derimod er Intet til Hinder for, at hin Kapellan i Svendborg kan være Hr. Jørgen Madsen den Ældre, da Tids-Bestemmelsen for Kapellanerne i Svendborg i Bl. Ms. er saa usikker, at Intet af den hverken kan bevises eller modbevises.

[1]) Ogsaa til Hr. Mads Damsberg findes et Vers i Canuti Johannis Poëmatum decades (1628).

[2]) Disse Oplysninger gives af et Uddrag af en Provsterets-Protokol, der nu ikke findes, men som Rhode har meddelt (Falst. Hist. S. 106). — Den der omtalte Sag angaar en Gæld, som Hr. Mads havde til en Bager i Stubbekjøbing, og nu fordres afgjort af ovennævnte Enke og Sønner.

VII. Karleby og Nørre-Ørslev.

Sognepræster fra 1650 til 1695.

1. Hr. Baltasar Kristoffersen Maschwedel [1]) er født 1621, blev 1 Dsbr. 1647 af Bisp Hans Mikkelsen ordineret til Sognepræst i Nørre-Ørslev. 1650 blev han tillige Sognepræst i Karleby, som da blev Hoved-Sognet,[2])

[1]) Denne Familie stammer fra Dr. Baltasar Maschwedel (ogsaa skrevet Masqvedel), af Fødsel en Lyneborger, der 1592 af Enkedronning Sofia blev indkaldt til hendes Hofprædikant paa Nykiøbing Slot. I Rostok blev han s. A. ordineret, og tog ogsaa der Lisentiatgraden 1595. Efter næsten 29 Aars Tjeneste døde han i Nykiøbing 17 Janv. 1621 i sit 60de Aar. (Jfr. Zwerg. S. 607, Worm II S. 18, III S. 508.) — Han vides med Sikkerhed at have haft 4 Børn:

1) Baltasar Maschwedel, deponerede i Rostok 1614, og 27 Juni s. A. immatr. ved Khns Univ. Han formodes at være den S. 90 nævnede Hører ved Nyk. Skole.
2) Kristoffer Maschwedel nævnes hos Worm II S. 18 som Forf. til Qvæstionum physicarum pentas. Jenæ 1623. Hvor han er bleven af, vides ikke, men han er Fader til ovennævnte Præst i Karleby.
3) Katrine Maschwedel, gift med Mag. Lavrits Pedersen, Sognepræst i Nykiøbing (se S. 8).
4) Anne Maschwedel, gift med Hr. Kristoffer Madsen, Sognepræst i Gunslev (se Nørre-Herred).

[2]) Det sees af et Brev i Smaalandske Tegnelser Nr. 8, fol. 21 a-b, at det blev indrømmet Hr. Maschwedel selv at bestemme, om han vilde blive boende i Ørslev Præstegaard, eller flytte til Karleby, hvilket sidste han valgte. Brevet, dat. 17 Dsbr. 1650, til Lensmanden Fredrik Barnewitz er af dette Indhold: Ørslev Sognemænd lade anholde om, at deres Sognepræst maatte forbydes at drage fra Præstegaarden i deres By. Efterdi Kongen af Lensmandens Erklæring erfarer, at Karleby og Nørre-Ørslev bægge ere Hoved-Sogne, at Karleby Sognemænd skulle begære, at han maatte bo hos dem, eftersom de skulle have længere Vej til den anden Kirke, end Nørre-Ørslev Sognemænd, og at desuden Karleby Præstegaard

og her døde han 1673 (begr. 9 Juni). Hans Hustru var Anne Markusdtt. Humble, en Datter af Formanden, Bisskop Humble. Af deres Børn kjendes kun disse 3:

1) Gregers[1]) Maschwedel (se S. 76—77).

2) Birgitte Maschwedel, gift omtr. 1700 med Jakob Klavsen, Degn i Aastrup (død 21 Apr. 1718), og havde med ham en Søn Klavs Andreas Jakobsen, f. 1704.

3) Ingeborg Maschwedel, gift med Guldsmed Anders Jensen Skeel i Nykjøbing (død 19 Marts 1725, 80 Aar gl.), og havde med ham 3 Børn: 1) Hans Skeel, Guldsmed i Nykjøbing; 2) Kristoffer Skeel, Byskriver i Slangerup; 3) Agate Birgitte Skeel, f. 1699, ugift ved Faderens Død.

2. Hr. Anders Jørgensen Bogense er født 1630 i Fyn, hvor Moderen døde kort før Sønnen i Byen Søllinge. En Anders Bogense blev 3 Nov. 1651 immatrik. ved Univ. fra Malmø Skole, maaske denne. Han blev 1 Avg. 1670 kaldet til Medtjener hos Hr. Baltasar med Sukcession, men først ordineret 4 Marts 1671, Sognepræst blev han 1673,[2]) og døde i Dsbr. 1681 (begr. 2 Janv. 1682).

---

er meget bedre med al Lejlighed, end den i Nørre-Ørslev, da maa Præsten vælge, hvilken Præstegaard han vil. (K. R.)

[1]) Det er en Fejltagelse, naar Zwerg. S. 607 kalder ham Jørgen, hvilket rimeligvis er kommet af, at Navnene Gregorius og Georgius saa let lade sig forvexle. I Bl. Ms. nævnes han ligeledes fejlagtig Mag. Georgius M.

[2]) Naar Bl. Ms. siger, at han en Tid var Provst i Sønder-Herred, da maa det have været efter Hr. Jesse Jessens Død fra Foraaret 1676 til 1677, da Mag. Fredr. Brandt overtog Provstiet, altsaa har han formodentlig blot været konstitueret eller Vice-Provst. Det siges ligeledes i Bl. Ms., at Hr. Jørgen Madsen Damsberg til Falkerslev og Horreby blev Provst i Sønder-Herred; men da det kun kan have været i samme Tidsrum, maa en af Delene uden Tvivl være urigtig.

Han ægtede Formandens Enke Anne Markusdtt. Humble, der ogsaa blev hans Enke, uden at have født ham Børn.[1])

3. Hr. Peder Jørgensen Damsberg var Sognepræst for disse 2 Menigheder alene fra 1682 til 1695. (Se nedenfor Sognepræsterne for Karleby, N.-Ørslev og Horreby).

VIII. Falkerslev og Horreby.

Sognepræster fra 1650 til 1695.

1. Hr. Jørgen Madsen Damsberg er født 1603 i Falkerslev, hvor Formanden var hans Fader (se S. 169). Han blev kaldet til Præst i Falkerslev alene 1629, og ordineret 5 Juli i Tingsted Kirke, hvor Bispoppen da visiterede, formodentlig til Adjunctus og Successor, da Faderen dengang næppe var død. Ved Forandringen 1650 fik han Horreby til Anner, og døde 1677 (begr. 30 Maj).[2]) Han var først gift med Birgitte Humble, en Søster til Mag. Markus i Karleby og Hr. Gregers i Kirkeby. Hans anden Hustru hed Maren.[3]) Han efterlod følgende 6 Børn: 1) Mads Jørgensen Damsberg, Faderens Eftermand.

---

[1]) Hun vedblev som Enke at bo i Nørre-Ørslev Præstegaard indtil 1697, da Hr. Dannefer ved en Provsterets-Dom fik afgjort, at hun skulde rømme Gaarden, imod af Embedet at erholde den Pension, som da blev fastsat. Naar og hvor hun er død, er ikke fundet, men rimeligt er det, at det er hende, der under Navn af „Ane sl. Hr. Balsers i Karleby“ nød Understøttelse af Kippinge Kirkeblok i Aarene 1691—1705, hvilket sidste Aar da formodentlig er hendes Døds-Aar.

[2]) Han siges en kort Tid at have været Provst. Se S. 171 Not. 2.

[3]) „Maren Hr. Jørgens i Falkerslev“ nævnes 1652 i Stubbekjøbings Kirkebog som Fadder.

2) Peder Jørgensen Damsberg, Præst i Karleby, Nørre-Ørslev og Horreby. (Se S. 174).

3) Povl Jørgensen Damsberg, Købmand i Ringsted.

4) Kristen Jørgensen Damsberg gik 1649 i Nykjøbing Skole. Det vides ikke i hvilken Stilling han kom, men han var død før Faderen, efterladende en Søn Kristen.

5) Magrete Jørgensd. 6) Birgitte Jørgensd.

2. Hr. Mads Jørgensen Damsberg, Formandens Søn, er født i Falkerslev 1631. Bl. Ms. berette, at han blev Student fra Helsingørs Skole 1652, immatr. 16 Maj. Er dette rigtigt, har han forladt Nykjøbing Skole, blandt hvis Disciple han nævnes 1647. Til sin Faders Medtjener blev han kaldet 1667, ordineret 28 Sept.,[1]) og efter hans Død indsattes han som Sognepræst 1 Sønd. e. Tr. 1677. Da Embedernes Omannektering var bestemt, blev han i Okt. 1695 kaldet til Sognepræst i Idestrup, men døde faa Dage efter, Natten mellem 4 og 5 Nov., efterat han i det mindste i 5 Aar havde haft Hr. Fredrik Jessen til Kapellan (se Idestrup). Han var først gift med Maren Nilsd. Rebentze, død i Febr. 1679. Hans anden Hustru Kristiane Dortea Valters døde i Avg. 1695. Det første Ægteskab skænkede ham 2, det andet 4 Børn:

1) Hans Jørgen Madsen Damsberg gik 1684 i Nykjøbing Skole, blev siden Militær og giftede sig 22 Janv. 1697 med Katr. Dort. Brushaven i Gustrov. Han døde s. A. og en Søn, født efter hans Død, døde faa Uger efter.

2) Nils. 3) Maren. 4) Anne. 5) Barbara. 6) Sofie.

---

[1]) Ifølge Bl. Ms. — Bircherods Dagbog sætter 29 Sept.

IX. Karleby, N.-Ørslev og Horreby.

A. Sognepræster fra 1695 til Nutiden.

1. Hr. Peder Jørgensen Damsberg er født 1637 i Falkerslev, hvor Faderen Hr. Jørgen Damsberg var Sognepræst (se S. 173). Han deponerede fra Nykjøbing Skole 1660, men fik „et maadeligt Mærke" baade for sin Attestats og Prøveprædiken." 27 Sept. 1668 erholdt han Testim. publ., da han var kaldet til resid. Kap. i Toreby paa Lolland. 21 Febr. 1682 blev han kaldet og 21 Maj indsat til Sognepræst i Karleby og Nørre-Ørslev, 2den Sønd. i Adv. 1695 blev han tillige indsat til Sognepræst for Horreby Menighed, hvis Kirke skulde nedbrydes, men døde faa Maaneder derefter, 19 Marts 1696, efterat han Sommeren tilforn havde faaet Eftermanden, Hr. Erik Dannefer til Kapellan. Som Kapellan i Toreby ægtede han Sognepræsten Provst Augustinus Schandorfs Datter, Anne Schandorf, der døde 6 Janv. 1695, efter at have født ham 3 Børn:

1) Johanne Damsberg, gift med Eftermanden.
2) Birte Damsberg. 3) Jørgen Damsberg.

2. Hr. Erik Dannefer, en Søn af den bekjendte Jakob Dannefer paa Møen, blev 1685 Student fra Vordingborg Skole, og 23 Juni 1695 af Biskop Kingo i Væggerløse Kirke ordineret til Kapellan hos Hr. Peder, efter hvis Død han 1696 blev Sognepræst. Ved Provst Sadolins Død blev han 1701 tillige Provst i Sønder-Herred, døde 1729 (begr. 8 Juli), efter at han et Par Maaneder havde haft Hr. Herman Fuglsang til Kapellan. Om hans Ægteskaber og Børn se nedenfor Stamtavlen over Familien Dannefer.

3. Hr. Oluf Larsen Biering[1]) er født 11 Oktbr. 1685 i St. Jørgens Sogn (Bjærget Sogn) ved Roskilde, deponerede fra Roskilde Skole 1710, blev Bakkalavr 1714, tog Attestats 8 Marts 1717 (Laud.), prædikede for Dimis 5 Nov. 1721[2]) og blev 2 Sept. 1729 ordineret til Sognepræst i Karleby, hvor han døde 16 Juli 1742. Han skal have besiddet Lærdom i det arabiske og syriske Sprog, samt været en god Husholder. 1731 eller 1732 blev han gift med Anne Marie Thulstrup, født 1687, død som Enke i Nykjøbing uden Børn 21 Juli 1753, en Datter af Anders Mogensen i Helsingør (død 1708), der tog Navnet Thulstrup af sin Fødeby i Skaane, og Kirsten Jørgensdatter Nieman (født i Helsingør, gift 22 Sept. 1685, død 1711).[3])

4. Hr. Peder Hjort er født i Kjøbenhavn, hvor Faderen tjente i Prins Karls Stalde.[4]) Han blev sat i

---

[1]) Som hans Arvinger mældte sig tvende Søskende:
1. Kjeld Larsen Biering, der boede paa Bjærget ved Roskilde, og havde 2 Sønner: Søren og Lavrits Kjeldsen.
2. Inger Larsdtt. Biering, Enke efter Tømmersvend Jens Madsen Bugge i Kjøbenhavn.

[2]) Samtlige disse Data ere tagne af Distinktions-Protokollen ved K. R.

[3]) Det kan her anføres som et Supplement til Næraae I. S. 774, at Mag. Lavrits Brøndlund, Sognepræst ved Frue Kirke i Odense, var gift med Anne Marie Møller, hvis Moder Kirsten Thulstrup (f. 1689, død i Usserød) var en Søster til ovenmældte Hr. Bierings Kone Anne Marie Thulstrup.

[4]) Til Hr. Peder Hjorts Familie kjendes Intet, uden dette, at han havde en Søster Anne Marie Fredrikke Hjort, der 32 Aar gammel 3 Okt. 1753 i Naadensaaret i Karleby Præstegaard havde Bryllup med Hr. Fredrik Callundan, Præst i Norge, formodentlig den Samme, der 1760 var Præst i Sønderhaa og Hørsted i Aalborg Stift, men allerede 1772 havde nedlagt Præste-Embedet, medens han vedblev at fungere som Provst i Hassing Herred efter 1782.

Frue Skole, hvor han naaede 5te Lektie, da Faderen døde. I Haab om, at han, blottet for al Formue, kunde komme bedre frem i Helsingørs eller Fredriksborg Skole, forlod han Kjøbenhavn med Rektor Frølundts, men ikke sin Hørers Minde. Hans Haab glippede, og han maatte rejse tilbage til Hovedstaden, for atter at indtage sin Plads i Skolen. Men Høreren modtog ham med liden Mildhed: han maatte, fortæller han selv, løse Trøjen og blev af den ubarmhjærtige Lærer saaledes pisket, at hans Ryg bar Mærke deraf alle Dage. Da denne Modtagelse naturligvis ikke kunde behage ham, forlod han Skolen og satte aldrig mere sin Fod over Frue Skoles Tærskel. Paa samme Tid var der en Komedie-Trup i Kjøbenhavn, til hvilken den unge Hjort sluttede sig, for herved at ernære sig, og giftede sig kort efter med en ung Enke Maren Magdalene Haggendal fra Odense (født 1689), der fornylig havde været saa lykkelig at miste sin Mand, en ond, fordrukken Person, som havde været Skriver for Komedianterne. Da Truppen kort efter opløste sig, maatte Hjort ernære sig som Dansemæster, i hvilken Egenskab han drog til Bergen, men gav sig saa her til at holde lidt Skole, da Danse-Professionen ikke længere vilde føde ham. I Bergen levede dengang som Bestyrer af en privat Latinskole Ole Camstrup,[1]) som engang fik Øje paa et latinsk Vers, Hjort havde forfattet, og da han heraf erfarede, at han var en studeret Person, ikke uden Talent, tilbød han ham sin Vejledning til Universitetet. Dette modtog Hjort med Glæde, og blev saaledes Student. Men det var meget besværligt for ham med Kone og Stifdatter at leve i Kjøbenhavn. I yderlig Armod maatte han give Danse-Informationer om Dagen og læse om Natten, indtil der ved

[1]) Om hans Poesier se Rahb. og Nyer.: Danske Digtekunst under Fredrik V., S. XVII—XVIII.

en af de fire militære Krigs-Hospitals-Skoler blev en Plads ledig for en Lærer, der skulde være gift. Denne fik han 1733, tog 1735 Exam. philos. og kort efter Bakkalavr-Graden. 1737 tog han Attestats (Non cont.) og prædikede kort efter for Dimis (Laud), men hans tidligere Levevej som Dansemæster gjorde ham det naturligvis saare vanskeligt i Kong Kristian den VItes Tid at opnaa gejstlig Ansættelse. Endelig 1741 ordineredes han dog af Biskop Hersleb til Feltpræst for Tropperne, der laa i Hannover, saaledes at hans Kone blev ved Skolen, imod at holde en Vikarius.[1]) Paa sin Hjemrejse fra Felttoget i Juli 1742 gjorde han Bekjendtskab med Præsten Hr. Johannes Nikolaj Eccard i Ekernførde, hvis anbefalende Vidnesbyrd kort efter hans Hjemkomst skaffede ham Karleby Kald 6 Okt. 1742. Efter Provst Flindts Død blev han 1751 tillige Provst i Sønder-Herred, og døde 53 Aar gl. 7 Febr. 1753. — Han stod ikke i noget godt Forhold til sin Menighed, der var misfornøjet med, at der kun skulde prædikes vexelvis i de to Kirker, og derfor gjentagne Gange havde indsendt Ansøgning til Kongen om at faa prædiket hver Søndag i alle Kirker, eller at dog i det mindste Karleby maatte tage Del i Vexelturen, men ved en kongelig Befaling, dat. 2 Marts 1742, var den gamle Orden fornyet og bekræftet. Menigheden vilde da have Hr. Hjort til at gjøre Forandringen paa egen Haand, men det hverken vilde eller torde han, før den ønskede Forandring skete ved et nyt kgl. Reskr. af 3 Dsbr. 1745 (se S. 2). Heraf opstod Misstemningen imod ham. Naar Bl. Ms. sige, at han havde megen Modgang i sit Hus, kan det ikke nærmere siges, hvori dette har bestaaet. Han havde selv ingen Børn, og hans ovennævnte Hustru døde som Enke i Stubbekjøbing

[1]) Denne Vikarius var den siden som Hofpræst og Biskop i Ribe bekjendte Mag. Jørgen Karstens Bloch (se Zwerg. S. 857—58).

22 Martis 1755.[1]) Hendes Datter af første Ægteskab Mattia Katrine Lerche levede da hos hende ugift, 33 Aar gammel.

4. Mag. Johan Hegelahr er født i Bergen 13 Okt. 1708.[2]) Hans Fader Herman Hegelahr[3]) var Klokker ved en af Stadens Kirker. Moderens Navn var Gesse

[1]) Til Oplysning om Provstinde Hjorts Familie kan kun anføres dette, at Raadmand og Tolder C. Nørager i Odense var hendes Søskendebarn.

[2]) Ifølge Distinktions-Protokollen. Ogsaa Giessing (Jubell. I. S. 275) og Worm (I. S. 412) have 1708; hermed passer ogsaa en egenhændig Angivelse af Mag. Hegelahr i et Manuskript, hoslagt Bl. Ms., at hans Moder fødte ham i sit 50de Aar, da hun ifølge nedenstaaende Epitafium er født 1659. Det maa vel derfor antages for urigtigt, naar Mag. Hegelahr i samme Manuskript sætter 12 Okt. 1711 som sin Fødselsdag. (Adresse-Cont. Efterr. for 1764 Nr. 41 følger dog denne sidste Angivelse, naar der siges, at han døde „i sit 53de Aar.")

[3]) Familien Hegelahr er af tysk eller hollandsk Oprindelse. I Amsterdam blev Navnet skrevet Heegelaar, nogle Plattyskere af Slægten skreve sig Hegeler, men den danske Gren har brugt den høitydske Form Hegelahr. Det fra Forfædrene nedarvede Segl havde tre afkappede, spirende og med nogle Fugle — Hejler — besatte Træer; ovenover en aaben Hjelm, som Mag. Hegelahr i sit Segl lukkede og satte i Stedet en opgaaende Sol. — Af denne Familie kjendes iøvrigt kun Følgende, der vare Mag. Hegelahrs Søskende:

1. Hans Natanael Hegelahr, Borger i Bergen, kom ved sin Broders første Kones Død ned til Danmark, for at overtage Formynderskabet for nogle af Børnene, men døde da under sit Ophold i Karleby Præstegaard 1757 (begr. 5 Sept.).
2. Geske Garboe Hegelahr, død ugift i Karleby Præstegaard 29 Dsbr. 1759.
3. Hermine Hegelahr, gift med Studios. Kaspar Larman, først Skolelærer i Torværd i Sælland, siden i Karleby, endelig 1760 Degn i Kippinge, hvor han døde 1762.

Desuden nævnes Tvende som Mag. Hegelahrs Halvsøskende:

1. Elert Hansen Bagge i Stavanger, død før 1764.
2. Hanne Kirstine Midleton, gift med Henrik Bilde i Bergen.

Garboe.[1]) Af Rektor Stensen dimitteredes han 1729 fra Bergens Latin-Skole, og tog Bakkalavr-Graden 1733. Uden Ansøgning blev han 7 Sept. 1735 af Biskop Ramus beskikket til Rektor i Saxkjøbing, og indsattes i dette Embede 2 Nov. Han var denne Skoles sidste Rektor. Efterat dens Nedlæggelse var bestemt, fik han sin Dimission 21 Maj 1740, og, efterat han 9 Janv. s. A. havde taget Attestats (Non. cont.) og 20 Janv. prædiket for Dimis (Laud), blev han 6 Juni s. A. kaldet til resid. Kapell. ved St. Lavrents tyske Kirke paa Før, men 4 Uger efter til Sognepræst for Hassing og Villerslev i Aalborg Stift ved Hr. Otto Didrik Aagaards Død. Han havde en naturlig Frygt for at blive Præst, og havde ikke søgt noget af de to Embeder, til hvilke han i Løbet af faa Uger blev beskikket, hvorfor han ved sin Indvielse i Aalborg 1 Sept. anvendte sin Text, Matt. 21, 28—31 (Hvo af de To gjorde Faderens Villie?) paa sig selv. Sin Skole-Virksomhed kunde han som Præst ikke opgive, saa han bestandig i sit Hus havde unge Mennesker, som han dimitterede til Akademiet. Her til Karleby blev han kaldet 6 Apr. 1753, blev Magister 4 Avg. 1761, døde 31 Marts 1764. — Som Forfatter af „En liden Traktat om Jesu Vunder og saarede Sjel. 1753." og „Psalmer om Jesu Vunder og

[1]) Hun døde hos Sønnen i Hassing, hvor følgende Epitafium — ifølge Meddelelse af Pastor N. Hansen i Snedsted — findes i Kirken:

„Een iblandt Hundrede.
GESCHE GARBOE
afg. Herman Hegelahrs.
En rar, omhyggelig Moder,
föd i Bergen 1659, död i Hassing 1743,
hviler her med 6 Börnebörn af
hendes yngste Sön og dette Steds forflyttede Sognepræst
Johan Hegelahr."

Mag. Hegelahr kalder i Fortalen til „Psalmer o. s. v." Mag. Henrik Garboe i Bejrum sin Morbroder. (K. R.)

saarede Sjel. 1754.* — har han faaet Plads hos Worm I. S. 412. — Som Rektor i Saxkjøbing ægtede han 9 Okt. 1736 Marie Povlsdatter, død 30 Juni 1757, en Datter af Præsten Hr. Povl Pedersen i Tingsted. Med hende havde han i ikke fuldt 21 Aar 16 Børn. Anden Gang giftede han sig 24 Juni 1758 i Villerslev med Jomfru Karen Goiske, en Datter af Provst, Mag. Peder Goiske, Præst i Vestervig, (født 1670, død i Sept. 1722) og Bodil Magrete Rosenstand (f. 17 Juni 1681, død 24 Juli 1773, — men havde af dette Ægteskab ingen Børn. Hun døde som Enke i Stege 1784.

Af Mag. Hegelahrs 16 Børn kjendes kun følgende 10; om de Fleste vides ikke meget Mere, end Navnene. De 6 andre ere — som det ogsaa sees af Bedstemoderens Epitafium — døde smaa i Hasfing.

1) Marie Elisabet Hegelahr, døbt 3 Juli 1737, gift 10 Janv. 1770 med Johan Nikolaj Thurlach i Stubbekjøbing.

2) Herman Hegelahr, døbt 23 Juni 1738, indsat i Nykjøbing Skole i Febr. 1758, derfra dimitteret 1761,[1]) tog Attestats 28 Marts 1764 (Non cont.), var 1766 Regens-Alumnus.[2])

---

[1]) 27 April 1762 var han Resp. paa Valk. Koll. til en Disputats af Lorens Jakob Benzon.

[2]) Naar Worm III. S. 311 omtaler som Forf. til „Skaberens Visdom o. s. v. 1772" Jakobus Hegelahr, Søn af Hr. Johan Hegelahr, Præst i Karleby, og Moderen Karen Goiske, — død 1779 som Landmaaler og Landinspektør: — da er det aabenbart feil, thi Karen Goiske havde ingen Børn; selv om hun havde haft en Søn, kunde denne i Aaret 1772 dog ikke have været mere end 13 Aar gl., altsaa vanskelig Forfatter. Men det er endvidere vist, at Mag. Hegelahr ingen Søn havde af Navnet Jakob, da ingen saadan forekommer ved Skiftet iblandt Arvingerne. Det maa da sagtens være en af de andre Sønner, hvis Navn er

3) Povl Hegelahr, døbt 13 Avg. 1739, sat i Nykjøbing Skole med Broderen, med hvem han ogsaa blev Student 1761, og tog 26 Sept. 1765 Attestats (Non cont.).

4) Nikolaus Hegelahr, f. 1746, Student fra Roskilde Skole 1768, theol. Kand. i Avg. 1772, Præst til Skarrild og Arnborg i Ribe Stift 1773, til Sunds 4 Okt. 1815, til Gjellerup 28 Maj 1819, fik bægge disse Sogne forenede ved kgl. Reskr. dat. 24 Janv. 1821, døde 1822.[1])

5) Lydia Birgitte Hegelahr, f. omtr. 1747.

6) Johannes Benediktus Hegelahr, f. omtr. 1749.

7) Sofie Katrine Hegelahr, f. 1752.

8) Kirstine Dortea Hegelahr, døbt 13 S. e. Tr. 1753.

9) Tabitta Benjamine Hegelahr, døbt 20 Nov. 1754, død før Faderen.

10) Kristoffer Nyrop Hegelahr, døbt vis. Mar. 1756.

5. Hr. Jakob Borch er født 27 Dsbr. 1722 i Kallundborg, hvor Faderen Rasmus Sørensen var Kjøbmand. Hans Moder var Dorte Marie Prom, f. i Apr. 1692, død som Enke hos Sønnen i Karleby 1775, begr. 5 Avg., en Datter af Præsten Jakob Madsen Prom i Krummerup (død 1722) og Sofie Borch.[2]) — Da han næppe var Aar gammel, flyttede Forældrene til Slagelse, hvor Faderen tidlig døde. Moderen satte ham i Slagelse Skole under Rektor Mag. Holger Nyholm, der 1744 dimitterede ham til Universitetet. Aaret efter tog han Exam. philos. og var derefter 7 Aar Huslærer hos Præsterne Hr. Kristen Dahl i Asnæs og Hr. Falentin Cruse i Grevinge. 2

---

forkert anført af Worm, og da sandsynligst Herman, thi i Adresse-Cont. Efterr. for 1768 Nr. 149 nævnes H. Hegelahr blandt de til Landmaalingen i Danmark udnævnte Betjente.

[1]) Se Erslew I. S. 605.

[2]) Hr. Jakob Borch havde en Søster Sofie Borch, der døde i hans Hus, ugift, 1790, begr. 19 Janv. i Horreby Kirke, 7 Aar gl.

Avg. 1755 tog han Attestats (Non cont.), og gik 1757 som Missionær til Grønland, hvor han blev ansat ved den ny anlagte Koloni Amertlok, efter at være ordineret af Biskop Harboe 23 Marts. Her havde Ordet aldrig været forkyndt, men i de 6 Aar, Borch var her, begærede nogle og 60 Hedninger Daaben. Efter at han paa sine Rejser havde døjet meget Ondt og udstaaet mange Livs-Farer, fik han 1763 Tilladelse til at drage hjem, og blev da ved Missions-Kollegiets Anbefaling kaldet til Præst i Karleby 25 Maj 1764. Her døde han 4 Nov. 1801, og er endnu i frisk Minde hos mange Gamle som en ærværdig og brav Præst. I Kirkebogen har Kapellanen Hr. Gymoes nedskrevet Følgende ved hans Død: „1801 Tirsdagen d. 10 Nov. overleveredes Støvet til Støvet af den i Livet sand hæderværdige Præstemand og af 79 Aar bedagede Olding Hr. Jakob Borch, som i 37½ Aar havde tjent og opbygget disse 3 Menigheder med sin sunde Lærdom og gudfrygtige Vandel. Af Menighederne tog han dette sandfærdige Vidnesbyrd med sig i Graven, at de tabte i ham en trofast Ven, en redelig Lærer, en kjærlig Fader, en Støtte for den Fattige. Hans Minde vil i mange Aar ihukommes og velsignes. I Hr. Provst Friedliebs Fraværelse holdt Hr. Wederkinch i Nykjøbing Ligtalen over Es. 32, 17".

1765 ægtede Hr. Borch Enken efter Nabopræsten Hr. Jørgen Busch i Sønder-Kirkeby, Kristiane Sofie Gymoes, døbt 15 Juni 1723, begr. 6 Maj 1800, en Datter af Husfoged paa Nykjøbing Slot, Tolder og Fiskemæster over Falster Jens Gymoes,[1]) men havde af dette Ægteskab ingen Børn.

---

[1]) Jens Gymoes, født 1676, begr. 28 Apr. 1729, blev først gift 3 Juli 1710 med Anne Sofie Müller, en Datter af den for-

6. Hr. Søren Tybring er født 6 Nov. 1773.[1]) Faderen Hr. Hans Henrik Tybring (død 1798 som Biskop i Kristiansand) var dengang øverste Kapellan ved Holmens Kirke i Kjøbenhavn. Moderen var Elisabet Vilhelmine Lemvigh,[2]) en Datter af Mag. Søren Lemvigh, Sognepræst ved Garnisons Kirke i Kjøbenhavn. 1790 blev han Student fra Herlufsholm Skole, blev Aaret efter ansat som Hører ved Kristiansand Skole, tog 10 Maj 1796 theol. Attestats (H. ill.) og blev endnu s. A. ordineret til pers. Kapell. ved Domkirken i Kristiansand. 24 Apr. 1798 blev han beskikket til Aftensangspræst og Rektor ved Skolen i Bragnæs, hvorfra han 5 Febr. 1802 blev kaldet til Sognepræst i Karleby, men blev 31 Okbr. s. A. forflyttet tilbage til Bragnæs som Sognepræst, hvor han døde 1822. — Som

rige Husfoged, født i Marts 1693, begr. 15 Sept. 1719, og havde med hende 8 Børn, af hvilke kun de 2 ældste, Abigael Marie (døbt 25 Avg. 1711) og Dortea Eleonore (døbt 9 Sept. 1712) overlevede Faderen, uden at det kan siges, hvor de ere blevne af; de andre 6 døde som Børn. Anden Gang giftede han sig 25 Avg. 1722 med Inger Dortea Hvalsøe (født 17 Avg. 1703, død 30 Janv. 1729), en Datter af Amtsforvalter Jørgen Jakobsen Hvalsøe i Nykjøbing. Af dette Ægteskab var 5 Børn, hvoraf Hr. Borchs ovennævnte Hustru var den ældste. De 3 døde smaa, men Sønnen Jakob Gotfred Gymoes, døbt 8 Okt. 1725, begr. 29 Okt. 1765, blev Skipper i Nykjøbing, styrtet i Fattigdom ved et Skibbrud, hvorefter han snart døde. Han var gift med Johanne Dortea Kiep, og deres Søn var den nedenfor omtalte Kapellan Gotfred Gymoes.

[1]) En Optegnelse i Karleby Kirkebog sætter, at han er født i Aggershus Stift, hvilket ikke synes rimeligt, da Faderen dengang var Præst i Kjøbenhavn. Imidlertid nævnes han ikke som født i Kjøbenhavn i Lengnicks „Personalhistoriske Bidrag", hvor dog en ældre Broder Søren Lemvigh Tybring anføres som døbt 17 Marts 1766. Nyerup S. 630 sætter Kjøbenhavn som Fødested.

[2]) Om saavel Tybrings-, som Lemvighs-Familien se Gjess. Jubell. III. S. 388 Tab. III.

Forfatter af 3 Lejligheds-Taler har han faaet Plads i Nyerups Litt.-Lex. — Hans Hustru var Petronelle Nikoline Rode, der i Karleby fødte en Søn Frans Kristian Fredrik Tybring, døbt 1 Febr. 1803.

7. Hr. Hans Resen Steenstrup er født 24 Dsbr. 1770 paa Gaarden Kjeldkjær ved Vejle, der ejedes af Faderen Landvæsenskommissær Hans Severin Steenstrup, Moderen var Charlotte Sofie Resen. 1789 blev han Student fra Kolding Skole, tog 5 Maj 1794 theol. Attestats (Laud), og prædikede kort efter for Dimis (H. ill.). — 29 Apr. 1796 blev han kaldet til Sognepræst for Uldum og Langskov ved Vejle, 18 Marts 1803 til Karleby, blev 1806 Provst i Sønder-Herred efter Hr. Friedlieb, vedblev sine Provste-Forretninger, efterat Biskop Boisen tillige var bleven Amtsprovst, fik 18 Okt. 1815 Rang med Amtsprovster, blev 4 Febr. 1824 Provst over Falster, 25 Maj 1826 Ridder af Dannebr., 7 Dsbr. 1831 Stiftsprovst, 28 Juni 1840 Dannebrogsmand. Døde 27 Janv. 1841,[1]) efter at have haft Hr. Hans Peter Thostrup Krebs til Kapellan fra 24 Janv. 1840.

Han ægtede 1792 Johanne Magdalene From, f. i Eltang 1772 (døbt 15 Febr.), død 5 Janv. 1832, Datter af Amtsforvalter Johan Peter From i Kolding. Deres 11 Børn ere:

1) Charlotte Marie Steenstrup, f. 20 Maj 1793, nu opholdende sig hos Datteren (se Nr. 8), gift 3 Janv. 1821 med Forv. Fredrik Kristian Bekker (død 28 Apr. 1832). 6 Børn.

2) Johan Severin Steenstrup, f. 28 Maj 1795, blev 1815 Student fra Nykjøbing Skole, tog 19 Juli

[1]) Se Fr. Barfods Danmarks Gejstlighed, 1ste Aarg. Sp. 138, Nr. 3; Geneal. og biogr. Arkiv S. 333—38; Nyerup S. 575.

1821 theol. Attest. (N. c.); 14 Nov. s. A. blev han pers. Kap. for Stadager og Nørre-Kirkeby, 14 Febr. 1823 Sognepræst paa Askø, 4 Marts 1831 kaldet til Holbæk og Udby ved Randers. Gift 19 Okt. 1823 med Bolette Sofie Theisen, døbt 11 Juli 1801, Datter af Farver Lars Theisen i Nakskov. — 6 Børn, hvoraf 3 døde.

3) Karl Sofus Steenstrup, f. 1797, død som Barn.

4) Gert Steenstrup,[1]) f. 24 Janv. 1799, død 4 Juli 1848 som Justitsraad, Ridder, Overtoldinspektør over Hertugdømmet Slesvig. Gift 1832 med Anne Marie Birgitte Smidth, f. 29 Sept. 1802, død 11 Juni 1837, Datter af Inspektør, senere Kancelliraad Thomas Smidth paa Korselitse. 2 Børn.

5) Hans From Steenstrup, Forr. Tvillingbroder, død som Barn.

6) Karl Sofus Steenstrup, f. 29 Nov. 1800, Arvefæster i Horslunde, gift 1832 med Helene Schrøder, en Datter af Skovrider B. Schrøder. 2 Børn.

7) Elisabet Gedske Hansine Steenstrup, f. 1 Avg. 1802, gift 28 Maj 1824 med Hr. Jørgen Ernst, da Sognepræst i Sønderup, nu i Sønder-Jærnløse. 12 Børn, af hvilke 3 leve.

8) Joakim Otto Povl Steenstrup, f. 28 Avg. 1804, nu Sognepræst i Taars paa Lolland. Først gift 15 Sept. 1834 med Jensine Anine Schow. Anden Gang gift 29 Juni 1849 med sin ældste Søsters Datter Hanne Kristine Bekker. 2 Børn af første Ægteskab.

9) Lavrense Lovise Steenstrup, f. 20 Dcbr. 1806, død 1808 (begr. 12 Febr.).

---

[1]) Se Selmers Nekrol. Samlinger 1849, 2det Hæfte, S. 195—98.

10) Anne Magrete Steenstrup, f. 16 Avg. 1809, død ugift i Taars Præstegaard 4 Dsbr. 1846.

11) Matilde Sofie Steenstrup, fød 23 Avg. 1811, gift i Flensborg 3 Maj 1845 med Justitsraad Jørgen Erik Boeck, Toldinspektør i Tønningen. 1 Barn, som døde spædt.

8. Hr. Otto Didrik Lütken[1]) er født 24 Okt. 1793 i Lumby, hvor hans Fader, Provst Peter Vilhelm Lütken[2]) døde som Sognepræst 19 Avg. 1844, Moderen Marie Kristine Sartorph (se S. 111). — Han blev hjemme undervist af sin Fader og Huslæreren Cand. theol. S. P. Lassen (nu Sognepræst i Østrup i Fyn), men da hin blev Amtsprovst i et vidtløftigt Provsti, og denne blev hans Kapellan, læste Lütken de 2 sidste Aar paa egen Haand, og blev 1811 dimitteret til Universitetet med sin Faders Testimonium, tog 1812 anden Examen (Laud), hvorefter han var Huslærer ½ Aar hos Hr. Paludan-Müller, da Sognepræst i Kærteminde, og 1½ Aar i Hjemmet for at undervise sin yngre Broder, rejste 1814 til Kbh., tog 23 Okt. 1816 theol. Attest. (Laud), aflagde 1818 homil. (H. ill.) og katek. Prøve (Laud), var fra 1816 2 Aar Alumnus paa Valkendorfs Kollegium, blev 1817 Lærer ved Metropolitanskolen, 17 Febr. 1819 kaldet til Kapellan hos sin Fader (ord. 19 Marts), 5 Dsbr. 1821 til Sognepræst i Norup i Fyn, 7 Juni 1825 forflyttet til Mern i Sælland, 12 Maj 1841 til Karleby. — 26 April 1823 ægtede han Cecilie Marie Leuning, f. 19 Juli 1796, Datter af Kancelliraad Kristoffer Gram Leuning, Justitssekretær ved Hof- og Stads-Retten i Kbh., og Cecilie Marie Kirkhoff. — Deres 8 Børn ere:

[1]) Se Erslew II. S. 189—91.

[2]) Jfr. Fr. Barfods Danmarks Gejstlighed, 1ste Aarg. Sp. 172—73. Erslew II. S. 191—192.

1) Vilhelmine Marie Lütken, f. 4 Juli 1824, gift 26 Juli 1845 med Hr. Kristian Søtoft, Sognepræst til Norup i Fyn.
2) Kristoffer Lütken, f. 24 Marts 1826, dimitteret til Univ. af sin Fader 1844, udskrevet til Soldat 16 April 1849.
3) Peter Vilhelm Lütken, f. 27 Marts 1828, dimitteret til Univ. af sin Fader 1844.
4) Johannes Sylvester Lütken, f. 27 Janv. 1830, dimitteret til Univ. af sin Fader 1847.
5) Karl Theodor Lütken, f. 31 Dsbr. 1830, dimitteret til Univ. af sin Fader 1847.
6) Joakim Otto Kristian Lütken, f. 14 Febr. 1833.
7) Alfred Emanuel Lütken, f. 26 Juli 1835.
8) Jakob Mattias Fredrik Lütken, f. 9 Juli 1841.

B. Personelle Kapellaner i samme Tidsrum.

1. Hr. Erik Dannefer, Kap. fra 1695—96, da han blev Sognepræst (se S. 174).

2. Hr. Herman Fuglsang er født i Vordingborg 8 Maj 1700. Hans Fader var Byfogden sstds Jørgen Didriksen Fuglsang, Moderen Karen Tøgersdtt. Hvas. 1720 blev han Student fra Kjøbenhavns Skole, tog 1723 Attestats, blev 6 Apr. 1729 ordineret til Kapellan hos Hr. Provst Dannefer, der kort efter døde. I Efteraaret 1732 blev han pers. Kap. hos Mag. Jens Kaalund, Sognepræst til Tirsted, Skørringe og Veileby paa Lolland, hvorfra han 14 Marts 1735 af Kaptejn Kristian Fredrik v. Lützou, Frøken Sofie Hedvig v. Lützou og Etatsraad Hans Landorph — som Arvinger og Ejere af Søholt, Ulriksdal og Sæddinge — blev kaldet til Sognepræst

for Holeby og Bursø, (kgl. konfirm. 26 Marts), i hvilket Embede han døde 1777 (begr. 29 April). — Først ægtede han 5 Nov. 1734 Provst Dannefers Datter Johanne Dannefer, død 1755 (begr. 3 Nov.) — Sin anden Hustru Karen Lerche Ferslew, en Datter af Præsten Ferslew i Ræbbelunde (se S. 101) ægtede han 25 Maj 1757, og da hun døde efter ikke 10 Maaneders Ægteskab 1758 (begr. 14 Marts), ægtede han endelig 17 Janv. 1759 Lusie Abelone Studsgaard, en Søster til Biskop Studsgaard i Aalborg, Datter af Nils Jensen Studsgaard, Formand for Kornmaalerne i Kjøbenhavn. Hun blev 8 Maj 1780 gift med Hr. Nils Lindesøe Dall, Sognepræst til Vester og Øster-Hassing, død 1806. — Af første Ægteskab havde han næppe Børn,[1]) med sin anden Hustru havde han en Søn Jens Jørgen Fuglsang, f. 11 Febr. 1758, død 16 Maj 1769, med den sidste Sønnen Nils Studsgaard Fuglsang, f. 19 Nov. 1759, død 29 Dsbr. 1832 som Sognepræst til St. Mikkels Kirke i Slagelse.[2])

3. Hr. Gotfred Gymoes, f. i Nykjøbing 1766, 3 Maaneder efter Faderen Skipper Jakob Gotfred Gymoes's Død (se S. 182—83 Not. 1). Hr. Jakob Borch, der var gift med hans Faster, satte ham 1781 i Nykjøbing Skole, hvorfra han 1786 blev overflyttet til Vordingborg Skole og derfra dimitteret af Rektor Stoud 1788 (H. ill.), tog 1789 Exam. philos. (H. ill.) og philol. (Laud), theol. Attestats 22 Janv. 1793 (H. ill.), blev derefter 31 Okt. 1794 kaldet, og 26 Nov. ordineret til Kapellan hos Hr. Borch, ved hvis Død han havde haabet at blive Sognepræst, men døde i Naadensaaret 9 Marts 1802 — det er

[1]) Med Vished kan det ikke siges, da Kirkebogen i Holeby ikke gaar saa langt tilbage.

[2]) Se Erslew I. S. 473.

paastaaet, af Sorg over det fejlslagne Haab. Han ægtede 6 Febr. 1795 sit Søskendebarn, Jomfru Sybille Dortea Hvalsøe, en Datter af afdøde Tolder, Kanselliraad Hvalsøe i Frederiks, og havde med hende 3 Børn; af hvilke det ældste var en dødfødt Datter. Hun ægtede efter Hr. Gymoes's Død 4 Febr. 1803 Fredrik Kristian Schrøder (se S. 152 Not.), der i flere Aar levede forskjellige Steder i Sælland som Landmand, indtil han tilsidst ansattes i Rentekammeret, og lever efter hans Død endnu som Enke paa Langeland. Af dette sidste Ægteskab havde hun en Datter Sigrid Schrøder, gift med Landmand Lassen paa Langeland. Hendes Børn med Hr. Gymoes ere:

1) Hans Jakob Borch Gymoes, f. 18 Okt. 1796, nu Amtsvejvisør i Præstø.
2) Kristiane Dortea Marie Gymoes, døbt 12 Juni 1799, nu levende paa Langeland som Enke efter Boghandler i Kjøbenhavn Beck, der er bortrejst til Amerika.

4. Hr. Hans Peter Thostrup Krebs, Kap. hos Stiftsprovst Steenstrup fra 24 Janv. 1840. (Se Aastrup S. 156.)

X. Horbelev og Falkerslev.

A. Sognepræster fra 1695 til Nutiden.

1. Hr. Jakob Hansen Sabolin er født i Horbelev Præstegaard 1629.[1]) 26 Apr. 1651 blev han immatr.

---

[1]) Se Nøraae S. 18. — Ligstenens Indskrift er denne: „Her under ligger begraf. ærværd. hæderl. og wellærd. Mand sl. H.

ved Univ. som Student fra Fredriksborg Skole,[1]) 30 Maj 1654 Baccalaur; 29 Juli 1666 ansøgte hans Fader Kongen om at maatte faa ham til Medtjener med Sukcession, hvilket Kongen tilstod ham, men først 1 Avg. 1667 udstædte Faderen hans Kaldsbrev, og 29 Sept. s. A. blev han ordineret. Ved Faderens Død blev han 1674 Sognepræst i Horbelev, og da Falkerslev blev tillagt som Anner, holdt han der første Gang Gudstjeneste 2den Søndag i Advent 1695. 1691 blev han Provst i Sønder-Herred efter Mag. Brandt i Nykjøbing, og døde 1 Maj 1701. Mag. Oluf Lundt i Væggerløse har i sin Kirkebog givet ham dette gode Vidnesbyrd: „Mandag før Pintse-Helligdage 1701 blev vor gode, ærlige, redelige Provst Hr. Jakob Sadolin i Horbelev begravet, 73 Aar gl." — Han var gift med en Datter af Nykjøbings berømte Præst Hr. Jesse Jessen, Anne Jesdtt., født i Juli 1657 og nedsat i sin Faders Begravelse i Nykjøbing 2 Okbr. 1723. (Se S. 11). Deres 5 Børn ere:

1) Jes Sadolin blev Student fra Vordingborg Skole 1696. 1713, da han viede sin Søster Magdalene, kaldes han ostindisk Præst; 1727 blev han Sognepræst til Ramløse og Annise i Sælland, døde 1748. Han var gift med en Datter af Højesterets-Advokat Brostrup Albertin, og efterlod 3 Børn: 1) Charlotte Amalie Sadolin, gift med Hr. Peter Perle, Præst paa

Jacob Sadolin som döde den 1 Mai Ao. 1701 æt. 73. Har været sin s. Faders Capellan 7 Aar og efter hans Död Sognepræst her til Steden 22 Aar og efter Annectionen Sognepræst for baade Sogner 7 Aar, Provst i Synder Herret 10 Aar. Været i Egteskab med sin Efterleverske Anne Jesdtt. 26 Aar og i deris Egteskab af Gud velsignet med 4 Sönner og 1 Datter. —"

[1]) Se Dahls hist. Efterr. om Fredriksborg Skole S. XLII.

Anholt, 1765 kaldet til Rørbæk og Grynderup, død i Juni s. A. — 2) Brostrup Sadolin, der som theol. Kand. 1760 blev Skolelærer i Horreby, hvor han døde 30 Janv. 1768 og i sit Ægteskab med Kirstine Jensdtt. Glad havde 2 Børn: a) Jesfæus Sadolin, f. 1762, og b) Katrine Sadolin, f. 1765. — 3) Helene Katrine Sadolin, gift med Snedkersvend Birch i Kjøbenhavn.

2) Hans Sadolin, f. 1678, blev Student fra Vordingborg Skole med Broderen 1696. Han boede først paa Heslegaarden, siden paa Præstevænge, bægge i Aastrup Sogn, og var, som der staar i Kirkebogen, „en stor Prokurator, velbekjendt og navnkundig". Han døde 1731, begr. 16 Okt. Præsten har tilføjet ved hans Død: „Gud vær os Syndere naadig!" — et Tillæg, der sagtens tyder paa, at hans Navnkundighed ikke har været af den elskeligste Art. Han havde Bryllup i Nykjøbing 5 Okt. 1707 med Kirstine Horn, og havde med hende kun een Datter, der har efterladt en blomstrende, især i den falsterske Bondestand vidt forgrenet Efterslægt.

3) Povl Sadolin, f. 1683, Student fra Nykjøbing Skole 1704, blev Byskriver i Præstø og Birkedommer ved Gisselfeldt. Han døde paa Førslevgaard i Sælland 3 Okt. 1745, formodentlig paa et Besøg. Det vides ej, om han havde flere Børn, end Jakob Povlsen Sadolin, der døde som Skolelærer i Systofte 5 Juli 1753, gift 14 Okt. 1744 med Engel Katrine Bliskov af Nykjøbing, med hvem han havde 3 Døtre.

4) Jakob Sadolin, død som Disipel i Nykjøbing Skole.

5) Magdalene Sadolin, f. 1694, gift med Høreren Jørgen Busch i Nykjøbing (se Præsterne i S. Kirkeby).

2. Hr. Knud Andersen Assens er født 14 Oktbr. 1667, uden Tvivl en Raadmands-Søn fra Assens. Han var først Skibspræst, blev Sognepræst for disse Menigheder 1701, og døde 10 Marts 1712. Han var gift med Karen Nikolajsdtt. Helt, der ogsaa blev bægge Eftermændenes Hustru, og havde med hende følgende 9 Børn:

1) Anders Assens, f. 9 Maj 1702, nedsatte sig som Kjøbmand i Nykjøbing, men spillede Fallit og rejste 6 Apr. 1746 udaf Landet, uden at Familien erfarede hvorhen. 1758 siges han at være død. Han giftede sig 24 Apr. 1736 med Marie Jørgensdtt., f. 1699, begr. 2 Juni 1741, Enke efter Kjøbmand David Henriksen i Nykjøbing, og havde med hende 2 Døtre. Med sin anden Hustru Anne Magrete Bladt havde han ikke Børn.
   1) Karen Assens, døbt 4 Janv. 1737, gift i Maj 1762 med Skovrider Hans Henrik Hansen i Maarum i Sælland.
   2) Sofie Amalie Assens, døbt 8 Avg. 1738, blev omtr. 1767 gift med Hr. Fredrik Jahn, Sognepræst til Kølstrup og Agedrup i Fyn (begr. 19 Apr. 1785), og døde 1779 (begr. 5 Juni).
2) Magrete Assens, f. 3 Apr. 1703, død 9 Maj s. A
3) Nikolaj Assens, døbt 6 Okt. 1704, begr. 3 Dkbr. s. A.
4) Iver Assens, døbt 13 Nov. 1705, blev 1735 resid. Kapell. for Tirsted, Skørringe og Veileby paa Lolland, men s. A. Kapell. med Løfte om Sukcession i Gamborg i Fyn, hvor han døde som Sognepræst 1758.[1])
5) Jørgen Assens, døbt 25 Nov. 1706, var død 1758 uden Børn.

---

[1]) Om hans Ægteskab og Børn jfr. Giess. Jubell. II. 1, S. 111, Erslew I. S. 26.

6) Johanne Asens, døbt 27 Jan. 1708, døde ugift i Horbelev Præstegaard 1758 (begr. 22 Marts).

7) Else Kirstine Asens, døbt 19 Marts 1709, gift med Hr. Oluf Brasen (se Sønder-Kirkeby Præster).

8) Kristen Ulrik Gerschom Asens, døbt 11 Juni 1710, begr. 10 Sept. s. A.

9) Birgitte Asens, døbt 11 Avg. 1711, død af Smaakopper i Nykjøbing 1714, begr. i Horbelev 31 Okt.

3. Mag. Peder Simonsen Aarhus er født 4 Juni 1686 i Halsted Præstegaard paa Lolland. Faderen Mag. Simon Aarhus var Stedets Sognepræst, Moderen Anne Magrete Rasch (se S. 42—45). Ved Faderens Undervisning blev han bragt saa vidt, at han 1696, 10 Aar gl., fandtes moden til at indskrives ved Universitetet. Da han kom til Kjøbenhavn, forundrede man sig over hans Lærdom, paa hvilken man strax lod ham aflægge en særskilt Prøve paa Rundetaarns Bibliotek. Kong Kristian V var selv tilstede, og den unge Aarhus holdt en latinsk Tale til ham i mange Ministres og Professorers Nærværelse. Der blev da forelagt ham en hebraisk Bibel uden Punkter, strax fortolkede han paa Dansk de opgivne Stykker, og tyske og danske Aviser, der bleve ham forelagte, oversatte han ex tempore paa Hebraisk. Da han var bleven Student, rejste han hjem, og under Faderens skarpe Tilsyn uddannede han sig videre i Sprogene, især Syrisk og Arabisk. 1705 blev han Hører i Nakskov Skole, tog 1710 Attestats, prædikede strax efter for Dimis, og 6 Sept. s. A. blev han, „bekjendt for sin store Lærdom", udnævnt til Alumnus paa Elers Kollegium. Endelig blev han — som Bl. Ms. siger — sat paa Lysestagen, idet han 1712 blev kaldet til Sognepræst i Horbelev, og erholdt s. A. Magister-Graden. „Men han havde ikke lang Tid at aagre med sit Pund, thi som de tid-

lig modne Frugter falde snart af, saa gik det og ham med mange Flere, der ere for meget tvungne i Ungdommen. Hans Nattevaagen og Studier svækkede hans Helbred, baade Hjærne og Øine, i hvilke han især havde stor Pine." Ikke fuldt 30 Aar gammel døde han 27 April 1716. — 20 Juli 1696, strax da han var bleven Student, var han Respondens ved **Mag.** Georg Ursins **Diss. VI. de scholis & academiis Ebræorum.**[1] — 17 Marts 1712 forsvarede han ligeledes **Mag.** Hans Steenbuchs **Diss. de emendatione scholiorum vernac. qvatuor Evangelistarum.** Endelig findes en **Diss.** af ham selv, som han forsvarede 15 April 1711: **Tractatus de iis, qvibus expiatio deest. Part. V. Defend. Canut. Antvorskow.**

Med Formandens Enke havde han Bryllup 4 Maj 1713, og havde af dette Ægteskab 2 Døtre:

1) Anne Magrete Aarhus, døbt 12 Marts 1714, først gift 12 Janv. 1751 med Studiof. Nikolaj Holm, Regnemæster ved Nykjøbing Skole, død i Slutn. af Avg. 1757. Siden blev hun gift med Skolelærer Hans Kristian Hoff i Falkerslev, begr. 4 Janv. 1788. I dette sit 2det Ægteskab døde hun 1779, begravet 21 Janv., uden Børn.
2) Birgitte Aarhus, døbt 16 Avg. 1715, var hjemme hos Stiffaderen til hans Død, da hun flyttede til Stubbekjøbing, boede der et Par Aar, tog 1769 Bopæl i Nykjøbing, hvor hun døde ugift 1 Apr. 1770.

---

[1]) I Jens Bircherods Dagbøger ved C. Molbech, S. 321, hedder det derom: „Respondens vaar Petrus Simonis Aarhusius, decimo ætatis anno in Studiosorum album nuper relatus, et 7 lingvarum, inprimis Hebrææ, peritus. Corollaria Respondentis vaare Ebraica. Og blev der baade opponeret og responderet paa Hebraisk i mange Fornemmes Nærværelse."

4. **Mag.** Hans Kristoffer Elers er født 29 Nov. 1692 i Nykjøbing af Forældrene Borgermæster Hans Elers (født 1634, begr. 3 Juli 1705) og Sofie Amalie Rosenfeld[1]) (født i Sept. 1674, begr. 29 Dsbr. 1721). Fra Nykjøbing Skole blev han dimitteret 1711, tog næste Aar Ex. philos. og Bakkalavr-Graden, og 1713 Attestats. Efter 1716 at have taget Magister-Graden, blev han 3 Avg. s. A. kaldet til Sognepræst i Horbelev, altsaa ikke fuldt 24 Aar gammel, og opnaaede i dette Embede at blive Jubellærer. Døde 26 Avg. 1766. Han var bekjendt som en dygtig og nidkjær Præst,[2]) blev tilsidst meget svagelig, og fik Aaret før

---

[1]) Hun var en Datter af Amtsskriver Hans Rosenfeld i Nykjøbing (begr. 5 Sept. 1681) og Bodil Iversd. (begr. 30 Apr. 1720), hvis Bedstefader paa mødrene Side var Mag. Knud Lerche i Nystæd. — Med Borgermæster Elers havde hun foruden ovennævnte Søn en Datter Anne Magdalene Elers, der blev gift med Mag. Mogens Hosum, Præst i Onslev (se Nørre-Herred), siden i Saxkjøbing. — Efter Elers's Død giftede hun sig 29 Dsbr. 1705 med Jes Taisen Tilsen, da Fuldmægtig hos Stiftamtm. v. Lützov, men kort efter Borgermæster, og havde med ham 8 Børn, af hvilke de 5 døde i spæd Alder. Ogsaa denne Mand overlevede hun, da han døde 1719, begr. 5 Okt. — Det er ikke her Stedet at give Efterretning om hendes Søskende og hendes Moders i sin Tid her paa Falster og Lolland ansete Familie. Jfr. Giess. Jubell. III. S. 229—30.

[2]) Hans Død blev anmældt i Adresse-Cont. Efterr. for 1768, Nr. 93: „I Horbelev Sogn paa Faller er Anno 1766 26 Avg. ved Dødens afgangen den for sin Lærdom og Retsindighed bekjendte ærværdige Mand Mag. Hans Kristoffer Elers. — I sin Embedstid var han ei alene en opbyggelig Lærer, hvilken Alle og Enhver med Fornøjelse hørte, men tillige i og uden for Landet bekjendt for en vittig og retsindig Mand, hos hvilken Alle saavel i geistlige som verdslige Ting kunde hente Raad og Undervisning. Om hans Forstand, Retsindighed og ustrømtet Gudsfrygt vidner blandt Andet hans Testamente — —". Der berettes dernæst, hvorledes han havde disponeret over sin betydelige Formue til Fordel dels for sine Stif-

sin Død Eftermanden til Adjunctus et Successor. — Han ægtede 10 Marts 1717 sine Formænds Enke Karen Nikolajsdtt. Helt, der døde, 66 Aar gammel, 1746, begr. 28 Okt. De havde sammen en Datter Sofie Amalie Elers, døbt 15 Apr. 1720, begr. 27 Maj 1721, men ellers ingen Børn.

5. Hr. Hans Peter Koch er født 31 Marts 1723 i Aastrup ved Haderslev, hvor hans Fader var Degn. — „Forældrenes Omstændigheder vare især ved Degne-Kaldet til Aastrup udi 21 Aar hel besværlige, hvorfore og Sønnen tilligemed hans Søstre i Ungdommen ofte, som fordum David, har maattet vogte sine fattige Forældres Faar og andet Kreatur, men blev dog ej for deres Fattigdoms Skyld forsømt, thi foruden en kristelig Optugtelse, som hans kjære Forældre gave ham, underviste hans Fader som en ustuderet Mand ham udi Læsning, Skriven og Regnen, indtil han var 12 Aar, da han 1735 satte ham udi Haderslev tysk-latinske Skole, hvor den Tid var Rektor Kristian Erdman Schindler, Konrektor Johan Krist. Ludevig Stiegehaus, Kantor og Andenlektiehører Herman Jansen og Førstelektiehører Kr. Jacobsen. Af Stiegehaus og Jansen var han særdeles elsket, og har den Første, nemlig Konrektoren, ofte paa Latin, siden han kom til Akademiet, verlet Breve med ham. Af disse 4 Mænd, især af Konrektor St., er han udi 9 Aar i Sprogene og andre Videnskaber bleven undervist, indtil han 1744 af Rektoren blev dimitteret til Kjøbenhavns Akademi. Der hørte han i dette og efterfølgende Aar Professor Stampe over Logicam og Professor Kall over det Hebraiske. Den Sidste var hans Privat-Præseptor. I Aarene 46, 47 og 48 gik han paa Dr. Wol-

botre, dels for Sognets Fattige. — Anmældelsen slutter med et meget ringe Vers af „hans allerringeste og enfoldigste Tilhører."

dikes Collegium dogmaticum; ligeledes hørte han Theol. moral. under Dr. Reuss og tilsidst frekventerede han Dr. Wøldikes og Holms Examinatoria privata, indtil han under disse twende Sidste 10 Dsbr. 1748 lod sig offentlig examinere, og fik Karakteren Haud illaudabilis, prædikede derpaa for Dimis 3 Janv. 1749 som en tydsk Student i Kjøbenhavns tydske Kirke under Dr. Wøldike og fik derfor Laudabilis. Da han i disse anførte akademiske Aar, fordi Holstenerne bleve fra de akademiske Beneficia udelukkede, som en fattig Karl maatte tjene sit Brød ved Information, saa fortsatte han og fremdeles samme Arbejde i Kjøbenhavn, og læste iblandt Andre for to af Konferensraad Bärens Børn, af hvilke Sønnen siden blev Student og Kammer-Sekretær i Rentekammeret. Og det sidste Aar præparerede han en jødisk Familie, Fader, Moder og 3 voxne Børn i vor evangeliske Religion, indtil de af Hr. Pastor Lorck i Kristianshavns tydske Menighed bleve døbte, og siden vare bekjendte under det Navn Neuman. I samme Aar 1751 og de to forrige Aaringer holdt han privat Skole paa Kristianshavn, og informerede 20 à 25 Børn hver Dag i Regnen, Skriven, Læsen og Latinité, foruden aparte i Konferensraadens Hus, hvor han læste for den yngste Datter; saa forrettede han og tillige de tydske Prædikener i Kristiansborg Slotskirke, saa længe Herskabet var paa Landet, og prædikede ellers ofte saavel sammesteds, som paa Landet, for det kongelige Herskab, og til andre Tider i tydske og Kristianshavns Menigheder, indtil han 2 Juli 1751 af Fredrik V allernaadigst blev kaldet og derefter 14 Janv. 1752 af Biskop Hr. Kristian Ramus i Odense ordineret som residerende Kapellan til Nørre-Vedby og Nørre-Alslev Menigheder paa Falster. Da han havde været Kapellan her i 13 Aar, fik den gamle velbekjendte Mag. Elers formedelst Alder og Svaghed i Sinde at gjøre An-

søgning om en Adjuncto og Successore udi Embedet, og iblandt Mange, som ham vare foreslagne, besluttede for Koch at gjøre allerunderdanigst Ansøgning. Saadant lykkedes for den Gamle, som en berømt og brav Lærer, strax, og blev efter Ansøgningen Koch atter af Fredrik V 8 Apr. 1765 kaldet til at være Sognepræst for Horbelev og Falkerslev Menigheder. Med den gamle Mag. Elers som han i 1½ Aar saare vel tilrette, thi den gamle Mand elskede ham som en Søn, hvorfore hans Død for Successor var mere en smærtelig end en glædelig Bortgang."¹) Han døde som Jubellærer, almindelig agtet som en hæderlig, alvorlig og kraftig Præst, 20 Apr. 1806, efterat han i de sidste 10 Aar havde haft sin Søn og Eftermand til Medhjælper. Han giftede sig første Gang 23 Juni 1752 med Jomfru Sofie Kristiane Tjellesen, død 26 Apr. 1756, en Datter af den da afdøde Færgemand ved Gaabense Fredrik Poggenberg Tjellesen (død i Janv. 1743) og Katrine Hedvig Kej (født i Avg. 1692, død i Dfbr. 1769, atter gift 3 Febr. 1747 med Færgemand Fredrik Lovin ved Gaabense, begr. 23 Avg. 1757). — Anden Gang havde han Bryllup 17 Maj 1757 med Jfr. Lusie Olsen, en Datter af Kjøbmand Olsen i Saxkjøbing, og Faster til Etatsraad Notar. publ. G. H. Olsen og Konferensraad

¹) Her er meddelt saa Meget af Hr. Kochs Selvbiografi, fordi den antages at ville interessere Mange af hans talrige Efterslægt. Mærkeligt er det, at han — skjøndt en dansk Degne-Søn — betragter sig selv bestandig som en Tysker, siger, at han er født i Aastrup i „Schleswig-Holstein", og i Horbelev Kirkebog ved sin Faders Død udtrykkelig skriver, at denne har været Degn ved Haderslev i „Holsten". Dette ligger dog mere i den forkerte Sprogbrug, og at han virkelig var tysk dannet, sees bedst deraf, at det som han selv skriver, længe faldt ham vanskeligt at prædike Dansk. Men mærkeligst er det dog, at Universitetet i Uddelingen af sine Beneficia udelukkede ham qva Holstener!

Blicherolsen. — Hun døde Paaskedag 1796, og fødte Hr. Koch 18 Børn, hvilke tilligemed de 2 af hans første Ægteskab findes paa Stamtavlen over Familien Koch.

6. Hr. Hans Kristoffer Elers Koch er født 4 Marts 1774 i Horbelev Præstegaard af ovennævnte Forældre. 8 Aar gl. blev han sat i Nykjøbing Skole 12 Juli 1782, og derfra Student 1790 (Laud.), tog 13 Juli 1795 Attestats (Laud.), aflagde samme Aar de praktiske Prøver (Laud.), og stod derefter sin gamle Fader bi med hans Embeds-Forretninger; 23 Maj 1798 blev han kaldet (ordineret 18 Juli) til residerende Kapellan hos Faderen, til hvis Eftermand som Sognepræst han udnævntes 1 Apr. 1808, saa nær 2 Aar efter hins Død. 28 Okt. 1836 udnævntes han til Konsistorialraad, og døde 18 Juli 1847, efterat han siden 27 Dsbr. 1845 havde haft sin yngste Søn af samme Navn som Faderen til Kapellan.[1]) — Han giftede sig 2 Juli 1800 med Lavrense Marie Buntzen, født 19 Febr. 1781, nu levende som Enke i sit Ejendomshus i Sønder-Kirkeby, — en Datter af Dispacheur og Mægler Johan Buntzen og Anne Bolette Sandgaard. De have haft tilsammen 11 Børn, der nævnes paa Stamtavlen over Familien Koch.

7. Hr. Jørgen Lemvigh Fog er født 9 Apr. 1790 i Sørbymagle i Sælland, hvor Faderen Mag. Søren Lemvigh Fog da var Sognepræst (se Idestrup). Dimitteret af sin Fader blev han Student 1806, tog 10 April 1807 filol. (Laud.), 8 April 1808 filos. Exam. (Laud.), aflagde 1813 homil. (Laud.) og katek. Prøve (H. ill.), tog 13 Janv. 1812 theol. Attestats (Laud.), og blev 26 Juni 1816 kaldet til ordineret Katekét i Nykjøbing, 14 Janv. 1829 til Sogne-

[1]) Jfr. Fr. Barfods Danm. Geistl. 1ste Aarg. Sp. 210. Nr. 259, 2den Aarg. Sp 88, Nr. 259; Erslew II. S. 44.

præst i Stubbekjøbing, og endelig 7 Okt. 1847 til Horbelev og Falkerslev. — Han ægtede 31 Aug. 1821 Jfr. Charlotte Eleonore Rosen, født 28 April 1799, en Datter af Toldinspektør Kristian Rosen og Elisabet Kirstine Sletting. Deres Børn ere:

1) Theodor Søren Lemvigh Rosen Fog, f. 10 Nov. 1822, død 26 Dsbr. 1826.
2) Jeannette Theodore Elisabet Fog, f. 20 Okt. 1826, død 2 Janv. 1827.
3) Jeannette Fredrikke Kristiane Fog, f. 25 Janv. 1829.
4) Rose Theodore Elisabet Fog, f. 2 Sept. 1830.
5) Theodor Johan Fog, f. 23 Febr. 1832, Student fra Nykjøbing Skole 1848 (Laud.), tog 2den Examen 1849 (Udmærk.); studerer Filologi.
6) Jørgine Charlotte Fog, f. 24 Marts 1834.

B. Residerende Kapellaner.[1])

1. Hr. Hans Henrik Müller er født 1 Juni 1733 i Kjøbenhavn, hvor Faderen Jørgen Müller var Skræddermæster, Moderen Anne Katrine Welschou. Efter en omhyggelig privat Undervisning kom han i Frue Skoles 5te Lektie, blev efter 6 Aars Skolegang under Rektor Mag. Prof. Klemen Schabe og Konrektor Mag. Prof. Kaspar Fredr. Munthe dimitteret 1752, tog 1753 Exam. phil. (Laud), 1762 theol. Exam. (Laud.), prædikede 1763 for Dimis (Laud.), og blev 18 Dsbr. 1767 kaldet til resid. Kap. i Horbelev og Falkerslev, ordineret 19 Febr. 1768. Her arbejdede han kun nogle faa Maaneder,

---

[1]) Horbelev og Falk. var et af de Kald, der ifølge kgl. Reskr. 2 Marts 1742 ved indtrædende Vakanse skulde forsynes med 2 faste Lærere.

thi 10 Juni s. A. blev han kaldet til Sognepræst for Brønshøj og Rødovre i Sælland, hvorfra han 1773 blev kaldet til residerende Kap. ved Helliggejstes Kirke i Kjøbenhavn, i hvilket Embede han døde 23 Janv. 1803. „Han var En af vore meget agtværdige Religionslærere, om hvis sande Religiøsitet, trofaste Embedsiver, gavnrige Velgjørenhed, uegennyttige Dyd der kun er een Stemme. Han ligger i sin Grav hædret af alle Retskafne, der kjendte ham, begrædt af mange Trængende, mest savnet af hans efterladte Ægtefælle."[1]) — Han blev først gift 11 Avg. 1768 med Magrete Thostrup, f. 1729, død 1794, anden Gang 2 Sept. 1794 med Katrine Marie Winther, men havde i ingen af disse Ægteskaber Børn, medens det ikke skal glemmes, at han traadte i Faders Sted for sin nys afdøde, saa højt fortjente Brodersøn, Biskop Tage Müller.

2. Hr. Hans Kristoffer Elers Koch den Ældre[2]) var resid. Kap. fra 1798 til 1808 (se S. 199).

C. Personel Kapellan.

1. Hr. Hans Kristoffer Elers Koch den Yngre var pers. Kap. hos sin Fader fra 27 Dsbr. 1845. (Se Væggerløse.)

[1]) Af hans Nekrologi i Fallesens theol. Maanedsskrift for Febr. 1803 S. 240. — Hans 4 udgivne Prædikener anføres hos Nyerup S. 409.

[2]) Ved Hr. Müllers Forflyttelse blev Sognepræsten Hr. H. P. Koch fritaget for at have resid. Kap., indtil han 30 Aar derefter ifølge sit eget Ønske fik sin Søn kaldet dertil. Fra den Tid er Embedet befriet for resid. Kap. ifølge kgl. Reskr. af 30 Sept. 1803, der bestemte, at de fleste af de ved Resk. af 2 Marts 1742 oprettede resid. Kapellanier, og deriblandt ogsaa Horbelev, ved indtrædende Vakanse skulde nedlægges.

XI. Idestrup.[1])

A. Sognepræster.

1. Hr. Frans,[2]) forhen Munk, død 1548.

2. Hr. Hans Andersen var Stedets Sognepræst 1549, da han underskrev Ønslev-Afbigten: „Joh. Andreæ in Idestrup." Han er rimeligvis død 1582.[3])

[1]) Ved denne Præste-Række forekommer den Vanskelighed, at de i Bl. Ms. opgivne Navne for omtrent hele det 1ste Aarhundrede aldeles afvige fra dem, der findes paa en Tavle i Kirken, hvilken Rhode har fulgt.

Series i Bl. Ms. begynder saaledes:

1. Hr. Anders nævnes 1530.
2. Hr. Bent Hansen findes at være kaldet 1582, næppe den Forriges nærmeste Eftermand.
3. Hr. Albert, forhen Kapellan i Nykjøbing.
4. Hr. Rasmus Henrikssen, død 1630, tog feil med Rabveren; Sagen var for i Odense for Konsistorium 1 Okbr. 1629, da Dommen blev affagt og sendt til Dronningen, er ventelig affat.
5. Hr. Nils Klyne kom 1630, død 1638.

Series paa Tavlen i Kirken begynder derimod saaledes:

1. Hr. Frans, forhen Munk 1548.
2. Hr. Hans Andersen, død 1592.
3. Hr. Rasmus Nilsen fra 1592 til 1630.
4. Hr. Nils Klyne, død 1638.

At ingen af disse Præste-Rækker kan være rigtig, viser ikke blot en Trætavle i Kirken (se S. 204 Not. 1), men ogsaa en Ligsten paa Kirkegulvet (se S. 204 Not. 2), der begge nævne en Mand, som ikke er omtalt i nogen af dem. Imidlertid antages ovenstaaende Series, tildels samlet af andre Data, at være rigtig.

[2]) Ifølge Tavlen i Kirken. Den i Bl. Ms. nævnede Hr. Anders tilhører kun den katolske Tid.

[3]) Tavlens 1592 er aabenbar urigtigt (se Eftermanden). Maaske denne med flere Feil hidrører fra, at Tavlen oftere er malet op; ligesom Maleren saaledes har givet den nedenfor nævnte Hr. Peder Nilsen Navnet Otub for Stub, kan han ogsaa let have sat 1592 for 1582.

3. Hr. Bent Hansen var allerede 1560 Kapellan i Idestrup, altsaa hos sin Formand Hr. Hans Andersen, thi i dette Aar blev han anklaget for en Hors-Sag, der dog ikke fjernede ham fra Embedet, men 26 Okt. 1571 afsagdes af Provsten Hr. Peder Sørensen i Nykjøbing Dom over ham i en lignende Sag, saa at han maatte rømme Sognet. Aaret efter 1572 blev han alligevel kaldet til Sognepræst paa Fæjø. Her har hans Færd ikke været bedre, thi endnu i samme Aar, 12 Dsbr. 1572 blev han i sine Herredsbrødres Nærværelse af Provsten advaret, 1) at han ikke saa ilde skulde begegne sin Kone, 2) at han skulde holde inde med sin Hastighed og sine blodige Eder, 3) at han skulde spare sine Tysklands-Rejser uden højeste Nødvendighed, 4) at han skulde forliges med sin Degn, som han endog havde villet overfalde i hans eget Hus, og 5) at han skulde befri sig for et Vanrygte, han var kommen i for sin Tjenestekvinde Birte Thomasdatter, der kom frugtsommelig fra ham. I denne sidste Sag lovede han at bevise sin Uskyldighed, tilstod iøvrigt sine Forseelser og lovede Bedring. Hvorledes han har renset sig, vides ikke, men medens han var paa Fæjø fik han nok en Anklage af samme Art, for hvilken han gjorde sig fri ved at skænke Lensmand Henning Giøe paa Nykjøbing Slot en Gaard.[1]) 1583 blev han kaldet tilbage til Idestrup

[1]) Akterne i Hr. Bents Sag findes i Lollands-Falsters Bispe-Arkiv. Hans Anklager, Hospitals-Forstander Kristoffer Jørgensen skriver om dette i et Brev til Bisp Jakob Madsen: „Sammeledis Kannd Jeg beuise At hannd vdj Medler thid som hennigh Gye haffde slottitt gaff hannd hennigh Enn gar for Enn huorsagh, Som hennigh haffuer Bekennt for Niels Fris". — Tiden, da dette skete, lader sig ej bestemme af Brevets Sammenhæng, men naar det i selve Anklagen hedder, at „for nogenn Aard forledenn haffuer en Quinde width naffnn Marine Roers kommen thill Giert Spinders y Nykiøbinng och wor kommen fra feoo fraa Her Bennt och haffde thiennt hannom, och er lagt ther y Barsell

som Sognepræst. Men i Janv. 1589 blev han atter udlagt til Barnefader af en Kvinde, der fødte sit Barn i Nykjøbing Slots Arrest. Hans Benægtelses-Ed kunde ikke fri ham, da det bevistes, at han først havde villet kjøbe en Discipel i Nykjøbing Skole til at paatage sig Skylden og budt ham et Aars fri Kost i Kjøbenhavn, og siden en Simon Villadsen, hvem han havde lovet Korn derfor. Efterat han f. A. havde tilstaaet samme Brøde med en anden Kvinde, blev han dømt fra sit Kald. Men da han tillige for den verdslige Ret var anklaget af Hospitals-Forstanderen Kristoffer Jørgensen, især paa Grund af nogle Beskyldninger mod ham og hans Hustru, at de skulde have kjøbt en af hine Kvinder til at udlægge ham til Barnefader, blev han fængslet, og slap først fri, da Lensmanden Nils Friis, Bisp Jakob Madsen og Præsten Hr. Jens Mikkelsen Vejle i Nykjøbing kaverede for hans Tilstedeværelse under Sagen. Denne Hr. Bents egenhændige Forpligtelse at blive tilstede i Nykjøbing, til hans Sag var paadømt, er dateret 4 Sept. 1589, efter hvilken Tid Intet er fundet om ham.

4. Hr. Jens Pedersen var her 1589, og er formodentlig Fader til den som Eftermandens Datter (i saa Fald Stifdatter) nævnede Gertrud Jensdatter (se Not. 2).

5. Hr. Hans Pedersen Malmø var Stedets Sognepræst 1601 [1]) og er død før 1610, før sin Hustru, der døde 18 Febr. 1614. [2])

Sennyh", antages det at være den samme Sag, der omtales i hint Brev, da Kvinden nemlig ved at flytte til Nykjøbing tillige bragte Sagen hen under den falsterske Lensmands Afgjørelse. Henning Giøe var nemlig ifølge Pontopp. Danske Atlas III. S. 375 Lensmand paa Nykjøbing Slot fra 1577 til 1586, da han afløstes af den i Brevet omtalte Nils Friis."

[1]) Paa en Trætavle i Kirken, der indeholder et Vers om Kirkens Istandsættelse, læses under dette: „Johannes Petri Malmogig loci pastor dicavit 1601."

[2]) Paa en stor Ligsten paa Kirkegulvet er udhugget Billedet af en Præst

6. Hr. Albert Kristensen var tidligere resid. Kapellan i Nykjøbing til omtrent 1609,[1]) da han blev kaldet hertil som Præst. Hans Døds-Tid kjendes ikke.

7. Hr. Rasmus Henriksen blev paa Grund af en Forseelse ved Nadverens Uddeling afsat i Dsbr. 1629.[2])

8. Hr. Nils Jensen Klyne[3]) er født 1600, blev 25 Okt. 1626 af Biskop Hans Mikkelsen ordineret til Kapellan for Gloslunde og Græshave paa Lolland. I Sommeren 1629 blev han resid. Kapellan i Nykjøbing, og derfra i Sommeren 1630 kaldet til Sognepræst i Idestrup, hvor han døde 10 Marts 1638, efterladende Enke.

9. Hr. Peder Nilsen Stub, til hvis Navn gærne sættes Holsatus — en Benævnelse, der iøvrigt lige saa hyp-

og to kvindelige Figurer, en ved hver Side, hvorpaa følgende Brudstykker af Indskriften endnu lade sig læse:

„Under denne Steen ligger begraffuen hederlig och — — Mand Her Hans Pedersen Malms, som døde her i Iderstrup och døde efterat han hafde — — — — — — — — med sin Hustro, — — — — — — — — som døde dend 18de Februari Anno 1614, och med sin Daatther Gertrud Jensdaatter, her døde dend 23de September 16.2."

Denne Datter maa efter Navnet være hans Stifdatter.

[1]) Iblandt Udstæderne af de falsterske Præsters Fuldmagt til Hertug Kristians Valg til Tronfølger nævnes Hr. Albert Kristensen som Kapellan i Nykjøbing 2 Maj 1608, men 19 Febr. 1610, da Falsters Præster underskrev Hyldingsbrevet for bemældte Hertug Kristian, nævner han sig Sognepræst i Idestrup. I hans Segl under begge disse Breve findes Bogstaverne A. C. R. (K. R.)

[2]) Der kan næppe være Tvivl om, at han er den Samme som den paa Kirke-Tavlen anførte Hr. Rasmus Nilsen, som man af Mangel paa Kundskab om Formændene har ladet udfylde hele Tiden fra 1592. Aarstallet 1630 stemmer nemlig overens med Bl. Ms. og er desuden ikke betegnet som Døds-Aar (til 1630), men blot som Grændsen for hans Embeds-Tid, hvilket passer med Efterretningen i Bl. Ms. om hans Affættelse det angivne Aar.

[3]) Han havde en Broder, som var Præst i Præstø, hvis Enke og Børn han 14 Dage for sin Død var rejst over at besøge.

vig gælder Slesvigeren, som Holsteneren — er født i Febr. 1612. Omtrent 1635 blev han Hører i Nykjøbing Skole, og da Rektoren Erik Bredal Aaret efter rejste udenlands, blev Stub konstitueret Rektor og overtog dette Vice-Rektorat 27 April 1636. Ved Hr. Klynes Død kom han Palmesøndag 1638 til at prædike paa Valg. Menighedens Kaldsbrev stadfæstedes af Prindsen, og 8 April ordineredes Hr. Stub i Odense. Han døde af en smitsom Sygdom 1654. 1638 ægtede han en Datter af Præsten Hr. Hans Jakobsen i Nykjøbing (se S. 6), men hun døde før sin Mand, efterat hun i en Barselseng var bleven sindssvag, hvilken Skæbne hun delte med Søsteren Karen, der var gift med Hr. Gregers Humble i Kirkeby.

10. Hr. Nils Pedersen Bredal er født 1627 i Kættinge paa Lolland, hvor Faderen Hr. Peder Andersen Bredal var Sognepræst. 1654 var han øverste Hører i Nykjøbing Skole[1]), og blev 3 August samme Aar i Odense ordineret til Sognepræst i Idestrup, hvor han døde 1681. Hans Døds-Dag er ikke funden, men Skiftet efter ham begyndte 25 Apr. Med sin Hustru Else Jørgensdtt. havde han 5 Børn, nemlig:

1) Jørgen Bredal. 2) Peder Bredal, død før 1690.[2]) 3) Dorte Bredal. 4) Magrete Bredal. 5) Magdalene Bredal.

---

[1]) At Hr. Nils Bredal burde have haft Plads blandt Nykjøbing Skoles Hørere ovenfor S. 93, er nu efter 1ste Hæftes Trykning fundet i Skole-Bogen, hvor Rektor Mag. Broch ved sin Tiltrædelse af Rektoratet har skrevet: „Fra denne Dato [ɔ: 9 Juli 1654] oc indtil September maanett haffver Hr. Nielß Bredal oc Raßmuß Klocher de andre Skolenß penge i min fraværelse oppebaaret som de haffver at giøre regnskab for, til Skolen." — Af Tittelen „Hr." sees, at han da allerede er kaldet.

[2]) Ved Faderens Død gik en af disse Sønner i Nykjøbing Skole, men hvilken af dem, vides ej.

11. Hr. Abraham Salomon er født 1653, findes allerede 1661 i anden Lektie i Nykjøbing Skole, men 1673 dimitteret fra Vordingborg Skole, tog Attest. 30 Juni 1680 (illaud.), prædikede for Dimis 20 Marts 1681,¹) blev 30 April s. A. kaldet til Sognepræst i Idestrup, underskrev Præste-Eden 24 Juni 1681, og døde i dette Embede 20 Febr. 1690.²) Han var gift med Karen Kristensd., en Datter af Hr. Kristen Jakobsen i Væggerløse (se nedenfor). Med Hr. Abraham havde hun 4 Børn:

1) Hans Abrahamsen.³) 2) Kristen Abrahamsen. 3) Salomon Abrah. 4) Birg. Kirstine Abrahamsd., død 1692.

12. Hr. Frans Jørgensen Skovby blev 1681 Student fra Nykjøbing Skole. 1685 blev han kaldet til

¹) Af hans Test. publ., dat. 11 Maj 1681, hvoraf en Kopi beror i Odense Bispe-Arkiv (Stiftets alm. Breve 204), meddeles følgende Vidnesbyrd for hans Dimisprædiken:

„Abrahamus Salomon spem amplissimam nobis fecit, fore ut aliqvando Ecclesiæ Christi dignissime præfici possit. Auditus namqve in templo S. S. Trinitatis, ita ad palatum Auditorum dixit, ut officio suo optime functus, calculum, qvem optabat, niveum, undiqve reportarit. Svada mascula sed et svavi concionem ad methodum sacri eloqvii dispositam proferebat, gestibusqve moderatioribus et ad omnem decentiam compositis gratiorem reddebat. Augeat e coelo Deus egregium hoc in Candidato nostro talentum, et spiritu Sancto omnes ejus conatus gratiosissime secundet, sic qvem laborum meritus est scopum, feliciter asseqvetur. Qvod bono omine precamur! Hafn. d. 20 Martj Ao 1681. Chr. Noldius. Jan. Bircherodius. Johan Lassenius."

²) Indskriften paa en Træ-Ramme over hans Grav i Kirken er denne: „Her under hviler hæderlig og vellærd Mand S. H. Abraham Salomon, Sognepræst i Idestrup i 9 Aar. Døde d. 20 Februari 1690 i sin Alders 37 Aar."

³) Det er formodentlig ham, der under Navnet Hans Abrahamsen Mule findes dimitteret fra Nykiøbing Skole 1705.

Præst i Birnæs paa Lolland, hvorfra han 1690, da dette Kald var bestemt til at annekteres til Taars, blev forflyttet til Idestrup, og døde her 20 Oktober 1695. Han havde 13 September 1585 i Brarup Kirke Bryllup med Magrete Kortsd. Mejer, en Datter af Færgemand i Guldborg Kort Mejer (f. 9 Dsbr. 1632, død 10 Marts 1690) og Ellen Pedersdatter (f. 6 Okt. 1643, død 8 Janv. 1692). Deres 5 Børn, af hvilke det ene, en af Døtrene, 1696 døde i Nykjøbing, vare:

1) Kort Fransen Skovby gik allerede 1696 i Nykjøbing Skole, hvorfra han 1712 blev Student.

2) Anne Skovby. 3) Ellen Kirstine Skovby.

4) Jørgen Skovby gik 1704—05 i Nykjøbing Skole, hvorfra han dog ikke sees at være dimitteret. 1719 var han som Studiosus Informator for Mag. Schrøders Børn i Torkildstrup.[1])

5) Magrete Skovby.

12. Mag. Fredrik Jessen[2]) er født i Nykjøbing

[1]) Han er just den „ukristelige Skolemæster", der af Mag. Schrøders Kone „Engel Frederikke Seck", som hun urigtigen kaldes, i Rhodes Falst. Hist. S. 222—23 dadles ligesaa ubilligt, som taabeligt, fordi han ikke ved Præstegaardens Brand reddede hendes Søn, der indebrændte.

[2]) Imellem ham og Formanden er paa Tavlen i Kirken indskudt „Hr. Jens Mule, død 1696." Rhode (Falst. Hist. S. 140), som har udeladt begge de forrige Præster, anfører ligeledes Hr. Jens Mule, med det Tillæg: „findes som Sognepræst her til Iderstrup 1685 og stod her en halv Snes Aar." At dette er aldeles urigtigt, er tydeligt nok, da de ovenfor givne Tidsbestemmelser udelukke Muligheden, men ligesaa vist er det, at det i det Hele maa bero paa en Fejltagelse, naar en Plads er givet ham blandt Idestrup Præster, selv for en nok saa kort Tid. Thi 20 Okt. 1695 døde Hr. Skovby, 5 Nov. derefter Hr. Mads Damsberg (se S. 173), som da allerede var kaldet til hans Eftermand, og i samme Maaned blev igjen Mag. Jessen kaldet; — saa der kan ikke gives Plads for

1665[1]); hans Fader var den bekjendte Sognepræst Hr. Jesse Jessen. 1682 blev han Student fra sin Fødebys Skole.[2]) 26 Febr. 1687 blev han kaldet til Medtjener og Sukcessor hos Hr. Mads Damsberg i Falkerslev (se S. 173), med hvem han 27 Juli 1695 sluttede en Kontrakt, hvorefter Hr. Jessen, der uden Tvivl i samme Sommer var bleven gift, overtog Præstegaardens Husholdning og Ret til at oppebære de fleste af Embedets Indtægter, imod at give Hr. Mads fri Kost og 50 Rdd. i Penge. Denne Kontrakt fik ikke længe Betydning, da Hr. Mads kort efter forflyttedes og døde, men da den Hr. Jessen givne Sukcession paa Falkerslev og Horreby Kald efter Omannekteringen maatte træde ud af Kraft, erholdt han Sukcession paa Idestrup samme Dag Hr. Mads Damsberg blev kaldet hertil, 26 Okt. 1695, og tiltraadte altsaa faa Dage efter ved Hr. Mads's Død Sognekaldet. Han døde 1731 (begr. 21 Maj). Magister-Graden erholdt han 1706 — Han var gift med Maren Falentinsdtt., død som Enke i Nykjøbing 1740 (begr. 20 Janv.), 61 Aar gammel, en Datter af Hr. Falentin Karstensen, Sognepræst i Døstofte paa Lolland, og Elisabet Lundt, Søster til Mag. Oluf Lundt i Bæggerløse. Deres 11 Børn vare disse:

1) Falentin Jessen, døbt 7 Maj 1697, død 25 Juli s. A.
2) Jessæus Jessen, f. i Sept. 1698, død 2 Avg. 1700.
3) Elisabet Jessen, døbt 15 Juni 1700, begr. 30 Maj 1703.
4) Lorens Lundt Jessen, døbt 29 Okt. 1701, blev Told- og Konsumtions-Inspektør i Kbh., død 1771. (Se S. 11.)
5) Henning Kristian Jessen, f. 31 Maj 1705, begr. 1 Maj 1724.

Hr. Mule, og det kan ikke siges, hvad der har givet Anledning til denne fejlagtige Beretning.

[1]) Han siges nemlig i Kirkebogen ved sin Død at være 66 Aar gl.

[2]) 7 Okt. 1682 var han Defensor ved Jens Mundelstrups Diss. de theologia gentilium puriori.

6) Elisabet Anne Marie Jessen, gift med Eftermanden Hr. Waldt.

7) Fredrik Jessen, f. 7 Febr. 1708, Student fra Nykjøbing Skole 1726, resid. Kap. i Nobby 1732, død 13 Marts 1747.

8) Marie Olrog Jessen, f. 24 April 1709, først gift 1728 med Mag. Nikolaj Krag, Sognepræst i Fuglse paa Lolland (død 2 Sept. 1732), atter gift 14 Juli 1734 med Kjøbmand Hans Martner i Nykjøbing (begr. 15 Janv. 1745). Hun døde 18 Janv. 1754, efterladende en Datter Mariane af første, en Søn Rasmus af andet Ægteskab.

9) Marie Amalie Kristiane Jessen, f. 26 Janv. 1711, begr. 17 Janv. 1721.

10) Kristian Jessen, f. 2 Janv. 1713, begr. 20 s. M.

11) Jørgen Jessen, Forriges Tvillingbroder, begr. 11 Janv. s. A.

14. Hr. Peter Lotarius Mohr v. Waldt er født i Odense 25 Juli 1696. Faderen Johan Filip Mohr v. Waldt var Katolik, kom med de münsterske Tropper til Odense, hvor han blev Fændrik, antog den evangeliske Lære og giftede sig der med Ingeborg Wichman, hvis Fader Jørgen Wichman var Raadmand sstedes. Sønnen, der 1715 blev Student fra Odense Skole, tog Attest. 22 Febr. 1724 (Laud.), præd. for Dimis 15 Marts s. A. (Laud.), blev 1 Desbr. s. A. kaldet til Sognepræst i Sønder-Kirkeby og ordineret 22 Janv. 1725. 22 Juni 1731 kaldtes han til Idestrup[1]), fungerede ofte som

[1]) Hans Ansøgning om Idestrup lød saaledes:

Stormægtigste Monarch!
Allernaadigste Arve-Herre og Konge!
Stormægtigste Monarch! Naar Træerne man flytter
Af skarp til frugtbar Jord, til mere Frugt de nytter.

Viceprovst og døde 8 Febr. 1757. Han blev 6 Febr. 1725 gift med Anne Kirstine Levith[1]), død 6 Juni 1751, 68 Aar 7 Maaneder gammel, altsaa født i Nov. 1682. 30 Avg. 1752 ægtede han sin Formands Datter Elisabet Anne Marie Jessen, f. 13 Nov. 1706, død som Enke i Idestrup 1784, begr. 2 April, først gift 11 Avg. 1723 med Kapt. Schultz (død som Major 1736, bisat i S.-Kirkeby 14 April, derfra ført til Nykjøbing). Af første Ægteskab havde hun i det mindste 4 Børn, men Hr. Waldt havde ingen Børn i noget af sine Ægteskaber.

15. Hr. Peter Efraim Monrad[2]) er født 26 Maj 1712 i Tømmerup Præstegaard i Sælland, hvor hans Fader Hr. Peder Manasses Monrad var Sognepræst, Moderen Gunild Børkop, Datter af Brygger Peder Børkop i Kjøbenhavn. Faderen dimitterede ham til Universitetet 1730, hvorefter han konditionerede forskjellige Steder som Huslærer til 1740, da han af Hofpræst Bluhme blev antagen til Informator for de kgl. Pager. 24 Maj 1743 beskikkedes han til resid. Kap. for Hillerød og Herlev, maatte da efter sin Kaldelse tage Attest. 11

Vil Kongen flytte mig fra flet til bedre Brød,
Jeg vist med mere Frugt Gud tjener til min Død.
Til mindste Menighed i Falster er jeg Hyrde
For ni- og tiuve Mænd, dog tvende Sogners Byrde.
Min Nabo, som var Præst i Idestrup, er død:
Giv, Naadigste Monarch! mig fattig Præst det Brød!

Deres Majestæt
Min allernaadigste Arve-Herre og Konge
allerunderdanigste Tjenere
og troehiertelig Forbedere
Peter Lotarius Mohr von Waldt.

[1]) Lengnick: Personalhist. Bidrag S. 49 kalder hende Falck.

[2]) Jfr. Hertel Aarh. Domk. Beskr. II. S. 420—22, Giess. Jubell. III. S. 201—02.

Juni (Non cont.), prædikede for Dimis 13 Juni (Laud.), og ordineredes Dagen efter, 14 Juni. 5 Nov. 1745 blev han kaldet til Sognepræst for Nystæd og Herritslev, 9 April 1757 til Sognepræst i Idestrup, endelig 23 Maj 1766 til Stiftsprovst og Sognepræst ved Aarhus Domkirke, i hvilket Embede han døde 27 Maj 1793. Han var gift med Kristine Dortea Berg, en Datter af Postmæster og Kontrollør Nils Berg i Helsingør, død som Enke i Aarhus 22 Janv. 1803, 75 Aar gammel.[1] Deres 4 Børn ere:

1) Fredrik Karl Monrad, f. 1746, Student fra Nykjøbing Skole 1764, tog theol. Attest. 9 Juni 1768 (Laud.), blev 1774 kaldet til resid. Kap. for Vig og Asmindrup i Sælland, 14 Okt. 1778 til Sognepræst i Bregninge paa Ærø, død 1823.
2) Manasses Ludvig Monrad, født og død 1747.
3) Petronelle Gundelle Kristiane Monrad, f. 3 Okt. 1754.
4) Fredrikke Lovise Monrad, f. 15 Maj 1759, død 1808, gift 1776 med Regimentskvartermæster Kristian de Fischer i Horsens (død som Generalkrigskommissær R.* D. M. i Grenaa 1822).[2]

16. Hr. Avgustinus Henrikssen er født i Kjøbenhavn 1709, en Søn af Justitsraad, Vice-Borgermæster Nils Henrikssen og Moderen Avgusta Henrikssen. Hans Halvbroder var den af sit udmærkede Bibliotek bekjendte Henrik Henrikssen, der 1747 adledes med Navnet Hjelmstjerne, og døde 1780 som Gehejmeraad og Justitiarius i Højesteret. Hr. Avg. H. blev 1724 sat i Sorø Skole under Sneedorf, derfra immatr. ved Kjø-

[1] Hertel Aarh. Domk. Beskr. II. S. 142.
[2] En Stamtavle over denne Familie Fischer er udg. af Lengnick.

benhavns Univ. 17 Juli 1728, tog 1729 Exam. philos., 14 Sept. 1730 theol. Attest. (Laud.), og præd. for Dimis 5 Marts 1731 (Laud.). Efter 3 Aars Udenlandsrejse, hvor han især studerede i Halle og Gisen,[1]) blev han 1 Avg. 1738 kaldet til resid. Kap. i Kærteminde, men kom der ikke, da han med kgl. Tilladelse af 15 Avg. s. A. byttede Kald med Hr. Adam Thillerup, Sognepræst i Fardrup i Ribe Stift, og blev hertil ordineret 19 Okt. Fra Fardrup blev han 6 April 1753 kaldet til Sognepræst for Rise og Marstal paa Ærø, og 25 Juli 1766 til Idestrup, hvor han døde 27 April 1770. Han ægtede 23 Okt. 1738 Katrine Sofie ..., en Datter af en Dr. med. i Tøndern. Han efterlod kun een Datter:

Anne Katrine Eleonore Dortea Henriksen, f. 14 Okt. 1744, gift 23 Juli 1761 med Hr. Didrik Top,[2]) da Sognepræst i Ærøskjøbing, 6 Okt. 1769 kaldet til St. Mikkels Kirke i Slagelse, hvor han døde 1796.

17. Hr. Johannes Sewel er født paa Nygaard ved Ribe 1724,[3]) blev Student fra Ribe Skole 1745, tog Exam. philos. 1746, Attest. 28 Sept. 1748 (H. ill.), prædikede 16 Okt. s. A. for Dimis (Laud.), blev i Nov. s. A. Kommunitets-Alumnus,[4]) og levede i Kjøbenhavn, beskæftiget med Undervisning, indtil han 16 Nov. 1753

[1]) Under sit Ophold her udgav han: Panegyricus ad natalem Christiani VI. 30 Nov. 1732. — Worm I. S. 429—30.

[2]) Om hans Familie se Giess. Jubell. II. 1. S. 322.

[3]) 1724 er efter hans eget Vita i Sællands Bispe-Arkiv, derimod er saavel i hans af Falster udstædte Testimonium (paa Univ. Bibl.), som i Distinktions-Protokollen 1723 angivet som hans Fødselsaar.

[4]) To af ham i denne Tid forfattede Specimina: 1) De origine et antiqvitate artis musicæ et poeticæ (Juni 1749) og 2) De primata Petri etc. (Juli 1750) findes i Haandskrift paa Univ. Bibl. (K. R.)

blev kaldet til pers. Kap. hos Sognepræsten i Roholte Hr. Fredrik Rasmussen (kgl. konf. 26 Nov., ordin. 4 Dsbr., indsat 16 Dsbr.). Efter Hr. Rasmussens Død 23 Juni 1754 blev han 9 Avg. kaldet til hans Eftermand som Sognepræst, forflyttet til Idestrup 1 Juni 1770, døde 6 Okt. 1787. Han blev 11 Nov. 1754 gift med Formandens Datter, Ingeborg Rasmussen, og havde med hende følgende 10 Børn:

1) Fredrik Sewel, f. 4 Sept. 1755, død 20 Janv. 1756.
2) Fredrik Stefanus Sewel, f. 22 Dsbr. 1756, død som Student i Kbh. 1791.
3) Andreas Sewel, f. 3 April 1758, død ung.
4) Birgitte Charlotte Sewel, f. 29 Juni 1759, gift 19 Febr. 1782 med Hr. Fredrik Ramus, Præst paa Bogø.
5) Otto Kristian Sewel, f. 19 Sept. 1760, Student 1778, forsøgte to Gange, 1 Juli 1784 og 6 Okt. 1786 at tage theol. Attest., men erklæredes bægge Gange Immaturus. 24 Marts 1790 blev han beskikket til Kordegn, Klokker og Skolelærer ved Frue Kirke i Svendborg.
6) Karen Marie Sewel, f. 28 Okt. 1761, død 17 Dsbr. s. A.
7) Jens Peter Sewel, f. 28 April 1763, død 1791 som resid. Kap. i Kættinge paa Lolland.
8) Andreas Filip Sewel, f. 19 Maj 1764, dimitteret af Faderen 1781 (Non. cont.), tog Exam. philos. 1782 (Laud.), Attest. 5 April 1785 (Non. cont.), var 4½ Aar Huslærer hos Hr. Joh. Georg Floor i Bjerreby paa Taasinge, 2½ Aar hos Hr. Mart. Ant. Helm i Svindinge, blev 1793 af Provst Klavs Bang i Pjedsted valgt til hans Medtjener, men 2 Juli s. A. af Eichstedt til Boltinggaard kaldet til Sognepræst i Ryslinge, hvor han døde 1828.

9) Søren Masius Sewel, f. 21 Avg. 1766, konfirmeret 1780.

10) Karoline Dortea Sewel, døbt 17 Juli 1772.

18. Hr. Hans Pontoppidan er født 10[1]) Okt. 1730 i Torkildstrup, hvor hans Fader Hr. Kristian Pontoppidan da var Sognepræst (se Nørre-H.), Moderen Anne Flindt. 1746 blev han Student fra Aarhus Skole, tog 1747 Exam. phil., 3 Avg. 1748 Attest. (H. ill.) og prædikede for Dimis 23 Juni 1751 (Laud.), var siden en Tid Alumnus paa Elers Kollegium, blev 20 Juli 1758 Sognepræst til Dalby og Tureby, 27 April 1770 Stiftspræst paa Vallø, 1777 Sognepræst i Rønne, 12 April 1785 i Fredriksberg og Hvidovre, 30 Nov. 1787 i Ivestrup, udnævntes 1792 til Provst i Sønder-Herred, døde 28 Juni 1802. Allerede 1780 blev han Konsistorialraad. Hans Hustru Anne Katrine Mikkelsen døde 5 Avg. 1792, 51 Aar gl., efterladende ham Sønnen:

Ludvig Fredrik Pontoppidan, f. 1770, blev Student, men 1794 Forpagter af Faderens Præstegaards-Avling, 18 Marts 1802 kaldet til Klokker, Kordegn og Skolelærer i Stubbekjøbing, nedlagde dette Embede 1804, da han nedsatte sig som Kjøbmand sstedes, men døde 10 Dsbr. s. A. Han blev gift 27 Juli 1794 med Anne Larsdatter, død 21 Nov. s. A., efter at have født ham en Datter. 1795 giftede han sig igjen med Magrete Kirstine Fick. Af begge Ægteskaber 5 Børn, af hvilke 2 døde før Faderen.

19. Hr. Filip Henrik Friedlieb er født 1751 i Mariager, hvor hans Fader Mag. Samuel Friedlieb

---

[1]) Baade Worm II. S. 210 og Nyerup S. 467, hvor hans Skrifter nævnes, have 11 Okt., men hans Fader har baade i Kirkebogen og paa et Epitafium i Torkildstrup Kirke skrevet 10 Okt.

var Provst og Sognepræst (f. 1710, død 1760), Moderen Magdalene Elisabet Stampe (f. 1718, død 1775), en Datter af Mag. Jens Stampe, Sognepræst i Hammer, Aalb. Stift. Efterat han i Hjemmet havde nydt Undervisning af forskjellige Huslærere, Jens Nikolaj Engelstoft (død 1798 som Sognepræst i Greve), Lavrits Hillemann Svejstrup (entl. 1811 som Sognepræst i Levring) og Mikael Laasby, sattes han 1765 i Randers Skoles øverste Klasse, hvorfra han 1767 af Rektor Fuchs dimitteredes cum laude. 1768 tog han Exam. philos. (Laud.) og Bakkalavr-Graden, og lagde sig da efter det juridiske Studium, men da baade hans Forældre og Morbroderen, Dr. jur. Konferensraad, siden Statsminister, Henrik Stampe, der med en Faders Omsorg underholdt ham ved Universitetet, ønskede, at han skulde studere Theologi, forandrede han sit Studium, og tog 28 Sept. 1774 theol. Examen (H. ill.). Foruden Regens og Kommunitet nød han ved Universitetet de Bingske, Scheelske, Brochmannske, Bornemannske og Rosborgske Stipendier, ligesom han 1775—77 var Alumnus paa Borchs Kollegium. 1777 prædikede han for Dimis (Laud.) og blev 28 Okt. s. A. af Prinsesse Charlotte Amalia kaldet til resid. Kap. i Vestenskov og Kappel, fik herpaa kgl. Konf. 12 Nov., og ordineredes i Odense 23 Janv. 1778. Af samme Prinsesse blev han 20 Dsbr. 1781 kaldet til Sognepræst i Arninge, kgl. konf. 16 Janv. 1782. 24 Nov. 1786 kaldte Kongen ham til Skælby og Gedesby paa Falster, og 1 Okt. 1802 til Idestrup, hvor han døde 1806, begr. 21 Marts, efter at have været Provst i Sønder-Herred siden Konsistorialraad Pontoppidans Død 1802. Han var almindelig bekjendt for en saare værdig Præst, der med en videnskabelig Fremadstræben forbandt kristelig Al-

vor.[1]) Han var 3 Gange gift. 3 Dsbr. 1778 ægtede han Anne Marie Birgitte Seehusen, født 2 Sept. 1757, begr. 19 April 1783, en Datter af Herm. Dan. Seehuusen, da Forpagter af Vintersborg, siden Ejer af Øllingsøgaard. 28 Okt. 1785 ægtede han sin anden Hustru Karen Stampe, f. 2 Sept. 1766, død 1793, en Datter af Justitsraad Ole Stampe til Skjørringe og Marie Rothe. 28 Dsbr. 1797 ægtede han Ellen Jessen, der siden blev gift med Hr. Smidth i Maarsby (se S. 154). Af de 2 sidste Ægteskaber havde han ikke Børn, men af det første følgende 4:

1) Marie Magdalene Friedlieb, f. 6 Juli 1780, død i Danzig 1829, gift 2 Marts 1798 med Premierløjtnant i Søetaten Mikael Johan Petronius Bille, f. 8 Nov. 1769, død som Kontreadmiral 27 Marts 1845.[2]) De havde kun een Søn Kristian Høyer Bille, Kammerh., Gesandt i Stokholm.
2) Hansine Magrete Friedlieb, f. 9 Nov. 1781, død ugift paa Korselitse 1820.
3) Magrete Elisabet Friedlieb, f. 10 April 1783, nu levende som Enke i Kjøbenhavn, gift 5 Juli 1800 med Thomas Smidth, da Forv. ved Korselitse og Karlsfeldt, døbt 24 Maj 1774, død som Kancelliraad og Postmæster i Nystæd 1840. De havde 10 Børn.
4) Henrik Stampe Friedlieb, f. 26 Dsbr. 1798, død 15 Maj 1800.

20. Mag. Søren Lemvigh Fog er født 19 Janv. 1762 i Højelse, hvor hans Fader Hr. Jørgen Fog var Sognepræst, Moderen Edle Katrine Lemvigh, en Dat-

[1]) Worm III. S. 227 og Nyerup S. 177 anfører ham som Forf. af et Par Disputatser pro coll. mediceo.
[2]) Jfr. Erslew I. S. 125.

ter af Mag. Søren Lemvigh, Sognepræst ved Garnisons Kirke i Kjøbenhavn. 1780 blev han Student fra Herlufsholm Skole, tog Exam. philos. 14 Juli 1781 og theol. Attest. 14 April 1785 (H. ill.), hvorpaa han 1786 vendte tilbage til Herlufsholm som Hører. Efter at have taget Magister-Graden, blev han 27 Febr. 1789 kaldet til Sognepræst i Sørbymagle og Kirkerup, 10 Juni 1791 til Herlufsholm, og 1 April 1808 til Idestrup, hvor han døde 4 Avg. 1819. Han ægtede 12 Juni 1789 Riborg Dortea Tybring, f. 22 Okt. 1759, død 8 Dsbr. 1812, en Datter af Iver Johan Tybring, Fuldmægtig i det kgl. Krigs-Direktoriat, f. 1706, død 20 Marts 1765, og ... Spejlberg. Deres Børn ere:

1) Jørgen Lemvigh Fog, nu Sognepræst i Horbelev (se S. 199).
2) Hans Henrik Tybring Fog, f. 18 Maj 1791, Student 1808, juridisk Kandidat 13 Janv. 1814 (Laud.), Stiftsfuldmægtig i Nykjøbing, død 18 Dsbr. 1819. Gift 1817 med Berteline Kristine Marie Hvalsøe, f. i Janv. 1798. De havde 2 Børn.
3) Kristian Fog, f. 31 Maj 1792, blev 1811 Løjtnant ved de annekterede Batall., død i Idestrup 6 Okt. 1848.
4) Edle Vilhelmine Fog, f. 7 Juli 1793, gift 17 Juli 1818 med Kammerjunker (nu Kammerh.) Didrik Vilhelm Levetzow, f. 29 Janv. 1786, Toldkasserer i Aarhus.[1]) 2 Sønner, 3 Døtre.
5) Johanne Marie Fog, f. 13 Avg. 1794, død i Hjørlunde ugift 28 Okt. 1831.
6) Beate Kirstine Fog, f. 3 Nov. 1795, ugift.
7) Henriette Erasmine Fog, f. 27 Maj 1797, gift

[1]) Jfr. Erslew II. S. 131.

1829 med Jens Brøndum, Ejer af Birkedal ved Slangerup, forhen Birkedommer paa Svanholm Birk, død 1840. 1 Datter, 2 Sønner.

8) Kristiane Fredrikke Fog, f. 24 Juli 1798, død i Idestrup 14 Janv. 1814.

9) Fredrikke Juliane Marie Fog, f. 24 Aug. 1799, ugift, hos Søsteren Fru Levetzow.

10) Johan Anders Theodor Fog, f. 23 Nov. 1800, Seminarist fra Vesterborg, bestyrer Gaarden Birkedal for sin Søster Fru Brøndum, ugift.

11) Georg Fog, f. 22 Juli 1802, Sømand, død 1820.

21. Hr. Johan Fredrik Ahrends[1] er født 5 Dsbr. 1775 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Peter Heine Ahrends var Skræddermæster, Moderen Kristiane Berg. I Okt. 1791 blev han privat dimitteret til Universitetet, tog 1792 anden Examen (H. ill.), var derefter 7 Aar Huslærer hos Kjøbmand Jakob Aall i Porsgrund, tog 19 Janv. 1802 theol. Attest. (H. ill.), og aflagde 1804 de praktiske Prøver, begge med Egregie. 1802 blev han Lærer ved Frue Arbejdsskole, 1805 Lærer ved Fattigvæsenets Skole i Odense, 11 Sept. 1808 kaldet til Feltpræst ved Dronningens Livregiment (ordin. 5 Okt.), 26 Janv. 1810 Sognepræst i Hirschholm, erholdt 3 Sept. 1813 Rang med Kjøbenhavns Sognepræster, blev 5 Nov. s. A. Sognepræst for Nykjøbing og Rørvig i Sælland, endelig 5 Janv. 1820 forflyttet til Idestrup, hvor han døde i meget trange Kaar 1 Juni 1831. Han var gift med Anne Bolette Hansen, døbt 4 Nov. 1769, død som Enke i Nykjøbing p. F. 18 Janv. 1844, Datter af Hr. Movrits Hansen, Sognepræst ved Helliggejstes Kirke i Kbhn. (død 20 Mai 1777), og Anne Dortea Muus

[1]) Jfr. Erslew I. S. 10.

(død 9 Maj 1799). De havde ingen Børn, men Hr. Johan Henrik Rosenkilde, nu Sognepræst til Ørsted og Daastrup i Sælland, var deres Plejesøn.

22. Hr. Johan Kristoffer Ambrosius Krebs er født 9 Okt. 1776 i Kjøbenhavn, hvor Faderen Henrik Johannes Krebs var Offiser (død 18 Maj 1804 som Professor i Matematik ved Landkadet-Akademiet og Major), Moderen var Kristiane Sofie v. Bracht (død 4 Mai 1804). 1789 sattes han i Nykjøbing Skole, som han forlod 1791, og blev 1796 privat dimitteret (**H. ill.**), tog **Exam. philol.** 8 April 1797 (**H. ill.**), **philos.** 13 April 1798 (**Laud.**), 23 April 1804 theol. Attest. (**Laud.**), 1806 de prakt. Prøver (**Laud.**) og blev 5 Marts 1813 kaldet til Kateket i Rudkjøbing (ordin. 30 Juni), 29 Dsbr. 1819 til Sognepræst ved Nikolaj Kirke i Svendborg og Turø, endelig 17 Avg. 1831 til Idestrup, hvor han døde 2 Febr. 1848. Han ægtede 1 Juni 1813 Johanne Katrine Kristiane Hoskiær, født 27 Janv. 1784, lever som Enke paa Kringelborg. Deres Børn ere:

1) Hans Peter Thostrup Krebs. (Se Kapell. i Aastrup S. 156.)
2) Kristiane Leonora Jakobine Krebs, født 16 Avg. 1816.
3) Johanne Charlotte Emilie Krebs, f. 5 Maj 1818.
4) Henrik Johannes Krebs, f. 8 Juni 1821, **Cand. pharm.**, har lagt sig særligt efter Botanikken, rejste 15 Sept. 1843 med „Triton“ til St. Thomas.

23. Hr. Fredrik Oldenburg er født 12 Janv. 1799 i Kjøbenhavn, en Søn af Kammerherre Fredrik Oldenburg (født 29 Sept. 1767, død 30 Janv. 1848) og Klarette Marie Benedikte Bastholm (født 28 April 1773, død 31 Marts 1807), Datter af Konfessiona-

rius Dr. Kr. Bastholm. Han blev Student fra Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn 1817 (Laud.), Kandidat 18 Juli 1822 (Laud.), tog 1823 de prakt. Prøver (Laud.), blev 27 Maj 1825 kaldet til Sognepræst for Højbjærg og Elsborg, 4 Maj 1832 til Levring og Hørup, 26 Juli 1836 af Løwenhjelm kaldet til Marslev og Birkinde i Fyn, 8 Maj 1848 til Idestrup. Han ægtede 20 Juli 1825 Kristiane Sofie Elise Melchior, født 11 Marts 1797, Datter af Byskriver Johan Erasmus Melchior i Kallundborg (død 1823) og Elise Sybille Bach (død 1845). De have kun een Søn: Fredrik Oldenburg, f. 14 Marts 1828, priv. dim. til Univ. 1846, studerer Forstvid.

B. Personelle Kapellaner.

1. Hr. Peter Wilhjelm er født 28 Janv. 1765[1]) i Faaborg, hvor hans Fader Georg Wilhjelm var Kjøbmand, Moderen Gertrud Müller. 1786 blev han Student fra Nyborg Skole, tog Exam. philos. 1787 og theol. Attest 20 Juli 1795 (Non cont.). 28 Marts 1800 beskikkedes han til Kapellan hos Konsistorialraad Pontoppidan, efter hvis Død han 8 Juli 1803 blev kaldet til Sognepræst i Simmerbølle, 23 Avg. 1805 i Longelse og Fuglsbølle, 30 Dsbr. 1812 i Snøde og Stoense, fra hvilket Embede han 23 Febr. 1842 i Naade og med Pension blev entlediget, og har siden levet paa et af ham selv tæt ved Præstegaarden opbygget Sted Aldershvile. Med sin Hustru Anna Kirstine Grønlund, en Datter af Lægen Grønlund i Rudkjøbing, har han 3 Døtre

[1]) Ifølge Fr. Barfods Danmarks Gejstlighed, 1ste Aarg. S. 147. I sit Vita i Vita-Protokollen sætter han selv 1766.

og 5 Sønner, af hvilke den ene blev hans Eftermand i Snøde.

2. Hr. Karl Edvard Klein var Kapellan hos Hr. Krebs fra 8de Maj 1847, og blev efter hans Død Kapellan i Ønslev. (Se Aastrup S. 158.)

XII. Sønder-Kirkeby og S.-Alslev.[1]

A. Sognepræster.

1. Hr. Hans Mortensen underskrev Ønslev-Afbigten 1549.

---

[1]) At disse Sogne gjennem hele det lutherske Tidsrum have været forbundne, maa ansees for vist. I en „Spesifikation paa en Del Præstekald i Lolland og Falster, som Kong Kristian V. befaler skal annekteres og Tid efter anden enten ved Præsternes Død eller deres Befordring til andre Kald i Værk stilles", dat. 17 April 1688, der findes i Kopi saavel i Odense Bispe-Arkiv, som i Geh.-Ark., Fynske og smaal. Register Nr. 10 fol. 431 a — er det derfor paafaldende at se anført som en af de Forandringer, der skulde indtræde, at Sønder-Alslev skulde annekteres til Sønder-Kirkeby. Det er ikke let muligt at forklare dette anderledes end som en Fejltagelse; thi det sees tydeligt nok, at Hr. Kristoffer Povlsen i 1584 var Sognepræst til begge Sognene; fremdeles er Ønslev-Afbigten 1549 undertegnet af Joh. Martini i Kirkeby, men ingen Præst nævnes for Alslev, og endelig nævnes Hr. Lavrits Roholt i Stifts-Protokollen ved sin Død i Okt. 1688 Sognepræst til begge Sogne. Da desuden intetsteds de mindste Spor til søregne Præster i Sønder-Alslev ere fundne, maa Rhodes Paastand, at „Sønder-Alslev Sogn har stedse haft fælles Præst med Sønder-Kirkeby" (Falsters Historie S. 109), ansees for rigtig.

2. Hr. Kristoffer Povlsen var her 1584 (se S. 5 Not. 2) og endnu 2 Maj 1608 og 19 Febr. 1610[1]). Iblandt hans Skriftebørn vare tvende Adelsmænd, Velb. Anders Bielke til Bellinge og dennes Mostersøn Velb. Jens Falster til Korselitse[2]), der, deres nære Slægtskab uagtet, laa i hæftig Tvist sammen. Hr. Kristoffer synes at have holdt med den Sidste, navnlig vilde han ikke opfylde den Førstes Begæring altid at holde først Gudstjeneste i Sønder-Kirkeby. Bielke søgte derfor at faa Præsten affat og stævnede ham for en Provsteret, anklagende ham for 1) at have udstædt Pasbord til en af sine (Bielkes) Tjenere, som vilde rømme fra ham, og derved befordret hans Rømning, hvilket B. mente var sket ham „til forthraad, throdtz och foragtt", — saa Hr. Kr. derfor burde affættes fra Kald og Embede; 2) at han (Hr. Kr.), da Bielke havde udstædt denne Provste-Stævning, var kommen drukken til ham i Nykjøbing i Byfoged Nils Druckens Hus, og i godt Folks Nærværelse havde givet ham spodske og unyttige Ord, indført sig paa ham, og uden al skællig Grund været med ham i Klammer og Trætte. Til disse Anklageposter affagde Provsteretten (Landeprovsten Hr. Peder Sørensen med tvende Assessorer) den Kjendelse, at da Klagen gjaldt Hr. Kristoffers Kald og Embede, maatte de ifølge Ordinantsen indsætte Sagen for Superintendenten, der endelig at ordeles, dog at Hr. Kristoffer midlertid, til der endelig bliver derom adskilt, ikke skal understaa sig at gjøre Kirketjeneste med Mæsse og Prædiken i Kirken, men maa kun i den farlige Tid besøge syge Mennesker i Søgnene og gjøre dem tilbørlig Tjeneste samt begrave Lig. Da Hr. Kri-

[1]) Jfr. S. 165 Not. 1.
[2]) Jfr. Lexikon over adelige Familier I. S. 146.

stoffer saaledes var halft suspenderet, lovede han midlertidig at skaffe en Kapellan til Embedets Besørgelse, men da dette Løfte ikke opfyldtes, antog Bielke paa egen Haand en Præst paa Bellinge, hvem han lod besørge Kirketjenesten i Kirkeby, oppebære Præste-Offeret og i det mindste en Del af Præstens Landgilde og Tiende. Fremdeles skrev Bielke et truende Brev til Hr. Kristoffer, „at han skulde forklage ham for hans Slægt og Venner, og saaledes handle med ham, at de ikke længe skulde drage sammen, i hvad Raad han fik dertil". Endelig samledes 7 Avg. 1585[1]) paa Stadagergaard Kansleren Nils Kaas til Taarupgaard, Marsken Peder Gyldenstiern til Timgaard, Hak Ulfstand til Hikkebjærg, Henning Giøye til Kærstrup, Stiftslensmand i Falster, og Bisppen, Mag. Nils Jespersen, for at dømme i Sagen. Bielke fremkom her med de samme Klager, som tidligere for Provsteretten, tilføjende sin Besværing over, at Hr. Kristoffer ikke havde holdt sit Løfte at skaffe sig en Kapellan. Med Hensyn til det udstædte Pasbord erklærede Hr. Kr., at det var ham ganske uvitterligt, at hin Person vilde rømme; han havde foregivet, at han vilde besøge sin Slægt i Jylland, og begæret Præstens Pasbord, for lettere at komme over ved Færgestederne, hvilket han ikke troede at kunne nægte ham. Da Pasbordet selv ikke kunde fremlægges i Retten, blev denne Erklæring anset for fyldestgjørende, og Hr. Kr. frifunden. Hvad den anden Klagepunkt angik, fandt Retten, at da det ikke var bevist, at Hr. Kr. havde været „offuerflødig drucken", eller med sine

[1]) Den kongelige Ordre til Hak Ulfstand om at „forhøre og ordele" denne Sag i Forbindelse med Lensmanden, Bisppen og Morten Wenstermand paa Stadagergaard, dat. 6 Avg. 1585, findes i Fynske og smaal. Tegn. Nr. 1 fol. 456 a-b.

Ord fornærmet Bielkes Ære, maatte han ogsaa heri kjendes fri. Med Hensyn til Kapellanen erklærede Hr. Kr., at han havde tilskrevet Superintendenten derom, men ingen havde været at faa, dels formedelst den Tvist imellem Bielke og Falster, dels formedelst den farlige Sygdom og Pestilense, „som en Tidlang her udi Landet meget hæftig regjerede“, — samt at han desuden var „en ung, før og stærk Mand“, der godt selv kunde gjøre sit Embede Fyldest. Denne Erklæring fandt Retten gyldig, og Hr. Kristoffer blev saaledes aldeles frifunden for Bielkes Anklage. Derefter fremkom Hr. Kristoffer med sine Klager over Bielke: 1) at denne havde tilskrevet ham hint truende Brev, — (Retten erklærede, at det ikke kunde formenes Bielke at skrive til Slægt og Venner eller Andre hvad han vilde); 2) at Bielke havde opkrævet et Pund Byg af Præstens Landgilde i Sønder-Orslev, — (Retten dømte, at Bielke skulde betale det tilbage); 3) at Bielke i over et Aar havde opholdt ham fra hans Tjeneste i Kirkeby Kirke, og imod Ordinantsen indsat en fremmed Præst, der havde oppebaaret hans Offer, — (Retten dømte, at Bielke skulde erstatte ham Offeret, og at den fremmede Præst, som havde indtrængt sig uden Lensmandens, Biskoppens og Provstens Samtykke, maatte særlig anklages og stævnes); og 4) at ingen Rente (ɔ: Tiende) blev ydet af en Del af Bielkes Tjenere, — (Retten dømte, at ingen Tjenere efter Resessen kunde fritages). — Endelig bestemte Retten, at da al denne Tvist var foraarsaget ved Bielkes Fordring paa først Gudstjeneste i Kirkeby, borde der hver Helligdag skiftes med Tjenesterne.[1])

Ingen Oplysning er funden om den bellingske Kapellan, eller om Anklage blev rejst imod ham; men 1608

[1]) Denne Dom findes in orig. i Lollands-Falsters Bispe-Arkiv.

havde Hr. Kristoffer til Kapellan Hr. Isak Pedersen, som herfra blev resid. Kap. i Nykjøbing.

3. Hr. Gregers Kristensen Humble,[1]) Helbroder til Mag. Markus i Karleby (se S. 159), er født 1597 i Humle paa Langeland. 1618 blev han Bakkalavr, 9 Avg. 1622 ordineret til Kapellan ved Albani Kirke i Odense, 1623 Kapellan i Nykjøbing, og næste Foraar 1624 Sognepræst i Kirkeby, hvor han — at slutte efter Eftermandens Kalds-Tid — maa være død 1657. Hans første Kone var Karen Hansdatter, en Datter af Hr. Hans Jakobsen, Sognepræst i Nykjøbing (se S. 6). Hun maa være død omtrent 1634, thi 15 Juli 1633 var Bispen paa sin Visitats i Lolland tilbords med hende og omtalte hende da som sindsforvirret,[2]) hvilken Sygdom var en Følge af hendes forrige Barselseng. Da hun atter skulde føde, berettes der, at „Barnet blev taget fra hende i mange Stykker, men hun selv døde med god Forstand".[3]) Men 16 Sept. 1635 skrev hans Provst Mag. Lavrits Pedersen i Nykjøbing ham et latinsk Brev til, hvori han minder ham om at gjøre Skiftet efter sin første Kone i Rigtighed, før han indlader sig i nyt Ægteskab, der omtales som nær forestaaende.[4]) Hvem denne hans anden Hustru var, vides ikke, men hin første fødte ham tre Døtre, af hvilke den ældste døde i Pest, den anden Birte (f. 1632, død 1708) blev gift med Hoffadelmager Hans Jakob Zimmer (se S. 15), den yngste er ubekjendt.

---

[1]) Jfr. Næraae I. S. 718—19.

[2]) „Coenabat mecum Dn. Gregorius Christ. cum uxore sua valde perturbata." (Biskop Hans Mikkelsens Tegnebog. Bl. Ms.)

[3]) Rhode Falst. Hist. S. 146.

[4]) „— — Nuptias alteras maturari intelligo, στοργην priorem attritum iri suspicor. Nuptiis fausta qvæqve precor, ut cedant omnia ex sententia feliciter — —." (Rhode Falst. Hist. S. 147.)

4. Hr. Lavrits Nilsen Roholt er født 1627, kaldet til Sognepræst i Kirkeby 1657, ordineret 19 Juni, døde 1688. Registreringen i hans Bo skete 10 Okt. Hans Hustru Karen Fredriksdatter døde i Nykjøbing 1693 og efterlod ingen Børn.[1])

5. Mag. Daniel Jensen Winther blev privat dimitteret til Univ. 1681, Bakkalavr 1682, kaldet til Sognepræst i Kirkeby 13 April 1689,[2]) Mag. 24 Maj 1702, døde 1713. Han nævnes som Oversætter af „Lassenii bibelske Virak. 1688".[3]) Hans Hustru var Karen Faske, en Datter af Provsten Hr. Sten Mikkelsen Faske i Vaabensted. De vides ikke at have haft flere, end følgende 5 Børn:

1) Jens Winther, f. 1689, død som Sognepræst i Nysted 1745.
2) Sofie Kirstine Winther, f. 1690, gift med Hr. Hans Mossin i Gunslev. (Se Nørre-Herred.)
3) Katrine Winther, gift med Hr. Jørgen Busch (se nedenfor, Nr. 10).

---

[1]) Af hendes Testamente, oprettet 26 Maj 1690, erfares, at hun var Faster til Postmæster Borkard Rosenfeldts Kone Karen Jensdatter i Nykjøbing, og Moster til Hr. Hans Mules Kone Karen Madsdatter Lerche i Landet. — Hr. Roholts Arvinger vare hans Søsterbørn: 1) Elisabet Wulf, tjenende Grevinden af Samsø, 2) Nils Mortensen, og 3) Birte Mortensdatter.

[2]) I Fynske og smaal. Reg. Nr. 10, fol. 462 a-b, findes indført et Kaldsbrev, meddelt Hr. Lavrits Fiil i Nørre-Alslev paa Sønder-Kirkeby og Sønder-Alslev Kald, dat. 10 Nov. 1688, ligesom Ordre s. D. udgik, at Nørre-Alslev skulde annekteres Nørre-Vedby; men i Margen er tilskrevet: „D. 13 April 1689 Befaling til Bispen, at dette Brev skulde igjen i Kancelliet indleveres." Samme Dag er Dan. Winthers Kaldsbrev udstædt. (Ssteds fol. 484 b.)

[3]) Worm II. S. 604.

4) Sten Winther, f. 13 Febr. 1695, død som Sognepræst i Kættinge paa Lolland 1763.

5) Ole Winther, f. 7 Maj 1700, Student fra Nykjøbing Skole 1718, tog 22 Nov. 1723 theol. Attestats (Laud.), prædikede 7 Sept. 1725 for Dimis (Laud.), blev Sognepræst til Viby og Tiset i Aarh. Stift, hvor han endnu levede 1772.

6. Hr. Klavs Nilsen Forbus er født 1 Janv. 1683 i Søllested paa Lolland, tog 6 Juli 1705 Attest. (Non. cont.), prædikede for Dimis 5 Avg. 1706 (Non illaud.), blev først Feltpræst ved det kgl. Grenaderkorps, og som saadan 20 Sept. 1713 kaldet til Sognepræst i Kirkeby, hvor han døde 1724 (begr. 22 Sept.).[1] Han ægtede 17 Juli 1715 Sofie Dortea Ahlefeldt, en Datter af Kaj Ahlefeldt, Amtsforvalter over Lolland. Hun blev kort efter Hr. Forbus's Død gift med Hr. Anders Aarhus, Sognepræst i Gloslunde, død 1727 (se S. 44), og derefter med dennes Eftermand Hr. Hans Seidelin, i hvilket Ægteskab hun døde 1748. Med Hr. Forbus havde hun kun een Datter:

Magrete Dortea Forbus, gift 6 Nov. 1743 med Hr. Mikael Restius, Sognepræst i Landet paa Lolland (død 1747), og siden med Tolder Fredrik Jessen i Rødby (død 5 Febr. 1768).

7. Hr. Peter Lotarius Mohr v. Waldt var her fra 1724 til 1731, da han blev Præst i Idestrup (se S. 210).

[1]) Rhodes Beretning (Falst. Hist. S. 149), at Hr. Forbus havde Hr. Hans Wulf til Kapellan, synes at være urigtig, da der ikke blot intet Spor findes dertil i Kirkebogen, men det tværtimod af denne sees, at Nabopræsterne have ydet ham en stadig Hjælp under hans sidste langvarige Sygdom. Paa Hr. Hans Wolf i Skælby kan slet ikke tænkes, da han var Sognepræst i Skælby 3 Aar før Hr. Forbus kom til Kirkeby.

8. Hr. Kristian Andersen Hortulan er født 1692[1]) i Aalborg, hvor hans Fader Anders Kristensen var Podemæster.[2]) 1712 blev han Student fra sin

---

[1]) Ifølge Dist. Prot., efter Matrikl. 1694, da han ved sin Dimission siges at være 18 Aar.

[2]) Til Oplysning om Familien Hortulan kan følgende Slægt-Tavle tjene:

Anders Kristensen, Podemæster i Aalborg, havde i det mindste 7 Børn. Hans Enke Maren Sørensd. døde hos Sønnen Lars i Hassing 1738 (begr. 21 Marts), 83 Aar gl.

I. Søren Hortulan, f. 7 Sept. 1688, Student fra Aalborg Skole 1708, tog Attest. 18 Sept. 1714 (Laud.), prædikede for Dimis 23 s. M. (Laud.), blev 4de Lektiehører i Aalborg, kaldet til Sognepræst i Øster- og Vester-Hassing 7 Avg. 1716, ordin. 11 Sept., død 1733 (begr. 14 Juli). — Gift 30 Juni 1717 med Hedvig Sofie Ulfse, Datter af Regimentsskriver, Krigsraad Markus Ulfse, samt Enke efter Formanden i Kaldet, Hr. Peder Jakobsen Hammer. Af deres 11 Børn døde de 9 smaa; de 2, som levede, vare: 1) Anne Katrine H., døbt 2 Nov. 1718, † 1772, gift med Ped. Rasm. Bang, † 17 April 1751, Forvalter ved Baronierne Lindenborg og Høgholm (Jfr. Giess. Jubell. III. S. 133). 2) Markus Ulfse H., døbt 26 April 1722, Student fra Viborg Skole 1745, siden kongelig Skuespiller, † 1783.

II. Kristen Hortulan, f. 1691 (ifølge Dist. Prot.; efter Matrikl. 1692; hvorimod Storvorde Kirkebog, hvad næppe kan være rigtigt, angiver 1686, som hans Fødselsaar: „begravet 24 Avg. 1733, gl. 47 Aar"), Student fra Aalborg Skole 1710, tog Attest. 18 Juni 1715 (H. ill.), prædikede for Dimis 11 Sept. 1717 (Laud.), kaldet til Sognepræst for Storvorde og Sejlflod 16 April 1728, † 18 Avg. 1733. Gift 17 Sept. 1728 med Marie Sofie Bruun, f. 1695, † 1740. Deres Datter var Anne Katrine Hortulan, f. 5 Marts 1731, død 30 April 1785, gift med daværende Premierløjtn. i Søet. Peter Sølling, død i Holland som afsked. Kapt.-Løjtn. 1 Sept. 1766, og ved ham Moder til 2 Døtre og Sønnen, den berømte Kommandør Peter Norden Sølling. (Jfr. Lengnick: Famil. Bruun, S. 15).

III. Kristian Hortulan, Sognepræst i Kirkeby.

Fødebys Skole, tog 6 Juli 1717 Attest. (Laud.) og prædikede 19 Juli s. A. for Dimis (Laud.). Han var en Tid Hører i Aalborg Skole, men om det var før eller efter 1717, vides ikke. 24 April 1723 blev han kaldet til Kapellan ved Bjugnens Kapel under Ørlandets Præstegjeld i Trondhjems Stift, ordineret 7 Maj; 22 Juni

---

IV. Oluf Hortulan, stod 1743 ved et Infanteri-Regiment, som garnisonerede i Rensborg.

V. Anne Hortulan, boede 1743 som Enke hos Broderen Lars H. i Hasing.

VI. Lars Hortulan, f. 1700 (ifølge Hasing Kirkebog) eller 1702 (Matr.), Student fra Aalborg Skole 1723, gift 20 April 1732 med Dorte Pedersdatter Scavenius († 3 Avg. 1767), Datter af Degn for Øster- og Vester-Hasing Ped. Thomæsen Scavenius, der da havde afstaaet ham sit Embede. Døde 1754 (begr. 1 April). De havde kun een Søn, Anders H., f. 1733, † 19 Okt. 1768 som Fuldm. ved Aalborg Amtstue, ugift.

VII. Kirsten Hortulan, gift 3 Avg. 1735 med Sr. Kristen Larsen Møller, Borger i Aalborg.

De væsenligste Kilder til Ovenstaaende ere: Stifts-Forretningen efter Hr. H. i Kirkeby, Distinktions-Protokollen, Etatsraad Taubers Programmer for 1840 og 1841, And. Erlandsens Den nordenfjeldske Gejstl. Hist. S. 257, samt i Særdeleshed værdifulde Meddelelser ved Hr. Pastor A. H. Nielsen i Understed, dels af Ordinations-Protokollen i Aalborg, dels af vedkommende Kirkebøger. — Nærværende Hortulaner staa ikke i nogen nær, maaske i slet ingen, Slægts-Forbindelse med tvende Præster af samme Navn, nævnede i Taubers Program for 1840, nemlig: 1) Kristian Hortulan, f. 11 Janv. 1661, Søn af Søren Kristensen, Podemæster i Aalborg, Student fra Aalborg Skole 1682, tog Attest. 1684 (Non cont.), derefter 3die Lektiehører ved Aalborg Skole, kaldet til Sognepræst for Brovst og Svenstrup 1689 (konfirm. 22 Okt., ordin. 27 Nov.), † 16 Maj 1693, — og 2) hans Søn Mogens Hortulan, f. 1692 (Matr.) eller 1693 (Dist.-Prot.), Student fra Aalborg Skole 1711, tog Attest. 24 Nov. 1722 (Non cont.), præd. for Dimis 26 Febr. 1723 (Laud.), Sognepræst for Skyum og Hørdum 1735, † Paaskedag (ɔ: 1 April) 1736.

1731 kaldet til Sognepræst i Kirkeby, hvor han døde 14 Febr. 1743. — Det sees af Rets-Protokollen, at Hr. Hortulan 8 Juli 1739 af Biskoppen blev anklaget for Drukkenskab, og at han 1 Febr. 1740 maatte give en Revers, hvori han lovede Forbedring. — Han ægtede 9 Sept. 1733 Anne Johanne Sonnerup, Enke efter Skovrider Fredrik Henning. Hun døde kort før Hr. Hortulan, uden at have skænket ham Børn.

9. Hr. Oluf Lavritsen Brasen er født i Stubbekjøbing 1698, blev 1721 Hører i Stubbekjøbing, tog som saadan Attest. 21 Febr. 1724 (Non cont.), prædikede for Dimis 25 Janv. 1726 (Laud.), blev 22 Juni 1731 kaldet til resid. Kapell. ssteds, ordin. 3 Avg., 15 Marts 1743 til Sognepræst i Kirkeby, hvor han døde 1 Marts 1748. Hans første Hustru Bodil Sofie Boltin døde 9 Sept. 1728, 26 Aar 10 Maaneder gammel, samme Dag hun fødte sin Førstefødte. Derefter ægtede han 12 Juni 1729 Inger Marie Nilsdtt. Hollender, f. 1698, død 2 Maj 1737, Søster til Præsten Hr. Erik Hollender i Stubbekjøbing; hun fødte ham 5 Børn. — 20 Maj 1738 ægtede han sin 3die Hustru Else Kirstine Asfens, døbt 19 Marts 1709, død som Enke i Nykjøbing 1768 (begr. 9 Dfbr.), en Datter af Sognepræsten i Horbelev, Hr. Knud Asfens (se S. 193); hun fødte ham 6 Børn. Samtlige hans 12 Børn ere:

1) Herman Brasen, f. 9 Sept. 1728, begr. 9 Febr. 1731.
2) Bodil Sofie Brasen, f. 6 Marts 1730, var død 1770.
3) Nils Brasen, døbt 17 Marts 1731, levede som Skrædder i Idestrup til 1761, da han blev Skolelærer ssteds, blev 12 Maj 1773 kaldet til Degn i Sønder-Kirkeby, hvor han døde 20 Janv. 1786. Gift 17 Janv. 1759 med Maren Sartorf Levine Benzon Svejmar,

f. 17 Juli 1739, en Datter af Degnen Johannes Svejmar i Idestrup og Anne Marie Forbus (en Søster til Præsten Hr. Klavs Forbus). Deres Børn vare:

a. Inger Magrete Brasen, døbt 19 Febr. 1760, begr. 7 April s. A.

b. Ole Brasen, f. 28 Avg. 1761, begr. 16 Janv. 1768.

c. Johannes Brasen, døbt 29 April 1764, begr. 15 Juli s. A.

d. Anne Magrete Brasen, døbt 2 Nov. 1766, gift 10 Sept. 1789 med Drejer Nils Olsen Holting i Sortesø, Gunslev Sogn, død i Stubbekjøbing 8 April 1797 (2 Døtre), — atter gift 23 Okt. 1797 med Drejer Povl Nilsen Møller i Stubbekjøbing, hvor hun døde Enke og Værtshuskone 14 April 1815.

e. Lisbet Anne Brasen, døbt 3 Juli 1771.

f. Ole Brasen, f. 5 Janv. 1774, Student fra Nykjøbing Skole med Udmærkelse 1792, tog Attest. 24 Janv. 1799 (Laud.), kaldet til Sognepræst i Karrebæk 20 Febr. 1801, i Vejby og Tibirke 19 Maj 1825, død 29 Dsbr. 1829. — En Søn af ham er Provst Jens Avgust Brasen i Skælskør.

g. Inger Marie Kirstine Brasen, døbt 3 Juli 1776, død ugift i Nykjøbing.

4) Anne Else Brasen, døbt 6 Marts 1733, var død 1770.

5) Lavrits Brasen, f. 13 Janv. 1735, død 27 Marts s. A.

6) Ingeborg Katrine Brasen, f. 15 April 1737, begr. 19 Juli s. A.

7) Knud Brasen, døbt 19 Marts 1739, begr. 28 Janv. 1740.

8) Hans Kristoffer Brasen, døbt 28 Okt. 1740, var 1770 som Sømand paa de lange Reiser.

9) Karen Magrete Brasen, døbt 20 Juli 1742, tjente 1770 i Kjøbenhavn.

10) Inger Marie Brasen, døbt 16 April 1744, tjente 1770 i Kjøbenhavn.

11) Mattias Helt Brasen, døbt 9 Dsbr. 1745, var 1770 som Sømand paa de lange Rejser.

12) Magrete Hedvig Brasen, døbt 10 Maj 1747, begr. 11 Marts 1784 som Enke efter Klokker Nils Wandel i Nykjøbing, begr. 17 Janv. 1784. (5 Børn, af hvilke 3 overlevede Forældrene.)

10. Hr. Jørgen Busch er født 1685 i Vester-Ulslev paa Lolland, hvor hans Fader Hr. Søren Pedersen Busch var Sognepræst (død 1693), Moderen Magrete Ellegaard. 1704 blev han Student fra Nykjøbing Skole, 1708 Hører i Viborg, 1712 Hører og tillige Kantor i Nykjøbing, tog som saadan Attest. 1 Sept. 1712 (Non cont.) og prædikede for Dimis 7 Febr. 1713 (H. ill.), fik 9 Marts 1725 tillige Bestalling som Organist i Nykjøbing, blev 25 Okt. 1726 kaldet til resid. Kapell. ssteds, ordin. 6 Dsbr., endelig 13 April 1748 kaldet til Sognepræst i Kirkeby, hvor han døde 8 April 1761. Han var først gift med Abel Katrine Bødtker, f. 1678, begr. 3 Nov. 1711, hvis Fader Hans Kristian Bødtker boede i Viborg, — Søster til Mag. Hans Bødtker i Vaalse. Hun fødte ham 2 Børn. — Anden Gang ægtede han 30 Nov. 1713 Magdalene Sadolin, f. 1694, død 25 Marts 1733, Datter af Provst Jakob Sadolin i Horbelev (se S. 191). Med hende havde han en Søn. — Tredie Gang ægtede han 25 Janv. 1735 Katrine Danielsdatter Winther (se S. 227), begr. 22 Juni 1739. Hun fødte en dødfødt Datter (begr. 22 Avg. 1736). — Fjerde Gang ægtede han 10 Avg. 1740 Anne Hen-

rikke Gide Flindt (se S. 23), begr. 18 April 1742. Ingen Børn. — Femte Gang ægtede han 27 Maj 1744 Kristiane Sofie Gymoes, siden gift med Hr. Jakob Borch i Karleby (se S. 182). Af 5 Ægteskaber havde Hr. Busch altsaa kun 3 levende Børn:

1) Magrete Marie Busch, f. 1708, død 21 Marts 1743, gift 30 Juli 1737 med Klokker Kristen Kristensen Berlin i Nysted, død 31 Marts 1756. (2 Døtre og 2 Sønner.)
2) Hans Kristian Busch, f. 1710, ved Faderens Død Ritmæster og Regimentskvartermæster.
3) Jakob Sabolin Busch, døbt 23 Nov. 1714, død 16 Sept. 1741 som Regimentskvartermæster i Kristiania, efterladende en Datter Else Magdalene Sabolin Busch, død omtr. 1748.

11. Hr. Nils Gregorius Stub er født 2 Janv. 1717 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Gregers Iversen Stub var Skibstømmermand, Moderen Anne Marie Nilsdtt. 1730 sattes han i Frue Skole, hvorfra Mag. Klemen Schade dimitterede ham 1738. Efterat have taget Attest. 17 Jan. 1743 (Laud.) og 5 Juli s. A. prædiket for Dimis (Laud.), drog han til Brøndby, rejste siden udenlands og studerede en Tid ved Universitetet i Halle. 30 Okt. 1750 blev han kaldet til Sognepræst paa Askø, ordin. 11 Dsbr., 26 Juni 1761 til Sognepræst i Kirkeby, indviet til Provst 7 Juni 1780, og døde 1801 (begr. 9 Sept.), efterat han 1792 havde nedlagt Provstiet, og fra samme Tid haft Kapellan. „Han var en god, jævn Mand med simple Sæder. Han havde studeret under Baumgarten, hvis Skrifter han alle ejede. Han studerede idelig saa længe han levede, og havde en temmelig stor Bogsamling især af gamle hollandske Kommentarer, som han jævnlig

benyttede." — Hans Hustru var Else Kirstine v. der Wisch, f. 1718, død 12 Nov. 1781, Enke efter Hr. Søren Ulrik Helt, Præst i Vestindien. Deres Børn vare:

1) Anne Marie Stub, f. 8 Maj 1752, gift med Toldkontrollør Ivarsen, først i Aalborg Stift, siden i Porsgrund. Hun kom som Enke tilbage til Sønder-Kirkeby før Faderens Død, og døde i et hende tilhørende Hus der i Byen 7 Janv. 1838. Hendes eneste Søn Jens Gregorius Kiil Ivarsen døde i Norge som Barn.
2) Dortea Sofie Stub, f. 19 Marts 1754, død ugift 22 Janv. 1794.
3) Sara Kirstine Stub, f. 19 Juni 1756, gift 25 Maj 1801 med Nils Hansen, Avlskarl i Præstegaarden, siden Parsellist i Kirkeby. Hun døde 26 Febr. 1830.
4) Else Nikoline Stub, f. og død 1759.

12. Hr. Ebbe Jakobsen Paludan er født 1768 i Kallundborg, hvor hans Fader, Hr. Hans Jakob Paludan var Provst og Præst, Moderen Fredrikke Jakobsen. Han blev Student 1787, tog theol. Attest 17 Juli 1798 (H. ill.), prædikede for Dimis 29 Marts 1799 (Laud.), blev 3 Maj s. A. kaldet til Skibspræst, og 27 Nov. 1801 til Sognepræst i Kirkeby, hvor han døde 15 Nov. 1815. Han var gift med Katrine Marie Dorph, f. 177·, nu boende som Enke i Stege, en Datter af Peder Hegelund Dorph, Herredsfoged paa Møen og Byskriver i Stege, og Ide Magrete Schiern. Deres Børn ere:

1) Ida Fredrikke Paludan, f. 6 Febr. 1806, gift med Kammerraad Puttferchen i Stege.
2) Hanne Petrine Paludan, f. 8 Juli 1808, ugift hos Moderen.
3) Sofie Amalie Kirstine Paludan, f. 30 Dsbr. 1811, død i Stege ugift.

4) Hans Jakob Peder Dorph Paludan, f. 22 Sept. 1814, Student fra Vordingborg Skole 1832 (Laud.), theol. Kand. 9 Juli 1840 (H. ill.), pers. Kap. i Hammer og Lundby 14 Nov. 1844, Præst og Skolelærer paa Nyord 30 Okt. 1846.

13. Hr. Hans Peter Bang er født 1778 i Landsbyen Taarup ved Frederits, hvor Faderen Henrik Bang da boede som Landmand, Moderen Katrine Basse. I sit 12te Aar kom han i Frederits Skole, hvorfra han i Foraaret 1796 blev Student (Laud.), tog Exam. philol. 14 Okt. 1796 (Laud.), philos. 12 April 1797 (H. ill.), theol. Attest. 19 Janv. 1801 (H. ill.), blev 24 Maj 1805 kaldet til pers. Kap. i Asperup og Rorslev i Fyn (ordin. 14 Avg.), 15 Okt. 1808 resid. Kapellan i Kjøbeløv paa Lolland, og 2 Maj 1816 Sognepræst i Kirkeby, hvor han døde 30 April 1824. Han ægtede som Student Ellen Marie Holm, hvis Fader var Ejer af Røde-Kro paa paa Amager. Hun døde 1 Sept. 1831, og var Moder til 3 Døtre:

1) En Datter, død kort efter Fødselen 1801.

2) Henriette Charlotte Cecilie Bang, f. 8 April 1806, gift 16 Okt. 1832 med Forvalter Ferrall paa Durupgaard, nu paa Christianssæde.

3) Nikoline Semine Bang, f. 4 Juni 1811, først gift 13 Juli 1828 med Landmand Rasmus Nikolaus Broch Hansen, fra hvem hun siden blev separeret, atter gift 18 Juli 1846 med Cand. theol. Filip Kristoffer Friedenreich, Inspektør ved Friis's Realskole i Kjøbenhavn.

14. Hr. Peter Jensenius Sundorph[1]) er født 9 Maj 1782 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Søren

[1]) Efter Fr. Barfods Danmarks Geistlighed, 1ste Aarg. S. 170.

Kristian Sundorph var Urtekræmmer; Moderen Mette Kristine Collstrup. — I Foraaret 1799 blev han privat dimitteret til Universitetet (Laud.), tog 8 Okt. s. A. den filologiske, 15 April 1800 den filosofiske Examen (Laud.), og 20 Okt. 1803 Attestats (H. ill.). 1808 aflagde han de praktiske Prøver (Laud.), blev paa Indstilling af Ritmester Jermiin til Avsumgaard 27 Dsbr. 1813 kaldet til Sognepræst i Ravr og Sir, 1 Sept. 1824 til Kirkeby, og 15 April 1837 til Karlslunde og Karlstrup, hvor han døde 30 Maj 1844. — 14 Maj 1814 ægtede han Marie Kaalund, f. 4 Nov. 1779, død 28 Sept. 1815, en Datter af Løjtn. Kristian Fredrik Kaalund paa Hæssel og Luise Magdalene Lüttichau. Med hende en Søn, f. 26 Maj 1815, død spæd. — 28 Juni 1817 ægtede han sin anden Hustru, der nu lever som Enke i Kjøbenhavn, Sofie Fredrikke Tærøe, f. paa Fredriksværk 4 Maj 1794, en Datter af Skipper Lars Hansen Tærøe og Anne Katrine Holst. Med hende 3 Børn:

1) Lavrits Kristian Sundorph, f. 25 Juli 1818, Student fra Borgerdydsskolen paa Kristianshavn 1838 (Laud.), død 7 Maj 1840.
2) Marie Sundorph, f. 9 Dsbr. 1820, gift 10 April 1845 med Tømmerhandler Maag i Kjøbenhavn.
3) Andrea Theodore Lavrense Sundorph, f. 20 Maj 1822, død ugift 10 Juni 1841.

15. Hr. Peter Andreas Heiberg Jürgensen var Sognepræst i Kirkeby fra 1837 til 1843, da han blev Præst for Nørre-Vedby og Nørre-Alslev (se Nørre-Herred).

16. Hr. Hans Peter Gyllembourg Koch er født 1 Nov. 1807 i Horbelev, hvor hans Fader Hr. Hans Kristoffer Elers Koch var Sognepræst. 1825 blev han Student fra Nykjøbing Skole (Laud.), tog 1826 anden

Examen (Udmærket), 27 April 1830 Attestats (Laud.), 31 Juli s. A. beskikket til Adjunkt i Nykjøbing, 4 Juli 1834 kaldet til Sognepræst i Bodder, Ribe Stift, 18 Avg. 1843 til Kirkeby. — Om hans Ægteskaber og Børn se Stamtavlen over Familien Koch.

B. Personelle Kapellaner.

1. Hr. Isak Pedersen var her 1608. (Se Kippinge i Nørre-Herred).

2. Hr. Gotfred Becker[1]) er født 7 Janv. 1757 paa Fæmø, hvor hans Fader Hr. Abraham Becker var Sognepræst (død 1765), Moderen Inger Marie Brennike. 1778 blev han Student fra Nakskov Skole (H. ill.), efterat han nogle Aar havde frekventeret Helsingørs Skole. 1780 tog han Exam. phil. (H. ill.), var 6 Aar Huslærer paa Bornholm, tog 25 April 1786 theol. Attest. (Non cont.) og prædikede s. A. for Dimis (H. ill.). — 20 April 1792 blev han kaldet til personel Kapellan hos Hr. Stub i Kirkeby, ordin. 9 Maj, 15 Nov. 1793 af Grev Knuth kaldet til resid. Kap. for Brænderup og Ore i Fyn (kgl. konf. 31 Janv. 1794), 21 Dsbr. 1798 kaldet til Sognepræst i Alstæd og Fjenneslev, hvor han døde 3 Nov. 1815. Han ægtede 11 Okt. 1799 Elisabet Neergaard, f. 3 Okt. 1773, død som Enke i Odense 31 Okt. 1849, en Datter af Johan Neergaard, Forpagter af Sorø Ladegaard (død 1774) og Magrete Hedvig Hansteen (død 1810). Deres Børn ere:

---

[1]) Jfr. A. Teilmann: Stamtavle over Familien Neergaard, S. 4—5, og Dr. J. G. Burman Becker: Geschlechts-Register der Familie Becker S. 16.

1) Hedvig Magrete Becker, f. 13 Avg. 1801, gift 11 Okt. 1822 med Lavrits Smith, da Adjunkt i Roskilde, nu Sognepræst i Saxkjøbing. (16 Børn).
2) Susanne Marie Becker, f. 15 Janv. 1803, ugift.
3) Abraham Becker, f. 1 Avg. 1804, Student fra Roskilde Skole 1825 (Laud.), anden Examen 1826 (H. ill.), theol. Kand. 1 Mai 1839 (H. ill.), Lærer ved Trinitatis Sogneskole, 1847 Lærer ved Kjøbenhavns østre Borgerskole.
4) Rasmus Becker, f. 28 Marts 1806, død i Maj s. A.
5) Erasmine Becker, f. 11 April 1807, ugift.
6) Johanne Becker, f. 9 Juli 1809, gift 28 Dsbr. 1832 med Peter Munch, Kjøbmand i Hasle. (7 Børn.)

3. Hr. Hans Kristian Clausen[1]) er født 14 Okt. 1766 i Svendborg, hvor hans Fader Klavs Jakob Clausen var Kjøbmand, Moderen Ingeborg Brandt. 1784 blev han privat dimitteret af Rektor Støcken (Laud.), Exam. phil. 1785 (H. ill.), tog theol. Attest. 3 Nov. 1790 (H. ill.), blev 5 Okt. 1792 kaldet og 17 Okt. ordin. til pers. Kap. hos Hr. Hans Reimuth i Adserballig paa Als, 1 Febr. 1793 ligeledes til pers. Kap. hos Hr. Jakob Paulin Clausen i Svaninge i Fyn. Da denne næste Aar døde, blev dette personelle Kapellani hos Hr. Stub ham tilbudt, men han vægrede sig ved at modtage det. Der udgik da 27 Sept. 1794 en Kancelliskriv. til Biskoppen, „at det skal betydes den ved Svaninge Menighed hidtil værende Kapellan Hr. H. Kr. Clausen, som ikke har villet modtage den ham tilbudte Tjeneste som pers. Kap. for Sønder-Kirkeby og Sønder-Alslev Menigheder, hvortil han efter Anordningen som tjenstledig Kapellan i Siftet skulde forflyttes, at han taber derved ikke alene sin

[1]) Jfr. Erslew I. S. 288—89.

Ret til den ham tilkommende Alimentation af Svaninge Kald, samt til at komme i Forslag til noget andet Kapellani i Stiftet, men endog bør ansees som en Mand, der i alle Henseender er Stiftet uvedkommende." Efter denne truende Opfordring modtog han Tilbudet og blev kaldet hertil 17 Okt. s. A. 2 Avg. 1799 blev han kaldet til resid. Kap. ved St. Lavrens Kirke paa Før, 3 Maj 1805 til Sognepræst i Nordby paa Fanø, og 5 Juni 1829 til Fardrup i Ribe Stift, hvor han døde 6 Okt. 1840. — Han har udgivet en Del Smaaskrifter om meget forskjellige Gjenstande, især har han leveret ikke faa Afhandlinger til Kjøbenhavns Skilderi i Aarene 1819—28.

4. Hr. Benjamin Sidenius er født 18 April 1774 i Riserup, hvor hans Fader Provst Isak Sidenius var Sognepræst. 1793 blev han Student fra Nykjøbing Skole (Laud.), tog 3 April 1794 den filosofiske (H. ill.), 8 Okt. s. A. den filologiske Examen (H. ill.), 23 Juli 1798 theol. Attest. (H. ill.), aflagde s. A. den homiletiske (adm. laud.) og katekétiske Prøve (Laud.), blev 3 Maj 1799 kaldet til pers. Kap. i Taagerup og Torslunde hos Hr. Frans Rosenstjerne Krag, ordin. 5 Juli, 23 Avg. s. A. ligeledes til pers. Kap. hos Hr. Stub i Kirkeby, 19 Marts 1802 ligeledes til pers. Kap. hos Hr. Peder Jakob Aabye i Særslev i Fyn, og 4 Maj 1805 efter dennes Død hans Eftermand som Sognepræst. — Udnævntes 3 Maj 1849 til Ridder af Dannebrog i Anledning af sit Jubilæum. — Om hans Ægteskab og Børn se Stamtavlen over Familien Sidenius.

XIII. Skælby og Geddesby.

A. Sognepræster.

1. Hr. Nils Justsen (Jodoci) underskrev Ønslev-Afbigten 1549 som Sognepræst i Skælby.[1])

2. Hr. Klemens Hansen skal være kaldet 1550.[2])

3. Hr. Mads Andersen Beske var Sognepræst her 1569,[3]) blev Provst i Sønder-Herred efter Hr. Peder Sørensen i Nykjøbing 1588 og skal være død 1604.[4]) Han er uden Tvivl Fader til Hr. Anders Madsen

---

[1]) 1535 erholdt Hr. Hans Persen, Sognepræst i „Getzør", et Protektorium af Kong Kr. III (Tegn. over alle Lande Nr. 1, fol 39 b). Han har vel altsaa været den sidste katolske, maaske ogsaa den første evang. Præst.,

[2]) Han maa vel ikke udelades, da han nævnes baade i Bl. Ms. og paa en Series, der findes malet paa Væggen i Geddesby Kirke, men hans Plads bliver dog meget usikker, da de bægge Steder tilføjede Tidsbestemmelser aabenbart ere urigtige. Paa Kirke-Væggen staar næmlig: „Anno 1550 blev Her Cleming Hansen Præst og levede i Embedet i 24 Aar". Det er formodentlig herefter Bl. Ms. har sat 1574 som hans Døds-Aar, medens det erklæres for uvist, om han er kaldet 1550 eller 1540. At dette sidste er aldeles uantageligt, viser Underskriften under Ønslev-Afbigten, og at 1574 ikke kan være hans Døds-Aar, viser den sikre Tidsbestemmelse, vi have for Eftermanden.

[3]) I Lolland-Falsters Bispe-Arkiv findes „Nykjøbing Hospitals Inventarie-Liste", dat. 22 Febr. 1569, ved hvis Affattelse var nærværende Hr. Mads Andersen, Sognepræst i Skælby.

[4]) Skjøndt Intet vides til Hinder for Rigtigheden af dette Aarstal, kan det dog ikke betragtes som sikkert, saa længe der ikke haves anden Hjemmel, end Angivelsen paa Geddesby Kirkevæg: „Anno 1574 Her Mads Besk, Provst og Sognepræst i 30 Aar", — hvorefter Bl. Ms. udtrykkelig nævner 1604 som Døds-Aaret. 1591 18 Okt. underskrev han Kapellanen i Stubbekjøbing, Hr. Jens Nilsens Affættelses-Dom, og endnu 15 Okt. 1598 nævnes han i et Brev fra Dronn. Ridefoged Abraham Hansen paa Nykjøb. Slot til Biskop Jakob Madsen. (L. F. Bispe-Ark.)

Beske, der fra 1594 til 1626 var Sognepræst i Fuglse paa Lolland.

4. Hr. Hans Povlsen skal være kaldet hertil 1604 og død 1644. Ifølge Bisskoppens Tegnebog havde Hr. Hans 1626 en Sag for Retten, om hvilken Provst Lavrits Pedersen i Nykjøbing tilskrev Bisskoppen 1 Febr., men hvorom den var, siges ikke. 5 Juli 1628 tiltalte Bisskoppen ham atter efter Dronningens Befaling, uden at Aarsagen angives. Han havde endnu flere Prosesser, navnlig nogle Gældssager i Aarene 1637—39.[1]) — Vi kjende kun disse tvende Børn:

1) Povl Hansen Getzør blev Sognepræst i Gunslev (se Nørre-Herred, jfr. S. 90).

2) Mads Hansen Prip, Faderens Eftermand.

5. Hr. Mads Hansen Prip, Forriges Søn, var Rektor i Nystæd fra 1627 til 1631,[2]) da han maa have nedlagt Rektoratet, for at hjælpe sin Fader. Efter Dronningens Indvilligelse blev han 1638 kaldet til Faderens Medtjener og Sukzessor, ordineret 13 Okt., og 1644 ved dennes Død Sognepræst. 5 Nov. 1668 fik Hr. Prip kgl. Tilladelse til at afstaa sit Embede til Eftermanden. Selve Afstaaelsen er dat. 8 Dsbr. s. A. — Han sættes død 1669. Følgende kjendes af hans Børn:

1) Anne Madsdatter, gift med Eftermanden.

2) Søren Madsen, blev 26 Dsbr. 1693 beskikket til Birkeskriver paa Gedser, boede i Stavreby.

3) Ingeborg Madsdatter.

---

[1]) Jfr. Rhode Falst. Hist. S. 152—54.

[2]) Formanden i Nystæd, Hr. Kristen Ebbesen Lemvig, som forfremmedes fra Rektoratet til resid. Kapellani, blev nemlig ordin. 15 Juni 1627, og Efterm. Augustinus Hansen underskrev Rektor-Eden 15 Juli 1631. Naar derfor Bl. Ms. sætter 1613 som Hr. Prips Fødsels-Aar, er det uden Tvivl en Skrivfejl for 1603.

6. Hr. Jens Lavritsen Brun er født 1635, dimitteredes 1660 fra Slagelse Skole under Navnet Naskov, der vel altsaa er hans Fødeby.[1]) Af hans Testim. publ., der er dat. 20 Nov. 1668, sees, at han til Attestats har Karakteren Mediocris. Efter den ovenfor omtalte Affstaaelse blev han ordineret til Sognepræst her 2 Febr. 1669 og døde i Dsbr. 1678. Han var gift med Formandens Datter, Anne Madsdatter, der døde kort efter sin Mand, da Registreringen i hendes Bo fandt Sted 2 Maj 1679. De havde kun een Søn:

Lavrits Jensen Brun, født 1674, død 1693 hos Morbroderen Søren Madsen i Stavreby.

7. Hr. Nils Madsen Hommel er født 1633 i Kippinge, hvor hans Fader Hr. Mads Gregersen var Sognepræst. Han blev 20 Nov. 1660 ordineret til Medtjener hos den gamle Hr. Peder Kristensen Ørslev i Eskildstrup, efter hvis Død han 12 Juni 1664 af Menigheden blev valgt til Sognepræst. 18 Dsbr. 1678 blev han efter Enkedronningens Præsentation kaldet til Skælby, hvor han døde i Maj 1691. — Hans første Hustru Sofie Larsdatter blev begr. 21 Avg. 1671. Hans anden Hustru var Magrete Helvig Schiøll, Søster til Dronningens Kammerskriver, Overinspektør Bendix Schiøll. Skiftet efter hende begyndte 31 April 1680. Hans tredie Hustru Katrine Fohlman, der ikke fødte ham Børn, indsatte ved Testamente, dat. 16 Apr. 1701, sin Broderdatter Ingeborg Fohlman til sin Universalarving, og døde i Slutn. af s. A. i Nykjøbing. Med hver af sine 2 første Hustruer havde han 3 Børn:

---

[1]) Hr. Jens Brun havde en Broder Hans Brun, der 1678 var Bager i Nykjøbing, men 11 Juli 1682 underskrev Eden som Degn i Systofte, og døde 6 April 1711.

1) Mads Nilsen, døbt 3 Maj 1665, var ved Faderens Død i England.
2) Ide Nilsdatter, døbt 17 April 1667.
3) Katrine Nilsdatter, døbt 8 Avg. 1669.
4) Anne Sofie Nilsdatter, gift 1694 med Jens Dahl, Borger i Naskov.
5) Henrik Nilsen, f. i Marts 1677, død i Dsbr. s. A.
6) Engel Nilsdatter, f. i Nov. 1678, død i Dsbr. s. A.

8. Hr. Kristian Hansen Falster blev 18 Juli 1672 immatr. som Student fra Roskilde Skole. 4 Nov. 1682 blev han kaldet til Sognepræst i Branderslev efter Hr. Thomas Pedersen, der „formedelst hans Uskikkelighed“ af Højesteret var dømt fra sit Kald, men da Kommissionen for Præstekaldenes Annektering 1687 havde bestemt, at Branderslev skulde lægges til Naskov, blev Hr. Falster 9 Maj 1691 kaldet til Skælby, hvor han døde i Foraaret 1695. Med sin første Hustru, hvis Navn ikke kjendes, havde han kun een Søn; med den anden, Marie Pedersdatter Staal, som overlevede ham, havde han 4 Børn.

1) Hans Nikolaj Kristiansen Falster, f. 1678, var ved Faderens Død i Skrædderlære i Nykjøbing.
2) Kristian Falster, se S. 105.
3) Peder Falster.[1]).
4) Helvig Falster.
5) Sinde Marie Falster.

[1]) Hvor han er kommen hen, vide vi ikke, men det er sandsynligt, at han er Fader til den Kristian Falster, „en Brodersøn af den lærde Rektor Falster i Ribe“, der i Suhrs Smaaskrifter II. S. 99 nævnes som dimitteret fra Vordingborg Skole 1743, blev Kjøbmand i Vordingborg, siden Skolelærer i Allerslev og tilsidst i Skibbinge ved Præstø, død 1814 i meget høj Alder.

9. Hr. Ejler Kristian Hansen Wolf er født 1637, blev 30 Juli 1675 kaldet til Medtjener i Maribo,[1]) hvortil Biskop Nils Bang ordinerede ham 30 Avg. — Derfra blev han 8 Marts 1678 kaldet til Sognepræst i Hillested, men da ovennævnte Kommission 1687 havde bestemt, at Hillested skulde annekteres til Maribo, blev han 19 Marts 1695 kaldet til Skælby, hvor han døde 1711. (Skiftet efter ham begyndte 2 Avg.) — Hans første Kone Karen Pedersdatter[2]) døde i Hillested 1692, efter at have født ham 3 Børn. Hans anden Hustru Magrete Pedersdatter[3]), der blev begravet samme Dag som hendes Mand, fødte ham ingen Børn. Børnene vare:

1) Hans Wolf, Faderens Eftermand.
2) Sofie Wolf, f. 1687, begr. 9 Febr. 1740, først gift med Sr. Peter Følsch, anden Gang gift 15 Juni

[1]) I hans Kaldsbrev til Maribo Kapellani tilføjes den Betingelse: „saafremt Hr. Movrits Jakobsen, der formedelst adskillige grove Forseelser samme sit Kald og Æmbede formenes at skal være fradømt, bliver affat." (Fynske og smaalandske Reg. Nr. 9, fol. 590 a—b.)

[2]) Naar Bl. Ms. beretter, at Hr. Wolf 21 Juni 1693 havde Bryllup med Hr. Bent Grimetons Enke, er dette aabenbart urigtigt. (Jfr. S. 138 Not. 1). Det er maaske Dagen, da han havde Bryllup med sin anden Hustru Magrete. Ligesaa urigtigt er det, at Karen Pedersdatter blev Hr. Wolfs Enke. — Hun siges sammesteds at have haft 4 Søskende: 1) Johan Oberberg død som Student i Gloslunde Præstegaard 1690. 2) Abigael Pedersdatter, gift med Hr. Mads Bjørnsen i Maribo. 3) Sara Katrine Pedersdatter, gift med en Hans v. Støcken i Holsten. 4) Lisbet Pedersdatter, gift med Jørgen Jensen [uden Tvivl Apoteker] i Naskov.

[3]) Af et tidligere Ægteskab — det formodes, med Præsten Hr. Anders Fransen Brun, først i Ryde, sidst i Rødby, død 1687— havde hun en Søn Frans Brun, død før Moderen, men af Ægteskab med Katrine Winecke, en Datter af Mag. Gert Winecke ved Holmens Kirke, efterladende en Datter Marie Fransdatter Brun.

1725 med Hans Hansen Dusen, Degn i Kippinge, f. 1697, Degn 1724, død 9 Apr. 1735. De havde kun en Datter, død som Barn.

3) Elisabet Wolf, f. 1689, død 22 Janv. 1756, først gift med en Schumacher, med hvem hun havde 3 Døtre, anden Gang med Kristian Munch, da Skolelærer i Kippinge, f. 1702, kaldet til Kordegn i Stubbekjøbing 29 Juni 1743, begr. 1 Nov. 1774. Af dette Ægteskab en Datter.

10. Hr. Hans Ejlersen Wolf, Formandens Søn, er født i Hillested i Februar[1]) 1683, blev 1700 Student fra Nykjøbing Skole, tog 14 Juni 1703 theol. Attest. (Non cont.), 3 Marts 1704 homiletisk Prøve (Non cont.), blev 7 Nov. 1708 kaldet til sin Faders Kapellan med Suksession, 1711 hans Eftermand som Sognepræst, og døde 11 Maj 1745. Han havde 27 Juni 1711 Bryllup med Elisabet Agnete Schumacher, f. i Juni 1689,[2]) begr. 20 Avg. 1721. Med hende havde han 6 Børn. — Hans anden Hustru Katrine Elisabet Kaalund, f. 9 Juli 1689, begr. 5 Marts 1737, var en Datter af Hr. Kristoffer Kaalund i Torkildstrup, og blev Moder til 7 Børn. — 16 Okt. 1737 ægtede han sin tredie Hustru Magrete Teilmann,[3]) døbt 11 Sept. 1701, død 23 Juni 1769, en Datter af Kristen Teilmann, Kjøb-

---

[1]) I Distinktions-Protokollen, hvor han to Gange har ladet sig indskrive (Jfr. Barfods Danmarks Gejstlighed, 2den Aargang, Sp. 110, Nr. 409 og 411), sætter han den ene Gang sin Fødselsdag 19, den anden Gang 22 Febr., medens Bl. Ms. har 11 Febr.

[2]) Ved sin Død var hun nemlig ifølge Kirkebogen 32 Aar 1 Maaned 3 Uger gl.

[3]) Jfr. A. Teilmann: Stamtavle over Familien Teilmann, S. 20—22, hvor hendes Descendens igjennem Sønnen Kristen Wolf findes anført.

mand, først i Ribe, siden i Hjerting. Hun fødte 3 Børn. — Hans 16 Børn, med deres Desendens, saavidt den har ladet sig samle, ere disse:

1) Ejler Fredrik Wolf, f. i Nov. 1713, begr. 6 Sept. 1764, Stud. fra Nykjøbing Skole 1734, Skolelærer i Stavreby i Skælby Sogn omtr. 1744, gift 28 Okt. 1750 med Sofie Elisabet Fugl, f. omtr. 1718, begr. i Nykjøbing 5 April 1788. Børn:
   a. Hans Wolf, døbt 10 Nov. 1751, død som Barn.
   b. Hans Wolf, f. 28 Okt. 1753, Student fra Nykjøbing Skole 1776, blev geografisk Landmaaler, levede i Vordingborg, hvor han døde 10 Janv. 1830. Hans første Kones Navn kjendes ikke; hans anden Kone, Bolette Katrine Hansen, lever hos den ældste Søn, Provst E. S. Wolf. Han vides kun at have haft følgende Børn:
      α) Ejler Sofus Wolf,[1]) f. 22 Juni 1800, nu Provst og Sognepræst i Hvejsel.
      β) Nikolaj Peter Martin Wolf, f. 15 Avg. 1802, død 14 Maj 1804.
      γ) Kristine Elisabet Wolf, f. 19 Juni 1805, lever nu hos Broderen i Hvejsel som Enke efter Murmæster Semler i Vordingborg.
      δ) Petra Rudolfine Wolf, f. 7 Febr. 1812, død 25 Juni 1813.
      ε) Jakob Fredrik Rudolf Wolf,[2]) f. 9 April 1816, theologisk Kand. 10 Nov. 1845 (H. ill.), Missionær i Grønland 31 Dsbr. 1849.
   c. Peder Rudolf Wolf, f. 9 Avg. 1760, Student fra Nykjøbing Skole 1782, blev i Avg. 1788 Hører

---

[1]) Se Fr. Barfods Danmarks Gejstlighed, 1ste Aarg. Sp. 75.

[2]) Se sstedś Sp. 314.

i Vordingborg Skole, fik 29 Sept. 1797 kgl. Bevilling som ligeberettiget med dem, der havde taget den befalede Skolelærer-Examen for de lærde Skoler, forblev dog i Vordingborg som Hører til sin Død 2 Maj 1819.[1] Gift 15 Avg. 1792 med Ragnhild Karoline Mariane Bock, der lever i høj Alder hos sin Datter Fru Kragerop. Børn:

α) Sofie Elisabet Wolf, f. 14 Janv. 1795, død ..., var gift med Ritmæster Jermiin til Avsumgaard.

β) Inger Magrete Wolf, f. 31 Dsbr. 1796, gift med Hr. Kristian Fredrik Kragerop,[2] nu Sognepræst til Frue Kirke i Aarhus.

γ) Johanne Marie Wolf, f. 27 Janv. 1799, død 31 Marts 1819.

δ) Nikoline Kristiane Wolf, f. 8 Juli 1801, gift med Hr. Kaspar Fredr. Gram,[3] nu resid. Kap. ved Holmens Kirke i Kjøbenhavn.

ε) Hans Jakob Kristian Fredrik Wolf,[4] f. 11 Maj 1809, Sognepræst i Navr og Sir, entlediget 1846.

2) Andreas Schumacher Wolf, f. omtr. 1715, død 14 April 1768, Skipper og Kjøbmand i Nykjøbing. Først gift 13 Dsbr. 1741 med Anne Mette Flindt (se S. 20 Not.), død 22 Juni 1758. Atter gift 20 Janv. 1764 med Birgitte Katrine Schrøder, f. 5 Septbr. 1732, død 30 April 1796, Datter af Præsten Hr. Johan Henrik Schrøder i Vaalse (se

---

[1]) Jfr. Suhrs Smaaskr. II. S. 120.

[2]) Se Fr. Barf. Danm. Geistl. 1ste Aarg. Sp. 85. Erslew II. S. 54.

[3]) Se sstds Sp. 95.

[4]) Se sstds Sp. 191.

Nørre-Herred). Hans 8 Børn af bægge Ægteskaber vare:

a. Hans Wolf, døbt 18 Avg. 1742, begr. 6 Juni 1743.

b. Kirstine Wolf, f. 1743, tjente ved Faderens Død i Kbhavn.

c. Thomas Fredrik Wolf, døbt 2 April 1745, blev Murmæster i Stubbekjøbing. Gift med Alhed Jensdatter, f. 1745, som druknede i Juli 1794 paa Overrejsen fra Vordingborg til Stubbekjøbing. De vides kun at have haft disse Børn:

α) Anne Mette Wolf, f. 1772, død 2 Nov. 1792.

β) Maren Elisabet Wolf, f. 1776, død 29 Dsbr. 1830, gift 13 April 1798 med Skrædder Kristian Jensen Schiær i Stubbekjøbing.

γ) Andreas Schumacher Wolf, f. 4 Sept. 1786, død i Maj 1787.

δ) Andreas Schumacher Wolf, f. 7 Okt. 1788, død 27 Marts 1793.

d. Hans Wolf, døbt 6 Juni 1746, tjente ved Faderens Død i Arendal.

e. Johan Bent Wolf, døbt 24 Juli 1747, begr. 12 Marts 1748.

f. Jakob Andres Wolf,[1]) f. 26 Janv. 1749, Student fra Nykjøbing Skole 1769, tog 8 April 1782 theologisk Attest. (Laud.), blev 1788 overord., 1803 ord. Prof. i Matematik ved Kjøbenhavns Univ., 1811 Etatsraad, 1815 Ridder, død 14 Dsbr. 1819. Gift med Charlotte Amalie Giessing, død 31 Janv. 1814. Ingen Børn.

g. Peder Rudolf Wolf, døbt 17 Juli 1750, død før 1768.

---

[1]) Engelst. Efterr. om Kbhns Univ. 1823, S. 276. Worm III. S. 876. — Nyerup S. 673. — Dagen 1819 Nr. 303.

h. Bolette Johanne Wolf, f. 1765....

3) Peder Rudolf Wolf, f. 1717, blev Kjøbmand i Rødby.[1]) Gift 16 Avg. 1747 i Rebbelunde med Anne Rose.

4) Katrine Sofie Wolf, f. 21 Avg. 1718....

5) Karen Wolf, f. 20 Juli 1719, begr. 3 Janv. 1744.

6) Iver Kristian Wolf, f. 19 Marts 1721, begr. 17 Juli s. A.

7) Elisabet Agnete Wolf, f. 28 Marts 1723, begr. 19 Avg. 1727.

8) Anne Dortea Wolf, f. 16 Maj 1724, død i Marts 1760, gift 1752 med Cand. theol. Andreas Sparre Delgast, f. 13 Maj 1722, tog Attest. 4 Maj 1750 (Non cont.), prædikede for Dimis 2 Juni s. A. (H. ill.), var Informator for Landkadetterne, kaldet til Præst ved Citadellet Fredrikshavn 22 Dsbr. 1760, ordin. 6 Marts 1761, død 15 Okt. 1766.[2]) De havde kun Datteren Katrine Delgast, død 23 Sept. 1765.

9) Johanne Sofie Wolf, f. 28 Juli 1725, gift 1747 med Kristoffer Bertelsen [i Bæggerløse?].

10) Kristoffer Kaalund Wolf, f. 5 Janv. 1727, begr. 19 Avg. s. A.

11) Kristoffer Kaalund Wolf, f. i Foraaret 1729, begr. 1 Okt. 1731.

12) Elisabet Agnete Wolf, f. i Avg. 1730, begr. 20 Dsbr. s. A.

13) Hans Vilhelm Wolf, f. 1732, Student fra Vordingborg Skole 1754.

---

[1]) Rødby ældste Kirkebog begynder 1763. For den Tid maa han være død, dersom han er bleven i Rødby, thi fra den Tid findes intet Spor hverken til ham eller hans Familie.

[2]) Se Worm I. S. 251; Nyerup S. 136.

14) Katrine Elisabet Wolf, f. 8 Nov. 1738, begr. 8 Dsbr. 1741.

15) Mette Wolf, f. 13 Nov. 1739, begr. 4 Dsbr. s. A.

16) Kristen Wolf, døbt 3 Sept. 1743, blev Præst i Tingsted. (Se Nørre-Herred.)

11. Mag. Hans Mossin Lange er født 1711 i Randers, hvor Faderen Hr. Rasmus Lange var Kapellan. Som Barn kom han til Morbroderen Mag. Hans Mossin, Sognepræst i Skullelev, der i 12 Aar underviste ham i sit Hus og derefter satte ham i Fredriksborg Skole under Rektor Mag. Torkild Grænov († 1729), hvis Eftermand Mag. Georg Wøldike († 1730) dimitterede ham til Universitetet 1729. Da han 13 Dsbr. 1735 havde taget Attest. (Laud.), og 11 Maj 1736 prædiket for Dimis (Laud.), rejste han 1737 udenlands paa det Rosenkranstske Rejsestipendium, opholdt sig et Aar i Rostok, i det andet Aar i Wittenberg, hvor han blev Magister, gik i det tredie Aar til Halle, derfra til Amsterdam, Haag, Lejden og Utrekt, opholdt sig derefter hjemme, indtil han 27 Sept. 1743 blev ordineret til Feltpræst ved det sællandske hværvede Infanteri-Regiment. 1 Juli 1745 blev han kaldet til Skælby, hvorfra han ifølge kgl. Tilladelse, dat. 3 Marts 1752, ved Bytte med Eftermanden forflyttedes til Tjæreby og Alsynderup, og døde der 7 Maj 1754.

Han havde 25 Aug. 1746 Bryllup i Sorø med Anne Marie Brun, død 8 Janv. 1756, Datter af Etatsraad Urban Brun, Enke efter Hr. Hieronymus Aaschow, Præst i Brønshøj. De havde 6 Børn:

1) Anne Leth Lange, døbt 13 Juli 1747, død 13 Maj 1820, gift med Provst Hans Juul Jordhøj[1]) i Ringkjøbing, f. 6 Marts 1741, død 27 Marts 1809.

[1]) Om deres Søn Hr. Lavrits Jordhøj, Sognepr. i Sæby, se Fr. Barfods Danm. Gejstl. 1ste Aarg. Sp. 187, Nr. 188.

2) Anne Katrine Lange, døbt 8 Avg. 1748.
3) Hieronymus Lange, døbt 17 Nov. 1749.
4) Rasmus Lange, døbt 4 Janv. 1751.
5) Hans[1]) Lange, f. 7 Dsbr. 1751, død 8 Nov. 1821 som Sognepræst i Stillinge.
6) Hans Mossin Lange,[2]) f. 10 Sept. 1754, død 25 Febr. 1816 som Byskriver i Odense.

12. Hr. Nils Haar er født i Bogense 1 Febr. 1694, tog 10 Juli 1717 Attest. (H. ill.), prædikede 7 Nov. 1725 for Dimis (Laud.), og var i nogle Aar Amanuensis hos Biskop Kristoffer Nyrop i Kristiansand, af hvem han 1727 blev beskikket til Pastor vicarius[3]) i Hvidesø i Øvre-Tellemarken hos Sognepræsten Mag. Otto Stoud, som var suspenderet og under Aktion, men da denne 1731 var afsat, og den nye Præst Hr. Hans Jakob Bloch ikke behøvede Hr. Haars Tjeneste, drog han til Kjøbenhavn, og blev 12 Juli 1732 kaldet til Præst i Tjæreby, fik 3 Marts 1752 kgl. Tilladelse at maatte bytte med Formanden, hvorpaa der 24 Marts meddeltes ham Kaldsbrev paa Skælby Kald. Han døde i Slutningen af 1756.[4]) — I Norge ægtede han Kristiane Vilhelmine Dedekam, som overlevede ham.

---

[1]) Se Nyerup S. 338. Erslew II S. 95. Han kaldes bægge Steder, ligesom og i de gejstlige Stats-Kalendere, Johannes, men han er efter Kirkebogen døbt Hans.

[2]) Se Nyerup S. 333. Erslew II S. 96.

[3]) Ifølge Bl. Ms. Det kan derfor næppe være rigtigt, naar han i sin Kollats til Skælby Kald siges at være ordineret af Biskop Worm 19 Juli 1732, der snarere er den Dag, da Kollats er ham meddelt til Tjæreby. At han er ordineret i Norge, synes ogsaa rimeligt derved, at hans Vita ikke findes i det sællandske Bispe-Arkiv.

[4]) Da hans Skifte ikke findes behandlet i den gejstlige Skifte-Protokol, kan det ikke siges, om han har haft Børn, hvortil intet Spor findes i Skælby Kirkebog.

13. Hr. Nils Amager er født i Frederits 13 Juni 1722. Faderen Kommerferaad Fredrik Amager var der Borgermæster og Postmæster, Moderen Anna Skolastika Samsøe.[1]) Efter at have gaaet i sin Fødebys Skole 10 Aar, blev han 1740 dimitteret derfra af Rektor Mag. Tobias Bødtker. Han hjalp i næsten 15 Aar sin Svoger Hr. David Pontoppidan, da Præst i Sitadellet Fredrikshavn, med at prædike og katekisere, tog imidlertid Attestats 17 Marts 1749 (Non cont.), prædikede for Dimis 25 Juli 1755 (Laud.), og blev 18 Febr. 1757 kaldet til Sognepræst i Skælby, ordin. 23 Marts, døde ugift 30 Janv. 1781, efter omtrent 1773 at være udnævnt til Konsistorialraad.

Han var en meget rig Mand, og kjøbte 1773 af Grev Gustav Holk Gedsergaard[2]) med tilliggende Bønder-

---

[1]) Hun havde af et tidligere Ægteskab 3 Børn, der altsaa vare Hr. Amagers Halvsøskende:

1) Mads Pagh, død i Frederits, havde 4 Børn:
   a. Nils Madsen Pagh, Toldkontrollør i Frederits.
   b. Maren Pagh, gift med Johannes Ivar Brun, Agent, Vice-Borgermæster og Raadmand i Frederits.
   c. Gye Marie Pagh, gift med Kasimir Martin Ingversen, Apoteker i Frederits.
   d. Anna Skolastika Pagh, gift med Hr. Jakob Holm, Sognepræst i Højen og Jerlev.
2) Mikkel Pagh, død i Frederits, havde 2 Børn:
   a. Nils Mikkelsen Pagh, Studiosus.
   b. Anna Skolastika Pagh, gift med Hr. Jokum Reimer Fenger, resid. Kap. ved Mikaelis Kirke i Frederits.
3) Mette Pagh, død 1783, gift 15 Avg. 1742 med Hr. David Pontoppidan, død 4 April 1760 som Sognepræst ved Helliggejstes Kirke i Kjøbenhavn.

[2]) Gedsergaard blev 1766 solgt af Kongen til Gehejmeraad Grev Gustav Holk, der solgte en Del af Bondergodset til Bønderne, og Hovedgaarden med det øvrige Bondergods til Hr. Amager 1773. Efter hans Død solgtes den ved Avktion for 49,410 Rdd.

gods samt Skælby og Geddesby Kirke-Tiender. Hvad han var som Præst, vides ikke, thi at han ved sin Død i Kirkebogen kaldes „Kirkens tro Tjener og Guds Ords rette Fortolker“ er vel for usikkert et Vidnesbyrd til at bygge en Dom paa. Hans Billede, der viser os en smuk, venlig Mand med fyldige Ansigts-Former, hænger i Skælby Kirke.

14. Hr. Tøger Stistrup er født i Dfbr.[1] 1729 fire Mile fra Viborg, hvor Faderen Johannes Stistrup ejede en lille Gaard, Moderen hed Petronelle. Som Barn blev han sendt til den dygtige Nikolaj Bølle, Degn for Strandby, Bjørnsholm og Malle Menigheder, og af ham undervist til sit 16de Aar, da han ved Understøttelse af Gunderups Ejer Poulson blev sat i Viborg Skole, hvorfra Rektor Arf dimitterede ham 1751. 1752 tog han **Exam. philos. (Laud.)**, hvorefter han blev Huslærer hos Hr. Hans Henrik Obenhausen i Vildstæd, hvor han var 1½ Aar, derefter 18 Aar hos Hr. Anders Haasum i Gjerrild, tog imidlertid 14 Juni 1756 theol. Attest. **(H. ill.)** og Dimispræd. **(Laud.)**. Siden informerede han i et Aars-Tid en Baron Harthausens Børn og 1½ Aar, efter Bisskop Herslebs Anbefaling, Hr. Peder Lor. Herslebs Børn i Brønshøj, hvorfra han ligeledes som Huslærer kom til Byfoged Jørgensen i Stege. Fra

til hans Arvinger, Agent Brun, Apotheker Ingversen, Toldkontrollør Pagh og Præsten Fenger, hvilke kort efter solgte den til Jakob Meltzing og Johan Henrik Friis. Efter den Førstes Død 13 Janv. 1789 blev Friis Ene-Ejer, død som Kammerraad 5 Maj 1822. Hans Søn, Overkrigskommissær, sidst Etatsr. Fredrik Kristian Friis ejede den da til sin Død 1845, hvorefter hans Enke Fru Katrine Olsen solgte den til dens nuværende Ejer Edvard Tesdorpf, Ejer af Ourupgaard.

[1]) Saaledes i hans Vita i Ordinations-Protokollen: „in medio Decembris,“ hvilket vel maa ansees for rigtigere, end „16 Sept.“, der sættes som hans Fødselsdag i Rhodes Falst. Hist. S. 155.

dennes Hus blev han endelig 1 Febr. 1765 kaldet til Sognepræst paa Bogø, imod at give den resignerede Sognepræst Hr. Mattias Bloch Embedets halve Indkomster for dennes Livstid, ordin. 26 April. — Derfra blev han 29 Dsbr. 1779 kaldet til Gunslev, og endelig 25 April 1781 til Skælby, hvor han døde 11 Sept. 1786.

Han ægtede 13 Nov. 1765 Kristine Busch, døbt 18 Maj 1730, død i Avg. 1782, en Datter af Hr. Peder Busch, Sognepræst i Kallehave. 12 Febr. 1783 ægtede han sin anden Hustru Karen Krag Holmsted, f. 3 Marts 1753, død i Maribo 4 Juni 1828, en Datter af Apoteker Holmsted i Svendborg. Hans Børn af bægge Ægteskaber vare:

1) Petronelle Birgitte Stistrup, f. 3 Sept. 1766, begr. 23 Dsbr. 1776.
2) Hanne Kristine Stistrup, f. omtr. 1772, død 30 Maj 1849, gift 31 Juli 1789 med Jakob Kristian Møller, Skomager i Nykjøbing, siden med Skomager Colbjørnsen i Fredrikshald. Ingen Børn.
3) Petronelle Birgitte Stistrup, f. 5 Janv. 1784, gift 2 Okt. 1801 med Farver Peder Jensen Feilberg i Maribo. Ingen Børn.

15. Hr. Filip Henrik Friedlieb fra 1786 til 1802, da han blev Præst i Idestrup. (Se S. 215—17).

16. Hr. Peder Adolf Knudsen, en Søn af Justitsr. og Arkivarius i det danske Kanselli Hans Kristian Knudsen og Moderen Birgitte Sofie Frich, er født 31 Dsbr. 1761. Han blev 13 Aar gl. sat i Helsingørs Skole, hvorfra han 1778 blev dimitteret af Rektor Mag. Jak. Baden (Laud.), tog 1779 anden Examen (H. ill.), 3 Okt. 1786 theol. Attest. (Non cont.), og prædikede f. A. for Dimis (Laud.). 22 Juni 1787 blev han kaldet til Sogne-

præst for Snoldelev og Tune (ordin. 12 Sept.), hvorfra han 12 Nov. 1802 blev kaldet til Skælby, og døde 18 Janv. 1820. Han blev 19 Sept. 1787 gift med Sofie Fredrikke Oppenheim, f. 5 April 1766, død 23 Marts 1798, en døbt Jødinde, hvis Fader var Kjøbmand i Hamborg. Anden Gang gift omtr. 1800 med Dorte Elisabet Rude, f. 12 Dsbr...., død i Kjøbenhavn 17 Okt. 1838, en Datter af Gartner Rude paa Vallø. Af første Ægteskab havde han 5 Børn, af det andet 7:

1) Hans Kristian Knudsen, f. 8 Juni 1788, blev Sømand, kom til Vestindien, hvor han er Planter. Han er nu anden Gang gift med Matilde Rejmer, en Datter af Generalkrigskomm. Rejmer. Har af et tidligere Ægteskab 1 Datter, Guvernante i Rusland, af sidste 3 Døtre og 2 Sønner.
2) Sofie Benedikte Knudsen, født 13 April 1790, ugift hos Søsteren Gabrielle.
3) Filip Julius Knudsen,[1] f. 12 Febr. 1792, død 13 Okt. 1850, Landsover- samt Hof- og Stadsrets-Prok.
4) Elisa Kristjern Knudsen, f. 28 Maj 1795, kom tilsøs, blev siden Møller ved Næstved, derefter Gaardejer paa Amager, gjorde i Krigen 1848—49 Tjeneste som Maanedsløjtnant, død i Kjøbenhavn 6 Janv. 1850. Havde 30 Okt. 1831 som Skibskapt. Bryllup med Katrine Elisabet Bülow, (død omtr. 1834), en Datter af Major Bülow i Slagelse. Ingen Børn.
5) Charlotte Lovise Knudsen, f. 9 Juni 1797, død omtr. 1825, gift 8 Juni 1817 med Skolelærer Søren Nielsen paa Lolland. 5 Børn.
6) Gabrielle Kirstine Knudsen, f. omtr. 1802, gift 1844, efter at have antaget den katolske Konfes-

[1]) Se Erslew II S. 42.

sion, med Pasquale Cerillo, Kontorchef i Neapel. Ingen Børn.

7) Sofus Fredrik Knudsen, f. 29 Febr. 1804, død som Plantageforvalter i Vestindien.

8) Adrian Benoni Knudsen, f. 14 Janv. 1806, blev 1824 Student fra Nykjøbing Skole (Laud.), tog i Foraaret 1830 kirurgisk Examen (1ste Kar.), var praktiserende Læge i Storehebdinge til 1839, Distriktslæge i Sæby 29 Dsbr. 1838, første Garnisonskirurg paa St. Croix 30 Janv. 1847, var 1849 konstitueret Overlæge ved Armeen, 26 Juli 1850 R*. Gift med Susanne Miller, f. 1813, Datter af en Kjøbmand paa St. Croix. 4 Børn.

9) Sara Thomine Knudsen, f. 25 Nov. 1807, ugift, Lærerinde i Kjøbenhavn.

10) Lorens Magdalus Knudsen, f. 22 Maj 1809, kom tilsøs, død i New-York.

11) Julie Henriette Knudsen, f. 14 Okt. 1816, ugift, Lærerinde paa Lolland.

12) Peter Adolf Kristian Julius Elisa Knudsen, f. 9 Dsbr. 1819, priv. dimitteret 1836 (Laud.), tog i Foraaret 1843 Læge-Examen (Laud.), praktiserende Læge paa Nørrebro. Gift 21 Nov. 1848 med Lovise Fredrikke Knudsen, Datter af Broderen Filip Julius Knudsen.

17. Hr. Jens Petersen er født 17 Juni 1777 i Ferup, Lejrskov Sogn, hvor hans Fader Tulle Petersen var Gaardmand, Moderen Anne Jensdatter. I Foraaret 1799 blev han Student fra Kolding Skole (Laud.), tog anden Examen 4 og 9 Okt. s. A. (Laud.), og 18 Janv. 1802 theol. Attest. (Egregie). 1803 tog han den homil., 1805 den katek. Prøve (Laud.), og blev 7 Febr. 1810 kaldet til

Vicepastor i Sandby paa Lolland, hvor han 1819 blev Provst, 31 Maj 1820 forflyttet til Skælby, hvor han døde 18 Nov. 1828. — Han havde 23 Marts 1810 Bryllup med Kristiane Charlotte Dreyer, f. 18 Nov. 1785, nu levende som Enke i Kjøbenhavn, en Datter af Mag. Andreas Dreyer i Farø og Johanne Marie Hassing. Deres Børn ere:

1) Lavra Charlotte Johanne Tulline Petersen, f. 11 Marts 1811, Institutbestyrerinde i Ribe.
2) Andreas Hejnrik Peter Georg Petersen, f. 24 April 1813, Student fra Nykjøbing Skole 1831 (Laud.), polytekniſk Kandidat 1838 (H. ill.), har været Bestyrer af flere Teglværker, opholder sig nu i Kjøbenhavn. Gift 21 Nov. 1848 med Inger Magrete Fredrikke Ammentorp, død 18 Sept. 1849, en Datter af afd. Hr. Kristian Ditlev Ammentorp, Sognepræst i Dalum i Fyn.
3) Anne Janina Erasmine Petersen, f. 21 Okt. 1815, ugift hos Moderen.
4) Kristiane Fredrikke Avgusta Petersen, f. 24 Dsbr. 1817, gift med Godsforvalter Edvard Schertiger paa Fredrikslund ved Sorø. 2 Børn.
5) Hansine Marie Matilde Petersen, f. 27 Juli 1819, død 3 Nov. 1827.
6) Frida Karoline Edvardine Kirstine Petersen, f. 22 Sept. 1821, Institutbestyrerinde i Randers.
7) Thora Lorense Vilhelmine Petersen, f. 14 Dsbr. 1823, ugift hos Moderen.

18. Hr. Kristian Baltasar Porth Holst er født 12 Maj 1778 i Skælbjærg i Vissenberg Sogn, hvor hans Fader Andreas Holst var Skolelærer (siden Degn i Korup), Moderen Kristiane Jensen. Han blev 1797

Student fra Odense Skole (Laud.), tog 12 April 1798 den filosofiske (Laud.), og 19 s. M. den filologiske Examen (Laud.), blev endnu samme Aar Huslærer hos Præsten Hr. Barfoed i St. Jørgensgaard, hvor han var i henved 3 Aar, tog 19 Juli 1802 theol. Attest. (Egregie), præd. for Dimis 11 Janv. 1805 (Laud.), blev 5 Juni 1807 beskikket til Adjunkt ved Naskov Middelskole, 6 Okt. 1809 Kateket sammesteds, 22 Nov. 1816 kaldet til Sognepræst paa Fæmø, 22 Okt. 1823 til Stadager og Nørre-Kirkeby, 27 Febr. 1829 til Skælbv, hvor han døde 23 Avg. 1830. — Han blev 22 Nov. 1808 gift med Maren v. Essen Barfoed, f. 6 Juni 1783, en Datter af Hr. Kristen Barfoed, da Præst paa Strynø, f. i Hasle ved Aarhus 5 Okt. 1736, død 3 Nov. 1807 som Præst i St. Jørgensgaard ved Svendborg, og Katrine Elisabet Høyer, død 17 Marts 1793. Deres Børn ere:

1) Andreas Holst, f. 2 Okt. 1809, Ejer af Gaarden Lonholt ved Helsingør. Gift 4 April 1847 med Sofie Hansen fra Helsingør. 2 Døtre.
2) Trine Lise Holst, f. 6 Marts 1811, gift 15 Okt. 1829 med Skolelærer Didrik Nikolaj Blicher Sidenius i Sundby, nu i Skovby. (Se Stamtavlen over Familien Sidenius).
3) Kristian Holst, f. 16 Janv. 1813, Sømand, boende i Dundee i England. Gift 12 Janv. 1844 med Agnes Law.
4) Fredrik Sigfred Holst, f. 3 Nov. 1815. Kjøbmand i Stege, gift 4 Okt. 1845 med Fredrikke Fich, en Datter af Prokurator Fich ssteds. 1 Søn.
5) Kristiane Holst, f. 12 Marts 1818, ugift paa Sølyst ved Helsingør.

6) Peter Outzen Holst, f. 24 Avg. 1821, Handelsbetjent i Stege.

7) Emilie Karoline Holst, f. 17 Juli 1823, ugift i Skælby Præstegaard.

19. Hr. Eggert Kristoffer Brygmann er født 16 Avg. 1783 i Kjøge, hvor hans Fader Viktor Kristian Brygmann var Kjøbmand (død 1 Maj 1823), Moderen Else Marie Katrine Jæger. Han blev 1801 Student fra Kjøbenhavns Skole (Laud.), tog 10 April 1802 den filologiske og 14 Okt. s. A. den filosofiske Prøve (Udmærket), 21 April 1807 theol. Attest. (Laud.), tog 1808 de praktiske Prøver (Laud.), vandt 1809 Guldmedallien for Besvarelsen af det theologiske Spørgsmaal,[1]) og udnævntes s. A. til Alumnus paa Elers Koll. — 24 Janv. 1816 blev han kaldet til første resid. Kapellan ved Aarhus Domkirke, og 1 Dsbr. 1830 til Skælby, hvor han døde 7 Febr. 1835. — Han ægtede 6 Nov. 1817 Birgitte Beck, f. 20 Janv. 1800, nu levende som Enke i Kjøbenhavn, en Datter af Jens Beck, Proprietær i Borum ved Aarhus og Maren Hildefeldt. Deres Børn ere:

1) Else Marie Katrine Brygmann, død strax efter Fødselen.

2) Artur Viktor Wellington Kristian Brygmann, f. 9 Sept. 1819, Forvalter paa Frederiksyndest ved Fredriksborg, ugift.

3) Otto Himmelstrup Brygmann, f. 3 Avg. 1821, Sømand.

4) Lovise Fredrikke Adamine Wilhelmine Brygmann, f. 18 Maj 1823, ugift hos Moderen.

5) Jens Elisæus Brygmann, f. 21 Juni 1825, Sømd.

[1]) Afhandlingens ejendommelige Bedømmelse findes i Engelstofts Univ. og Skole-Ann. 1809, S. 25—26.

6) Adolf Lebrecht Blücher Brygmann, f. 16 Juli 1827, ved Handelen.

7) Elise Marie Katrine Brygmann, f. 7 Maj 1829, ugift hos Moderen.

8) Johannes Edvard Brygmann, f. 7 Okt. 1831, død i Dsbr. 1833.

9) Eggertine Rosalia Brygmann, f. 28 Juni 1835, død 7 Avg. 1844.

20. Hr. Andreas Jørgen Billeschou er født 27 Dsbr. 1776 paa Rygaard i Hammerum Herred, der ejedes af hans Fader Peder Mulvad Billeschou (f. 1719, theol. Kand. med **Non cont.** 28 Sept. 1748), Moderen var Engelke Katrine Steenberg (gift 26 Juni 1767). Han blev 1798 Student fra Aarhus Skole (**H. ill.**), tog 2 April 1799 den filologiske (**Laud.**), 13 s. M. den filosofiske Examen (**H. ill.**), 3 Maj. 1803 theol. Attest. (**H. ill.**) og 1806 de praktiske Prøver (**Laud.**). — 28 Juni 1811 blev han Præst paa Hirsholmene, 26 Juni 1812 tillige i Fladstrand, 14 Juni 1822 i Kætrup og Gøtrup, hvorfra han 6 Maj 1835 blev kaldet til Skælby. — Han blev 1812 gift med Karen Elisabet Jansen, f. 1768 i Kjøbenhavn, hvor Faderen Mikael Jansen var Parykmager. Ingen Børn.

B. Personelle Kapellaner.

1. Hr. Mads Hansen Prip, blev Sognepræst (se S. 242).

2. Hr. Hans Ejlersen Wolf, blev Sognepræst (se S. 246).

Hr. Jeremias Wøldike er født 5 Juni 1819 i Faaborg, hvor hans Fader Hr. Peder Rosenstand Wøl-

dike (f. 7 Dsbr. 1781, død 15 Maj 1850 som Sognepræst i Taarnby paa Amager), dengang var Sognepræst, Moderen Dortea Elisabet Holst (f. 12 Okt. 1782). Han blev 1838 Student fra Vordingborg Skole (**Laud.**), tog 1839 anden Examen (**Laud.**), 30 Okt. 1843 og atter 11 Juli 1844 theologisk Attestats (begge Gange **H. ill.**), 1845 den homilitiske (**Adm. laud.**) og 1846 den katecket. Prøve (**H. ill.**). — Var et Aar Huslærer hos Pastor West i Borre paa Møen, blev 12 Juni 1847 kaldet til pers. Kap. hos Provst Nissen i Nystæd paa Lolland, ordin. 7 Juli, 20 Okt. 1849 til pers. Kapellan hos Hr. Billeschou i Skælby.

XIV. Væggerløse.

A. Sognepræster.

1. Hr. Jørgen Jakobsen[1]) var her 1549, da han underskrev Ønslev-Afbigten, og 1569 (se Not.).

---

[1]) Paa en Tavle i Væggerløse Kirke nævnes 7 Præster før Hr. Jens Sørensen Koch, med Angivelse af hver Enkelts Embeds-Tid. Dersom vi fra 1628, da Hr. Koch tiltraadte Embedet, for enhver Enkelt fradrage de Tal, der angive Embeds-Aarene, udkomme de i Klammer anførte Aarstal som Grændserne for deres Embeds-Tid:

1) Hr. Hans Klavsen prædikede 13 Aar (1530—43).
2) Hr. Lavrits N. . . . . 8 Aar (1543—51).
3) Hr. Ekkart Hatman . . . . 9 Aar (1551—60).
4) Hr. Jørgen Ibsen . . . . . 11 Aar (1560—71).
5) Hr. Povl Jørgensen . . . . 13 Aar (1571—84).
6) Hr. Didrik Fust . . . . 11 Aar (1584—95).
7) Hr. Jakob Povlsen . . . . . 33 Aar (1595—1628).

Paa den herved fremkomne Tids-Bestemmelse tør vi imidlertid lige

2. Hr. Povl Jørgesen var her 1584 (se S. 5 Not. 2).

3. Hr. Didrik Fust skal have været her i 11 Aar.

4. Hr. Jakob Povlsen skal have været her i 33 Aar.[1])

5. Hr. Jens Sørensen Kock er født 1598, blev 11 Okt. 1621 beskikket til Rektor i Kærteminde efter Bo Hansen (se Stubbekjøbing). 10 April 1622[2]) blev han Rektor i Nykjøbing, tog 1 Maj 1624 Baffalavr-Graden, og blev kort efter, 9 Juni s. A., kaldet til resid. Ka-

saa lidt stole, som paa selve de opførte Navne. At hin er urigtig, fremgaar deraf, at Hr. Lavrits da skulde have været her 1543—51, medens det dog er vist, at Hr. Jørgen Jakobsen var her 1549, og at disse ej heller ere uden Feil, viser Udeladelsen af denne Hr. Jørgen Jakobsens Navn. Han skal formodentlig være den Samme som Hr. Jørgen Ibsen, og se vi alene hen til Onsleв-Afbigten, lader den latinske Underskrift Georgius Jacobi sig jo meget godt oversætte saaledes, da Ib i Almindelighed findes oversat ved Jacobus, men i den S. 241 Not. 3 omtalte Inventarie-Liste, ved hvis Optagelse han 22 Febr. 1569 var tilstæde, nævnes han med sit danske Navn Jørgen Jakobsen. Desuden sees det, at hans Embeds-Tid i det mindste maa have varet 20 Aar, medens Hr. Jørgen Ibsen kun siges at skulle have været her 11 Aar. Det er vel ikke let tænkeligt, at der nu skulde findes en Kilde, af hvilken Oplysning kan hentes om disse ældste Præster, da intet Dokument findes hverken i Fyns eller Lolland-Falsters Bispe-Arkiv, der kunde lede paa Spor. — At vi ovenfor have anført baade Hr. Didrik Fusts og Hr. Jakob Povlsens Navne, for hvis Rigtighed vi dog ej heller have anden Hjemmel, end Kirke-Tavlen, kommer af, at disses Formands, Hr. Povl Jørgensens, Navn er rigtig anført, saa at det er at antage, at fra hans Tid en større Sikkerhed er indtraadt. Da fremdeles Tavlen er opsat af Mag. Oluf Lundt, er det at formode, at han nok har været i Stand til at anføre de rigtige Navne for de Mænd, hvis Embeds-Tid ikke gaar over 100 Aar tilbage fra hans egen Tiltrædelse.

[1]) Han underskrev de tvende Fuldmagter 1608 og 1610.

[2]) Det vil heraf sees, at de Tidsbestemmelser, der S. 60 ere givne for de første Rektorer i Nykjøbing, ikke kunne være rigtige. De nærmere Berigtigelser, saa vidt de kunne gives, skulle blive meddelte ved Hr. Peder Hansen Brun i Torkildstrup.

pellan ſtebs. 1628 tidlig paa Aaret (da Eftermanden i Nykjøbing blev ordineret 23 April) blev han Sognepræſt i Bæggerløſe, hvor han døde af Peſt 29 Juni 1654. Med Henſyn til hans Embedsførelſe beretter Bl. Ms., at Biſkoppen 1634 paalagde ham en Bøde af 10 Daler og „tog ham ſaa til Naade"; men hvori hans Brøde har beſtaaet, anføres ikke. Ved Konge-Brev af 24 Febr. 1653 bevilgedes, „at Hr. Jens Koch i Bæggerløſe aarlig maatte bekomme 80 Læs Ved af Kongens og Kronens Skove paa Lindeſkovs-Hegnet og Korſelitſe-Enemærke, dog for billig Betaling.[1])" Han er Forfatter af „Imbreviatura sacra ɔ: Gudelig Underviisning om Jacobi 5te Kapitel. Kjøbenhavn. 1627. 12mo."[2])

6. Hr. Kriſten Jakobſen[3]) er født omtrent 1630, blev 21 Juni 1653 Rektor i Nykjøbing, hvorfra han i Juli 1654 blev kaldet til Bæggerløſe, ordineret 4 Avg. efter erholdt Venia ætatis.[4]) I Avg. 1660 blev Bæggerløſe gæſtet af Svenſkerne, Hr. Kriſtens Præſtegaard plyndret og derefter afbrændt, hvorfor det ved Konge-Brev af 19 Sept. 1660 blev ham tilladt, at enhver Kongens

---

[1]) Smaal. Reg. Nr. 7, fol. 54a. (K. R.)

[2]) Worm I. S. 229. — Thura id. hist. litt. Dan. p. 61. — Imbreviatura sacra er ifølge Fortalen (dat. 5 Okt. 1627) Prædikener, ſom han havde holdt i Nykjøbing „udi forgangne Bededage" formedelſt Provſten Hr. Hans Jakobſens Svaghed. (K.R.)

[3]) Kaldes i Nykjøbings Skolebog „Christiernus Jacobi N. F."

[4]) I Smaal. Regiſtre Nr. 7, fol. 76b—77a findes derom et Brev, dat. 27 Juli 1654: Efterſom Kriſten Jakobſen, Rektor i Nykjøbing Skole, er kaldet til Sognepræſt i Bæggerløſe Sogn, enddog han ikke er ſine fulde 25 Aar gammel, da, efterdi Kongen af Oſſe Stades Erklæring erfarer, „at han med gode Gaver paa Prædikeſtolen af Gud er benaadet, og han udi Liv og Levnet hidindtil ſig ſkikkeligen haver forholdet," tillader han, at han maa nyde og beholde Kaldet. (K. R.)

og Kronens Kirke i Sællands Stift, som har noget Forraad, maa komme ham til Hjælp med en Rigsdaler.[1]) Han døde 14 Febr. 1672. Hans Kone Birgitte Svendsdatter, der siden blev gift med Eftermanden, fødte ham 7 Børn, i det mindste levede ikke flere ved Moderens Død 1683:

1) Maren Kristensdatter, død før 1694, gift med Degnen Kristen Nilsen paa Fæjø. Børn.
2) Barbara Kristensdatter levede 1683 ugift hos Broderen.
3) Jakob Kristensen, der tog Tilnavnet Hasselbalch, f. 27 Dsbr. 1664, død 20 April 1741 som Provst og Præst i Øster- og Vester-Alling i Aarhus Stift.[2])
4) Ingeborg Kristensdatter, gift med en Kristen Kristensen.
5) Johanne Kristensdatter, gift med Søren Andersen, Borger i Nystæd.
6) Karen Kristensdatter, først gift med Hr. Abraham Salomon, Præst i Idestrup (se S. 207), siden med Sgr. Johannes Olussen From, „velfornemme Handelsmand i Nykjøbing," der siden boede paa Ørslev Annergaard, og derefter drog til Sælland „at søge Kondition."
7) Malene Kristensdatter, død i Juni 1694, gift med Hr. Karsten Thomæsen Olstrup, resid. Kap. i Nykjøbing, død 10 Maj 1684 (se S. 41).

---

[1]) Smaal. Reg. Nr. 7, fol. 139b—40a. (K. R.)

[2]) Se Treschows Jubell. S. 219. — I et Brev til Provst Sadolin i Horbelev, dat. 23 Juli 1695, kalder Hr. Hasselbalch ham sin „Svoger", og beder hilse sin „Søster". Vi have imidlertid ikke kunnet finde noget nærmere Familie-Forhold imellem dem, end at Hr. Hasselbalchs Stiffaders Broder Mag. Stenkelstrup i Flintinge havde været gift med Provst Sadolins Svigermoder, Hr. Jesse Jessens Enke fra Nykjøbing.

7. Hr. Nils Erikſen er født 1636 i Naſkov, hvor hans Fader Erik Nilſen var Borgermeſter.[1]) Han blev privat dimitteret 1658,[2]) immatr. 6 Okt., tog Atteſtats med Non cont., og beſkikkedes i Nov. 1668 til Rektor i Maribo efter Mag. Birch, der var bleven Sognepr. i Stubbekjøbing. Hans Test. publ. er dat. 3 Avg. 1669, men han blev først 6 Marts 1672 kaldet og 28 April derefter ordineret til Sognepræſt i Bæggerløſe, hvor han døde „meget haſtig" 25 Sept. 1682. Han var gift med Formandens Enke Birgitte Svendsdatter, død 1683 (Skifte-Forretningen i hendes Bo begyndte 19 April), havde ſelv ingen Børn, men var en kjærlig Fader for de nævnte Stifbørn.

8. Mag. Oluf Lundt er født 11 Avg. 1652[3]) i Nykjøbing, hvor Faderen Jørgen Lavritſen Lundt var Borgermeſter (begr. 20 Marts 1665). Moderen Eliſabet levede endnu ſom Enke 1688, da hun bar ſin Sønne-Datter Magrete til Daaben i Bæggerløſe. 1661 var han i Nykjøbing Skoles 2den Klasſe, 1665 og 1666 i øverſte (tilligemed Broderen Lavrits og en Jørgen Lundt, der formodentlig ogſaa var en Broder), men han deponerede fra Vordingborg Skole 1671. — 7 Juni 1675 blev han af Kongen kaldet til Medtjener med Sukſesſion hos den

[1]) Hr. Nils Erikſen vides at have haft 2 Brødre: 1) Mag. Anders Stenkelſtrup, Præſt i Toreby, død 1678; 2) Hr. Gert Bremer, Præſt i Kættinge paa Lolland, død 1705.

[2]) Ifølge Bl. Ms.; Rhode Falſt. Hiſt. S. 123 ſiger, at han blev dimitteret fra „Kjøbenhavnsſkole" 1648, men dette Aarstal kan da ikke godt være rigtigt.

[3]) Hans Eftermand ſkriver nemlig i Kirkebogen ved hans Død, at han da var 78 Aar 4 Maaneder 13 Dage gl. — Denne Fødſelstid ſtemmer ogſaa godt med den ſſteds givne Beretning, at han blev kaldet til Kapellan i Branderslev, da han „knap var 23 Aar gl."

gamle Hr. Gregers Rasmussen i Brandersløv (nu Annex til Nasfov), der var gift med hans Moster Karen, men blev først ordineret dertil 22 April 1676. 21 Dsbr. 1678 blev han derfra kaldet til resid. Kapellan i Nykjøbing,[1]) saaledes at hans Suksession til Brandersløv forblev ved Magt. Af denne benyttede han sig dog ikke, da Brandersløv blev ledigt ved Hr. Gregers's Død i Sommeren 1679, men blev i Nykjøbing indtil han 9 Dsbr. 1682 blev kaldet til Bæggerløse. Han tog Magister-Graden 11 Maj 1706, og døde som Jubellærer 24 Dsbr. 1730.

Han var en Mand, der stod i en overordentlig Anseelse paa Falster som en udmærket Præst, med megen Myndighed og Værdighed i sin Færd og Fremtræden. Han vidste lykkelig at bilægge opkomne Stridigheder og Processer iblandt Sognefolkene: vilde det gode Ord ikke gjøre Sagen klar, forfejlede det onde sjælden sin Virkning. Han var desuden en formuende Mand, der holdt sine Kreditorer i Ørerne.[2]) Hans Kirkebog er det en Fornøjelse at læse, ikke blot fordi den er ført med en ualmindelig Orden og Nøjagtighed, men i Særdeleshed fordi han i den har nedskrevet flere interessante Meddelelser til at oplyse sin Tids Historie. Han har f. Ex. i et rent og klart Sprog og med historisk Indsigt givet en detaljeret Fremstilling af Krigs-Begivenhederne med Holsten og Sverrig 1700, som vidner om, at han var

---

[1]) Jfr. S. 40 Not. 1. — Den der udtalte Formodning er funden rigtig, thi Hr. Vessel Barthling blev kaldet til Sognepræst i Vesterborg 25 Okt. 1678 (Fynske og smaalandske Registre Nr. 9, fol. 732b—33a) og han underskrev Eden som saadan 4 Dsbr. 1678. (Eden findes in orig. i Fyns Bispe-Arkiv).

[2]) Ved at gjennemgaa Nykjøbing Bys Skifte-Protokol for Begyndelsen af forrige Aarhundrede finder man Mag. Oluf som Kreditor i over de halve Boer, og det for betydelige Prioritets-Summer.

Herre over sin Pen og sit Stof.[1]) — I Trykken vides han ikke at have udgivet Noget.

---

[1]) Som et Exempel paa Mag. Lundts Stil og tillige som et Kuriosum, der kan have Interesse for Falster, meddeles Følgende af hans Kirkebog:

„1700, Dom. VIII post Trinit. Denne Nat imellem Løverdag og Søndag var os alle her i Landet een meget bedrøvet Nat, thi da Klochen gik til 12, begynte det at ringe med dend mindste Kloche i Kirketaarnet, trommen gik, Bye folket Samledis med deris gevehr, at Samlis paa deris Allarm platz, Giedisbye skantze, min gamle Degn Rasmus Lauritzen kom her ind i gaarden, og raabte til os, og Sagde Svensken var falden i land ved Giedisbye. Jeg skaffede begge mine Karle til hest, dend eene med sit Gevehr Flint og Kaarde, Som hand plejede at gaa paa Mønstring med, dend anden befoel ieg at ride det stærkiste hand kunde, og bringe sicher Kundskab, om Svecus var falden i Land eller ej, imidlertid fik ieg self 2 Vogne tillauvet med nogle skrin og Klæder paa, hvor med min kiere Hustru, og 4 Døttre skulle skyndelig faret ad Nyekiøbing, Self hafde ieg resolveret, at blive her ved Gaarden, og i Sær at have tilhold i Kirken, indtil mand kunde faa Salvaguarde. Men effter een timis forløb, kom min eene Karl rendis tilbage fra Stauverbye, med Sicher relation, at det var ichun een blind allarm, Som var kommen deraff, at der laa 2 fremmede Seillere under landet, hvor af Skibsfolket noget for Solebierrig gik i Land om færsk vand, hvilket een Malkepige hafde Seet, og giorde Anskrig at det var Svendsken, dett blef forkyndiget i Skelbye, med et ridende bud, derfra blev Sendt bud til Stauverbye, og Siden fra een bye til een anden, med anskrig fienden var kast i Land, hvorofver Mange Bauven blefve anstuchne her og der i Landet, og det heele Land blef reist med stor Allarm. Siden paa eftermiddagen om Søndagen kom igien een blind Allarm, at fienden var kast i Land ved Stubbekiøbing. Vi lefvede vel alle i daglig fryct og bekymring; Men denne Nat og Dag var os dend allerbedrøveligste i denne urolige feide tiid."

Mere synes Falster ikke at have været umiddelbart berørt af denne Krig. Men at man havde frygtet et Indfald, viser følgende Beretning af Mag. Lundt paa samme Sted, da han har givet en historisk Fremstilling af Krigens Oprindelse og Gang og Fredsslutningen i Travendal 18 Avg., hvorom Budskabet kom til Falster 24 Avg.:

Han var gift med Dorte Jensdatter Ravn,[1]) f. 1659, død som Enke i Nykjøbing 1740 (begr. 10 Marts). Deres Børn vare følgende:

1) Karen Lundt, f. i Avg. 1681,[2]) død 22 Marts 1701. Hun var kort før sin Død bleven forlovet med Hr. Johan Kristoffer Suhr i Riserup, der da blev gift med Søsteren.

2) Marie Elisabet Lundt, født i Dsbr. 1682,[3]) gift 4 Juli 1701 med Hr. Johan Kristoffer Suhr i Riserup (se Nørre-Herred).

3) Anne Sofie Lundt, gift 26 Juni 1706 med Mag. Lorens Bildsøe i Kættinge paa Lolland.

4) Peder Lundt, f. 1 Juni 1685, Student fra Nykjøbing Skole 1706, tog 6 Juni 1709 Attest. (Laud.), præd. for Dimis 1 Juni 1710 (Laud.), blev 1712 Præst i Grevinge i Sælland, gift 13 Juni 1713 med Anne

„Herren være lofvet som gaf os dend ønskelige fred. Hver mand fløttede Sit gotz hisset og her, dog mest ind ad Kiøbstederne, saasom mand paa landet befrygtede Sig for at ofverrumplis aff nogle Skærebaade og udpløndris, Kister og skrin hafde ieg ladet fløtte til Nyekiøbing, Sengeklæder og andet hafde ieg om Natten førdt op i Kirken, og om dagen tridset op paa lofftet ofver Choret. De reedifte middeler sampt Kaaber og tin hafde ieg paa 8 adskillige stæder ladett graufve i jorden, hvilket vi Gud væreævindelig æret fik igien alt uden skade og forlis."

[1]) Hun var en Søster til Hr. Anders Bejerholms Kone Katrine i Herritslev, uden Tvivl ogsaa til Amtsforvalter Hans Ravn i Nykjøbing (død 1703), da han næsten hver Gang nævnes som Fadder ved Mag. Lundts Børns Daab.

[2]) Ved sin Død var hun nemlig 19 Aar 7 Maaneder 8 Dage gl. — Hun er afmalet paa en temmelig godt bevaret Trætavle i Bæggerløse Kirke, og under Billedet er af hendes Fæstemands Broder Peter Suhr (død 1735 som Mag. og Sognepræst i Uttersley) forfattet en Gravskrift med Vers.

[3]) Hun var nemlig 1 Aar og 4 Maaneder yngre end Søsteren.

Kirstine Mejland af Nykjøbing, og døde 16 Dfbr. 1738,[1]) efterladende en Datter Magrete Sofie Lundt.

5) Jørgen Lundt, døbt 27 Juli 1687, havde tilligemed den nævnte Broder Peder Huslærer hjemme til 1698, men han findes ikke blandt Nykjøbing Skoles Disiple.

6) Magrete Lundt, døbt 15 Okt. 1688, død 22 Nov. 1744, gift 1722 med Mag. Søren Eilertz, Præst i Rødby, født 14 Jan. 1690, død 30 Okt. 1753. Ingen Børn.

7) Dortea Lundt, døbt 12 Nov. 1690, begr. 23 Dfbr. f. A.

9. Hr. Johannes Burserus er født 25 Febr. 1705 i Nakskov af Forældrene Joakim Burserus[2]) og Birgitte Pedersdatter Munch. Han blev 24 Janv. 1718 sat i Sorø Skole, hvorfra han blev Student 1723, tog Attestats 11 Juli 1725 (Laud.), præd. for Dimis 16 Juli 1728 (Laud.), blev 1 Janv. 1730 kaldet og 24 Febr. ordineret til Medtjener hos Mag. Lundt, hvem han ved Udgangen af f. A. fulgte som Sognepræst, og døde 10 Juni 1748.

„Han var en retskaffen Guds Mand og af hver Mand velsignet i sit Støv“ — er hans Eftermæle i Kirkebogen.

---

[1]) I Lyder Høyers haandskrevne Beskrivelse over Grevinge Sogn læses om ham: „Udi Legems Anfectse var han sin Formand lig, i Embedet ikke mindre myndig, i Lærdommen en god Bondepræst, men kunde dog ikke udelukkes af Synderes Register.“ (K. R.)

[2]) Joakim Burserus (kaldet til Herredsfoged i Lollands Nørre-Herred 21 Marts 1702, tillige til Byfoged i Nakskov 24 Marts 1705, død 1726, gift 19 Maj 1704 med Birgitte Pedersdatter Munch, død 1713) var en Søn af Johannes Burserus Barmodt, Præst paa Sejerø (Giess. Jubell. II. 1. S. 272), medens det ikke tør siges med Vished, om denne er den Samme som en Johannes Burserus, der 29 Dfbr. 1653 blev immatr. fra Sorø, uden Tvivl en Søn af Prof. med. Joakim Burserus i Sorø, død 1639. (Worm I. S. 199, III. S. 133.)

Rhode (Falst. Hist. S. 125) kalder ham „denne bekjendte lærde Mand især i de historiske Videnskaber.“ [1])

Han var gift med sin Formands Datter-Datter Dorte Katrine Suhr fra Riserup, der efter Hr. Burserus's Død levede som Enke i Nykjøbing til 1755, da hun 29 Okt. ægtede Hr. Nils Hjort, Sognepræst i Vaabensted, fra 1761 i Slemminge (død 16 Janv. 1778). Hun døde som Enke i Maribo 22 Okt. 1783. Med Hr. Burserus havde hun 3 Børn:

1) Birte Marie Burserus, f. 7 Okt. 1732, død 1768, gift 18 Maj 1755 med Hans Kristian Aagaard, Byfoged i Maribo og Rødby, f. 1714, begr. 26 Okt. 1778.
2) Dorte Ravn Burserus, f. i Marts 1734, død Barn.
3) Joakim Burserus, f. i Maj 1735, død i Juni 1736.

10. Mag. Fredrik Kristian Lehmejer er født i Kolding 5 Juni 1677. [2]) Hans Fader var da Husfoged over Koldinghus, samt Ridefoged over Elbo-Brusk Herreder, men havde tidligere været Mundskænk hos Kong Kristian V. 1698 blev han dimitteret fra Kolding Skole af Rektor Anker Sørensen, men da hans Fader døde s. A. ved Mikkelsdagstider, maatte han drage hjem og opgjøre sin Faders Regnskaber, med hvilke han da selv drog

---

[1]) Paa Borchs Kollegium findes han 2 Juni 1724 at have forsvaret Peter Munthes Diss. de metamorphosi regis Nebuchadnozaris. Dan. IV.

[2]) Sønnen sætter rigtignok i et Mskr., at hans Fader 3die Pintsedag 1751 fyldte sit 76de Aar, og ved hans Død skriver han i Kirkebogen, at han var 76 Aar 5 Maaneder 14 Dage gl., hvorefter han skulde være født 4 Juni 1675; men i hint Mskr. sætter han tillige, at Faderen er født 3die Pintsedag 1677, og da denne indtraf 5 Juni, medens den 1675 indfaldt 25 Maj, bør vel 1677 ansees som det retteste Fødselsaar, der ogsaa er angivet i Distinkt. Prot. (se Fr. Barfods Danmarks Geistlighed, 2den Aarg. S. 109 Nr. 376).

over til Kjøbenhavn, aflagde dem i Rentekammeret og fik kgl. Kvittering for deres Rigtighed. Disse Regnskabers Aflæggelse omtales, fordi de nær havde givet Mag. Lehmejers Løbebane en ganske anden Retning, end den fik. Da han nemlig blev kaldet op i Rentekammeret for at løse Kvitteringen, blev ham med denne leveret en kgl. allernaadigst Bestalling paa at være Husfoged efter sin Fader. Den unge Lehmejer blev meget forfærdet over denne store og uventede Lykke, men da han ikke tiltroede sig Modenhed nok til denne Post, beklagede han sig over, at han ikke kunde stille Kavtion, i det Haab, at Bestallingen da vilde blive tagen tilbage, og undskyldte sig tillige med sin Ungdom. Herpaa blev ikke reflekteret: man overgav ham Bestallingen med den Forsikring, at Kongen havde fritaget ham for Kavtion; hvorpaa han baade korporlig og skriftlig maatte aflægge Ed som kgl. Regnskabsfører, med Ordre ufortøvet at begive sig hjem og overtage sin Tjeneste. Andre holdt ham nu for lykkelig, men selv blev han betagen af en saa stor Frygt og Uro, at han Dagen efter gik op i Rentekammeret og leverede sin Bestalling tilbage. Man forundrede sig og helo ham over denne, som dem syntes, daarlige Beslutning. De erindrede ham om, hvor farligt det var at forkaste sin Konges Naade, men han gik bort uden at svare, fornøjet over at have gjort hvad han troede, baadede ham bedst, og forvisset om, at Gud nok endda vilde sørge for ham. Da denne Sag blev forestillet Kongen faldt dette unaadige Svar: „Sig ham, at han aldrig maa understaa sig at søge noget Brød mere, enten gejstligt eller verdsligt, i vore Riger og Lande, thi han skal ikke faa det af os i vor Livstid.“ Derpaa tegnede Kongen hans Navn i sin Kalender med Befaling, at denne Resolution skulde betydes Lehmejer. Dette blev efterlevet.

Han blev opkaldt i Rentekammeret, hvor Præses betydede ham Kongens store Unaade. Man væntede at se ham nedslagen, men han svarede frimodig: „Jeg har overladt mig ganske til Kongernes Konge, som har forsikret mig om sin naadige Forsorg".[1])

Derefter fortsatte Lehmejer sine Studier ved Akademiet, tog 11 Sept. 1699 **Exam. philos.** og blev kort efter Bakkalavr. Det theologiske Studium, som han da begyndte, afbrødes ved Krigen. Da Svenskerne havde gjort Landgang ved Humlebæk, forlod han Byen og antog Kondition hos Landstingshører Peder Klemensen i Skælskør, hvis Børn han underviste i 2 Aar, da han atter rejste til Kjøbenhavn og 14 Dsbr. 1702 tog Attestats med **Non cont.**[2]). Derefter drog han hjem til Kolding, hvor han af Biskoppen i Ribe, **Mag.** Kristian Muus, blev beskikket til første Lektie-Hører i Latinskolen, i hvilket Embede Rektor **Mag.** Andr. Lunde indsatte ham 2 Avg. 1703. Han prædikede for Dimis 23 Sept. 1706 (**Non cont.**), og 9 Juli 1708 blev han af Kong Fredrik IV, der altsaa havde glemt Faderens Trusler, beskikket til residerende Kapellan i Kolding og Sognepræst for Alminde. 1710 tog han Magister-Graden.

Hvad der bevægede ham til paa sine gamle Dage at søge bort fra sin Fødeby vides ikke, men 30 Sept. 1746, da han altsaa gik i sit 70de Aar, blev han kaldet til Sognepræst for Stubbekjøbing og Maglebrænde. Denne Befor-

---

[1]) Denne Beretning, her leveret i en noget afkortet Form, er meddelt af Sønnen og Eftermanden efter Faderens egenhændige Mskr.

[2]) Baade denne og den nedenfor anførte Karakter for Dimisprædiken er efter Distinktions-Protokollen, der vel maa ansees for paalidelig. Det er derfor mærkeligt, at Sønnen i sin Beretning siger, at han har **H. ill.** til Attestats og **Laud.** for Dimisprædiken. Dags-Angivelserne stemme overens.

dring skulde endda ikke være hans sidste: 13 Sept. 1748 blev han kaldet til Sognepræst i Væggerløse, hvor han 3die Pintsedag 1751 indsatte sin Søn til Medtjener, da „han havde alle sine levende Børn tilligemed sine 2 Svigersønner samlede om sit Bord.“ Han døde s. A. 18 Nov. 1751.

Som Præst i Kolding ægtede han 18 Juni 1709 Helene Sofie Mouritzen fra Samsø, hvor hendes Fader var Forvalter. Hun fødte ham 18 Børn, 12 Sønner og 6 Døtre, og døde 14 Nov. 1769. Af Børnene levede ved Faderens Død kun 3 Døtre og de 2 yngste Sønner:

1) Kirstine Fredrikke Lehmejer, død 1770, først gift med Klavs Ebbesen, Overformynder i Holbæk. Efter hans Død ægtede hun 1 Juli 1749 Raadmand Hans Holst de Place i Kjøbenhavn. — Af første Ægteskab havde hun en Datter Fredr. Charl. Kristine Ebbesen, død omtrent 1763, gift 6 Juni 1749 med Peder Biering, da Kjøbmand i Nykjøbing, som han forlod 6 Janv. 1750, erklærede sit Bo fallit fra Korsør, senere Skolelærer i Holsted, Herlufsholms Sogn, død 10 Janv. 1781. Af andet Ægteskab fødtes en Datter Dortea de Place, døbt 28 Juli 1749, begr. 13 Marts 1750, og maaske flere Børn.
2) Ellen Kirstine Lehmejer, først gift med Mag. Lavrits Leeh, Provst i Kolding (død 10 Juni 1746), anden Gang 24 Sept. 1748 med Løjtnant Joakim Brokdorf (død som Generalmajor 17 Maj 1766) hvem hun ogsaa overlevede.
3) En Datter, ugift ved Faderens Død.
4) Peter Andreas Lehmejer, Faderens Eftermand.
5) Morten Lehmejer.

11. Hr. Peter Andreas Lehmejer er født 7 Sept. 1725 i Kolding af nysnævnte Forældre. Efter

hjemme at have modtaget Undervisning af flere private Lærere, blev han 1740 sendt til Fredriksborg Skole, hvis Rektor, den berømte Prof. Johannes Schrøder, strax satte ham i Mesterlektien og ved St. Hansdag 1744 dimitterede ham til Universitetet[1]). I Marts 1745 tog han **Exam. philos. (Laud.)** og Bakkalavrgraden, 7 Febr. 1750 theol. Attest. **(Non cont.)**, og prædikede 14 Nov. s. A. for Dimis **(Laud.)**. 29 Maj s. A. fik han kgl. Konfirmation som personel Kapellan hos sin Fader, hvortil han dog først ordineredes 2 April 1751, og ved Faderens Død blev han 18 Dkbr. s. A. kaldet til hans Eftermand som Sognepræst. Døde 1791, begr. 16 Janv.

Hr. Lehmejers Liv var rigt paa mangehaande Modgang og Krænkelser, men det lader sig vanskelig sige, hvor vidt han ved egen Brøde maa have paadraget sig dem selv. Der levede paa den Tid i Nykjøbing en Strandinspektør Lars Sørensen Leegaard (død 13 Avg. 1781), der var bekjendt som Præstefjende og navnlig forfulgte Hr. Lehmejer med et uforsonligt Had. I Begyndelsen af 1775 indgav han en Klage over denne, at han aldeles uberettiget benyttede en Græsning til 12 Høveder paa Bøtø, og da det var vanskeligt at skjønne, hvor vidt denne Græsnings-Ret tilkom Præsten i Bæggerløse, nedsattes en Undersøgelses-Kommission, hvis Hværv i Aarets Løb blev udvidet til at dømme i Sager af en langt mere graverende Natur. 1 Juli s. A. indgav nemlig Leegaard til Biskop Ramus en Klage over Hr. Lehmejer. Klage-Punkterne vare disse 4: 1) at Hr. Lehmejer, da en ham tilhørende Mølle var afbrændt, havde mistænkt Bæggerløse Bymænd for at have sat Ild paa den, og derfor givet dem Ordre til at møde paa Møllebakken, hvor han havde fore-

[1]) Jfr. Giess. Jubell. II 1. S. 249.

lagt dem en forskrækkelig Ed, hvormed de med Haanden paa Mølle-Stubben skulde sværge sig fri; 2) at Hr. Lehmeier 2den Sønd. efter Paaske 1775 paa Hasselø havde sammenkaldt Bønderne i Skolen, „holdt en skammelig Prædiken for dem, og udskældt dem for Toskillings-Sjæle“, fordi de gav ham saa lidet Offer; 3) at Hr. Lehmeier forlangte 4—6 Rbd. for en Ligprædiken, og naar man ikke vilde eller kunde give ham det, vægrede sig ved at kaste Jord paa Ligene, saa de ofte stode i den aabne Grav flere Dage, før han bekvemmede sig til Jordpaakastelsen; og 4) at en Pige, som havde født sit Barn i Kjøbenhavn, udlagde Hr. Lehmeier til Barnefader, og erklærede, at han havde lovet hende 20 Rbd., for at tie stille dermed. — Til disse Klageposter kom siden nogle nye, som vi ikke kjende, men af Leegaard vare indsendte til Kirke-Inspektionen 7 Sept. 1776. Samtlige disse Ankepunkter maa dog formodentlig have været meget løse og ubevislige, thi efter en overordentlig vidtløftig Prosedyre faldt Kommissariernes Dom 23 Janv. 1779, hvis Indhold var: 1) Hr. Lehmeier tilkjendtes Græsningen paa Bøtø, 2) frikjendtes for samtlige Leegaards grove Beskyldninger, 3) Leegaard dømtes paa sine tre Mark, samt 4) til at udrede Sagens Omkostninger, der tilsammen beløbe sig til 2402 Rbd. 40 ß. — Leegaard indstævnede strax denne Dom til Højesteret, hvor den efter hans Død fik et ganske modsat Udfald. Dommen afsagdes 23 Nov. 1782: 1) Græsningen paa Bøtø blev Hr. Lehmeier frakjendt, 2) Leegaards ærerørende Beskyldninger skulde undersøges af General-Fiskalen, 3) den Leegaard idømte Tremarks-Bøde skulde bortfalde, 4) Prosessens Omkostninger ophæves, og 5) Hr. Lehmeier som Tabende betale 5 Rbd. til Justitskassen. — Efter denne Dom indgav Hr. Lehmeier strax

en Ansøgning til Kongen om Ophævelse af den i Højesterets-Dommen bebudede Generalfiskal-Sag, samt om Forflyttelse fra Bæggerløse, men ved Skrivelse af 25 Janv. 1783 blev det Ansøgte nægtet med Tilføjende, at han paa Grund af Sagens graverende Natur skulde suspenderes. 15 April næstefter udgik Suspensions-Ordren fra Kancelliet, i hvilken det tillige paalagdes den ledige Kapellan Hr. Bondo Ferslew at bestyre Embedet i Suspensions-Tiden. Hr. Ferslew kom næppe til Bæggerløse, før han fremtraadte som Hr. Lehmejers ivrigste Modstander, indgav allerede 3 Juli s. A. en Klage til Biskoppen over, at Hr. Lehmejer nægtede ham ⅙ af Kvægtienden, hvilken han mente tilkom ham lige saa fuldt som ⅙ af Korntienden, og endnu s. A. 5 Nov. en anden Klage, hvis Indhold kun kjendes af en Ytring om den i et Brev fra Hr. Lehmejer til Biskoppen, hvori den betegnes som „et Skændskrift med de nedrigste Beskyldninger mod hans Ære". Hr. Ferslew synes deri at have beskyldt Hr. Lehmejer ligefrem for at have stjaalet af Fattigkassen; vist er det, at endnu i samme Maaned en ny Kommission blev nedsat for at undersøge Hr. Lehmejers Forhold til Fattigkassen. Af et Brev fra Provst Stub i Kirkeby til Biskoppen, dat. 9 Dsbr. 1783, hvori han forsikrer, at han ikke har Del i Hr. Ferslews Klage, der „borde være affattet med mere Forstand", og tilføjer, at „Mange allerede have tabt deres Kredit for Kapellanen", fremgaar det, at Hr. Ferslew har gjort sig Haab om at faa Bæggerløse Kald, dersom Hr. Lehmejer kunde blive afsat, idet han slutter Brevet saaledes: „Om endog Hr. Lehmejer kommer fra Bæggerløse, er just ej sagt, at Hr. Ferslew faar Kaldet." Saadant lykkedes ikke heller. Slutningen paa Hr. Leh-

mejers Sager erfares af følgende korte Beretning, der er indført i Kirkebogen:

„At mine Høystærede Efterkommere her i denne Guds Menighed ikke skal være uvidende om min Tildragelse og mageløse haarde Skiebne under nesten 16 Aars vedvarende **Proces**, og nú i dette Aar 1788 i Augustii Maanet slut-tet og tilendebragt med Kongl. Allernaadigst Ordre og tilladelse at jeg blev erklæret frie, og Tilladt, at tiltræde mit Embede og dets tilhørende forretninger, hvilket Skeede den 1 **Advents** Søndag 1788, hvorved den **imponerede Capellan** blev afskediget, og intet forrettet siden.“

Endelig forlod Hr. Ferslew Bæggerløse 4 Febr. 1789, og Hr. Lehmejer kom da til selv at styre sit Embede, men han var nu allerede til Aarene, nedtynget af legemlig Svaghed og Fattigdom,[1]) skjøndt han før Processernes Begyndelse synes at have været en velhavende Mand. Han behøvede snart igjen en Medhjælper, der beskikkedes ham 30 Juli 1790 og blev hos ham til hans Død, der indtraf kort efter.

Han havde Bryllup 9 Juni 1752 med Inger Dortea Calludan, f. 14 S. e. Tr. (ɔ: 6 Sept.) 1722 i Sandefjord under Grevskabet Lavrvigen i Norge, Enke efter Hr. Nils Sølle paa Bogø, med hvem hun havde været gift i 18 Uger. Hun døde 1790 (begr. 9 Juni), efter at have født Hr. Lehmejer 7 Børn:

1) Fredrikke Sølline Lehmejer, døbt 19 Marts 1753, død 20 Maj 1809, gift 7 Marts 1773 med Kristian

[1]) Hertil bidrog foruden de mange Processer, for hvilke flere Prokuratorer fremlagde store Regninger i hans Dødsbo, den omtalte Mølles Brand, den betydelige Kapellan-Løn, den ulykkelige Omstændighed, at en Orkan 14 Juli 1782 omkastede hele hans Ladelængde, samt de store Udgifter ved hans Udtrædelse af Fællesskabet.

Fredrik Dall, Forvalter ved Søholt, Ulriksdal og Sæddingegaard paa Lolland.

2) Helene Magrete Lehmejer, døbt 19 Sept. 1754, ugift ved Faderens Død.

3) Joakim Brokdorf Lehmejer,[1]) døbt 15 Avg. 1755, blev Søløjtnant 27 Dsbr. 1775, død 1776.

4) Kristine Dortea Lehmejer, døbt 18 Avg. 1757, gift 2 Juni 1796 med Forpagter Hans Petersen paa Røbølle.

5) Anne Sofie Lehmejer, døbt 8 Nov. 1759, gift 27 Febr. 1783 med Søren Jensen Sønderup, Værtshusmand i Naskov.

6) Charlotte Lehmejer, døbt 30 Juli 1761, begr. 11 Sept. s. A.

7) Charlotte Amalie Lehmejer, døbt 1 Juni 1763, gift med Kristoffer Madsen, Møller ved Naskov.

12. Hr. Jonas Collin er født 7 April 1758. Hans Fader var Vintapper Andreas Collin, hans Moder Birgitte Lavrense Schultz, en Stifdatter af Provst Waldt i Idestrup. — 1769 sattes han i Frue Skole, som han paa Grund af indtraadt ugunstig Forandring i Forældrenes Kaar 1774 ombyttede med Nykjøbing Skole, hvorfra han 1778 blev dimitteret af Mag. Monrad „med maadelig Karakter“. Ved Exam. art. fik han H. ill., ved den filos. Exam. 1 Juli 1779 Laud., og efter i 1 Aar at have nydt Kommunitetet, tog han 19 Sept. 1780 theol. Attest. (Non cont.), prædikede 13 Okt. for Dimis (Laud.), blev strax efter af det asiatiske Kompagnis Direktører kaldet til Præst paa et til Kina bestemt Skib,

---

[1]) I Bursø Sogns Kirkebog læses for 1774: „Barnefaderen blev angivet at være Jokum Mejerlee,“ — hvortil Præsten har bemærket: „Anagram: Leemejer“.

og dertil ordin. 1 Nov. s. A. — 1783 blev han af Etatsraad Jens Bruun Neergaard kaldet til Sognepræst for Borup og Kimmerslev i Sælland (kgl. konf. 7 Maj), men efter Neergaards Død 1788 kom han i et saadant Misforhold til sin Patronesse, dennes Enke, at hun afstod sin Kaldsret til Kongen, for at blive ham kvit, hvorpaa han 27 Maj 1791 blev kaldet til Bæggerløse. Ved Bytte med Eftermanden blev han 15 Juni 1804 kaldet til Sognepræst i Kallundborg, fra hvilket Embede han 13 Janv. 1813 blev entlediget uden Ansøgning. Han døde i Kjøbenhavn som Tallotterikollektør 4 Febr. 1822.

Hr. Collins Navn mindes godt paa Falster, men er just ikke omgivet af nogen Glorie. Gamle Folks Beretninger om ham ere vel noget overdrevne, men vidne om, at man tiltroede ham Meget. Her meddeles kun hvad Rets-Protokollen oplyser om hans Embeds-Forhold i Bæggerløse. 30 April 1800 indgav 14 af hans Sognemænd en Klage over ham til Biskoppen, der indsendte den til Kanselliet, og 9 Juli s. A. beordredes en Provsteret nedsat. De opstillede Klageposter vare 14, hvoriblandt, at han mange Gange havde glemt at uddele den ene Del af Nadveren, at Nadver-Vinen var udrikkelig, at et Lig havde henstaaet 3 Dage i Graven uden Jordspaakastelse, at han havde haft en gammel Mand i sin Tjeneste, hvis eneste Løn var en forhøjet Almisse af Sognets Fattigkasse, at han i 4 Mænds Paahør havde maattet tage mod Tiltalen Tyv, fordi han havde udskældt anden Mand derfor uden at kunne bevise det, at han havde givet sin Karl Lov til at true en Bonde med, at han (Præsten) vilde sætte Ild paa hans Gaard, at han pryglede ikke blot sine egne, men ogsaa Andres Tjenestefolk osv. Men da Bønderne havde begaaet den Uforsigtighed, at de af dem,

der kunde vidne, havde underskrevet Klagen, saa det altsaa blev dem nægtet at aflægge Vidnesbyrd, slap Hr. Collin med en Mulkt af 50 Rbdl. foruden Omkostningerne ifølge Lovens 2—11—1. — Hans Forhold i Kallundborg var ikke bedre, saa man undrede sig mindre over at han blev entlediget, end at det ikke var sket før.

Han blev 27 Okt. 1783 gift med sin første Kone Mariane Wederkinch, død i Borup 1791, en Datter af Avditør W., og havde med hende 3 Børn. Hans anden Kone Vibeke Juliane Flindt, en Datter af Major Henrik Flindt, blev ved Døden befriet for hans Mishandling i Maj 1808, efter at have født ham 9 Børn. Hans tredie Kone Mette Helene Vandel, en Datter af Kjøbmand Kaspar Nilsen Vandel i Nykjøbing og Elisabet Schiønning, og Stifdatter af Mag. Bastholm (se S. 85), maatte for sin Sikkerheds Skyld forlade ham. Dette sidste Ægteskab var barnløst. Hans 12 Børn ere:

1) Anne Magrete Lorense Collin, f. 29 Juli 1784, lever som Enke i Kjøbenhavn, gift 27 Okt. 1809 med Karl Kristian Bolvig, Brygger i Kjøbenhavn (død 1 Okt. 1849). 2 Døtre og 1 Søn.
2) Jens Andreas Collin, f. 1786, død 1791 i Borup.
3) Waldt Gotfred Collin, begr. 22 Janv. 1795, 6 Aar gl.
4) Mariane Wederkinch Collin, f. 20 Maj 1792, lever som Enke hos en Datter i Farsund i Norge, gift 1815 med Kjøbmand Simon Bjørn i Kragerø (død 5 April 1843). 3 Døtre og 1 Søn.
5) Vilhelmine Charlotte Collin, f. 21 Juni 1793, begr. 22 Janv. 1795.
6) Henrik Andreas Collin, f. 14 Sept. 1794, død 8 Maj 1795.

7) Vilhelmine Charlotte Collin, f. 9 Maj 1795, begr. 10 Okt. s. A.

8) Vilhelmine Charlotte Collin, f. 25 Sept. 1797, begr. 29 Okt. 1798.

9) Vilhelmine Charlotte Collin, døbt 20 Juli 1799, lever ugift i Kjøbenhavn.

10) Elise Ottilie Collin, døbt 29 Dsbr. 1800, begr. 18 Janv. 1801.

11) Andreas Johan Collin, f. 23 Dsbr. 1802, død som Barn.

12) Peter Lotarius Collin, f. 16 Maj 1804, nedsatte sig 1831 som Silke- og Klædekræmmer i Kjøbenhavn, gift 31 Marts 1838 med Mariane Fredrikke Avgusta Bolvig, f. 24 Febr. 1812, en Datter af ovennævnte hans ældste Søster.

13. Hr. **Dr. theol.** Nils Schyth er født 6 Avg. 1760 i Kjøbenhavn, hvor Faderen Hr. Andreas Nilsen Schyth[1]) var øverste resid. Kap. til Nikolaj Kirke (f. 4 Juli 1723, død 19 Dsbr. 1772), Moderen, Faderens anden Hustru, Anne Johanne Alrøe (f. 21 Marts 1731, død 27de Marts 1763), Datter af Byfoged Mikkel Alrøe i Nystæd, samt Enke efter Hr. Abraham From, Sognepræst til Næbbelunde paa Lolland. — 1777 blev han Student fra Frue Skole, tog 7 Juli 1778 **Exam. philos.**, 15 Janv. 1780 den filologiske, 7 Okt. 1783 den theologiske Embedsexamen, bægge med **Laud.**, blev 25 Nov. 1785 Kateket ved Nikolaj Kirke, 3 Okt. 1788 Sognepræst til Linnerup og Hammer i Aarhus Stift, 3 Febr. 1792 til Haarslev og Tingjellinge i Sælland, 8 Juni 1797 **Dr. theol.** i Kiel, 21 Febr. 1798 resid. Kapell. i Kallundborg, 18 Okt. 1799 Sognepræst ſstedſ, og kom endelig

[1]) Se Worm II. S. 363, III. S. 701—02.

1804 til Bæggerløse, da han 15 Juni fik kgl. Tilladelse til at bytte med Hr. Collin. I dette Embede døde han 9 Janv. 1825.[1])

Han ægtede 13 Maj 1789 Marie Dortea Købke, født 10 Avg. 1767 i Kjøbenhavn, død som Enke ssteds 6 Janv. 1833, en Datter af Bagermæster Jakob Berndt Købke og Susanne Katrine Herring. Deres Børn vare disse 9:

1) Andreas Jakob Schyth, født 1790, gik i Nykjøbing Skole fra Maj 1807 til Sept. 1811, tog 22 Okt. 1812 dansk juridisk Examen (Bekvem), ansattes ved Befordringsvæsenet i Kjøbenhavn, hvorfra han 1842 afgik med Pension. I sit Ægteskab med Marie Johanne Weiwadt, Datter af Bødker W. i Khn., har han 2 Sønner: 1) Nils Movrits Schyth, f. 7 Juli 1826, Student fra det v. Westenske Institut 1843 (H. ill.), rejste til Amerika som Læge, men er nu Handelsfuldmægtig i Valparaiso. 2) Sofus Kristian Jensenius Schyth, Student 1849 (Laud).

2) Kristian Karl Schyth, født 1791, død som Urtekræmmer i Kjøbenhavn i Sept. 1821. Han var gift med Marie Ensen, en Datter af Skræddermester Ensen i Khn., og havde med hende 3 Sønner: 1) Nils Kristian Schyth, Grosserer i Valparaiso. 2) Edvard August Schyth, Snedker i Lima. 3) Johannes Valdemar Schyth, i Kalifornien.

3) Johannes Alrøe Schyth, døbt 21 Nov. 1793, tog dansk juridisk Examen 23 Okt. 1813 (Bekvem), døde ugift som Fuldmægtig i Statsgælden 1820.

---

[1]) Jfr. Erslew III. S. 128, der anfører hans Skrifter, en Prædiken og et Par Oversættelser, foruden Doktor-Disputatsen.

4) Fredrik Vilhelm Schyth, døbt 26 Juni 1795, blev indsat i Nykjøbing Skole med Broderen Andreas 1 Maj 1807, Student 1815, er nu Lærer ved en Fattigskole i Kbhn. Først gift 19 Okt. 1830 med Karen Grubbe af Nykjøbing, født 1805 i Nystæd, hvor Faderen var Skipper. Ved sin Død efterlod hun en Søn Karl Schyth, f. 1832, som er anbragt ved Handelen. — Af sit andet Ægteskab med Vilhelmine Larsen har han en Datter, foruden en Søn, død 6 Aar gl.
5) Susanne Katrine Sofie Birgitte Schyth, døbt 28 Febr. 1797, gift 1845 med Kammerraad Lyder Bentsen, Underbogholder ved Finanserne. Ingen Børn.
6) Nils Hartvig Schyth, født 1798, rejste som Snedker til Amerika, samlede sig der nogen Formue, og kjøbte ved sin Hjemkomst en Gaard paa Bornholm, hvor han kort efter døde ugift.
7) Peter Ludvig Schyth, f. 1802, døde 30 April 1845 som Koffardikaptejn i London. Var gift med Kristine Krajberg, død kort efter Bryllupet uden Børn.
8) Nikolaj Edinger Balle Schyth er Urtekræmmer paa Kristianshavn. Gift med Povline Povlsen. Har 9 Børn.
9) Julius Avgust Schyth, født 5 Dsbr. 1807, død som Barn.

14. Hr. Hans Ditlev Heineth er født 11 April 1766 paa Langeland, hvor Faderen af samme Navn var Forpagter. 1785 blev han Student fra Roskilde Skole, tog 1787 anden Examen, og 27 Apr. 1791 Attestats (Non cont.). Kort efter blev han Hovmæster hos Kammerherre Rosenørn til Nørholm, 28 Febr. 1794 kaldet og 20 Marts næstefter ordineret til pers. Kap. hos Præsten Hr. Holm i Aal i Ribe Stift; 18 Sept. 1795 blev han ligeledes pers.

Kap. hos Præsten Hr. Ahmders i Viskinde i Sælland, 21 Febr. 1797 kaldet af Grev Raben paa Kristiansholm til resid. Kap. for Kættinge og Bregninge paa Lolland (kgl. konf. 17 Marts), 12 Dsbr. s. A. af Kammerherre, da Ritmæster og Eskadronschef Fredrik Julian Kristian Bertouch paa Søholt til Sognepræst for Holeby og Bursø (kgl. konf. 29 Dsbr.), 5 Juli 1814 til Tingsted paa Falster, og endelig 27 April 1825 til Væggerløse, hvor han døde 14 Maj 1829.

1 Marts 1797 blev Hr. Heineth af Biskop Fabricius paa Kristianshavn viet til dennes Broder-Datter Edel Marie Fabricius, født 30 Juni 1774, endnu levende som Enke i Kjøbenhavn, en Datter af Hr. Lars Schurmann Fabricius, Sognepræst til Raklev i Sælland (død 9 Okt. 1791) og Birte Hansen (død 20 Nov. 1803). De havde 3 Børn:

1) Fredrik Karl Heineth, født 17 Avg. 1798, Gartnersvend.
2) Hans Ditlev Heineth, f. og død 1800.
3) Hanne Bertine Heineth, født 16 Dsbr. 1801, gift 26 Okt. 1832 med Karl Ferdinand Leonard Mourier, født 1 Dsbr. 1800, Justitsraad og Assessor i Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten, Rigsdagsmand. — 4 Børn, hvoraf 2 døde.

15. Hr. Adam Vilhadt Glahn er født 17 Okt. 1775 i Kinservig i Norge, hvor hans Fader, Professor Henrik Kristoffer Glahn da var Sognepræst (se Nørre-Herred), Moderen Gertrud Kirstine Egede. — I Sept. 1790 sattes han i Nykjøbing Skole, hvorfra han 1793 blev Student (**Laud.**), tog 1794 anden Examen (Udmærket), og 19 Juli 1798 theol. Attestats (**Laud.**). Efterat han 16 Dsbr. 1802 havde prædiket for Dimis (**Laud.**)

og aflagt den kateketiske Prøve (Egregie), blev han 24 Maj 1805 kaldet til Sognepræst i Majbølle, 6 Juni s. A. til Taars paa Lolland, endelig 25 Avg. 1829 til Bæggerløse, hvor han 18 Sept. 1846 blev udnævnt til Konsistorialraad.

Han blev gift 23 Juni 1805 med Andrea Bredenberg, født 31 Dsbr. 1778, død 9 Maj 1842, Datter af Provst, Mag. Knud Bredenberg, Sognepræst til Lidø og Smørum (død 1797) og Katrine Magdalene Wøldike. — Deres 3 Børn ere:

1) Henrik Kristoffer Glahn, f. 22 Janv. 1810, Student fra Vordingborg Skole 1828 (Laud.), tog 13 Janv. 1835 theol. Attestats (Laud.), var derefter Huslærer, først hos Præsten Holst paa Møen, siden hos Præsten Spang i Udby, hvem han 1839 fulgte til Kjøbenhavn, og døde her af Tyfus 2 Nov. 1840.
2) Katrine Sofie Glahn, f. 28 Juni 1811, død 8 Okt. 1835.
3) Otto Mikael Glahn, f. 19 Dsbr. 1813, er Tømmermæster i Nykjøbing, gift 22 Dsbr. 1847 med Eggertine Marie Gram (se Stamtavlen over Familien Sidenius).

B. Personelle Kapellaner.

1. Hr. Joakim Burserus, blev Sognepr. (se S. 270).

2. Hr. Peter Andreas Lehmejer, blev Sognepræst (se S. 274).

3. Hr. Bondo Ferslew er født i Odense 1735. Faderen var Kristoffer Povlsen, Moderen Katrine Simonsdatter. 1756 blev han Student fra Odense Gymnasium, tog 1757 Exam. philos. og 11 Dsbr. 1758

Attestats (Non cont.). 15 Sept. 1773 blev han kaldet til pers. Kap. for Skydebjærg og Orte i Fyn (ordin. 14 Janv. 1774), 15 April 1783 til pers. Kap. i Væggerløse, og 19 Dsbr. 1788 til resid. Kap. i Rudkjøbing, hvor han døde 1797.

4. Hr. Henning Kristoffer Plesner er født 3 Okt. 1763 i Søllested i Fyn, hvor Faderen Hr. Hans Filip Plesner[1]) var Sognepræst, Moderen Ursula Pileholm. 1778 sattes han i Odense Skole, hvorfra Rektor Tauber dimitterede ham 1782. Anden Examen tog han 1783, Attestats 1 April 1788 (Non cont.). 6 Nov. 1789 blev han kaldet til pers. Kap. i Gloslunde paa Lolland (ordin. 18 Nov.), 30 Juli 1790 til pers. Kap. i Væggerløse, 30 Dsbr. 1791 til pers. Kap. for Kippinge og Brarup, 1792 til Sognepræst i Horne og Asdal i Aalborg Stift, 24 Janv. 1800 til Sognepræst i Vestenskov og Kappel paa Lolland, hvor han døde 21 April 1809. Med sin Hustru Dortea Kristiane Rasmussen havde han i det mindste 6 Børn.

5. Hr. Hans Kristoffer Elers Koch er født 4 Avg. 1819 i Horbelev, hvor Faderen af samme Navn var Sognepræst (se S. 199). 1839 blev han Student fra Nykjøbing Skole (H. ill.), tog 1840 anden Examen (Laud.), 4 Nov. 1844 theol. Attest. (H. ill.), atter 30 Okt. 1845 (Laud.), 28 Nov. s. A. de praktiske Prøver (Laud.), 27 Dsbr. s. A. kaldet til pers. Kap. hos sin Fader, efter hvis Død han 23 Sept. 1848 blev kaldet til pers. Kap. i Væggerløse.

[1]) Se Næraae II. S. 325.

Provster i Sønder-Herred.

1. Hr. Peder Sørensen (S. 5) fra .... til 1588.
2. Hr. Mads Andersen Beske (S. 241) .... — 1588—1604.
3. Hr. Jens Mikkelsen Vejle (S. 6) .... — 1604—1612.
4. Hr. Hans Jakobsen (S. 6) . — 1612—1630.
5. Mag. Lavrits Pedersen (S. 7) — 1630—1655.
6. Hr. Hans Sadolin (S. 167). — 1655—1674.
7. Hr. Jesse Jessen (S. 9)... — 1674—1676.
8. Mag. Fredrik Brandt (S. 11) — 1677—1691.
9. Hr. Jakob Hansen Sadolin (S. 189) .... — 1691—1701.
10. Hr. Erik Dannefer (S. 174) — 1701—1729.
11. Mag. Fredrik Flindt (S. 19) — 1729—1751.
12. Hr. Peder Hjort (S. 175) .. — 1751—1753.
13. Hr. Henrik Wederkinch (S. 24) — 1753—1780.
14. Hr. Nils Gregorius Stub (S. 234) .... — 1780—1792.
15. Hr. Hans Pontoppidan (S. 215) .... — 1792—1802.
16. Hr. Filip Henrik Friedlieb (S. 215) .... — 1802—1806.
17. Hr. Hans Resen Steenstrup (S. 184) .... — 1806—1841.
18. Hr. Peter Andreas Heiberg Jürgensen (S. 237) ...... — 1841.

Medlemmer

af

Selskabet for Danmarks Kirkehistorie.

(Med * ere de Medlemmer betegnede, der i de forskjellige Stifter have paataget sig at besørge Selskabets Anliggender.)

1. Sjællands Stift.

Kjøbenhavn.

Algren, theol. Student.
Allen, Magister.
Barfod, Fr., Student.
Boisen, H., theol. Kand.
Boisen, P., theol. Kand.
Brandt, A. F., theol. Kand.
**Brandt, C. J.*, theol. Kand. (Lavendelstræde 89.)
Boethe, W., theol. Kand.
Clausen, H. N., Dr., theol. Professor, Minister.
Ebbesen, Katechet.
Engelstoft, Dr., theol. Professor.
Fenger, Th., theol. Kand.
Gad, Pram, Provst.
Gram, jurid. Lektor.
Grundtvig, N. F. S., Præst.
Grønberg, N. P., theol. Kand.
Gøricke, L., theol. Kand.
Gøtje, P. L. C., Inspektør ved Holmens Arbejdshus.
**Hammerich, Fr.*, Magister, Præst (Nørregade Nr. 36-37.)
Hammerich, M., Magister, Skolebestyrer.
Helms, R., theol. Kand.
**Helweg, L.*, theol. Kand. (Pilestræde Nr. 126.)
Hermannsen, theol. Professor.

Hjorth, theol. Kand.
Jensen, *N. J*, theol. Student.
Kirketerp, theol. Kand.
Kolthoff, Licent., Præst.
Knudsen, *H.*, Registratòr ved Gehejme-Arkivet.
Krag, theol. Kand.
Kragballe, theol. Kand.
Krieger, juridisk Professor.
Lange, *M.*, theol. Student.
Larsen, *J. E.*, jurid. Prof.
Larsen, *N. F.*, Handskemager.
Linderup, theol. Kand.
Martensen, Dr., theol. Professor, Hofprædikant.
Meinert, *E.*, theol. Kand.
Müller, *C. G.*, theol. Kand.
Mynster, *J. F.*, Præst.
Mynster, *J. P.*, Dr., Biskop.
Mynster, *L.*, theol. Kand.
Nielsen, *R.*, Licent., Professor.
Oxholm, *Th.*, theol. Kand.
Paulli, Hof- og Slots-Præst.
Rasmussen, *Kall-*, Inspektør ved Gehejme-Arkivet.
Rosenvinge, *Kolderup-*, Dr., jurid. Prof., Konferenceraad.
Rothe, *C.*, Licent., Præst.
Rørdam, theol. Student.
Scharling, Dr., theol. Professor.
Schmidt, *D.*, theol. Kand.
Spangenberg, Handskemager.
Spleiss, theol. Student.
Stilling, *J*, Præst.
Studenterforeningen.
Tetens, Dr. Biskop.
Thomsen, *Th.*, Katechet.
Tryde, *E.*, Stiftsprovst.
Velschow, Mag., histor. Professor.

Wegener, Dr., Gehejmearkivar, Etatsraad.
Werlauff, Dr., histor. Professor, Konferenceraad.
Westergaard, Prof. i de østerlandske Sprog.
Ørsted, S. W., theol. Kand.

Kjøbenhavns Amt.

Wøldike, Præst, Taarnby.
Kalkar, Dr, Præst, Gladsaxe.

Busck, Præst, Brøndby-Øster og Vester.
Jessen, Præst, Thorslunde.

Grüner, Præst, Roskilde.
Milo, Præst, Kornerup.
Brangstrup, Præst, Jyllinge.
Lorck, Præst, Hvedstrup.
Krog, Præst, Herslev.

Nørgaard, Præst, Kirke-Saaby.
Jensen, Præst, Ousted.
Hellemann, Præst, Ry.

Petri, Præst, Karlslunde.
Friis, Præst, Hauderup.

Steenberg, pers. Kap., Ejby.
Holst, Præst, Borup.

Frederiksborg Amt.

Fischer, Præst, Helsingør.
Piper, pers. Kap., Karlebo.
Hansen, resider. Kap., Tikjøb.

Hansen, Præst, Slangerup.
Hansen, forhenv. pers. Kap. i Sorø.
Arboe, pers. Kap., Slangerup.
Haugsted, pers. Kap., Liunge.

Møhl, Præst, Ølstykke.
Rodtwitt, Præst, Slagslunde.

Børresen, Præst, Kyndby.
Mackeprang, pers. Kap., Kyndby.
Krog, pers. Kap., Ramløse.

Rosen, Præst, Lillelyndby.

Holbæks Amt.

Buhl, Præst, Kallundborg.
Munch, Præst, Raklev.
Holst, Præst, Svallerup.
Poulsen, Præst, Rørby.
Schjødte, Præst, Fuglede.
Jensen, Præst, Aarby.

Rask, Præst, Nidløse.

Teilmann, Præst, Taastrup.
Teilmann, pers. Kapel, Taastrup.
Rørdam, Præst, Ondløse.
Ernst, Præst, Sønderjernløse.

Sorø Amt.

Steenberg, Provst, Ringsted.
Petersen, Præst, Jydstrup.
Schjøtz, Præst, Hasle.
Dorph, Præst, Vigersted.
Andersen, Præst, Nordrup.
Steenberg, Præst, Vetterslev.
Petersen, Præst, Terslev.
Sørensen, Præst, Førslev.

Assens, Adjunkt, Sorø.
Bornemann, Lektor, Sorø.

Hjort, Professor, Sorø.
Ingemann, Etatsraad, Sorø.
Ingerslev, Adjunkt, Sorø.
Jakobsen, Adjunkt, Sorø.
Thomsen, Adjunkt, Sorø.
Zeuthen, Mag., Præst, Sorø.
Kierkegaard, Dr., Præst, Pedersborg.
**Fenger*, Licent., Præst, Liunge (ved Sorø).
Winther, Præst, Bringstrup.

Rudelbach, Dr., Præst, Slagelse.
Benzon, Præst, Slagelse.
Leuning, Katechet, Slagelse.
Carlsen, Lærer, Slagelse.
Larsen, Lærer, Næsby.
Falkenskjold, Lærer, Hejninge.
Rothe, Dr., Præst, Vemmelev.
Fahnøe, Præst, Sønderup.
Clausen, Licent., Præst, Boslunde.
Mohr, theol. Kand., Boslunde.
Tønnesen, Præst, Lundforlund.
Fenger, Præst, Slotsbjergby.
Meinert, Ejer af Antvorskov.
Bondesen, Præst, Sorterup.
Hasle, Ejer af Løvegaard.

Brasen, Provst, Skjelskør.
Thorkildsen, Præst, Egitslevmagle.
Bergmann, Præst, Tjæreby.
Boisen, Præst, Skørpinge.
Quistgaard, Præst, Gimlinge.
Harbo, Præst, Magleby.
**Mau*, Præst, Haarslev (ved Slagelse).
Holm, Lic., Præst, Hyllested.
Münster, Kapellan pr. loco, Hyllested.

Mølmark, Præst, Sørbymagle.
Holst, Præst, Aggersø.

Monrad, Provst, Marvede.
Buchholz, Præst, Vallensved.
Bisted, Præst, Tjustrup.
Tillisch, Præst, Herlufsholm.
Schousbo, Præst, Førslev.
Tryde, Præst, Kvislemark.
Schmidt, Præst, Fodby.
Quistgaard, theol. Kand., Krummerup.

Præstø Amt.

Freuchen, Provst, Faxø.
Plum, Præst, Spjellerup.
Wulff, Præst, Ulsø.
Markussen, Præst, Dalby.

Storm, Præst, Vallø.
Willemoes, Præst, Herfølge.
Thaning, Præst, Vollerslev.
Würtzen, Præst, Haarlev.
Mynster, Præst, Valløby.
Müller, Præst, Enderslev.
Roos, Præst, Lidemark.

Birch, Provst, Storehedinge.
Møller Holst, Præst, Magleby.
West, Præst, Hellested.
Leth, Præst, Lillehedinge.

Lautrup, Provst, Hammer.
Becker, Mag., Præst, Kjøng.
Bergmann, Organist, Kjøng.
Mohr, Præst, Vejlø.

Beyer, Præst, Herlufmagle.
Branner, Præst, Næsby.
Balle, Præst, Aversi.

Dorph, Præst, Øster Egitsborg.
Rørdam, Præst, Mehrn.
Smith, C., pers. Kap., Everdrup.

(Møen).

**Smith,* Provst, Stege.
Ingerslev, Præst, Magleby.
Andresen, Præst, Kjeldby.
Pontoppidan, Præst, Damsholt.
Obel, Præst, Phanefjord.
Bruun, pers. Kap., Phanefjord.

Bornholm.

**With,* Provst, Rønne.
Steenberg, Katechet, Rønne.
Jork, theol. Kand., Rønne.
Jessen, theol. Kand. Rønne.
Lefolii, Overlærer, Rønne.
Ørsted, Præst, Hasle.
Anger, Præst, Ipsker.
Meyn, Præst, Nexø.
Bentzen, Præst, Nyker.
Gottlieb, Præst, Olsker.
Bolbroe, pers. Kap., Klemensker.
Mossin, Præst, Aaker.

2. Lolland-Falsters Stift.

Lolland.

Boisen, Mag., Præst, Vesterborg.

Krebs, pers. Kap., Tirsted.

Giessing, pers. Kap., Thoreby.

Falster.

Monrad, Mag., Biskop, Nykjøbing.
Nielsen, Præst, Nykjøbing.
Im. Barfod, theol. Kand., Nykjøbing.
**Mørk Hansen*, Katechet, Nykjøbing.
Tidemand, Adjunkt, Nykjøbing.
Koch, Præst, Sønderkirkeby.

Blume, Præst, Stubbekjøbing.
Müller, Mag., Stiftsprovst, Thorkildstrup.
Ammentorp, Præst, Vaalse.

3. Fyens Stift.

Svendborg Amt.

Suhr, Præst, Tvede.

Rohde, Katechet, Faaborg.
Blicher, theol. Kand., Faaborg.
Laub, O., Præst, Haagerup.
Teilmann, theol. Kand., Haagerup.
Agerbek, Præst, Østerhæsinge.
Krohn, Præst, Vesteraaby.
Leth, Præst, Svanninge.

Engelbreth, Provst, Ørbæk.
Crone, Præst, Herrested.
Müller, Katechet, Nyborg.
Brandt, Kjøbmand, Nyborg.
Falck, Præst, Vindinge.
Lange, forhenv. pers. Kap., Vindinge.
Staun, pers. Kap., Skjellerup.
Kisby, Præst, Skalkendrup.

Laub, H., Præst, Langaa.

Biering, Præst, Svindinge.
Birkedal, Præst, Ryslinge.
**Knudsen*, Provst, Gislev.

(Langeland).

Plesner, Provst, Humble.
Gede, Præst, Lindelse.
Graae, Præst, Tranekær.

Odense Amt.

Stiftsbibliotheket, Odense.
Westengaard, Præst, Odense.
**Faber*, Adjunkt, Odense.
Vogelsang, Adjunkt, Odense.

Bjerge Herreds Konvent.
Strøm, Præst, Marslev.
Møller, Præst, Dalby.
Viborg, Mag., Præst, Rynkeby.

Rohmann, Præst, Rønninge.

Søtoft, Præst, Norup.

West, Præst, Aggernæs.
Arctander, Præst, Klinte.

Blauenfeldt, Præst, Guldbjerg.

Dreyer, Præst, Ørsted.
Reimuth, theol. Kand., Billeskov.

Melbye, Præst, Asperup.

4. Aalborg Stift.

Hjørring Amt.

Præsternes Læseforening i Frederikshavn.

Djørup, Provst, Thorup.
Gottlob, Præst, Kjærup.
**Damkier*, Lic., Præst, Kjetterup.
Jacobsen, Præst, Øsløs.
Jørgensen, Præst, Kollerup.

Prytz, Præst, Aarup.

Frandsen, Præst, Gjøl.

Seidelin, Præst, Hvidberg.
Hansen, Præst, Snedsted.

(Morsø).

Sørensen, Provst, Karby.
Bagger, Præst, Assels.

5. Viborg Stift.

Viborg Amt.

**Ursin*, Stiftsprovst, Viborg.
Bruun, resid. Kapellan, Viborg.
Kaarsberg, Katechet, Viborg.

Glahn, Præst, Vindum.
Christiani, Præst, Bjerregrav.

Møller, Præst, Gjedsted.

Funch, Præst, Thostrup.

Møller, Provst, Breum.
Møller, pers. Kap., Breum.

Aalborg Amt.

Spleth, Provst, Smørup.

Trojel, Præst, Kornum.
Pedersen, Præst, Farstrup.
Haar, Præst, Næsborg.
Müller, Præst, Ranum.
Smith, Vildsted.

6. Aarhus Stift.

Aarhus Amt.

Brammer, Biskop, Aarhus.
Dahlerup, Stiftsprovst, Aarhus.
**Wagtmann*, Præst, Aarhus.
Kragerop, Præst, Aarhus.
Fønss, Præst, Aarhus.
Koch, person. Kap., Aarhus.
Knudsen, theol. Kand., Aarhus.
Meldal, pers. Kap., Aarslev.
Secher, pers. Kap., Braband.

Weisner, Provst, Præstholm.
Møller, Præst, Gylling.

Jespersen, pers. Kap., Astrup.
Paludan-Müller, Præst, Beder.
Budtz, Præst, Maarslet.

Schmidt, Provst, Lyngaa.

Skanderborg Amt.

Boesen, *E*,. resid. Kap., Horsens.

Fog, resid. Kap., Katterup.

Kieler, Katechet, Skanderborg.

Randers Amt.

Jørgensen, Præst, Randers.
Kruse, resid. Kap., Randers.
Linnemann, Overlærer ved Friskolen.
Daugaard, Præst, Gimminge.
Laurent, Præst, Borup.
Reiersen, pers. Kap., Værum.

Nielsen, Lic., Præst, Lyngby.
Hansen, Præst, Felballe.

Boesen, Provst, Hjortshøj.
Blichfeldt, Præst, Mørke.
Budtz, Konsistorialraad, Præst, Thorsager.

Wiedemann, Præst, Ebeltoft.
Holm, Præst, Tved.
Knudsen, Præst, Agri.
la Cour, pers. Kap., Helgenæs.

Stockholm, Provst, Ørsted.
Valeur, theol. Kand., Ørsted.
Faurskov, theol. Kand., Jorvad.
Winther, Præst, Gjessing.

Viborg Amt.

Wulff, Provst, Levring.
Jacobsen, Præst, Frederikshøj.
Jacobsen, Præst, Thorning.

Flensburg, Præst, Hvorslev.
Jensen, Præst, Hovlberg.
Paludan, Præst, Sal.
Flensburg, Præst, Vellev.

Samsø.

Fasting, Provst, Besser.
Bang, resid. Kap., Onsberg.
Scharling, Præst, Koldby.
Hansteen, Præst, Traneberg.
Heegaard, Præst, Nordby.

Vejle Amt.

Møller, Præst, Hedensted.
Schmidt, Præst, Thyrsted.

7. Ribe Stift.

Ribe Amt.

Daugaard, Stiftsprovst, Ribe.
Graae, Præst, Ribe.
**Pontoppidan*, Præst, Ribe.
Thorup, Adjunkt, Ribe.
Jacobi, Adjunkt, Ribe.
Salto, Adjunkt, Ribe.
Leth, Adjunkt, Ribe.
Olivarius, Præst, Manø.
Müller, pers. Kap., Aal.
Regoli, Præst, Daler.

Haderslev Amt.

Helweg, Præst, Rødding Højskole.
Mørck, Præst, Rejsby.

Ringkjøbing Amt.

Jeger, Præst, Vedersø.
Bjerrum, Præst, Nørre Omme.
Tang, Præst, Velling.
Østergaard, Præst, Sønderfelding.

Vejle Amt.

Rørdam, Dr., Præst, Frederits.
Hansen, Katechet, Frederits.
Krag, Premierlieutenant, Frederits.
Wolff, Præst, Hvejsel.

8. Færøerne.

Sørensen, Præst, Sandø.
Prytz, Præst, Nordstrømø.

9. Norge.

Wexels, Præst, Kristiania.

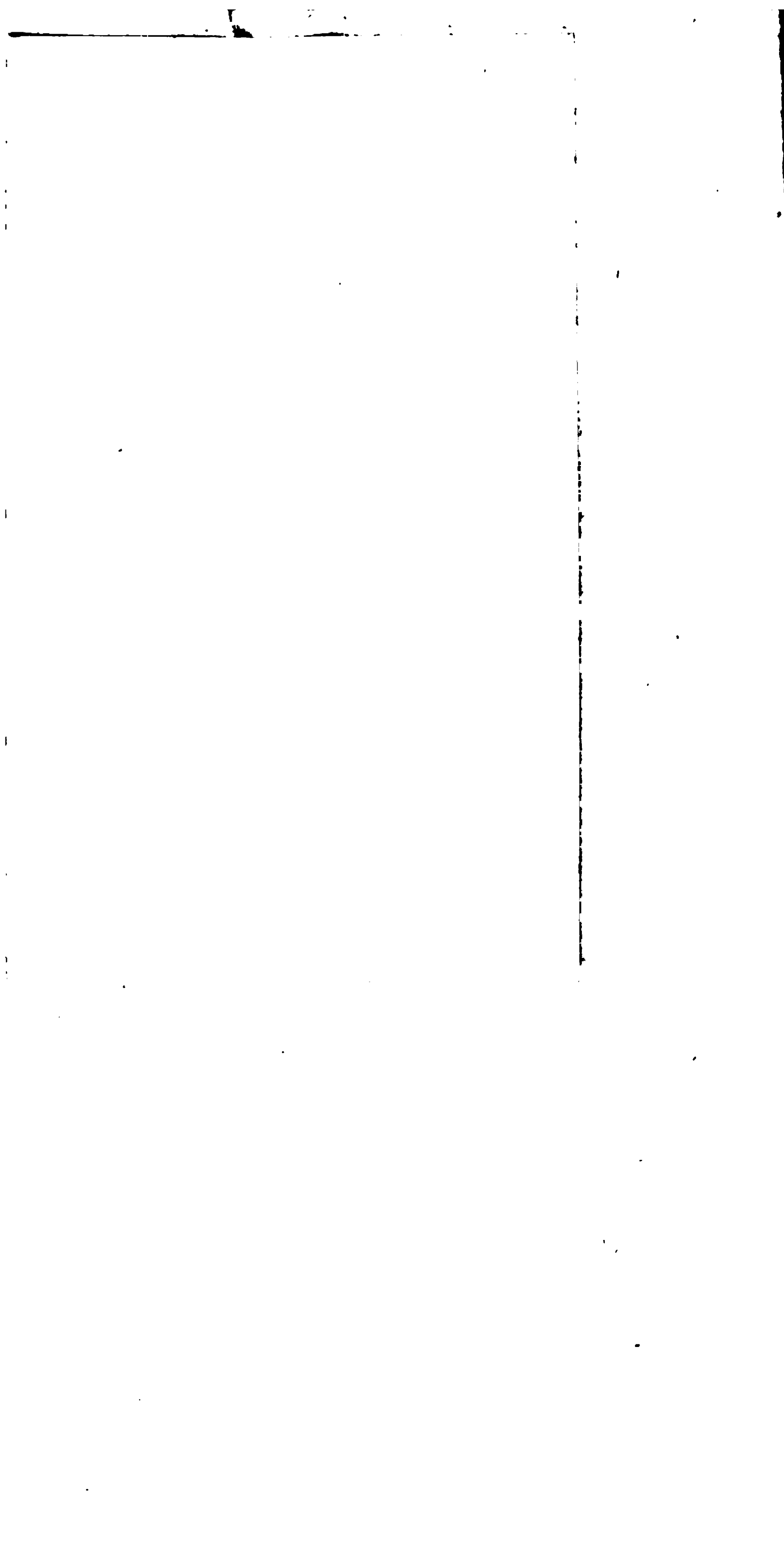
10. Sverige.

Reuterdahl, Dr., Domprovst, Lund.
Skarsted, theol. Docent, Lund.
Wieselgren, Dr., Provst, Helsingborg.
Sylvander, Lektor, Kalmar.
Knös, Professor, Upsala.

☞ I Aarets Løb ere fire af Selskabets Medlemmer ved Døden afgaaede:
Sorterup, Præst, Langaa.
Oxholm, Præst, Jyllinge.
Müller, Biskop, Ribe.
Leth, Præst, Middelfart.

Den 30te Oktober 1849.

Trykt hos J. C. Scharling.

3 2044 048 331 151

